

Werk

Titel: Thesaurus Iuris Executivi Rutgeri Rulant, Icti. Quadripartitus

Untertitel: Quarum Pars Prima exhibet usum verum executivum, mediante Brachio Eccles lastico, Seculari, Regio, Et Militari, Eorumque imploratione. Secunda, exactam praecipuarum Rerum Civilium tractationem ... Tertia, perfectam manuductionem Executioni Rerum Criminalium inservientem. Quarta, Decem Classes Relationum, Actorum ac Votorum Cameralium praedictis materiis accommodatarum ... Atque Ita His Quatuor Partibus, Non Solum Executionis Materia fructuosissima continentur, sed & diversae per totum ius privatum dispersae materiae videlicet ...

Verlag: Author; Weissius

Ort: Francofurti ad Moenum; Francofurti ad Moenum

Jahr: 1624

Kollektion: VD17-Mainstream

Digitalisiert: Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen

Werk Id: PPN755514025

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN755514025>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=755514025>

LOG Id: LOG_0045

LOG Titel: Cap. Fin. Quæ Iudex observare debeat, & teneatur, antequam completo processu ad executionem decurrat.

LOG Typ: chapter

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain these Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

C A P. F I N.

Quæ Iudex obseruare debeat, & teneatur, antequam completo processu ad executionem decurrat.

S V M M A R I A.

- 1 Iudex antequam sententiam capitalem præsertim alterius Iudicis exequatur, debet videre processum.
- 2 Executio sententiæ capitalis fieri non potest, nec debet sine processu ex sola ipsa sententia.
- 3 Constare de crimine non dicitur ex sola sententia sine processu. & num. 5.
- 4 Iudex ad quem causa remittitur ad instructionem, tenetur stare actis remittentis.
- 5 Iudex non tenetur stare actis Iudicis remittentis causam ad punitionem.
- 6 Iudex secularis an teneatur punire clericum degradatum sibi traditum à Curia Ecclesiastica, absq; eo, quod sibi de processu fides fiat.
- 7 Iudex secularis non tenetur præstare auxilium Episcopo, & Iudici alterius fori in executione sententiæ, nisi de processu sibi fiat fides.
- 8 Confessio ficta oritur ex sententia lata in contumaciam.
- 9 Confessio ficta ex sententia contumaciali sola sufficit ad procedendum, non ad exequendum, nisi aliter constet de delicto.
Confessio vera non sufficit ad condemnandum, nisi constet de delicto. ibid.
- 10 Etiam si confessio esset respectu certi hominis.
- 11 Sententiæ instrumentum lata in loco delicti non facit fidem in loco alterius fori, nisi ad indicium. vt num. seq.
- 13 Sententiæ contumaciales sine causæ cognitione executioni demandari non solent.
- 14 Iudex quamuis alterius fori potest exequi sententiæ alterius Iudicis contra condemnatum, si videat, quod executionem mereatur.
- 15 Iudex si negligens videre processum, & sententiæ exequatur absque eo, quod habeat processum, puniri debet, si sententiæ alias non merebatur executionem.
Bannitum occidens non rite condemnatum puniri debet extra ordinem. ibid.
- 16 Periculo se exponere Iudex non debet, sed ante tempus debet occurrere.
- 17 Iudex cuncta rimari debet.
- 18 Iudex aliquid faciens curare debet, ne comitem habeat penitentiam.
- 19 Sententiæ sola non probat omnia rite processisse, & fuisse seruata seruanda, siue id enunciatum fuerit in sententiæ, siue non.
- 20 Solemnia processisse sententiæ non præsumuntur, nisi si sollemnis processus ex actis appareat.
- 21 Præsertim, quando lata est sententiæ in contumaciam.
- 22 Et in causis criminalibus, in quibus non facit transitum in rem iudicatam.
- 23 Sententiæ in criminalibus non valet sine probationibus.

- 24 Contumacia sola loco probationum non succedit, vt bannum sequi possit, & sententiæ valide.
- 25 Iudex, cui de processu non constat, præsumere debet sententiæ nullam.
- 26 Iudex non dubius, sed certus esse debet de conditione eius, quem vult suspendi facere, aut decapitari.
- 27 L. qui cum alio. ff. de reg. iur. locum habet in criminalibus.
Iudex nec Princeps ipse exponere se debet periculo condemnandi innocentem. ibid.
- 28 Via, quæ tutior est, & qua omnibus partibus consultatur, eligenda est.
- 29 Sententiæ contra bannitum captum infra annum exequi non potest, si non præcesserunt legitima indicia ad inquirendum.
- 30 Factum conditionale non meretur executionem, nisi conditio impleta fuerit.
- 31 Verbum, si, importat conditionem.
- 32 Conditio ante omnia impleri debet, vt dispositioni sit locus.
- 33 Conditio dat formam.
- 34 Forma ad vnguem obseruari debet.
- 35 Motus proprius Pii V. de exequendis sententiis contra bannitos captos infra annum debet intelligi, modo qualitates ab illo requisitæ concurrant.
- 36 Sententiæ ex statuto exequenda non est, nisi qualitates à statuto requisitæ concurrant.
- 37 Sententiæ an sine processu, quæ non reperitur, exequi possit post biennium, & tanto magis post longius tempus.
- 38 Constitutio Marchia de exequenda sententiæ post annum sine processu.
Sententiæ ex defectu processus, qui non reperitur, post annum impugari non potest. ibid.
Appellatio infra annum interposita operatur, quod sententiæ exequi non potest, si de processu non apparet. ibid.
Exemplum, seu sumptum sententiæ an satis sit, vt possit fieri executio, si originale non reperitur. ibid.
Bannitus potest impune occidi, si sumptum sententiæ, & banni appareat registro combusto. ibid.
Scriptura sententiæ licet non publica reperta in archiuo an probet quem bannitum. ibid.
Constare debet ante executionem sententiæ, & banni, sufficienter per publicas scripturas personam, de qua agitur, esse bannitam. ibid.
Statutum licet præcise cogat Iudicem ad exequendam sententiæ contra bannitum captum, non tamen excludit, quo minus verificari debeat, personam esse bannitam. ibid.
- 39 Sententiæ exequenda non est, si constat vel ex processu, vel post sententiæ de innocentia rei.
- 40 Confessio ficta non sufficit, vt contumax, qui est innocens, condemnentur.
- 41 Sententiæ exequenda non est contra condemnatum, quia hominem occidit, & tamen apparet illum viuere.
Sententiæ non est exequenda contra condemnatum de incendio, si appareat, domum non esse combustam. ibid.
- 42 Sententiæ exequenda non est contra condemnatum, si appareat, quod per rerum naturam delictum est impossibile.

- 43 Confessio ficta ex contumacia resultans debet esse possibilibus.
- 44 Confessio ficta Eunuchi contumacis, quod virginem deflorauit, non nocet.
- 45 Contumax condemnari non potest, quando Iudici constat maleficium non esse maleficium.
- 46 Casus innocentia non dicitur exclusus à Motu proprio Pij V. de exequendis sententiis contra bannitos captos.
- 47 Iudex licet videat innocentiam condemnati, non potest illum absolueret, sed debet Principi rescribere statum causæ.
- 48 Sententia exequenda non est, quando continet maiorem pœnam, quam de iure imponi potuerit.
- 49 Sententia quando continet maiorem pœnam, quam de iure imponi potuerit, nulla est in totum.
- 50 Condemnatus pro conatu in contumaciam ad mortem, indebite dicitur condēnatus, & sententia exequi non debet.
- 51 Statutum de pœna manus pro cicatrice, debet intelligi de cicatrice deformante.
- 52 Statutum de pœna manus pro extractione sanguinis non debet intelligi de omni offensione cum sanguine, vt si parum sanguinis exiuerit, vel leuis alias fuisset offensio.
- 53 Statutum de pœna manus pro cicatrice non habet locum, si cicatrix esset in loco occulto, vt si bireto, vel pileo tegetetur.
- 54 Sententia non meretur executionem, si in totum contineat pœnam, quæ nullo modo imponi potuit. Vt quia vel esset innocens condemnatus, vel esset condemnatus de delicto, ex quo non tenebatur. *ibid.* Vel de quo ex statuto, aut legibus inquiri non poterat. *ibid.*
- 55 Contumax pro confesso haberi non potest pro delicto, de quo inquiri non potuit.
- 56 Vel pro delicto, quod non est punibile. Inquisitio & condemnatio fieri non potest contra contumacem de delicto, quod non est punibile. *ibid.*
- 57 Confessio ficta non operatur effectū suum, nisi quando inquisitio sequuta est super delicto, quod est punibile.
- 58 Rationes, quibus credendum est Pium V. motum fuisse ad statuendum sententias contumaciales non exequendas contra bannitos captos infra annum, si legitima ad inquirendum indicia non precesserunt. & num. seq.
- 59 Inquisitio formari de iure non debet, nisi legitimis indicis precedentibus. quæ inquisitionem omnino præcedere debent.
- 60 Inquisitio formata non precedentibus indicis ad inquirendum, est nulla, & corrui.
- 61 Processus, & iudicium redditur nullum ex defectu substantiæ.
- 62 Inquisitio est nulla formata etiam in crimine læsæ maiestatis non precedentibus indicis ad inquirendum.
- 63 Sententia est nulla, quæ lata est ex inquisitione nulla, & potest id opponi etiam post sententiam.
- 64 Sententia nulla nullam meretur executionem.
- 65 Præiudicium, quod ex executione infertur, eo maius est eo, quod infertur per sententiam, quia per hanc verbaliter, per illam personaliter infertur.
- 66 Qualitas apparere debet in constitutione requisita, vt illi locus esse possit.
- 67 Indicia leuia sufficiunt ad formandā inquisitionem, non autem ad executionem sententiæ.
- 68 Iudicium damnatur facultas, qui ex quolibet leui indicio formant inquisitiones.
- 69 Legitima indicia dicuntur, quæ à iure approbata sunt.
- 70 Indicium terminus est generalis, qui de quolibet etiam leui, & non legitimo indicio predicatur.
- 71 Verba posita dicuntur cum virtute operandi.
- 72 Syllaba etiam dicitur posita cum virtute operandi, non autem vt ociosa sit.
- 73 Inquisitio formata ex dicto socii criminis nulla est de iure. & nu. 77.
- 74 Socii criminis dictum an satis sit ad formandam inquisitionem.
- 75 Sententia fundata ex dicto socii criminis an exequenda sit.
- 76 Boss. quomodo debeat intelligi, dum testatur de consuetudine satis esse ad formandam inquisitionem ex dicto socii criminis.
- 77 Iul. Clar. contradicit Bossio.
- 78 Iudicium, quod oritur ex dicto socii criminis, non dicitur legitimum, quamuis alias à consuetudine pro legitimo admitteretur.
- 79 Inquisitio nulla est, quæ formata esset ex dicto banniti, qui inhabilis est ad testimonium.
- 80 Bannitus inhabilis est ad ferendum testimonium.
- 81 Sententia contra bannitum captum post annum an exequi debeat, quamuis promulgata fuerit legitimis ad inquirendum indicis non precedentibus.
- 82 Motus proprius Pii V. de bannitis captis infra annum, an comprehendat etiam bannitos captos post annum.
- 83 Banniti capti siue infra annum, siue post, ad defensionem per Iudicem admitti non debent.
- 84 Dicitio, etiam, est implicatiua, & implicat casum minus dubitabilem.
- 85 Dicitio, quinimo, addit precedentibus.
- 86 Clausula sequens æqualiter præcedentia respiciens, ad ea omnia referri debet.
- 87 De nullitate sententiæ dici potest etiam post triginta annos.
- 88 Clausula sequens non refertur ad præcedentia, quæ dicuntur expressa per subauditum intellectum virtute implicatiuæ dictionis, etiam.
- 89 Argumentum à contrario sensu non colligitur ad correctionem iuris communis.
- 90 Argumentum à contrario sensu non colligitur ex dispositione negatiua.
- 91 Argumentum à contrario sensu non sumitur ex responsione negatiua facta positionibus.
- 92 Casus omissus relinquatur dispositioni iuris communis.
- 93 Executio sententiæ supersedenda est, quæ lata est indicis non precedentibus.
- 94 Sententia condemnatoria contra bannitum lata ex leuibus indicis an exequenda sit.
- 95 Causæ cognitio, an sententia contra bannitum promulgata fuerit legitimis indicis precedentibus ad inquirendum iuxta formam Motus proprii Pii V. an esse debeat bannito ipso citato, & in eius iuribus desuper audito. & nu. alius seq. & nu. 106.

- 96 Citanda est pars, quae ledi potest. & num. 124.
- 97 Iudex secularis ab Ecclesiastico requisitus, ut eius sententiam exequatur, potest cum citatione partis cognoscere de iniustitia, & iniquitate sententiae.
- 98 Causa cognitio versatur, ut iura partium exaudiantur.
- 99 Citatio an in notoriis necessaria sit?
- 100 Citanda est pars etiam si questio iuris esset.
- 101 Citanda est pars etiam in actibus citando favorabilibus.
- 102 Citatio reiecta non dicitur, licet constitutio diceret, quod iudex possit contra bannitum ob contumaciam captum de facto procedere, & punire.
Terminus an sit dandus bannito in terminis d. statuti. ibid.
- 103 Citatio non intelligitur reiecta per reiectionem omnium exceptionum.
- 104 Citatio est necessaria etiam quando Iudicis arbitrio causa diffinienda est.
- 105 Motus proprius Pii V. de bannitis captis infra annum, an Iudicem faciat merum executorem, vel mixtum.
- 107 Consequentia non tenet, causa cognitio requiritur, ergo & citatio partis. & nu. 116.
- 108 Causa cognosci dicitur, etiam si iudex se informet sine citatione partis.
- 109 Appellatio an sit admittenda, vel non, statui potest absente parte.
- 110 Executor Apostolicus datus ad providendum de beneficio alicui cum clausula, si est idoneus, an debeat super hoc citare partem.
- 111 Verba dicuntur sonare in monitionem, non in conditionem, quando exprimitur, quod tacite inerat.
Verba Motus proprii Pii V. de bannitis captis infra annum, videlicet, si tamen legitimis iudiciis precedentibus ad inquirendum, &c. sonent ne in monitionem, vel conditionem. ibid.
- 112 Sententia condemnatoria valet, etiam si nihil probatum fuerit, si Pont. mandat, Titium in decem Seio condemnari, si Seius illa decem sibi deberi probauerit.
- 113 Commissio si directa est auditori cum clausula, si reperieris, testes recipi possunt, etiam parte non citata.
- 114 Prohibitum vna via, alia via non dicitur permissum.
- 115 Citatio an, & quando necessaria sit in executione sententiae.
- 117 Dictio, tamen, est limitatiua, & restrictiua.
- 118 Dictio, si, importat conditionem. & seq.
- 120 Verba, si probaueris, posita in commissione, an sonent in monitionem, vel conditionem.
- 121 Verba, si reperieris, posita in commissione, an sonent in monitionem, vel conditionem.
- 122 Citatio non requiritur, quando executio fieri debet in eadem re contra condemnatum.
- 123 Executor citare non debet, quando executio simpliciter committitur post sententiam, & ita postquam de causa est plene cognitum.
- 125 Citatio necessaria non est in executione sententiae facienda per eundem Iudicem, qui eam tulit, & in eadem re, & contra condemnatum. Secus autem si vel per successorem, vel alium.
- 126 Citatio in notoriis necessaria non est.
- 127 Successor in officio ad capturam non procedit ex licentia concessa per praecessorem.
- 128 Citatio necessaria est in executione brachii secularis.
- 129 Fulgos. reprehenditur in consi. 183. 2. dub.
- 130 Successor in officio quo respectu sit idem iudex.
- 131 Executor pro verificatione contentorum in commissione potest se informare nemine citato circa id, quod per viam gratiae est concessum.
- 132 Citatio non est necessaria, quando est donum superiorum.
- 133 Iudex sententia executor contra bannitum debet considerare ante executionem, quae, & qualia praecesserint iudicia, & si leuia praecesserunt, est superse-dendum.
- 134 Sententiae executio contra bannitum differenda est, etiam quod de delicto constaret per vnum testem de visu.
- 135 Practica Senatus Mediolanensis in executione sententiae contra bannitum captum.
- 136 Banniti capti condemnati ex leuibus iudiciis torquentur, vel eis poena commutatur.
- 137 Contumax, ut pro confesso, & pro conuicto habeatur, & condemnatio valeat, de iure requiritur, & praecedant legitima probationes de delicto.
- 138 Sed secus est ex communi, & generali practica in statu Ecclesiastico, quia condemnatur etiam absq. plenius probationibus.
- 139 Princeps velle dicitur, quod sua iura volunt.
- 140 Iuri communi minus derogatum praesumitur.
- 141 Confessio ficta ex contumacia suos effectus non operatur, si non constat de corpore delicti.
- 142 Confessio ficta, & contumacia non plus operatur, quam vera confessio, & probatio.
- 143 Iudex ante executionem sententiae contra bannitum debet animaduertere, an rite processum fuerit.
- 144 Bannum est nullum, si rite processum non fuit.
- 145 Bannitus non rite non dicitur contumax, nec pro confesso haberi potest.
- 146 Actus nullus nullum operatur iuris positivi effectum.
- 147 Occidens bannitum nulliter non excusatur.
- 148 Bulla Pii II. de exequenda sententia contra bannitum captum, quomodo intelligatur.
- 149 Inquisitio nulla est, formata sine anno, mense, & loco delicti.
- 150 Motus proprii Sum. Pont. contra bannitos debent intelligi, ubi praecessit inquisitio sollemnis, & valida.
- 151 Iudex ante executionem debet animaduertere, an ante sententiam debita emanauerint citationes.
- 152 Sententia est nulla ex defectu citationis.
- 153 Motus proprius de bannitis debet intelligi de rite bannitis, & condemnatis.
- 154 Citatio fieri debet contra reum inquisitum secundum formam statutorum loci.
- 155 Contumax dici non potest, qui secundum formam statuti citatus non est, nec pro confesso habetur.
- 156 Bannum, & sententia, ac totus processus corrumpitur, si citatio facta non est secundum formam statuti.
- 157 Tam si statutum expresse annullat actum, quam si expresse non annullat.
- 158 Citatus legitime non dicitur, qui citatus non est secundum formam statuti.
- 159 Bannitus nulliter non habetur pro confesso, nec pro bannito.

- 160 Contumax dici non potest, ubi nulla citatio processit.
- 161 Iudices admonentur, quod antequam contra contumacem procedant ad executionem, videant, an sit seruatus ordo debitus citationum.
- 162 Sententia condemnatoria non seruato ordine citationum, fieri non potest, & lata est nulla.
- 163 Quae sunt de forma, mutari ac diminui non possunt.
- 164 Sententia est nulla ex inordinato processu.
- 165 Exceptio ex defectu citationis secundum formam statuti opponi potest contra bannum, & sententiam.
- 166 Etiam post 30. annos.
- 167 Citatio circumducitur, auctore & reo in termino citationis non comparentibus.
- 168 Condemnari quis ut contumax non potest, si in termino citationis accusata non fuerit contumacia citati.
- 169 Etiam stante statuto, quod contumax habeatur pro confesso.
- 170 Sed an hoc procedat, quando proceditur per viam accusationis vel inquisitionis. & nam. seq.
- 172 Francia vsus ac stylus circa accusationem contumacia citati in criminalibus.
- 173 Forma tradita a statuto, vel consuetudine, seruanda est circa accusationem contumacia citati non comparentis.
- 174 Iudicis declaratio an requiratur super contumacia citati non comparentis.
- 175 Testes pro informatione curiae examinati parte non citata non sunt repetendi post sententiam, & ante executionem.
- Citatio de iure requiritur in assumptione indiciorum, sed de consuetudine non seruatur. ibid.
- 176 Sententia impugnari non potest ex defectu legitima executionis citationis domi executae.
- 177 Citatio an sufficiat, quae domi sit executae, ut quis ut contumax condemnari possit. & nu. 180.
- 178 Statutum, quod contumax habeatur pro confesso, an extendatur ad fictum contumacem.
- 179 Statutum loquens de contumace, intelligi debet de vero contumace, non de ficto.
- 182 Alternatiue vnam partem sufficit adimpleri.
- 183 Citatio ut dicatur legitima domi executae, an requiratur, quod fiat prius diligentia de personaliter citando reperiendo.
- 184 Citatio est nulla, cuius executio facta est non seruata forma statuti.
- 185 Citatio rei existentis extra territorium an fieri possit, & a quo iudice, & quomodo.
- 186 Nullitas ex defectu citationis non dicitur sublata a Motu proprio de bannitis.
- Quot citationes requirantur, priusquam contumax habeatur pro confesso. ibid.
- Bannum quae continere debeat, ne sit nullum ex sui renore.
- Bannum si non valet, nec valet sententia subsequens. ibid.
- 187 Iudex ante executionem contra bannitum debet animaduertere, an in sententia in banniendo, vel ferendo bannum, fuerit seruata forma statuti.
- 188 Nullitas proueniens ex defectu forma, quae ex statuto seruari debebat, non dicitur reiecta a Motu proprio de bannitis, & potest dici de nullitate, & haberi recursus ad superiorem. & num. seq.
- 190 Nullitas si a Motu proprio sublata est, & a statuto, non intelligitur de ea, quae ex alio Motu proprio, & statuto prouenit.
- 191 Exceptio si per statutum auferatur, potest excipi, quod interfectus erat bannitus.
- 192 Statutum Ciuitatis per confirmationem superioris censetur effectum ipsius superioris.
- 193 Statutum alicuius Ciuitatis non valet sine confirmatione superioris.
- 194 Iudex ante sententiae executionem contra bannitum debet animaduertere, ne vitio nullitatis sententia laboret ex defectu iurisdictionis.
- 195 Iurisdictionis defectus consideratur ex quatuor locis, videlicet ex causa, persona, ex loco, & tempore.
- 196 Nullitas proueniens ex defectu iurisdictionis remota non dicitur a Motu proprio de bannitis, prout remota non dicitur a statuto generaliter reijciente nullitatem.
- 197 Condemnatus per Iudicem incompetentem, si capiat, potest se tueri nullitate processus.
- 198 Contumax non dicitur prorogare iurisdictionem.
- 199 Pro confesso haberi non potest vigore contumacia, qui non tenebatur comparere.
- 200 Exempti, vel qui alias non sunt de iurisdictione inquirentis in banno poni non possunt.
- 201 Sitamen Iudici bannienti constabat hos esse tales.
- 202 Bannum a potestate habente iurisdictionem limitatam latum, extra limites sua iurisdictionis est nullum. & nu. seq.
- 204 Nullitas, quae ab alio prouenit statutis, tolli non dicitur a statuto quod generaliter tolleret nullitatem.
- 205 Nullitas a statuto, quod generaliter tolleret nullitatem, non tollitur, si prouenit ex defectu iurisdictionis.
- 206 Confessio ficta non inducitur ex contumacia eius, qui comparere non tenebatur.
- 207 Iudex ante executionem sententiae debet animaduertere, an sententia sit nulla, non solum ex defectu citationis, & iurisdictionis, sed ex aliis etiam causis.
- 208 Sententia nulla non meretur executionem.
- 209 Executio sententiae criminalis non fit pendente nullitate sententiae.
- 210 Bannum est suspensum pendente causa nullitatis banni.
- Bannitus pendente causa nullitatis sententiae non potest impune occidi. ibid.
- 211 Nullitatis causa quae sint, quae contra sententiam deduci possunt remissiue.
- 212 Bannum est nullum, & non exequendum latum ex falsa causa, vel pro delicto consummato, quod tantum erat attentatum.
- 213 Bannum est nullum latum non admissis causis absentiae per tertium pro absente comparentem allegatis, & ita non exequendum.
- 214 Iudex ante executionem sententiae contra bannitum debet animaduertere, an alias ex actis constet de iniuritate, & iniustitia banni, & sententiae.
- Sententia non transit in rem iudicatam, de cuius iniustitia apparet ex actis. ibid.
- 215 Confessio vera sponte facta validat processum nullum limitatur. num. 217.

- 216 Absolutio sequi potest ab obseruatione iudicii, quando confessio vera sponte facta est super processu nullo.
- 217 Confessio vera non validat processum nullum, quando nullitas annullat etiam ipsam confessionem.
- 218 Nullitas ex defectu iurisdictionis reddit nullam confessionem, quae ita processum nullum ex hoc defectu validare non potest.
- 219 Confessio ficta ex contumacia est nulla data nullitate inquisitionis, accusationis, & processus, & ita non validat processum nullum.
- 220 Foriudicatus non habetur pro confesso & conuicto, si accusatio vel inquisitio fuit inualida.
- 221 Pro confesso quis non habetur, data nullitate processus. Confessio ex contumacia & banno nullis non operatur effectum suum. *ibid.*
- 222 Iudex admonetur, vt antequam contra contumacem ad sententiam procedat, & ipsum pro confesso & conuicto de crimine habeat, videat, an sit seruata forma statuti, & debitus ordo citationum.
- 223 Sententia sequi non potest ex ficta confessione surgente per inordinatum processum, & si sequitur, nulla est.
- 224 Iudex an debeat habere rationem etatis minoris post bannum, & sententiam.
- 225 Sententia capitales in contumaciam lata qua ratione sustineantur.
- 226 Statuta, quod contumax habeatur pro confesso, an comprehendant minorem.
- 227 Sententia contumacialis capitalis contra minorem an exequi possit.
- 228 Bannum & confessio ficta minoris valet, & restitutione in integrum opus est.
- 229 Bannum latum contra mulierem, & rusticum an valeat.
- 230 Aetatis ratio qua habeatur in statu Ecclesiastico in homicidio a minore 25. annis commisso.
- 231 Motus proprius Pij IIII. limitans minorem aetatem loquitur in homicida.
- 232 Motus proprius Pij IIII. taxans aetatem in homicida stricte debet intelligi.
Motus proprius Pij IIII. limitans aetatem minorem in homicida non debet extendi ad alia delicta, qua minor committeret. *ibid.*
- 233 Motus proprius Pij IIII. restringens aetatem in homicida non habet locum in auxiliatore, opem praestante, exhortante, & consulente homicida.
- 234 Aetatis ratio in adulto pro homicidio habenda non est.
- 235 Adultus homicida tenetur poena legis Corneliae de sicariis.
- 236 Minori 14. ann. propter aetatem est indulgendum.
- 237 Sententia lata contra plures pro homicidio in contumaciam an contra omnes sit aequaliter exequenda.
- 238 Inquisitio, quando plures interfuerunt, & non apparet, quis illorum vulnus intulit, quomodo formari debeat. & *nu. seq.*
- 240 Homicidium quando fuit deliberatum, & data opera perpetratum, omnes, si plures fuerint, tenentur poena ordinaria homicidij, licet vnum tantum vulnus fuerit illatum, & ignoretur a quo. & quid obseruandum. *nu. 243.*
- 241 Plac. opin. improbat. & saluatur *nu. seq.*
- 242 Homicidium respectu vnus plurium, qui interfuerunt, potest esse commissum animo deliberato, & respectu alterius ex improuiso.
- 243 Iudex fabricat processum contra plures, qui homicidio interfuerunt, & vnum tantum vulnus fuerat illatum.
- 244 Torquendi an sint, qui homicidio interfuerunt, quando tantum vnum vulnus fuit illatum, & ignoratur a quo. & *nu. 246.*
- 245 Poena extraordinaria puniuntur, quando plures interfuerunt homicidio in rixa commisso, & certum est, vnum ex pluribus illud commisisse, nec tamen constat, quis eorum occiderit.
- 247 Statutum de poena homicidij quomodo sit interpretandum. *vbi de statuto Bononiae, & Ferrariae.*
- 248 Torquendus est ille ex pluribus, qui similia commisit.
- 249 Sententia etiam lata contra plures pro homicidio, quod ignoratur, quis illorum commiserit, ante executionem ratio habenda est, ne contra omnes aequaliter exequatur.
- 250 Author & inceptor rixae capite puniri potest, si homicidium sequutum fuerit.
- 251 Senatus Mediolanensis propter homicidium in rixa commissum raro condemnat in poenam mortis.
- 252 Poena, qua puniri debeant, si plures in homicidio interuenerunt ex constitutione Marchiae, & qui poena ordinaria, & qui de auxilio.
- 253 Sententia non debet exequi contra condemnatum in contumaciam, qui ab alio fugatus fuit, & ita fuit contumax.
- 254 Mariti cuiusdam dolus, vt vxor condemnaretur.
- 255 Statutum, quod contumax habeatur pro confesso, non habet locum contra contumacem, qui ideo fuit contumax, quia ab alio fugatus fuit.
Occidens bannitum is qui fraude procurauit, quod ille banniretur, impune non occidit. *ibid.*
- 256 Citatus habens notorie locum iudicij suspectum, vel alias non tutum, timens offendi propter potentiam inimicorum, excusatur si non comparet.
- 257 Sententia exequi non potest contra condemnatum pro delicto, quod in eum cadere non poterat.
- 258 Vxor de furto condemnari non potest, & si condemnatur sententia est nulla.
- 259 Sententia lata contra Robertum Regem Siciliae, veluti criminis maiestatis reum, & contumacem, nulla fuit, quia crimen sibi impositum committere non potuit.
Crimen lese maiestatis non cadit in non subditum. *ibid.*
- 260 Sententia in contumaciam lata contra aliquem, quod deflorauerit virginem, & pregnantem reddiderit, cum tamen illa esset mulier, & ille castratus, & Eunuchus, exequenda non est.
- 261 Sententia exequenda non est respectu qualitatum delictum aggravantium in sententia expressarum, quae tamen in processu probata non apparent.
- 262 Impedimenti, quod contumax habuit, propter quod citatus comparere non potuit, ratio haberi debet ante sententia executionem.
Statutum, quod contumax habeatur pro confesso, non habet locum, si contumax fuit impeditus, ne posset comparere. *ibid.*
- 263 Sententia contra captum extra territorium, & per vim ductum in eius territorium, an exequi possit, & quando. & *nu. seq.*
- 265 Banniti admonentur, ne se confidant in alieno territorio sine saluo conductu Domini illius territorij.

- 266 Iudex tenetur audire causas absentia citati, quas pro eo absente aliquis allegaret.
- 267 Sententia est nulla, si iudex non dederit terminum ad probandum causas absentia citati allegatas, si peritum fuerit admitti ad probandum.
- 268 Sententia an exequi possit contra bannitum, si fuit opposita pro eo exceptio, qua si à principio opposita fuisset, iudicium bannitus suscipere compulsus non fuisset.
- 269 Bannum ferri impeditur, si opponitur, quod citatus est minor, infans, furiosus, vel talis, qui licite deliquerit.
- 270 Exceptio, qua si à principio opposita fuisset, impediuisset sententiam ferri, impedit illius executionem, saltem ad effectum consulendi Principem. & n. seq.
- 272 Sententiam latam contra testem citatum, & non comparentem, quia falsum dixerat testimonium, antequam iudex exequatur, debet plura considerare.
- Testis de falso imputatus, vt contumax pro confesso habeatur, decem & septem requisita adesse debent. *ibid.*
- Confessio ficta carcerati ex eius fuga vt inducatur, qua requirantur remissive. *ibid.*
- 273 Iudex ante executionem debet animaduertere ad verba sententiae, qua transgredi non licet.
- 274 Poena persona qua intelligatur.
Poena genus ex genere cause metiendum est. *ibid.*
- 275 Iudex an possit interpretari verba sententiae.
- 276 Iudex, qui condemnauit in hauere, & persona, vel qui recommendauit pro hauere, & persona, an possit verba haec postea declarare.
- 277 Sententia diffinitiuam debet in mitiorem partem intelligi.
- 278 Condemnatus in hauere & persona, dicitur condemnatus in poenam, qua à statuto esset expressa pro illo maleficio, pro quo iste dicitur condemnatus, alias minor poena imposita censetur.
- 279 Verba, pro hauere & persona, in sententia expressa, quomodo intelligantur, quando poena est arbitraria pro eo delicto, pro quo poena in sententia sub his verbis esset imposita.
- 280 Executio sententiae quomodo fieri debeat, quando quis est condemnatus in amputatione membri, alio non expresso.
- 281 Sententia, qua poenam certam non habet, vt in amputatione membri, alio non expresso, ex natura inquisitionis regulatur.
Statutum imponens poenam, si simpliciter dicit de membro, de quo membro intelligi debeat. *ibid.*
- 282 Condemnatus in amputatione manus non expresso de qua manu, in qua manu condemnatus intelligatur.
- 283 In poenis semper benignior interpretatio facienda est.
- 284 Condemnatus in amputatione manus, si habeat vnā aridam, haec ei amputari debet.
- 285 Nisi tamen hac prorsus esset inutilis, ne condemnatio elusoria redderetur.
- 286 Condemnatus in amputatione manus, si non nisi vnā habeat, poena debet commutari, ne corpus humanum deformetur. Sed contra nu. seq.
- 288 Sententia an valeat, qua quis condemnatur in centum, qua si non soluerit infra certum tempus, amputetur ei manus. & nu. seq.
- 290 Condemnatus, seu bannitus simpliciter, in qua poena dicatur condemnatus, & bannitus.
- 291 Incertitudo sententiae ex actis declaratur.
- 292 Poena à statuto expressa imposita intelligitur, quando in banno nulla poena expressa est.
- 293 Poena si esset arbitraria, illa dicitur imposita in banno, quod certam poenam non continet, qua ex consuetudine esset declarata.
- 294 Bannum, quod nullam continet poenam, qua etiam ex statuto vel consuetudine non est declarata, est nullum.
- 295 Condemnatus in poenam capitalem simpliciter, non est necessario vita priuandus.
- 296 Poena capitalis tripliciter consideratur.
- 297 Poena capitalis proprie & stricte dicitur vltimum supplicium.
- 298 Poena capitalis intelligitur pro exilio perpetuo.
- 299 Poenarum in executione mitiorem sententiam tenere oportet.
- 300 Verbum, capitalis, in l. praesenti. C. qui ad eccles. confug. ponderatur.
- 301 Statutum, quod quis capite puniatur, de exilio intelligitur.
- 302 In sententia capitali, cur dicitur, ita quod anima à corpore separetur.
- 303 Poena satis expressa dicitur in sententia, quamuis vere expressa non sit, si factum fuerit declaratum, dicendo talem hereticum, vel lese maiestatis reum declaramus.
- Facto declarato, poena vel executio ipso iure succedit. *ibi.*
- 304 Sententia declaratoria qua dicatur.
- 305 Executio aliqua facienda non est contra aliquem delinquentem, nisi sequuta sit sententia declaratoria.
- 306 Sententia valet aliquem relegans sine temporis praefinitione, quia tempus certum à lege suppletur.
Relegatus sine temporis praefinitione, per tempus decennii relegatus intelligitur. *ibid.*
- 307 Poena illa exequenda est, qua in statuto continetur, ad quod sententia habet relationem.
- 308 Relatum est in referente cum omnibus qualitatibus.
- 309 Iudex multa considerare debet ante executionem contra bannitum, remissive, tam pro Regnicolis, quam pro aliis.
- 310 Epilogus omnium, qua iudex ante executionem considerare debet.
- 311 Bannitus praesumptione iuris iuuare se non potest ad impediendam executionem sententiae.
- 312 Confessio non dicitur proprie probatio, sed releuatio à probatione.
- 313 Bannitus ad impediendam executionem an praescriptione se tueri possit.
- 314 Sententia capitalis est conditionalis, si infortiam curia condemnatus peruenerit.
Tempus ad exequendam sententiam capitalem non incipit currere, nisi postquam bannitus perueneris in manus curiae. *ibid.*
- 315 Tempus an currat à die lata sententiae.
Praescriptio, qua decursa esset ante accusationem, vel inquisitionem, an profit bannito, ne sententia exequatur. *ibid.*
Praescriptio tollit ius accusandi, & inquirendi. *ibid.*
Confessio rei, qui praescriptione statuti tutus est, non prauidicat, nec condemnatio sequi potest. *ibid.*

- Cap. 1. de accusat. quomodo declarandum. *ibid.*
 Inno. in c. qualiter & quando. de accusat. quomodo de-
 claran. *ibid.*
 Argumentum valet, hoc non procedit in confessione ve-
 ra, ergo nec in ficta. *ibidem.*
 Cancellatione sententia iuuare se non potest bannitus,
 quando est nulla. *ibid.*
 Cancellatio tollit actum cancellatum, & habet vim
 sententiae. *ibid.*
 Cancellatio est nulla, quando est facta à non habente
 autoritatē, vel non est seruata forma mandati. *ibi.*
 Bannitus licet cancellatus, sed nulliter, potest impune
 offendi. *ibid.*
 Cancellatio restringitur ad suam causam, & ad aliam
 non se extendit. *ibid.*
 Sententia exequi potest, licet sit cancellata, contra il-
 lum, ad quem cancellationis causa non se extendit.
ibid.
 Bannito capto non prodest saluus conductus, nec gratia
 ab alio, quam à Rom. Pont. obtenta. *ibid.*
 Gratia remissionis banniti, quas clausulas, vt valeat,
 continere debeat. *ibid.*
 Gratia est nulla, si causa condemnationis narrata non
 est. *ibid.*
 Gratia est nulla, si non est facta mentio alterius gratie
 ob aliud delictum. *ibid.*
 316 Iudex videns sententiam iniustam, vel nullam, vel
 rei innocentiam, non tamen debet illum absolueret.
 Iudex functus officio suo per sententiam non potest am-
 plius ad eam manum apponere. *ibid.*
 317 Iudex exequi non debet sententiam, quam videt nul-
 lam, iniquam, & iniustam, vel constat sibi de inno-
 centia banniti, sed supersedere debet, & Principi re-
 scribere.
 Executio differri debet sententia contra bannitum ca-
 ptum etiam confessum, si constat de illius innocen-
 tia. *ibid.*
 318 Executor quando debeat differre executionem corpo-
 ralem.
 319 Iudex an possit contra veritatem, & innocentiam si-
 bi vt priuato notam, contra reum innocentem, duo-
 bus aut tribus testibus alias de crimine conuictum,
 damnare.
 320 Consilium, quod Iudex hoc in casu tutius agendo, fa-
 cere debet.
 321 Proximo subuenire quilibet etiam non requisitus te-
 netur, ne damnum vel in bonis, vel in corpore inique
 patiat, veritatem denunciando ei, qui prodesse
 potest.
 322 Res iudicata pro veritate habetur.
 323 Iudex iudicare tenetur ex his, quae sibi nota sunt ex
 actis, non ex his, quae sibi priuatim nota sunt ex par-
 ticulari eius scientia.
 324 Iudex quid facere debeat, si statum causa Principi re-
 tulerit, & absolutionē innocentis obtinere nō potuit.
 325 Iudex tenetur omnino exequi sententiam, quam exe-
 quendam omnino Princeps rescribit.
 326 Iudex tenetur exequi sententiam, si Princeps, cui re-
 latus fuit status cause, nihil rescribat.
 327 Obediendum est Principi mandanti officiali, vt ali-
 quem sine processu & causa cognitione suspendi fa-
 ciat, aut vt aliter morti tradat.
 328 Princeps est lex animata in terris.
 329 Acta per Principem presumantur legitime facta.
 330 Principi, cur ita facis, non est qui dicat.
 331 Sic volo, sic iubeo, verba Iuuenalis.
 332 Ratio in mente Principis retenta iusta presumitur.
 333 Cyn. opinio non videtur vera Ioanni Igneo.
 334 Statutum, si dicat, quod officialis sub pœna mille de-
 beat cito decapitari facere bannitum, qui in eius
 fortiam venit, potest tamen officialis executionem
 differre.
 335 Iudices reprehenduntur, qui reclamare non audent
 contra literas Pape, aut Imperatoris iniustas.
 336 Bossij declaratio ad dictum Cyn.
 Iudex si est dubius, an mandatum Principis sit iniu-
 stum, debet illud exequi, secus si aliquo modo potest
 considerare esse iniustum. *ibid.*
 Mala conditio hominis quid importet. *ibid.*
 337 Iussio secunda expectanda est à Iudice, cui à Principe
 mandatur, vt aliquem morti tradat, si non apparet
 causa, propter quam ille mori debeat.
 338 Iul. Clar. dissuadet dandum esse consilium Iudici, vt
 supersedeat & expectet secundam iussionem, quan-
 do Princeps mandat, vt aliquis morti tradatur.
 Iudici non exequenti mandatum Principis de morti
 tradendo aliquem, potest contingere, vt ipse suspen-
 datur, vt quandoq. euenit. *ibid.*
 339 Iudex exequendo mandatum Principis morti aliquē
 tradendo excusatur, si periculum ipsi imminet, ni
 si exqueretur.
 340 Principi iusto molestum esse non debet, quod eius ius-
 sa, quae Iudici, cui iniunguntur, non iusta videan-
 tur, executioni demandata non fuerint.
 341 Antiochus Rex scripsit omnibus Regni sui vrbibus,
 quod, si quid literis eius nomine scriberetur, quod le-
 gibus aduersaretur, illis non parerent.
 342 Iudex non dicitur non benefacere, si pro honore su-
 perioris non exequitur illius mandatum.
 343 Princeps equanimiter sustinere debet, si nō adimpletur
 eius mandatū, quādo iusta subest causa nō adimplendi.
 344 Gram. maxima beneuolentia psequutus est Cardi-
 nalis Columna Locumtenens generalis in Regno,
 quia praesciuit obfistere indignata voluntati d. Car-
 dinalis, qui ei praeceperat, quod tortura aliquē sub-
 iiceret sine iudicio, quia ipse erat informatus.
 345 Torqueri quis non debet, nec potest sine iudicio in pro-
 cessu apparentibus, licet Princeps superior diceret, se
 habere conscientiam informatam.
 346 Deus imprecatur contra officiales, qui Principi contra
 veritatē, & iustitiam complacere volunt, & obsequi.
 347 Consiliū sanū est Iudicis supersedentis in executione
 sententiae, & expectantis secundā iussionē Principis.
 348 Mortis hominis nulla ynquam cunctatio sera est.
 349 Periculum vbi maior, ibi cautius agendum est.
 350 Consiliū rescribendi Principi aliquid iniustū praeipi-
 enti est à sacris canonib. introductū, vel comprobātū.
 351 Executor merus si videt, quod mandatur iniustum, an
 debeat supersedere, & rescribere Principi.
 352 Supersedendum omnino est in executione sententiae,
 si constat de innocentia condemnati.
 353 Sententia, quae continet intolerabilem errorē, aut no-
 toriā iniquitatē etiā ab executore exequenda non est.
 354 Iudex peccat, qui sententiam superioris exequitur
 sciens esse nullam & irritam, siue quia errorem con-
 tineat intolerabilem, siue manifestam iniustitiam.
 355 Prin-

- 355 Principes & superiores admonentur, ne vti etiam publica persona faciant mandata Iudicibus, vt aliquem mori faciant, non obstantibus aliquibus in contrarium facientibus.
- 356 Iudices admonentur, ne talia mandata exequantur, si iniusta fuerint.
- 357 Mandatum iniustum superioris subditum illud exequentem non excusat.
- 358 Mandatum superioris iniustum subditum, qui illud exequitur, excusat à pœna ordinaria, non etiam extraordinaria.
- 359 Dolus vbi cessat, cessat etiam pœna ordinaria.
- 360 Tortura aliquem iniuste subiiciens iussu Magistratus an excusetur.
- 361 Executor Pratoris, si illius mandato iniuste aliquem morti tradiderit, an excusetur ab omni pœna.
- 362 Magistratus & Iudex si aliquid vti publica persona iniustum mandant executori eorum, iussus excusat; at contra si vt priuata persona.
- 363 Princeps & superiores admonentur quales consiliarios, & Iudices habere debeant.
- 364 Iudices admonentur circa id, quod facere debent.
- 365 Iudex quibus concludatur angustiis, quando scit reum delatum esse innocentem, qui tamen est conuictus testibus de crimine.
- 366 Iudex an debeat, & possit causam remittere superiori, si Reum delatum conuictum testibus de crimine scit esse innocentem.
- 367 Iudex sciens reum delatum esse innocentem, quamuis aliter testibus conuictum de crimine, an possit pronuntiare, sibi de causa non liquere.
- 368 Couar. dissentit ab Alciato.
- 369 Intellectus text. in l. si de meis. §. vlt. ff. de arbit. Iudex quando pronuntiare possit, de causa sibi non liquere ibid. & nu. 371.
- 370 Sententiam certam proferre in re dubia graue est.
- 371 Intellectus l. Pomponius ff. de re iudic.
- 372 Iudex sciens reum delatum esse innocentem, quamuis testibus conuictum de crimine, an possit alium Iudicem substituere?
- 373 Iudex an debeat potius dimittere officium, & Magistratus cedere, quam innocentem damnare.
- 374 Iudex an teneatur potius omnium suorum bonorum dispendium facere, quam innocentem damnare.
- 375 Nemo tenetur suo ingenti incommodo damnatum, quod ipse non dedit, in fratre cauere.
- 376 Syluester in summa non optima fide refert S. Thom.
- 377 Iudex sciens reum delatum esse innocentem, debet diligenter inquirere falsitatem testium, qui illum de crimine conuincunt.
- 378 Falsitatem testium quomodo Iudex detegere possit.
- 379 Iudex an post bannum & sententiam sequentem contra bannitum possit inquirere de veritate criminis, & ita detegere falsitatem testium, sciens illum esse innocentem, quamuis de crimine per illos testes conuictum.
- 380 Iudex supinus est, qui post sententiam latam contra bannitum inquirat de veritate criminis.
- 381 Iudex debet omnem viam tentare, ne innocens condemnentur.
- 382 Iudex an, & quando possit relinquere carceres apertos, vt carceratus aufugiat.
- 383 Iudex, si sciens reum delatum esse innocentem fecit quicquid potuit apud Principem, ne ille damnaretur, & non potuit absolutionem obtinere, tenetur causam diffinire ex actis, & probatis.
- 384 Iudex Laicus, cui traditur ab Ecclesiastico hereticus comburendus, non potest aliquo modo super sedere, dicens scire illum esse innocentem.
- 385 Innocentem morti tradere animus extimescit. Testimonia publica deferenda non sunt ex eo, quia animus extimescat innocentem morti tradere. ibidem.
- 386 Lex omnis humana quantumuis iusta nihil aliud est, quam cribrum expurgandi tritici, quia nequit sic exacte iusta discernere, quin cum purgaminibus nonnulla quandoque decidant grana.
- 387 Princeps, & supremus Iudex quomodo possit reum delatum testibus conuictum, quem tamen scit esse innocentem, liberare, quando ille de graui crimine est accusatus, quem liberare non potest citra graue scandalum.
- 388 Princeps damnato ad mortem vitam concedere potest. Princeps & Iudex supremus, qui potestatem habet condendi & abrogandi legem in ditone sua, potest ex sua scientia iudicare, etiam si iudiciales probationes contrariae adessent. ibid.
- 389 Quod procedit in quouis Domino, cuius dictum in suo territorio legis loco est.
- 390 Principis vices gerens potest etiam secundum conscientiam iudicare, probationibus reiectis.
- 391 Iac. Menoch. falso putat à Guid. Pap. solum Couar. dissentire.
- 392 Princeps secundum conscientiam suam liberans delatum de crimine testibus conuictum, quem ipse scit esse innocentem, quid facere debeat, vt etiam populo satisfaciat. & nu. seq.
- 394 Iudex peccat mortaliter aliquem damnans ad mortem, vel membrorum mutilationem, & vti homicida tenetur, si constitutus est Iudex à non habente iustum dominij titulum. & nu. 397.
- 395 Iudicare nemo potest nisi habeat legitimam potestatem ordinariam, vel delegatam.
- 396 Tyranni gesta nulla sunt.
- 398 Iussio secunda Principis expectanda non est, quando Motu proprio Princeps rescribit.
- 399 AEquiparantur Motus proprius, & secunda iussio.
- 400 Iudex contra conscientiam iudicare non debet, & quando dicatur iudicare contra conscientiam. & num. 402.
- 401 Peccat mortaliter palam quis agens contra propriam conscientiam dictamen.
- 403 Aliud est Iudicem ferre sententiam ex his, quae vt Iudex scit, etiam si vt priuatus contrarium cognouerit, aliud est Iudicem ferre sententiam contra conscientiam, & propriam conscientiam dictamen.
- 404 Iudex deponere debet conscientiam, quam habere contrariam probationibus, si vult sine peccato secundum probata iudicare.
- 405 Executio sententiae contra nocentem differenda non est.
- 406 Iudex detecto crimine debet statim sententiam proferre, ne forte supplicandi Principi occasio detur.
- 407 Reipubl. consultum non est, si post detectum crimen Iudices in coercendis criminibus, supini, aut remissi essent.

- Executio non impeditur, nec in ea super sedendum est, quamvis supplicatio porrecta esset Principi pro bannito, & expectaretur rei exitus, an Princeps gratiam sit facturus. *ibid.*
- Limitatur tamen hoc duobus modis. *vt ibid.*
- 408 Quod praesertim obseruandum est aduersus eos, qui enormia commiserunt.
- 409 Delinquentium, praesertim enormiter, calamitati Iudices illacrymari non debent
- 410 Publica latitia turbatur, cum enormiter delinquentes non puniuntur.
- 411 Dei ira in nos prouocatur, cum enormiter delinquentes non puniuntur.
- 412 Dei est amicus, qui Dei interficit inimicos.
- 413 Iudex quidam fuit ad trivemes condemnatus per Senatum Mediolanensem, qui corruptus distulit supplicium condemnati pro furto.
- 414 Crudelis non est, qui crudeles iugulat.
- 415 Crudelem Iudicem latro patibulo suspensus putat.
- Iudicem asperrimè patitur pessimus quisque. *ibid.*
- 416 Aequitas nulla maior in natura, quam hominem exterminare criminiosum.
- 417 Homo criminiosus homo non est, sed bellua, quae se armat contra naturam.
- 418 Iudex in more hominis non gloriatur, alias homicida est.
- 419 Executio sententiae capitalis suis loco, & tempore congruis fieri debet.
- 420 Etiam quod statutum mandaret, capto bannito incontinenti executionem fieri debere.
- 421 Dicitio (in continenti) temporis recipit interualla.
- 422 Statuto, stante quod contra condemnatum captum incontinenti fiat executio lapsis tribus diebus post capturam, & captus sit condemnatus in penam mille, quos si soluere non poterit, amputetur sibi caput, & si intra tres dies solutio facta non fuerit, an incontinenti lapsis tribus diebus fieri debeat executio.
- 423 Sententia capitalis executio in quibus casibus deferri debeat remissiuè.
- 424 Executio differenda est contra condemnatum, qui furiosus esset effectus.
- 425 Sententia capitalis executio differri debet, ne de muliere pragnante supplicium sumatur. & seq.
- 427 Sententia executio an differri debeat, si damnatus reddere debeat rationem alicuius administrationis, donec scilicet illam reddat. & seq.
- 428 Sententia executio an differri debeat, si damnatus alium de aliquo crimine accusauerit, donec scilicet accusationis iudicium institutum perficiatur.
- 429 Sententia capitalis executio differenda est, donec damnatus confiteatur peccata sua.
- Iudex debet omni studio curare pro salute animae ad mortem condemnati. *ibid.*
- 430 Iudex debet damnatum ad mortem hortari ad poenitentiam adhibitis etiam viris religiosis, & Deum tremantibus.
- 431 Iudex quantum temporis spacium debeat dare damnatis ad mortem, vt peccata sua confiteantur.
- 432 Etiam si Princeps rescriberet vt in continenti aliquis morte traderetur.
- 433 Eucharistiae sacramentum damnatis ad mortem non denegatur.
- 434 Sententia capitalis executio differenda est in alium diem post sumptam Sanctissimam Eucharistiam per damnatum ad mortem.
- 435 Extrema vnctio non debet dari capitaliter damnatis.
- 436 Sententia exequenda contra bannitum captum intinenda est ei nocte antecedenti per virum religiosum, seu alios de aliqua confraternitate.
- 437 Condemnato suspendendo, vel decapitando mitti debent viri religiosi nocte antecedenti, qui eum confortent.
- 438 Sententia capitalis executio fieri non debet in die feriato in honorem Dei.
- 439 Sententia executio capitalis etiam in diebus feriatis in enormissimis delictis fieri solet.
- 440 Licet fieri possit indistinctè in diebus feriatis in vtilitatem hominum.
- 441 Executio iustitiae fieri debet in loco consueto.
- 442 Executio iustitiae etiam in non famosis interdum fit in loco, in quo furtum, vel aliud delictum est commissum.
- 443 Grassatores viarum suspenduntur in loco delicti.
- 444 Executio sententiae fieri debet in ea poena, in qua quis est condemnatus.
- Iudex inferior non potest damnato ad mortem concedere arbitrium eligendi poenam. *ibid.* & numer. 446.
- 445 Condemnatus pluribus poenis si quis fuerit pecuniariis, omnes sunt exequenda, nisi vna alteram absorbeat.
- Sed quid si sunt corporales, sed inter se compatibles. *ibid.*
- Sed quid si sunt incompatibiles inter se. *ibid.*
- Poena decapitationis minor est poena furcarum. *ibid.*
- Bannitus pro homicidio in poenam capitis, an possit rebanniri ab occidente bannitum pro furto in poenam furcarum. *ibid.*
- 447 Condemnationes si plures fuerint in vna, eademque sententia suo sunt ordine exequenda.
- 448 Poena impositam in sententia potest Iudex commutare, si illius condemnatus capax non esset.
- 449 Poena ictuum funis gibbosus affici non potest, & ideo in eam poenam condemnatio commutatur in suffigationem.
- 450 Iudex inferior inconsulto superiore poenam commutare non potest condemnato, etiam quando ille capax non esset poena imposita.
- 451 Poena ignis in quibus criminibus imponatur.
- Concremandi prius sunt strangulandi. *ibid.*
- 452 Harecticus, qui non vult poenitere, neque ad catholicam fidem redire, viuus est comburendus.
- Sunt qui mortem non timent, sed genus mortis. *ibid.*
- 453 Carnifex si in loco nullus est deputatus pro executione iustitiae, an Iudex aliquem possit cogere, vt sit carnifex.
- Merces qua sit carnificis pro executione iustitiae. *ibid.*
- 454 Animal alicuius, vel currus pro portando malefactore ad furcam, potest cuilibet de populo auferri.
- 455 Cadauer banniti an suspendi possit.
- 456 Expensa executionis iustitiae, vt furcarum, & Carnificis,

nificis, ad Fiscum pertinet, nisi sit consuetudo in contrarium.

457 Cadavera punitorum sepeliuntur, de licentia tamen Iudicis.

458 Corpus sacratissimum Saluatoris nostri traditum fuit sepultura de licentia Pilati praesidis.

469 Cadavera punitorum interdum relinquuntur in loco patibuli, vt ceteris sint exemplo.

460 Executio sententiae si per errorem facta fuit, vt quia vna manus pro altera fuit incisa, non debet qua remansit aliter incidi.

461 Executio si per errorem facta fuit, vt quia vnus pro alio fuit suspensus, verus etiam delinquens suspendi debet.

462 Vestes cadauerum punitorum cuius sint. & nu. seq.

PLURA tamen animaduertenda sunt per Iudicem, antequam ad executionem huiusmodi decurrat, quamuis de veritate criminis, vt supra diximus, inquirere non debeat. Et t̄ primò animaduertere debet, quod antequam sententiam praesertim alterius Iudicis exequatur, videat processum, ex quo formata fuit inquisitio, ex qua ad d. sententiam processum fuit, siue sit Iudex eiusdem fori, siue alterius, vt si contingeret habere bannitos alterius fori, contra quos etiam potest ad executionem procedere, vt supra diximus cap. 1. nu. 237. alias

2 t̄ sine processu ex sola sententia ad executionem procedere non potest, nec debet modo aliquo, quod permultis rationibus demonstrari ita potest.

3 Primò ea ratione, quod t̄ per solam sententiam non dicitur consistere de crimine, ex quo banniti debitis pœnis plecti debent, vt est sententia Bald. in auth. clericus. C. de episc. & cleric. vbi in proposito dicit, t̄ quod quando vnus Iudex ad alium remittit, aut remissio fit ad instructionem, & actus remittentis stare tenetur, vt not. in clem. pastoralis. de re iudic. aut t̄ ad punitionem, & stare non tenetur, sed acta recensere debet, vnde si sola sententia sine probationibus remitteretur, fidem de crimine non faceret quoad Iudicem diuersi fori, & dicit hoc tenere Gul. de Cun. in l. magistratibus. ff. de iuris. d. omn. iudic. & sequitur Albert. de agnoscent. assertio. catholic. q. 25. in 4. conclusio. post numer. 43. versic. quamuis Bart. Ausrer. de potest. iudic. secul. & Ecclesiast. numer. 31. Ruin. consilio 124. in prin. lib. 5. Bellac. in suis commun. opin. relatus inter communes opin. recens collect. tom. 2. libr. 7.

6 tit. 5. de execut. rei iudic. numero 37. t̄ Et ideo in criminibus secularibus, aut mixti fori Iudex secularis clericum degradatum, & sibi traditum punire non tenetur, nisi fiat sibi fides de processu, quia ille de foro suo efficitur, & illum habet vt subditum, iudicare vt Iudex non profusus executor. S. si vero crimen. in auth. de sanctis. Episc. & voluerunt Bartol. Ang. Fulgo. Castren. & ceteri omnes communiter in l. magistratibus. ff. de iuris. d. omn. iudic. Imo. Barb. colum. 100. in cap. 1. de offic. ordin. Felyn. in cap. ad audientiam. de heretic. Carrer. de heretic. numero 63. qui omnes fatentur istam esse communem opin. Legistarum. & Diaz. in pract. crimin. cano. cap. 141. post princip. Abb. in dicto cap. 1. & ibi Butr. de offic. ordin. cum aliis, vt per Albertin. d. quest. 25. in 4. conclusio. & Iul. Clar. ex communi lib. 5. sentent. S. fin. quest. 96. versic. quare nunquid. de quo & per Nell. de

bannitis, 2. part. 2. temp. quest. 37. qui remittit se ad dicta per Docto. maximè per Inno. in d. cap. 1. de offic. ordin. Et licet in contrariam partem, vt Iudex icilicet secularis non inspecto aliter processu, seu altero denuo fabricato clericum sibi traditum punire teneatur ob solam, & simplicem inspectionem sententiae Iudicis Ecclesiastici, inclinauerint Inno. & Abb. in d. cap. 1. numero 11. de offic. ordin. quorum opin. communis apparet Canonistarum secundum relatos per Alcia. ibi numero 100. & per Igne. in l. 1. S. cum dominus. numero 41. ff. ad Syllan. & per Simanc. in praxi. enthrid. iudic. violata religio. titu. 66. de iudic. secular. nu. 2. Legistarum tamen opinionem veriore, communior, & tutiorem esse apparere, & reddi ex scriptis per Bartol. & praecat. Docto. dicit Viui. commun. opinio. in verb. Iudex. opinio. 396. relatus inter commun. opinio. recens collect. tom. 1. libr. 1. tit. 21. de offic. ordin. numero 43. Et ita dicit Alcia. vbi supra. se vidisse ex inspectione processus alias sententiam Iudicis Ecclesiastici iniustam fuisse repertam, & ob hoc per Iudicem laicum non fuisse aliter executioni demandatam. Nec mirum hoc esse subdit Viui. eo loci, siquidem infinitis vicibus eo patrocinante, quod in variis, & diuersis curiis, tam secularibus, quam Ecclesiasticis, tam sententiae ciuiles, quam criminales ex eisdem actis, nihil nouiter producto, seu addito in processu, reuocata, & annullata fuerunt. Vnde, & iure quidè, nimia in iudicando quorundam facilitatem detestatur, praesertim si qui prouentus magis, quam veritatem affectantes rebus plerumque suppressis sententias temere non minus, quam fulmina iaciant immemores comminationis Hieremiae prophetae, qui aduersus eos his verbis p̄clamat. *va vobis, qui iudicatis terram, quoniam iudicabimini.* Quin imo t̄ Iudex secularis non tenetur praestare auxilium Episcopo, & sic Iudici alterius fori in executione sententiae, nisi de processu sibi fides fiat, secundam communem Docto. opin. de qua post Alciat. quem refert, restatur Iul. Clar. d. quest. 96. vers. quare etiam. in fin. & Bertazol. consilio 200. numero 6. libro primo, licet in crimine haereticis aliud de iure statuatur, & de facto etiam seruetur, vt alibi diximus. Quibus addo Viui. d. commun. opin. 396. relatus inter dictas communes opin. vbi supra. & Franc. Pegn. schol. 99. ad 3. part. Director. inquisito. vbi demonstrat hanc opinio. veram esse tum Doctorum autoritatibus, tum ex constitutionibus Roma. Pontif. quibus hoc definitum est, quod Iudices seculares absque remissione processum exequantur sententias latas inquisitoribus contra haereticos, quas idem Franc. Pegn. imprimi curauit inter bullas Apostolicas pro sanctissimo officio inquisitionis post eius schol. & annotat. ad Director. inquisitor. folio quinquagesimo septimo, & septuagesimo quinto, & centesimo trigesimo quinto. Quamuis ex dicto. Motibus propriis, quorum supra meminimus. capitu. primo, numero ducentesimo trigesimo septimo, facultas detur Iudici etiam alterius fori exequendi sententias contra bannitos ab eis captos, sola tamen sententia, quae à Iudice, qui illos condemnauit, transmitteretur sine actis, & probationibus, non sufficeret: quia dicti Motus proprii sic dare dicuntur facultatem puniendi iuxta dictam doctrinam Bald. in d. auth. clericus.

clericus. & vterius volunt, bannitos ita captos à ludicibus alterius fori puniri debere iuxta criminum, & excessuū per eos perpetratorum qualitatem, de quibus sic per solam sententiam constare non dicitur per prædicta, nec contumacia loco probationum succedit, vt infra nu. 24. diximus. & in terminis d. bullarum, & Motuum propriorū consuluit Corn. mentionem faciens d. bullæ Pij 11. quæ vigeat tempore suo, in consilio 143. col. 2. vol. 2. quatenus ibi voluit, quod d. bulla, & similes sunt iuri communi contrariæ, & iuris communis correctoriæ in eo, quod disponunt, quod per Iudicem diuersi territorij in alio territorio fiat executio sententiæ per aliū prolata, cum de iure id fieri non possit, iuribus, & authoritatibus per eum alleg. & quod ideo sunt restringendæ, vt minus lædant ius commune, & propterea intelligendæ de bannitis, & condemnatis, quando scilicet constat homicidium puta esse commissum, de quo constare sic non potest, nisi ex processu, qui sic à Iudice exsequente omnino videndus est.

Quam sententiam illa etiam ratio suadere potest, quia licet sola sententia aliquid probaret, aliud tamen ex ea resultare non posset, quam d. bannitorum ficta confessio criminis à statuto, & sacris constitutionibus inducta. arg. l. si ideo. ff. de euictio. not. Fely. in c. cum Bertoldus. n. 20. cum seq. de sent. & re iudic. Ias. & Bal. in l. 2. §. fin. C. de iuram. calum. cum vulg. vt per Mars. in pract. crimin. §. postquam. num. 51. & seq. & in l. 1. nu. 50. C. de rapt. virg. Bursat. consilio 7. num. 19. vol. 1. cum aliis supra alleg. cap. 1. numer. 29. & Albert. Brun. de statutis in verb. confessio. versic. confessio resultans. Gigas de crimin. lesa maiestatis tit. quomodo, & per quos, & c. quæst. 1. num. 7. Et ita per solam sententiam non diceretur Iudici alterius fori exsequenti constare, nisi de ficta bannitorum confessione, quæ tamen quidem licet ad procedendum sufficeret, non tamen ad exsequendum, non aliter constito de delicto; quemadmodum vera delicti confessio ad condemnandum nõ sufficeret si de delicto aliter non constaret, vt not. dixit Bal. in addit. ad Spec. titu. de sent. colum. 18. & in tit. de confessio, colum. 2. versic. Titius confiteretur. & in leg. cum probatio. in addit. de probat. & in auth. sed nouo iure 2. colum. Codic. de furt. & in cap. at si clerici. colum. 8. de iudic. Gand. de malefic. titu. de præsumptio. & indic. dubit. colum. 3. Ang. Aret. in tract. malefic. in verb. & vestem celestem. numero 25. versic. quid si confitetur. & alij vbiq. omnes, de quibus alibi diximus. Est enim hæc determinatio iuris clara, aperta & indubitata, vt dicit Alexand. consilio 19. colum. 1. libr. 7. & Boss. in tract. de causar. crimin. tit. de delicto, numero 15. dicit, quod hoc nullam habet dubitationem, & difficultatem. Anton. Gabriel libr. 7. commun. conclusio. conclus. 17. numero 3. Iul. Clar. lib. 5. sent. 9. fin. q. 55. versic. potest etiam. qui dicit, quæta seruatur, quod nisi aliter constet de delicto. nunquam reus ex sola confessione condemnatur, quicquid aliter dixerit Ioan. Andr. in addit. ad Spec. titu. de accusatio. §. fin. versic. sed pone. A. fuit accusatus. vt cum refert Boer. in decis. 259. numero tertio, & sequitur alius citans de arbit. iud. cas. 269. numero 4. & Rolan. à Valle consilio 51. numero 12. & sequen. volum. 1. Quod tamen verum est, etiam si confessio delicti esset respectu certi hominis, & confessus delictum esset malæ conditionis,

& famæ, vt alibi diximus. Et propterea in proposito dixit Iul. Clar. & rectè quidem libro 5. sent. quæst. 54. versic. fin. quod tamen si sententia exhiberetur, & condemnatio lata contra aliquem in loco delicti, si dem non facit in alio loco alterius fori, & territorij separati, quia sub alio Præside prouinciæ, ita quod executioni mittenda non est, sed tamen tantum facit indicium contra eum, ita quod etiam aliter non constito de delicto poterit quidem contra eum procedi, cæterum tamen sine causæ cognitione non solent tales sententiæ executioni demandari, vt per eum ibi, quem sequitur Hypol. Bonacof. part. 1. commun. opin. crimin. in verb. sententia, & Bursat. consilio 232. numero 11. libro primo, & Iul. Clar. d. quæst. 96. versic. item quæro. dicit, quod tamen Iudex quamuis alterius fori, & territorij potest exequi sententiam alterius Iudicis contra condemnatum, si sunt sub eodem Principe, si tamen videat, quod executionem mereatur, quod antea dixerat Boss. in tractat. caus. crimin. titu. de foro compet. en. numero octuagesimo sexto, & de communi ibi testatur. Hoc autem Iudex videre non potest, nisi processum videat, quem sic videre oportet, vt ad sententiæ executionem procedere possit.

Tertio nõ parum mouere debet illa ratio, quod quamuis ex forma statutorum, & sacrarum constitutionum banniti habeantur ob eorum contumaciam pro confessis, & conuictis, & ex forma d. Motuum propriorum Sum. Pontif. Iudex contra eos captos exequi teneatur, & debeat; nihilominus si sententia vitio nullitatis laboraret, & bannum viribus non subsisteret, vt quia non ritè, & rectè lata, & latum esset, banniti quamuis capti nec suspendi, nec decapitari debent, nec ita sententia in contumaciam lata exequi potest, nec debet, etiam quod ex d. Motibus propriis executio mandetur, & præcipiatur, vt inferius demonstrabimus, numero 143. Ergo si Iudex sententiam latam in contumaciam exequuturus sit, in primis processum videre debet, ex quo perspiciat, an inquisito, & inde sententia est, modo aliquo vitio nullitatis subiaceat, ne sententiam, quæ nulla esset, exequeretur, contra l. 4. §. condemnatum. ff. de re iudic. & ne de negligentia notari possit, & veluti tamen priuatus, qui in executionem statutorum, & constitutionum bannitos impunè occidi posse permittentium, bannitum non ritè condemnatum in d. statutis minimè comprehensum occideret, pœna saltem extraordinaria teneretur, quia diligentiam non adhibuit, an ritè, & rectè bannitus, & condemnatus esset. Bald. in l. 1. in fin. C. de pœnis. latè Alexand. conf. 77. numer. 6. lib. 3. qui multis similibus, & Doctorum authoritatibus comprobauit, & est communis opin. vt dicit Vant. relatus per Iul. Clar. cui tamen displicet hæc opinio, libr. 5. sent. §. homicidium. versic. maior est. & receptissimam esse sententiam dicit Cagn. in l. qui cum alio, numero duodecimo, ff. de reg. iur. quam etiam si quitur Menoch. de arbitr. iudic. cas. 283. numero secundo, & alibi diximus. Nec tamen debet Iudex periculo se exponere, iuxta illud, Melius est ante tempus occurrere, & c. de quo in l. fin. C. in quib. caus. in integr. restit. non est necessar. quod debet in Iudice præsertim habere locum, quem tamen cuncta rimari oportet, & ordinem rerum plena inquisitione dis-

18 cutere. *c. iudic. antem. 30. quaest. 5.* ne t aliter comitem habeat poenitentiam, vt alias de hoc Iudicem admonet Marf. in *pract. crimin. §. fin. occurrunt. in princ. & diximus supra in prefatio. nu. 95.*

Nec t sola sententia probat omnia ritè processisse, & fuisse seruata seruanda, præsertim si in ipsa sententia talia præcessisse enunciatum non esset, cum etiam si fuerint enunciatæ, quia tempore sententiæ interuenire non potuerunt, adhuc ex sola sententia non probarentur, vt latè post alios, quos alleg. habetur per Ant. Gabriel. lib. 2. *commu. conclusio. tit. de sententiis. conclus. 4. nu. 3 5.*

20 Neque t alias in dubio præsumendum est, quod præcesserint, licet de sententia appareat, nisi eius solemnis processus ex actis appareat. *c. quoniam contra. & ibi gl. fin. & Doct. de probatio. cum aliis congestis*

21 per Ant. Gabriel. d. 4. *conclus. num. 3.* maximè t quando sententia lata est in absentem, & contumacem factum. *Rot. decis. 301. alias 9. de probatio. in no. præsertim*

22 t in criminalibus, quia sententia in contumaciam lata nunquam transit in rem iudicatam. vt voluit Ioan. de Ana. in *c. de his. de accusatio. Bologn. consil. 34. in fin. tradunt Doct. in l. admonendi. ff. de iure iur. Felyn. in c. consanguinei. de re iudic. Rolan. à Valle consilio 60. nu. 33. volum. 3. alios allegat Ceph. consilio 241. num. 77. vol. 2. & allegauimus supra cap. 3. num. 51. Quod hodie dubiam non habet, si non præcesserunt legitima indicia ad inquirendum ex forma d. Motus proprii Pij V. de quo infra suo loco dicemus, vt sine dubio dicendum sit, pro sententia non præsumi, si de processu non constat, ex quo apparere debet ante executionem, an legitima præcesserint indicia, ad latè tradita per Ant. Gabriel. d. *conclus. 4. per totam.**

23 & in criminalibus t sententia alias non valet sine probationibus, de quibus sic ex processu constare oportet. *Rube. Alexand. inter conf. Soc. iun. consilio 38. colum. fin. vers. 3. dico. volum. 2. Ruin. consilio 68. colum. 3. nec obstat. volum. 5. Anto. Gabriel. d. tit. de sentent. conclus. 9. num. 13.*

24 Nec t sola contumacia loco probationum succedit, vt bannum sequi possit, & sententia validè, nisi aliter de delicto prius constet per informationes. Bartol. *consilio 100. colum. 3. Marfil. qui plures allegat. consilio 117. numero 31. & aliis seq. & alibi sæpe in suis consiliis, & in terminis executionis vigore bullæ Pij II. consuluit Corn. consilio 143. colum. 2. libr. 2.*

25 Quin imò t non constituto Iudici executori de processu, debet in dubio præsumere sententiam solam, quæ apparet, esse nullam, vt per Ant. de Butr. in *c. venerabilem. car. vlt. qui fil. sint legit. colum. 1. vers. vnum aduerte. alios recenset Ant. Gabriel. d. conclus. 4. nu. 27.* Quo fit, vt nullo modo Iudex debeat ad sententiæ executionem procedere, quousque de processu sententiæ sibi non constat, quia quousque processus sibi non producitur, debet præsumere sententiam nullam, & consequenter scit, illam exequi non posse. *d. l. 4. §. condemnatum. ff. de re iudic. cum aliis inferius alleg. numero 64.* Et potest esse, quod ex processu constet de innocentia banniti saltem respectu pœnæ, in qua dicitur condemnatus, quia forsân nullo modo talis pœna ex eodem processu huic licet absenti imponi poterat, & ita constare potest de notoria sententiæ iniquitate, & iniusti-

tia, vt non semel visum fuit, vnde periculo imminenti exequendi sententiam iniquam, & iniustam contra innocentem se exponere Iudex non debet; necessaria ergo est inspectio processus ad effugiendam temerariam executionem, cum alioquin iuste exequi nequeat absque maximo periculo, & temeritate.

Nec t debet ita dubius esse, sed certus esse debet 26 de conditione eius, quem vult suspendi facere, aut decapitari, t *iuxta l. qui cum alio. ff. de reg. iur. cum si- 27 mil.* quæ locum etiam habet in criminalibus, & in delictis, vt ibi per Dec. & Cagno. & Alexand. d. *conf. 77. lib. 3.* Quod si posset forsân bannitus nullam ex eodem processu habere legitimam defensionem, interim tamen dum hoc iudici certissimum non est, periculo peccandi se committit, quod facere non debet, vt Iudicem ac Principem ipsum, ne inauditum absentem, ac non citatum damnet, hac ratione admonet Couar. *prac. q. cap. 23. nu. 6.* Periculo enim (inquit) imminenti damnandi innocentem dubio procul se Iudex exponeret: poterat enim absens legitime se forsân defendere, atque ideo necessaria est citatio absentis ad effugiendam temerariam condemnationem, & vocandus omnino absens erit etiam à Principe summo, cum alioquin iuste damnari nequeat absque periculo, & temeritate mortalis criminis, quod committeret Princeps, qui sic in auditum iudicaret, quod si posset forsân absens nullam habere legitimam defensionem, interim tamen dum hoc Principi certissimum non est, periculo peccandi mortaliter se committit, & ideo peccat, mortali quæ culpa irretitur. Hæc ille. Qui licet de condemnatione loquatur, satis tamen admonet d. ratione etiam Iudicem exequentem, vt etsi contra bannitum, captum inauditum sententiam exequi possit ex d. Motibus propriis, non tamè sine inspectione processus exequatur ad effugiendam (vt diximus) temerariam executionem, & eadem militat ratio in executione, quæ in condemnatione, vt dicit Syluester in *Sum. in verb. iudex. el. 2. q. 5. col. 4. in medio.* Quin imò maior militat in executione, ex qua maius infertur præiudicium, vt diximus in *prefatio. num. 89.* & in terminis executionis sententiæ contra bannitum captum admonet Corn. d. *conf. 143. col. vl. lib. 2.* dicens quod non est cautum Iudici ponere se in dubietatibus, & perplexitatibus, cum præsertim via executiua ex bulla Pij II. cōtra bannitos captos sit exorbitantissima à iure communi, & propterea restringenda, & in re dubia non amplectenda. Et t via hæc tutior est, qua Iudici, iustitiæ & partibus 28 consultum est, ideoq; eligenda, ex Doct. Paul. Castr. in *l. 1. in fin. ff. si quis cautio. Crau. consilio 14. in fin. libro 1. & consilio 23. in fin. eo. vol. Menoch. in confess. in causa Finarien. 2. artic. 5. numero 5. impresso post tract. eiusdem de recuperam. pos. & in *conf. 107. nu. 20. vol. 2. & conf. 120. num. 7. eo. vol.**

Et licet eo in casu pro sententia præsumatur contra contumacem licet fictum, in quo infra decem dies à die scientiæ appellatum non fuerit, vt tenet Abb. in *d. c. quoniam contra. col. 14. Ant. de Butr. col. 15. Imo. col. 6. Aret. col. 17. Dec. col. 20. Fely. col. 17. alios citat. Anton. Gabriel. d. 4. conclus. numero 22. vbi etiam de communi testatur ex Ruin. *conf. 37. colum. 1. & seq. volum. 5. & latè Kirchou. in suis commun. opin. in verb. sententia. relatus inter communes opin. recens collect. tom. 2. libro 7. tit. 14.**

tit. 14. de re iudic. num. 86. & seq. Viui. commun. opin. 699. relatus inter d. com. opin. recens collect. d. tit. 14. num. 124. in princip. & vers. etiam presumitur. & Michael Grass. similiter ibid. relatus d. tit. 14. nu. 131. Et quando etiam sententia esset de antiquo, pro qua etiam præsuntur propter eius antiquitatem, etiam quod legitimo processu non iustificetur. Bald. in l. emancipatione. C. de fid. instr. vbi Cyn. idem tenet. & Sali. & Bart. l. admonendi. colum. 10. numero 44. vers. quid si reperiuntur dicta testium. ff. de iureiur. & est communis opin. de qua testatur Socin. consilio 158. libro secundo, colum. 5. quem alij sequuntur, quos refert. Anto. Gabriel. dicta 4. conclus. numero 34. quicquid dixerit Iofre. consil. 44. numero 6.

Adhuc tamen necessarium videtur, quod ante executionem de processu constet, ex quo apparet, legitime processum fuisse ad condemnationem, & Iudicem posse alias legitime procedere ad illius executionem ex expressa dispositione Motus proprii Pij IV. qui quamvis constituerit, quod si post tempus ab eo præfixum banniti capti fuerint, & in manus Curia ita deuenierint, Iudex ad executionem procedat illorum condemnationis, quamvis in contumaciam tamquam in rem iudicatam illa transuerit, nihil ominus postea eam liberam potestatem, quam iudicibus dedisse videbatur, restringit præcipiens eisdem, vt procedant ad condemnationum totalem executionem, alias tamen legitime, quod etsi non fuisset expressum, adhuc tamen subintelligitur: quando enim mandatur sententia exequi, subintelligitur, quod exequatur modo legitimo, vt inquit Ceph. consilio 484. numero 32. libro tertio, legitime autem procedi non potest ad d. condemnationum executionem, nisi prædictis obseruatis, & diligenter prius consideratis ex processu, quem sic videre oportet, cum alias sententia si prædictis defectibus laborarent, veluti nullæ illegitimè exequerentur cõtra legis dispositionem, & prædictorum Doct. decisiones d. l. 4. §. condemnatum. ff. de re iudic. cum aliis infra allegat. Prout etiam quia possit esse, quod sententia lata fuisset, & processus fabricatus contra absentem, de cuius contumacia non appareat, vt quia non constat de citatione, vel aliis ad contumaciam necessariis: non enim pro recititudine processus hoc in casu præsumitur, vt in terminis Corn. consilio decimo septimo, volu. 1. quem refert & sequitur Viui. dicens se habuisse in facto, & obtinuisse, vt in suis com. opin. d. opin. 699.

Et si sententia antiqua esset, cum iudicis arbitrio relinquatur, q̄ tempus antiquum in proposito censeatur, secundum crebriorem, & fortè etiam * veriore Doct. sententiam, variè alias nonnullis existimantibus, sententiam de antiquo latam dici elapso biennio, aliis elapso decennio, vel viginti, aut triginta, aut sexaginta annis, vel alias longissimo tempore, quo vix probatio haberi possit, vt late habetur per Anto. Gabriel. lib. 2. commun. conclusio. titu. de sententiis. d. conclusio. 4. numero 39. & aliis pluribus seq. & Iacob. Menoch. de arbit. iudic. cas. 4. numero primo, & aliis item pluribus seq. vbi numero 5. testatur crebriorem, & fortè veriore illam sententiam, iudicis arbitrio hoc relinqui. Poterit Iudex arbitrari secundum qualitatem iudicum, qui sen-

tentias tulerunt: maior enim erit præsumptio pro sententia Iudicis maioris, quam minoris. l. 1. de offic. præfect. prætor. Bald. in l. tutores. ff. de confirm. tut. Iaf. in l. pacta nouissima. in 3. C. de pac. Petr. Sanct. qui dicit hanc doct. sing. in sing. 57. in fin. Marf. sing. 438. Alciat. in tract. præsumptio. reg. 3. præsumpt. 10. numero 7. Cagno. in l. secunda. numero 15. Codic. de rescind. ven. dit. Paris. consilio 98. numero 21. lib. 1. Roland. à Valle consil. 99. numero 27. libro. 1. qui vno ore affirmant pro sententia, vel decreto Iudicis idiotæ nullam esse præsumptionem. Perpendet etiam, quo ordine latæ fuerint antiquæ hæ sententiæ, an tumultuariè, ac præcipitanter, si ex abrupto, nulla bona præsumptio erit. Alcia. d. præsumpt. 10. numero 6. Corset. in sing. in verb. minor. incipit. decretum. Iaf. in l. Iudices. numero 7. C. de iudic. Prout etiam perpendere debet, an error aliquis in ea sententia sit expressus, quoniam tunc omnis præsumptio cessaret. late Alciat. d. præsumptio. 10. numero 9. ita his modis Iudicem perpendere, & arbitrari debere, inquit ex prædictis Grauet. de antiq. tempo. 2. par. princip. numero 37. & Iacob. Menoch. d. cas. 4. nume. 5. & aliis seq. Adeo quod omni casu debet Iudex executurus sententias capitales videre processum, ne sententias exequatur, quas exequi non deberet.

Et quoties sumus infra annum, res caret omni ¹⁹ difficultate, quia sola sententia non probat sine processu, qui propterea produci debet de iure communi non lapso adhuc biennio. Bald. in l. prima. numero 11. C. ne lic. tertio prouoc. Alex. and. consilio 22. numero 2. volum. 2. Grammat. decis. 24. numero 7. & 8. vbi alios citat. & Bertazol. consilio 18. numero 24. lib. 1. & consilio 51. numero 1. eod. volum. & tollitur omnis difficultas infra annum ex d. Motu proprio Pij V. qui eo ipso quod ordinauit, quod banniti capti etiam infra annum in suis defensionibus non audiantur, sed quod sententiæ, & bannum contra eos executioni demandentur, si legitima ad inquirendum indicia præcesserunt, dicitur in consequentiam necessariam ordinasse, quod sola sententia non sufficit, vt infra annum executio fiat, sed quod de processu etiam constet, ex quo Iudex videat, vt videre oportet, an legitima ad inquirendum indicia præcesserunt. Et dant sanè verba illa formam Iudici exequendi contra bannitos infra annum captos, & scilicet priusquam sententiam exequatur, perferretur, an legitima ad inquirendum indicia præcesserint, ex quo enim Iudici exequendi potestas contra bannitos captos infra annum non datis defensionibus sub illa datur conditione, si legitima indicia præcesserunt ad inquirendum, factum ¶ hoc executionis non meretur ³⁰ prius executionem, quam conditio prædicta impleta fuerit. Dec. consilio 401. numero primo, Ceph. consilio octuagesimo, numero primo, libro primo, verba ¶ enim illa conditionis sunt significatiua. l. 1. ff. de 31 condit. & demonstr. cum simil. & conditio ¶ ante omnia ³² impleri debet, vt dispositioni sit locus. l. cedere diem. vbi Alcia. ff. de verb. signif. Ancher. consilio 297. colum. 1. Ruin. consil. 63. numero 4. lib. 1. & consilio 35. num. 13. lib. 5. Menoch. de arbit. iudic. cas. 15. numero 3. & facit, quod dicit Ceph. consil. 204. num. 4. volu. 2. vbi voluit, quod illa verba commissionis. Vicommettiamo, che informandou di tal delitti, debbiare inquirere illum sensum

- habeant, quod scilicet ita dtmum inquirant, si erunt informati, adeo quod si ante talem informationem fuerit formata inquisitio, est nulla, quia ante d. informationem Iudices nullam habebant
- 33 inquirendi auctoritatem, *vt per eum ibi.* & † ita dicitur data forma per d. conditionem, quæ formam significat. *Bald. in auth. matris & auia. C. quando mul. tute. offic. fung. pot. Ruin. consilio 199. numero 1. libro 1. copiose And. Tiraquei. de retract. ritu. 1. §. 2. glos. 1. numero 3. Ceph. d. consilio 80. numero 2. Menoch. consilio 35. numer.*
- 34 6. volum. 1. quæ † quidem forma debet ad vnguem obseruari, vt omnes scribunt *in l. 1. ff. de liber. & posth. cum forma illa sit, quæ dat esse rei, atque ita executioni contra bannitos faciendæ. leg. Iulianus. §. si quis. ff. ad exhiben. Menoch. d. consil. 35. numero 7. cum concord.* Quod ex eo etiam suadet, quia † d. Motus proprius de exquendo sententiam contra bannitos captos infra annum, debet intelligi, modo qualitates ab ipso requisitæ concurrant, vt scilicet sententia talis sit, qualem requirit d. Motus proprius, & ita quod lata sit ex inquisitione, ad quam
- 36 formandam legitima indicia præcesserunt, vt † de sententia omnino, & præcisè ex statuto exequenda respondet *Dec. consilio 356. numero 3. & sequitur Menoch. d. consilio 134. num. 28. & his simia recenset Crauet. consilio 6. nume. 72. lib. 1. & consilio 211. numero 2. volum. 2. & sentit Cassador. decis. 10. numero 6. tit. de rescript.* Oportet ergo habere processum ante sententiæ executionem, vt videri possit, an legitima præcesserint ad inquirendum indicia, vt forma seruetur, d. Motus proprii. Non tamen dixerim, quod in bannitis post annum captis sententiæ condemnatoriæ exequi deberent, etiã quod de processu non constaret, quia vltra quod attentari potest, d. Motus proprium Pij V. hunc etiam post annum captum comprehendere ex his, quæ inferius diximus *nu. 71.* & quatenus non comprehenderet, non hoc dici posset, quod ex d. Motu proprio exclusus esset, quin iure communi iuuare se possit, quo quidem iure de processu apparere debet: sic enim alias sumeretur ex d. Motu proprio argumentum à contrario sensu ad correctionem iuris cõmunis, quod non permittitur, *vt infra diximus nu. 89.*
- 37 Licet † si lapsus esset biennium, & tantò magis si longius tempus, & processus non reperiretur, & ex tenore sententiæ, ac illius verbis liqueret, omnia solemniter de more iudicij præcessisse citationes, probationes, contumacias bannas, & cætera incubentia, ac de corpore banniti constaret per illius recognitionem, *iuxta ea, quæ supra diximus c. 2.* & nõ fuisset contradictum, nec reclamatum, sententia ipsa sine processu exequenda esset, vt in terminis in sententia foriudicationis lata lapsis annis duodecim, concludit *Gram. decis. 24. per totam,* dicens ita etiam fuisse exequutum, etiam quod foriudicatus de nullitate sententiæ foriudicationis, & actorum exciperet, petendo instantissimè acta, & processus exhiberi, ex quibus poterat de nullitatibus apparentibus ex eo demmet, processu, & actis demonstrare, replicante magn. Fisci patrono sententiam ipsam transiuisse in rem iudicatam, nec ab ea fuisse aliter reclamatum, seu de nullitate dictum, sicque omnino debita executioni demãdari debere cum maximè, quia ex tenore sententiæ apparebat, omnia solemniter de more iudicij præcessisse. Et idem concludit *Gram. vbi supra* in sententia post lapsus biennium, *vt late ibi per eum.* At si processus reperiretur, & appareret, satis declarat ibi *Gram.* quod inspicere deberet, etiam quod biennium lapsus esset, seu longius tempus, ex eo, quod *ibi in fin. dicit,* quod hac sumpta occasione occurrentis casus executionis d. sententiæ contra d. foriudicatum, fuit sibi iniunctum, vt pragmaticam sanctionem compilaret, prout compilauit, quod lata sententia foriudicationis, magister actorum sub pœna priuationis officij ponere debeat infra biduum processum, & sententiam cum omnibus actis in archiuo ipsius Magnæ curiæ in arca ad id deputata, duntaxat cum duabus clauibus, quarum vnã fisci patronus retineret, alteram vero Regens ipsius Magnæ Curie. Quod aliam ob causam factum non censetur, nisi ne detur casus, quod processus non reperiretur, vt sic occurrente casu executionis sententiæ, processus ita custoditus semper, & quandoque inspicere, & videri possit, ne fortè sententiam nullam, iniquam & iniustam exequi contingere possit, quamuis vel biennium, vel longius tẽpus lapsus esset. Sed † ex forma Constitutionum *38* Agidianarũ, seu Marchiæ expressè cautetur, quod quotiescunq; sententia criminalis contra contumaces reperitur in Camera Romanæ Ecclesiæ, seu Thesaurarij eiusdem inter alias sententias, faciens mentionem de processu, qui etiam processit, & à tali sententia non esset appellatum, reclamatum, vel contra eam de nullitate actum intra annum à tempore, quo lata est, quod elapso d. anno præsumatur pro tali sententia, & fingatur eam præcessisse totum processum, de quo in ea fit mentio, & legitimum extitisse, sicut etiam in ipsa sententia recitatur, & quod eo prætextu, quod processus non reperitur, vel legi, aut haberi non potest, talis sententia annullari non valeat, vel nulla declarari, vel prætextu commissæ appellationis, aut querelæ, retractari, vel qualiter impugnari, vel infringi, nec possit eius executio aliquo modo impediri, vt habetur *libr. 4. cap. 26. de condemnationibus in causis criminalibus.* ex qua Constitutione illud in practica annotandum est, quod licet appellatio quoad alios effectus, pdesse non posset, protestatũ, si fuerit interposita infra annum, vel de nullitate actum, ne sententia exsequatur, si de processu nõ appareret, nec ille reperiretur. Quamuis ex eadem constitutione lapsus anni ius appellandi nõ tollat, nec ius dicendi de nullitate, & ostendendi innocentiam aliis modis, quam ex defectu processus, si tamen condemnatus supplicauerit, & in carcere se constituerit in delictis pœnam exigentibus vltra relegationem, in exigentibus verò pœnam infra relegationem, satis erit dare fideiussores de iudicio listi in quavis instantia, & indicatum soluendo, quamuis etiam in pœnam arbitrariam is condemnatus fuerit, vt ibi expresse disponitur.
- Sed an tali casu, in quo lapsus biennio processus originalis non reperiretur, & ita nec sententia originalis sumptũ sufficeret, & exemplum sententiæ banni & videtur quod sic, quia si registrum consumptum fuerit, vel combustum, poterit tamen bannitus impunè occidi, si sumptum banni, & exemplum

emplum appareret, dummodo si cum solemnitatibus requisitis, *vt per Nell. de bannit. 2. part. 2. tempor. q. 9. n. 9. & post eum Maschard. de probatio. volu. 1. conclus. 162. num. 12.* ergo vt etiam possit à Iudice occidi, solum sumptum, & exemplum cum solemnitatibus requisitis sufficere videtur transacto biennios; ante enim sine processu ex his, quæ supra diximus, non videtur, quòd sola sententia etiam originalis exequi possit, & ex forma d. Constitutionis Marchiæ videtur sufficere, quòd lapsò anno sententia reperiatur in Camera Rom. Ecclesiæ, seu Thesaurarij illius inter aliàs sententias; & de iure videtur sufficere et quòd scriptura non esset publica, si reperia esset in archiuio communi, quia illa probat bannitum, *vt sing. tradit Bald. in rub. C. de fid. instrum. in fin. & sequitur Maschard. d. conclus. 162. num. 10.* Alcia. *conf. 6. num. 1. libro 2. Bombin. conf. 60. per totum.* in territorio tamen Archiuij, *vt in terminis per Dec. consil. 458. num. 2. vel in loco illi confederato. Bald. in d. rub. C. de fid. instrum. Maschard. d. conclus. 126. nu. 11.* Ac si etiam in d. Archiuio solum authenticæ scripturæ reponerentur, aliàs secus, si aliæ etiam scripturæ reponerentur, quæ non sunt authenticæ, quia tunc propter locum non dicitur scriptura authentica, vt not. Abb. in c. cum causam. col. 2. de probat. & sequitur ibi Aret. col. 2. & Dec. col. 3. & in terminis idem Dec. 458. nu. 5. vbi consuluit, quòd liber non scriptus, nec publicatus per rebellionē, siue etiam descriptus à Notario, sed testibus non inscriptis, prout in scriptura Notarii requiritur, non probat aliquem esse bannitum, licet ibi nomina bannitorum descripta essent, & quamuis in Archiuio reperiretur, si in d. Archiuio scripturæ etiam non authenticæ reponerentur: & quòd propterea executio fieri non debeat, *vt per eum ibi,* qui ait, quòd secundum istam declarationem intelligitur prædictum dictum Bald. in d. rub. C. de fid. instrum. vltra quod sentit ibi Dec. hoc dictum Bald. non procedere, quando de crimine agitur, quia non probatur crimine ex scriptura minus solemnī, licet reperia in Archiuio publico, *vt late ibi per eum,* qui inter alia alleg. ad hoc Bal. in l. si is qui. ff. de testam. vbi inquit in 3. not. in fi. quod si reperitur aliquis condemnatus, & scriptura non apparet perfecta, quia illa verba, lata & sententialiter promulgata deficiunt, cōdemnata, non probat, licet talis scriptura sit in Archiuio publico, & idem sentire videtur Ias. quod crimen non probatur ex scriptura minus solemnī, licet reperia in Archiuio publico, *vt in cons. 34. col. pen. in princ. lib. 1. vt ad hoc cum alleg. Crau. in tract. de antiq. tempor. par. 1. in 4. limitat. nu. 13.* licet Ias. ibi non se fundet ex eo, quòd talis scriptura dicatur min⁹ solemnī, sed quia per instrumentum etiam solemnē, & publicum crimen probari non potest. Bart. in l. in senatus. in princ. ff. ad turpil. Bald. in l. contra negantem. C. ad leg. Aquil. de quo late per Felyn. in cap. cum in Ecclesiis. de maior. & obediens. vt & ipse Crau. in d. loco animaduertit.

Et viso ita processu, & confitō de persona bannita, scilicet personam, de qua ageretur, esse bannitam, vt ante omnia sufficienter constare debet per scripturas publicas, vt in terminis tradit & admonet Dec. in d. cons. 458. nu. 1. & late Bologni. cons. 27. n. 1. & seq. quamuis statutum Iudicem præcise cogere, vt deberet sententiam banni mandare execu-

tioni nulla prorsus admittā defensione, sed habeatur persona banniti pro confessā, & conuictā, & condemnata, vt loquitur statutum Lucense, super quo in d. loco consuluit Dec. & d. Motus proprius Pij IV. à Pio V. confirmatus non solū mandat executionem fieri nulla admittā defensione, sed veluti etiam delictum effectum, sit notorium, & sententia transferit in rem iudicatam. Nō enim vt subdit Dec. in d. loco, propterea excludit, quo minus verba statuti, & constitutionis, quæ de persona bannita, & cōdemnata loquuntur, debeant verificari, *vt late per eum ibi.* & pro eis dictis, & hac conclusione facit quod tradit Albert. Brun. de statutis. in verb. excipere. versic. statutum si remouet exceptionem. & aliàs in dubio bannitum quem esse non præsumitur. vt respondit Bologni. consilio 27. num. 1. & Maschard. ex eo tradit d. conclus. 162. nu. 16.

Debet primo animaduerti, an ex eo constet de innocentia rei banniti, & in contumaciam condemnati, prout non semel contingere potest, & visum fuit, vel an etiam aliàs post sententiam de ea appareat: hoc. n. casu in quo de ea constaret, sententia exequenda non est, vt per Innoc. in c. significantibus. in fin. de purgat. vulg. quem sequuntur communiter Doct. vt dicit Mars. in pract. crimi. §. opportune. num. 7. & in §. vltima questio. num. 13. & in sing. 72. & consilio 81. nu. 61. consi. 90. num. 26. Cæpol. cautel. 255. nu. 5. Gram. consi. crim. 16. num. 23. Dec. d. cons. 458. in fin. & in cap. quoniam contra. num. 8. de probatio. & in cap. ex parte 2. col. 6. in 13. limitat. de offic. deleg. num. 65. Ruita. consi. 21. num. 2. vol. 4. Thom. Doeci. consi. 59. col. fin. & consi. 129. num. 8. Gerard. Mazol. consi. 77. num. 26. Boss. in tractat. caus. crimi. tit. de supplicatio. aduers. rem iudic. num. 5. Gram. consi. crim. 2. num. 23. Ial. Clar. lib. 5. sent. §. si. q. 98. vers. sed nunquid. Carrer. in pract. crimi. fol. 15. num. 12. Bertazol. consi. 101. num. 1. lib. 1. & consi. 251. num. 97. libr. 2. & Claud. eius filius ad eum. consi. 200. in 1. addit. alios plures congerit Tiber. Decian. consi. 96. nu. 54. vol. 3. qui etiam dicit communem in d. c. significantibus. & subdit, quòd neque etiam post sententiam est Principi rescribendum, si notoriè de innocentia constaret, qua de re infra num. 47. & 316. idem etiam voluit Marcabrun. ab Anguil. consi. 50. nu. 121. & Gigas de crim. lese maiest. ritu. qualiter in crim. lese maiest. proced. q. 16. num. 3. & nouissimè Maschard. de probatio. conclus. 253. nu. 26. & Fichard. in suis commun. opin. in verb. executio. relatus inter communes opin. recens collect. tom. 2. libr. 7. tit. 15. de execut. rei iudic. numero 21.

Et ad innocentiam debere iudicēs multum aduertere, & in executione supersedere admonet Cassan. in consuetud. Burgund. in verb. des iustices & droictz d'icelles. rub. 1. §. 5. nu. 124. fol. 217. Rimin. Iun. qui alios etiam alleg. in l. vt vim. n. 226. ff. de iust. & iur. & consuluit in terminis Raph. Fulgos. consi. 43. nu. 2. tom. 1. consi. crim. in 4. fol. vt etiam in terminis statuti Tuderti, & Perusiæ habentis contumacē pro confessō consuluit Corn. consi. 194. volum. 1. Neq; ficta confessio ex statuto ob contumaciam inducta operatur, vt habitus pro confessō, qui est innocens, cōdemnetur. Alexand. ad Bart. in l. absentem. ff. de pœn. Bald. in l. 2. §. pœn. C. de iura. calum. Fulgos. d. consi. 43. nu. 8. Afflict. in const. pœnam eorum. colu. 19. not. 3. fin. Guliel. Benedict. in c. Raynutius. part. 2. in verb. mortuo itaque testatore.

tores. num. 164. *Foller. in pract. crimin. in ver. et si confitebuntur. 4. part. 3. part. num. 26. cum aliis supra alleg. in prefat. num. 18.* quando enim apparet de innocentia rei, tollitur, seu annihilatur eius confessio, quam facit de delicto. *Bald. consil. 171. colum. 6. Marf. in l. 1. §. fin. ante fin. de quest. Cassan. qui eos refert, & sequitur in consuetud. Burgund. verb. des iustices & droictz d'icelles. num. 124. fol. 218.*

- 41 Et potest poni exemplum, si ille, qui dicitur à bannito occisus, viuis appareat: vel si domus, quæ dicitur combusta illæsa sit, & huiusmodi. *Nell. de bannit. post Bar. quem alleg. 3. par. 1. tēpor. 6. q. & dicit Bal. in l. si quis testib. in fin. C. de testib. quod semel contigit de facto, quod fuit exhumatum corpus illius, qui dicebatur vulneratus, & cum repertum fuisset, quod ille non fuerat vulneratus, fuit reus absolutus, licet contra eum plenè probatum fuisset, & hoc dictum Bald. refert Ang. de malefic. in verb. comparent. & produxerunt instrumentum pacis. numer. 33. Carrer. in pract. crimi. fol. 246. num. 56. Iul. Clar. lib. 5.*
- 42 *sent. §. fin. q. 52. in princ. vbi ¶ dicit idem esse, si delictum, quod commissum fuisse dicitur, sit per rerum naturam impossibile, prout dicit contigisse in quodam Io. Antonio Zannetto caupone, contra quem processum fuit per Curiam Papiæ, tanquam quod præpostera venere fregisset cuidam fœminæ rectum intestinum, ex qua parte postea ipsa pæperisset, de quo processu dicit valdè miratum esse senatum, & ipsum Zannettum tanquam dere impossibili accusatum absoluisse.*
- 43 Et confessio ficta ex contumacia resultans debet esse possibilis, aliàs non operatur. *Foller. in pract. crimi. in d. ver. & si confitebuntur. num. 25.* Et ideo idem
- 44 dicendum est de eo, ¶ qui esset inquisitus, & bannitus, quod virginem deflorauerit, cum tamen illa mulier esset, & ille eunuchus, & castratus, *de quo infra diximus num. 260.* Vnde dicit Bald. *in l. fin. §. fin.*
- 45 *vers. vlt. not. C. de iuramen. calum. ¶ quod quando iudici apparet, maleficium non esse commissum, non potest contra absentem procedere ad ipsius punitionem, & sequitur Afflict. in const. pœnam eorum. num. 70 48.*
- 46 Et talis casus innocentia non dicitur exclusus à d. Motibus propriis, vt in terminis similis statuti Bononiæ latè tradit Marf. *in pract. crimin. d. §. vltima questio. num. 11. & aliis seq. & sing. 72. & consilio 32. numero 20. consil. 64. num. 7. cum aliis traditis per Carrer. in pract. crimin. fol. 15. num. 12. Cassan. in consuetud. Burgund. verb. des iustices, & droictz d'icelles. rubr. 1. §. 5. numero 124. Ioan. de Ana. consilio 59. Viui. in commun. opin. in verb. statutum, relatus inter communes opin. recens collect. tom. 1. libro 1. tit. 17. de legi. & constit. Princ. Alexand. consil. 113. volum. 5. Boss. in tractat. caus. crimin. titu. bannit. quid ammitt. num. 2. Dec. d. consilio 458. numero 11. qui loquitur de statuto Lucense. Card. Alban. in Lucubrat. in Bart. in l. 1. §. & parui. numero 5. ff. quod vi aut clam. Bertazol. consilio 33. num. decimoquinto. volum. 1.*

Et ideo statutum, quod contumax habeatur pro confesso, intelligitur, nisi per testes, & iura de eius innocentia proberut, vt dicit Cœpol. *consilio 29. colum. pen. & Dec. d. consil. 458. numero 12. & sequi potest absolutio, licet quis sit habitus pro confesso, vt ex pluribus, quos cumulat, tradit Marfil. in*

tractat. bannit. in verb. contumaciam. num. 47. & ex eo comprobantur prædicta, quia his in casibus ex euidencia constare dicitur de iniquitate sententiæ, quæ propterea tolli potest, vt post Ias. & Plot. plura commemorantur in locis per eum alleg. nouissime tradit Bertazol. cons. 315. nu. 5. lib. 2.

Quamuis ¶ tamen Iudex non debeat hoc in casu reum absoluere, neque enim potest id facere, cum lata sententia iam sit functus officio suo, sed supersedere debet, & Principi rescribere. *l. 1. §. si quis vltro. ff. de questio. & ita not. communiter Doct. vt dicit Anton. Gomez. cap. 8. delic. post num. 4. quem refert Iul. Clar. d. quest. 98. vers. sed nunquid. & sequitur Carrer. in pract. crimin. num. 22. & Guliel. Benedict. in dict. verb. mortuo itaq. testatore. nu. 162. in fin. & infra diximus. nu. 316. & Albert. Brun. de statutis. in verb. contumax. versic. pen. & Cassan. vbi supra.*

Et si de innocentia rei ex processu, vel aliter non constaret, debet secundò animaduertere, an ex facie inquisitionis vel accusationis appareat ipsum inquisitum bannitum, & condemnatum esse absoluendum; hoc enim casu nõ obstante banno, contumacia, & ficta confessione ex ea resultante condemnari non poterat, sed absolui debebat, *per gloss. in l. 2. §. quod si actor. C. de iuram. calum. & Doct. ibi. & sequitur Marc. A sin. cons. 108. numero 17. & aliis seq. tom. 2. cons. crimi. dicens quod per hanc doctrinam infinitis vicibus in Ciuitate Florentiæ consultum, & iudicatum fuit, quod si ex facie accusationis, vel inquisitionis apparet, delictum in eis contentum fuisse excusabile in totum, vel in partem, non obstante contumacia inquisiti, vel accusati, inquisitus, vel accusatus absoluitur, vel mitius punitur secundum qualitatem in inquisitione, vel accusatione contentam, & illam dicit esse manifestam rationem, quia ficta confessio non debet plus operari, quam vera. Bald. in d. §. quod si actor. cum aliis infra alleg. num. 142. sed si inquisitus, vel accusatus compareret, & confiteretur contenta in accusatione, vel inquisitione vera esse, eo modo, quo in illis, vel altera earum continetur, vtique nihil aliud facere teneretur Iudex, nisi accipere in manib. accusationem, vel inquisitionem, & secundum eas iudicare; eodem modo (inquit A sin.) facere teneretur stante, ficta confessione. *argum. l. cum quid. ff. si cert. per.**

Et etiam ita, debet animaduertere, an sententia maiorem contineat pœnam, quam de iure imponi potuerit: hoc enim casu ¶ nec sententia exequenda est non obstantibus d. Motibus propriis, vt in non absimili statuto, & decreto Mediolani diffusè ex pluribus consuluit Plot. *in cons. 52. volum. 1. quod est reperitum inter consil. crimin. diuersorum recens edit. tom. 2. consil. 72. num. 32. 34. 35. 36. qui admonet Iudices, ne tales sententiæ exequantur, sed statum causæ referant Principi, qui (vt subdit Plot. in d. loco) prouidere debet, & gratia, quam faciet hoc in casu, non erit mera gratia, sed gratia iustitiæ, & ipsa iustitia, quam facere debet, vt per eum ibi, post Ange. & Salicet. in l. fin. C. de sentent. pass. Quibus ¶ addo, 49 quod quando sententia continet maiorem pœnam, quam de iure imponi potuerit, dicitur nulla etiam in totum, secundum Io. de cane mortuo. *consil. 33. num. 2. tom. 1. cons. crim. in 4. fol. qui de communi testatur, quem**

quem refert, & sequitur Iul. Clar. libro 5. sentent. §. fin. q. 93. versic. quare si iudex. & ita exequenda non est. d. §. condemnatum. l. 4. ff. de re iudic. & ibi Doct. non obstantibus d. Motius propriis de exequendis sententiis etiam infra annum. Io. Bapt. Plot. d. conf. 52.

50 & 72 & sentit Crau. conf. 941. num. 23. vol. 5. qui loquitur de condemnato in contumaciā ad mortem pro conatu, pro quo pœna hæc imponi nō debet, vt per eum ibi, & latè per Bombin. in consilio 34. vbi consuluit, quod sententia ex eo nulla, quia qui falsificauit monetam, fuit condemnatus in pœnā mortis, cum ex forma statuti solum esset condemnandus in pœnā exilij perpetui, quia de pœna capitali loquebatur, nullo modo exequenda est, in tantum ne exequatur, de facto resisti potest, vt per eum ibi, qui dicit ita consuluisse cōsanguineis dicti condemnati, qui dicti de facto illum liberauerint ab illo iudice, eo tamē presentato coram iudice superiore, quæ illum in temporale exilium condemnauit, fuerunt absoluti, vt late ibi per eum, qui plura ad hoc adducit.

51 Et si idem sic per prædicta dicendū erit de condemnato in contumaciā pro cicatrice grauiori pœna ex forma statuti, vel bannimentorum pœnā ob cicatricem aggrauantium, quæ tamen cicatrix faciem non deformabat, vt in eam pœnā condemnari non potuerit, quæ pro cicatrice deformante imponit, prout statuta, & bannimenta pœnam aggrauantia etiam vsq; ad corporis afflictiuam, vt pœna manus ob cicatricem, intelligi debent de cicatrice, quæ faciem deformaret, vt late per Nell. de bannit. 2. part. 2. tempor. q. 52. & Floria. in l. ex hoc. nu. 1. in 2. not. ff. si quadr. pauper. fecit. dica. & Bertach. in suo reperor. in verb. cicatrix. & Bertazol. conf. 356. nu. 19. & 30. vbi declarat, quid in proposito sit cicatrix deformans, tam in mare, quàm in muliere; pro quo facit, quia statuti, & bannimentorum verba ciuilitè intelligenda sunt, vt per Socin. in c. cum illorum. de senten. excom. qui propterea ibi concludit num. 58.

52 quod si statutum disponit, quod si quis alicui sanguinem extraxerit in palatio, puniatur certa pœna, vt pœna manus, non debet intelligi de omni offensione cum sanguine, vt si parum sanguinis pugno extractus fuerit, vel si multū sanguinis leui tamen percussione; ita etiam statutum, vel bannimenta pœnam aggrauantia ob cicatricem non de qualibet cicatrice intelligi debet, sed de ea tantum quæ faciem deformat. Et si propterea si cicatrix in loco esse occulto, & non apparenti, pœna d. statuti, & bannimentorum locum non habet, vt per Nell. in præalleg. loco. Quibus aliàs de facto respondi, non esse locum pœnæ bannimentorum huiusmodi ob cicatricem, quæ vel pileo, vel bireto tegebatur; & tradit August. Arim. ad Ang. de malefic. in verb. cicatrix. num. 5. & Bertazol. post hæc scripta nouissime æditus dicit. consilio 356. num. 37.

Et propterea etiam si Princeps mandaret aliquem puniri grauiori pœna, quàm deberet ex lege, vel cōsuetudine, iudex lata sententia debet executionem differre per 30. dies, vt est text. in l. si vindicari. C. de pen. & tradit Nicel. in l. 1. ff. de re iudic. Balb. decis. 425 relatus inter communes opin. recens collect. tom. 2. lib. 7. tit. 15. de executio. rei iudic. num. 22. Tac. de Sanct. Georg. in tractat. de feud. in verb. Princeps. versic. 34.

Alexand. in le. debitoribus. colum. 3. de re iudic. Vazin. relatus inter d. commu. opi. recens collect. d. tit. 15. de execut. rei iudic. num. 76. præsertim si per iram Princeps mandasset, vt per eos in d. locis.

Atq; si tanto magis animaduerti debet, an sententia in totum pœnam contineat, quæ nullomodo imponi potuit, vt quia condemnatus esset innocens, de quo supra diximus, vel quia quis esset bannitus, & condemnatus de delicto, ex quo non tenebatur Nell. de bannit. 1. part. 1. temp. q. 1. in princip. vel de quo ex statuto, aut legibus inquiri non poterat: Nam si neque hoc in casu pro confesso haberi potuit, & ita ad condemnationem procedi non potuit, quando tamen ex processu iudici constaret aliquid, propter quod illud maleficiū non esse appareret, aliàs secus, si aliquid appareret, propter quod ille poterat fetueri, maleficiū tamen commissum erat, vt per Bart. in d. conf. 100. & in d. l. absentem. ff. de pen. quem refert, & sequitur Nell. de bannit. 3. part. 1. tempo. q. 6. & Foller. in d. verb. et si confitebuntur. 4. part. 3. part. num. 39. Vel si quia inquisitio, bannū, & sententia sequuta esset de crimine, quod punibile non esset: impossibile enim est, quod condemnatio sequi potuerit, ex quo is contumax pro confesso haberi non potuit, nec ficta confessio suum potuit operari effectum, cum si illum operetur necesse sit, quod inquisitio fundata sit super crimine, quod sit punibile. Bald. in leg. 2. §. quod si actor. C. de iuram. calum. Foller. in d. verb. & si confitebuntur. n. 14. Albert. Brun. de statutis in verb. confessio. versic. statutum dicit, quod bannitus habeatur pro confesso. Cassian. in consuetud. Burgund. verb. des iustices, & droitz. §. 7. rubric. 1. numero vndecimo. fol. 291.

Et si bannitus captus debita pœna condemnatus reperitur, tertio animaduertendum est, quæ in processu probationes, & indicia existunt, & an ita legitima præcesserint indicia ad inquirendū quod in bannito capto infra annum omnino considerandum est ante sententiæ executionem ex d. Motu proprio Pij V. ex quo si legitima ad inquirendum indicia præcesserunt, potest iudex ad executionem decurrere, aliàs secus, vt ibi per Sum. illum Pontif. qui bene nouerat, quod ad inquisitionem specialem, quæ sit contra certas personas de crimine, ex qua ad condemnationem procedit, formari non debet inquisitio nisi legitimis indiciis præcedentibus, quæ omnino inquisitionem præcedere debent. L. iustissimos. C. de offic. rector. l. milites. vbi Doct. C. de questio. Bartol. & alij in leg. 1. §. item illud. ff. ad Syllan. idem Bartol. in l. congruit. ff. de offic. presid. Fulgos. conf. 107. in 2. & 3. conclus. & consil. 149. in fin. & consilio 173. post princip. Marfil. conf. 2. num. 23. & alibi saepe in suis conf. & in pract. crimin. §. constante. num. 33. Roland. à Valle conf. 94. num. 10. vol. 4. & conf. 57. num. 10. eod. vol.

Et si etiam nouerat Pontif. ille, quod inquisitio formata non præcedentibus indiciis ad inquirendum nulla est, vt nullam esse, & corruere dicunt Bart. & alij omnes supra citati Doct. in d. locis. vt etiam dicit Berol. conf. 167. num. 15. vol. 3. dicens processum reddi nullum, nullumq; si iudicium ex defectu substantiæ; & idem Grat. conf. 97. nu. 7. vol. 1. & conf. 74. nu. 5. vol. 2. Ceph. conf. 204. num. 18. conf. 206. nu. 21. vol. 1.

21. vol. 2. Ruin. conf. 7. num. 2. volu. 5. Marc. Angel. tom. 1. conf. crimi. 3. Crauet. conf. 262. in princ. volu. 2. Roland. d. conf. 94. & 57. & confil. 3. num. 19. & confil. 17. num. 8. volum. 3. & ita intrepidè tenent Doct. vt attestatur
- * Grat. conf. 57. post num. 1. lib. 2. & totus Mundus hanc sequitur conclusionem, quæ est valde irita, & consentientes omnes illam affirmant, vt dicit Catus tom. 1. conf. crimi. confil. 99. nu. 1. Iul. Clar. lib. 5. sentent. §. fin. q. 20. Roland. à Valle d. confil. 94. & confilio 57. Et ad
- 62 eò recepta est hæc communis conclusio, vt t̄ locum etiam habeat, & procedat in crimine lætæ maiestatis, gloss. & Doct. in l. si quis alicui. C. ad l. Iul. maiestatis. Angel. de malefic. in verb. che ha tradito la mia patria. in princ. Marf. in l. 1. in princ. num. 36. ff. de questio. Iul. Clar. lib. 5. sent. §. fin. quest. 64. Roland. à Valle conf. 64. in princ. vol. 2. confil. 17. in princ. vol. 3. & d. conf. 57. nu. 12. volum. 4.
- 63 Prout t̄ etiam sic successiuè nouerat Pontif. ille Max. quòd si inquisitio nulla est sententia quoque ex ea sequuta nulla erit. Angel. conf. 178. vbi etiam dicit, id poss. etiã post sententiam opponi & Marf. conf. 128. numero 8. conf. 130. num. 17. Boss. in tractat. causar. crimi. tit. de inquisitione. num. 77. Socin. Iun. confilio 37. in princip. volum. 2. conf. 38. num. 21. eod. volum. Paris. conf. 163. colum. fin. volum. 4. Galeat. Maluat. tom. 1. confil. crimi. conf. 110. nu. 37. Roland. à Valle d. confil. 94. num. 7. & seq. volum. 4. Bero d. confil. 167. num. 15. volum. 3. Tibet. Decian. conf. 25. num. 11. lib. 2. & confil. 18. num. 41. volum. 1. & post Marfil. & alios, quos alleg. dicit Foller. in pract. crim. in verb. & si confitebuntur. 4. part. 3. part. num. 6. quòd confessio facta ex banno resultans non operatur, quando super processu valido fundata non est, & ita si inquisitio valida non præcessit: non enim facta hæc confessio tollit inquisitionem ineptam, vt per eum, & alios, quos ipse ibi alleg. & Roland. à Valle conf. 31. num. 17. lib. 1. dicens post Marf. quem alleg. hoc vt singulare verbum, & multum quotidianum esse menti tenendum; de quo & infra diximus num. 220. & Cassan. in consuetud. Burgund. verb. des iustices & droictz. §. 7. numero 11. fol. 291.
- 64 Et ita t̄ nouerat etiam sententiam nullam non mereri executionem. d. leg. 4. §. condemnatum. & ibi Doct. ff. de re iudic. & exequi debere nullo modo ferendum esse latè tradit Natt. confil. 529. colum. 1. & 2. volum. 3. etiam in criminalibus secundum communem, de qua post Iul. Clar. quem alleg. testatur Hyppo. Bonacoff. part. 1. commun. opin. crimi. in verb. sententia nulla.
- 65 Et tanto magis, quando t̄ præiudicium, quod infert executor, grauius est: cum per executorem realiter, per sententiam verò verbaliter præiudicium inferatur, vt supra diximus in prefatio. numer. 79. summa igitur cum ratione, ac sanctissimè, & salubriter à S. illo Pontifice statutum fuit, quòd sententia exequi non debeat, si legitima ad inquirendum indicia non præcesserunt, de qua t̄ qualitate
- 66 à d. Motu proprio requisita sic ante executionem apparere debet, aliàs illius dispositio, & ita executio sententiæ locum habere non potest, nec debet ex doct. Ioan. Andr. in c. 1. de homicid. in 6. quam dicit esse sing. & ab omnibus approbatam. Hieron. de tort. inter conf. Anto. de Butr. conf. vlt. num. 1. in fin. Iul. Clar. lib. 5. sentent. §. si. q. 85. vers. vbi agitur. & in §. assassinium.
- in princ. & idem dicit Curt. Ian. conf. 24. num. 11. Marf. confil. 96. num. 6. Bursat. confil. 94. num. 33. & vbiq. Doct. & alibi diximus. & conferunt quæ supra diximus hoc c. nu. 29. & infra post nu. 140.
- Et t̄ quamuis ad formandam inquisitionem aliàs leuia sufficiant indicia. secundum Boss. in d. titu. de inquisit. num. 61. qui etiam dicit, quod ita seruatur, cui tamen Iul. Clar. contradicit. d. q. 20. vers. ad formandam. & post eum Roland. à Valle conf. 57. nu. 23. in fin. libr. 4. Marcabrun. ab anguil. conf. 50. num. 29. Non tamen hæc sufficerent, vt præcessissent ad effectum executionis sententiæ d. Motu proprio Pij V. qui, cum bene nouerit t̄ facilitatem Iudicum, & corruptelam status Ecclesiastici ad facilè etiam ex leuib. indicis, & minimè aliàs legitimis formandas inquisitiones, de qua Iudicum facilitate, quàm detestatur post Vital. quem alleg. habetur per Iul. Clar. d. q. 20. d. versic. ad formandam, & supra diximus in prefatio. num. 140. non simpliciter ad effectum exequendi sententias capitales contra bannitos captos requiri voluit, quòd præcedant indicia ad inquirendum, sed quòd legitima, t̄ id est, quæ à iure approbata sunt: hæc enim legitima dicuntur l. legitima. ff. de pact. & ibi gloss. Dec. & Cagnol. in l. actus legitimi. num. 1. ff. de reg. iur. Alexand. confilio 75. num. 4. volum. 1. Indicium t̄ enim terminus est generalis: qui de quolibet indicio etiam leui, & nõ legitimo prædicatur, de quo non loquitur Motus ille proprius, sed de legitimo, quòd illud solum dicitur, quòd vt diximus, à iure approbatur, quòd verbum, legitima, dicit. Motus proprius t̄ non sine virtute operandi termino generali adiecit. l. si quando. ff. de leg. 1. & not. Bart. in rub. C. de contrahen. emptio. q. 9. Socin. Iun. conf. 116. num. 55. volum. 1. Nam quòdlibet verbum debet intelligi positum, ne frustra prolatum dicatur, & ne ociosum remaneat. vt habetur in d. locis: & tradit etiam Socin. Iun. confil. 1. nu. 44. volum. 4. Roland. à Valle conf. 36. num. 24. & seq. lib. 4. qui etiam dicit post alios, quòd nec t̄ syllaba, ne dum verbum quòdlibet debet intelligi posita, vt nihil operetur, & ociosa sit; & ita etiam d. Motus proprius intelligendus est, quòd requirens legitima indicia excludat leuia, vt aliquid addidisse dicat consuetudini, & iudicium facilitati; vt in proposito per Marcabrun. ab anguillis, dicto confilio 50. numero 37.
- Et t̄ hinc infertur, quòd si formata fuerit inquisitio ex dicto socii criminis, sententia exequi non poterit contra bannitum captum infra annum ex d. Motu proprio, qui requirit præambulum indiciorum legitimorum, quorum in numero non est dictum socii criminis, ex quo t̄ ad formandam, & transmittendam inquisitionem non sufficit de iure, nec ita legitimum est indicium, si non effemus in casibus exceptis, vt exploratissimi iuris est; ita enim tenuit Fulgos. conf. 136. colum. vlt. & d. confilio 107. colum. 3. Dec. confil. 189. numero 9. vbi dicit hanc esse communem opin. & in confil. 175. colum. 2. post princip. conf. 234. colum. 1. Marf. in pract. crimi. §. diligenter. nu. 67. Curt. Iun. conf. 70. num. 4. Paris. conf. 163. num. 18. volum. 4. Natt. conf. 18. num. 14. volum. 1. & de communi etiam testatur Prac. Corrad. fol. 255. in princ. Viui. lib. 1. commu. opin. in verb. testis post num. 6. secundum primam impressio. Roland. à Valle confil. 73. num. 1. lib. 1.

lib. 1. & consil. 16. n. 7. & 8. eod. vol. vbi dicit receptiorem esse sententiam ex autoritatibus ibi per eum alleg. vt etiam communem dicit Calefat. tom. 2. crim. in consil. 93. num. 5. & 2. Ioan. Bapt. Plot. tom. 1. crimin. consil. 131. numero 3. Laurent. Kirchou. cent. 4. commu. opin. conclus. 38. & Iul. Clar. lib. 5. sentent. §. fin. quast. 21. vers. si vero queris. vbi hanc opin. vti communem sequitur, & ita in propriis terminis sententiam exequi non posse, quæ ex inquisitione præcesserit, quæ ex dicto socii criminis formata fuerit, non obstant statuto, seu decreto Mediolani non ab simili à d. Motu proprio Pij IV. & Pij V. consuluit Ioan. Bapt. Plot. d. consil. 72. num. 17. cum tribus seq. iunctis nu. 27. & seq. repetito d. consil. 52. vol. 1. suorum consil. & Ceph. consil. 241. nu. 75. volum. 2. & loquitur ibi de executione sententiæ, vt in numeris præcedentibus. vbi & idem dicit de indicio ex fama, vt ibi num. 74. & de inquisitione ex dicto inimicorum per eundem Io. Bapt. Plot. in d. consil. 72. & 57. num. 19. & Marcabrun. qui etiam loquitur in proposito executionis sententiæ d. consil. 50. num. 41. quinimo, quod nec imperfectæ istæ probationes coniunguntur ad plenam probationem ad effectum sententiæ, & executionis, vt ibi num. 76. iunctis præcedent. in quibus, vt diximus, de executione loquitur; prout etiam non coniungi voluit Dec. consil. 458. n. 7. vbi voluit, quod si scriptura sententiæ banni non est solemniter non probat bannum, quamuis reperta fuerit in archiuo, nec autoritas rebellionis cum archiuo coniungitur ad faciendam plenam probationem, vt per eum ibi. & nouissimè loquens de sententia lata ex inquisitione formata ex dicto socii criminis, tradit etiam Bertazol. consilio 462. post numerum sextum & seq. lib. secundo.

76 Neq; obstat prædictis, quòd Boss. in d. tit. de inquisit. nu. 44. dicat, quòd seruetur, dictum socii criminis facere in dictum ad formandam inquisitionem, illamq; transmittendã, quia primò responderi potest, quòd Boss. dicitur testari de consuetudine status Mediolani, in quo ipse versat⁹ est, iuxta Gualt. caut. 35. tit. de substitut. & ita aliàs Bossio respondet eum ita intelligens Roland. à Valle d. consil. 57. post 77 num. 26. vol. 4. Secundò respondetur, quòd de contraria consuetudine testatur Iul. Clar. d. q. 21. vers. si vero queris. quòd scilicet in casibus nõ exceptis nõ dicitur dictum socii criminis legitimum indicium ad formandam, & transmittendam inquisitionem, & ex pluribus dicit etiam hanc esse receptam Doct. sententiã. Tertio respondetur, quòd 78 licet aliàs dictum socii criminis ad formandam inquisitionem sufficeret, & passim in statu Ecclesiastico formetur inquisitiones & citationes ad illis respondendum ex dicto socii criminis. & ita etiam ad sententias condemnatorias contra absentes procedatur, illud tamen verum est, quòd non propterea dicitur legitimum, cum à iure non sit approbatum ad formandam, vel transmittendam inquisitionem, per prædicta, & consequenter non dicitur ex dicto socii criminis legitimum præcedere indicium, prout d. Motus proprius requirit, vt sententia contra bannitum captum infra annum ex eodem Motu proprio exequi possit.

79 Hinc etiam infertur, quòd licet sententia exequi non debet ex d. Motu proprio contra bannitum

captum infra annum, quoties inquisitio formata fuerit ex dicto alicuius banniti, & capitaliter condemnati, qui omnino inhabilis est ad ferendum testimonium ex expressa Motus proprii Pii III. & aliorum præcessorum, & successorum Sum. Pont. contra bannitos, & facinorosos homines editi constitutione, prout et sine d. Motu proprio inhabilis exerat hoc xē cōmuni, vt per Laur. K. f. ch. cen. 1. comm. opin. conclus. 23. Bursar. qui plures alleg. consil. 20. n. 51. vol. 1. Rolan. à Valle consil. 41. numer. 48. vol. 1. & Bartol. consil. 351. numer. 2. lib. 2. & in terminis ita firmat Ioan. Bapt. Plot. d. consil. 52. & 72. n. 18. & 19. vbi etiam idem dicit, quando inquisitio formata esset ex dicto inimicorum.

Non tamen ex prædictis dixerim, in bannitis captis post annum, quòd sententiã condemnatoria exequi contra eos debeat, & quòd indicium legitimis præcedentibus promulgata non fuerit. Nam primo illud attentari potest, quòd licet d. Motus proprius Pii V. loqui videatur de bannitis captis infra annum, & ita illius dispositionem ad eos tantum restrictam videatur, ita vt de iudiciorum præambulo ratio haberi non debeat ante executionem in bannito capto post annum, quemadmodum in capto infra annum, eos tamen etiam includere videtur sub eadem dispositione, qui scilicet post annum capti sunt. Quoniam in ea constitutione dicitur, quòd ad defensiones nõ admittantur banniti etiam si capti sint infra annum, pòdero implicatiam illam (etiam) quæ implicando casum minus dubitabilem, exprimit & ampliat casum magis dubitabilem. Item C. si tur. vel carar. inter. l. etiam. ff. sol. matri. gloss. in clem. 3. in verb. etiam Ecclesia. de heret. Aret. in leg. placet. col. fin. in princ. ff. de liber. & posthum. Dec. & ceteri in leg. 1. circa princ. ff. de iurisd. omn. iudic. Zuccard. in pralud. ad l. posthumo. num. 5. vers. si. & hoc etiam nihil probat. C. de bono. possess. contra tabul. Ceph. consil. 778. numer. 35. vol. 5. & alibi sæpe Docto. Quia igitur maius dubium esse poterat circa bannitos captos infra annum, an defensiones eis denegari deberent, cum ante annum sententia non fecerit transitum in rem iudicatã, sed post annum ex alio Motu proprio eiusdem Pont. in quo Motum proprium Pii III. de non admittendo bannitos ad defensiones post sex menses, sed sententiæ veluti trãsierint in rem iudicatã exequantur, illud tempus ad annum prorogando confirmauit, Pontifex id de bannitis captis infra annum expressit, quasi dixerit, quòd non solũ banniti capti post annum, sed etiam capti infra annum ad defensiones non admittantur, & ita d. Motus proprius tum de bannitis captis post annum, quam infra annum loquitur in ea clausula. Vnde cū postea continuãdo d. sermonem immediate Pontifex ibi subdiderit, quòd quinimo Iudices sententias ipsas condemnatorias, si tamẽ legitimis ad inquirendum indicium præcedentibus promulgatæ fuerint, executioni realiter, & corporaliter mandent, vtrosque similiter tam scilicet captos infra annum, quã post annum comprehendere videtur: hæc enim clausula addit præcedenti clausulæ, per illam dictionē. (quinimo) quæ addit præcedentibus. Bartol. in quibus. in 1. consil. Cod. cum aliis, vt per Tiber. Decian. consilio 3. num. 143. vol. 1. & præcedentem clausulam ita clausula

86 sula hæc respiciens ad ea omnia in ea comprehensa æqualiter referri debet, iuxta ea quæ scribunt Bart. & alij in *l. talis scriptura. in princip. ff. de leg. 1. Meno. h. conf. 243. nu. 48. volum. 3. & alibi sæpe Doct. & præsertim quædo relatio fit ad proxima, & connexa. Afflict. qui plura alleg. in *constit. vt de successione. num. 64.* Videtur ergo, quod vt executio fieri possit contra bannitos captos post annum, debet etiam quoad eos apparere de legitimis ad inquirendum iudiciis, ex quibus sententia promulgata dicitur. Quod ex eo etiam dicendum videtur, quia eadem militat ratio quoad ambos, quod sententia promulgata esse debeat legitimis ad inquirendum iudiciis præcedentibus. Nam inquisitio nulla est, si formata fuerit legitimis iudiciis non præcedentibus, & ita etiam nullum est bannum, nullaq; sententia, vt supra diximus hoc cap. nu. 59. & quidem tam*

87 ante annum, quam post annum: Vnde de nullitate dici potest etiam post triginta annos, vt ex Bald. tradit *Nell. in tractat. de bannit. 2. part. 2. temp. q. 64. nu. 64. Boss. in tract. caus. crim. tit. de banni nullit. n. 2. Barthol. Bertaz. ol. d. conf. 233. nu. 5.* etiam quod super crimine, & de ipso delicto ex d. Motibus propriis, & ex statuto audiendus non esset, vt in terminis de bannito inquit *Perus. in c. sepe. num. 14. de appellat. vbi si ex forma statuti bannitus nõ debet audiri, de banno tamen erit audiendus si dicat, non valere: licet de ipso delicto audiendus non sit, quem sequitur Cephal. conf. 770. nu. 15. vol. 5.*

Et quatenus banniti capti post annum in d. dispositione non comprehendantur prædictis non obstantibus, ex eo, quod si in dispositione non exprimentur, nisi per subauditum intellectum virtute d. implicatiua (etiam) vt ad eos sequens clausula non extendatur hoc in casu, in quo sic cessant prædicta Bald. in *l. 1. in lectur. antiq. ff. quod quisq; iur. & ibi Alex. col. fin. in prim. Felyn. in ca. causam qua. col. 5. in 8. limit. de rescript. Dec. in c. 2. requiris. col. 3. in 10. limit. de appellat. Et si idem Dec. contradicat in *d. l. 1. in princip. ff. quod quisque iur.* Non tamen dicendum est, quod sententia condemnatoria executioni mandari debeat contra bannitos captos post annum, etiam quod d. sententia legitimis ad inquirendum iudiciis præcedentibus promulgata non fuerit; licet enim d. Motus proprius Pij V. disposuerit sententias condemnatorias exequi debere contra bannitos captos infra annum, si tamen legitimis ad inquirendum iudiciis præcedentibus promulgata fuerint, non tamen ex hoc sequitur, quod contra bannitos captos post annum exequi debeant, etiã quod promulgata fuerint legitimis ad inquirendum iudiciis minimè præcedentibus: esset. n. si sic sumere argumentum à contrario sensu ad correctionem iuris communis, quo iure legitima debet præcedere iudicia ad inquirendum, alias sententia veluti nulla executionem non meretur, vt supra diximus numer. 64. quod quidem non permittitur. Bart. in *Lomnes populi. num. 61. ff. de iust. & iur. Doct. in l. 1. ff. de offic. eius. Felyn. in cap. signific. num. 18. de foro compet. quod præsertim dicendum est, quia si argumentum sumere volumus à contrario sensu ex d. Motu proprio contra bannitos captos post annum, illud vtique sumeremus ex dispositione negatiua, quæ ex d. clausula d. Motus proprii colli-**

geretur, nempe hoc modo, sententiæ condemnatorie non exequantur contra bannitos captos infra annum, si legitima ad inquirendum iudicia non præcesserunt, ergo exequantur contra bannitos captos post annum, etiam quod legitima ad inquirendum iudicia non præcesserint. Ex dispositione autem negatiua non sumitur argumentum à contrario sensu, nec affirmatiua inducitur, vt eleganter dixit Bald. in *l. 2. C. de cond. infer. & in tit. de pact. Const. S. Vassalli. circa fin. sequitur Alex. conf. 150. num. 26. vol. 5. post Anch. in c. canonum statuta. de constit. concludens ex responsione negatiua nunquam resultare affirmatiua, nec argumentum à contrario sensu contra respondentem. Et propterea Senatus Pedemont. decis. 178. nu. 6. refert, quod si positio dicitur, quem sponte ratificasse, & ille respondendo dixerit, non credo ratificasse, talem dispositionem negatiua non continere in odium respondentis aliquam affirmatiua, & prædicta refert, & sequitur Rimi. lun. conf. 413. nu. 14. vol. 4.*

Tuebitur ergo se bannitus captus post annum iure communi, cuius si dispositioni sic relictus dicitur, si in d. Motu proprio Pij V. nõ comprehenditur. *l. commodissime. & ibi Doct. ff. de liber. & posthum. Bart. & Doct. in l. omnes populi. ff. de iust. & iur. cum concord. & legitima contra eum ad inquirendum iudicia minimè præcesserunt, prout requiri de iure supra diximus num. 60. ita si vt in executione sententiæ contra hunc bannitum captum post annum legitimis iudiciis ad inquirendum non præcedentibus promulgata etiam de iure supersededum fit. Plot. in d. conf. 72. n. 52. Bertaz. nouissime conf. 462. post nu. 6. lib. 2. & si quamuis leuia sufficere iudicia ad inquirendum receptum sit, vt supra diximus num. 67. non tamen talia esse videntur, vt iudex ex illis ad executionem decurrere debeat, sed potius supersedere, & Principi rescribere, secundum Plot. d. confilio 72. & quinquagesimo secundo, & supra diximus num. 68. & 69.*

Sed si quæstionis est, an examen prædictum, & causæ cognitio, an legitima scilicet iudicia ad inquirendum iuxta formam d. Motus proprii Pij V. ipsius banniti capti requirat citationem, tanquam simus in contradictorio iudicio, ita quod Procurator Fiscalis apud acta citato d. bannito debeat processum producere, si aliunde afferretur, vel repetere, si in eadem adesset Curia, solum ad hunc effectum videndum, an legitima ad inquirendum iudicia præcesserint, & ita illis præcedentibus sententia exequenda promulgata fuerit. An verò satis sit, quod iudex ex ipso per inspectionem processus se informet.

In qua quæstione, quæ grauissima est, & ferè naucleris destituimur, cum nusquam viderim in his terminis tractatam, sentiendum videtur bannitum carceratum citandum esse, per vulg. reg. quod dicitur vbi pars lædi potest citari debet. *l. de vnoquoque. & ibi Doct. ff. de re iudic. l. nam ita diuus. ff. de adoptio. l. in concedendo. ff. de aqua pluui. arcen. leg. fin. Cod. si per vim, vel alio modo. vbi inquit Imperator, quod merita causarum partium assertionem pandantur, cum aliis, vt per Anton. Gabriel. lib. 2. commun. conclus. tit. de citatio. conclus. 1. numero primo. & aliis seq. per quam regulam in proposito determinat Natt. confilio 529. nu.*

98 *929. num. 14. volu. 3.* quod Iudex secularis requisitus ab Ecclesiastico, ut eius sententiam exequatur, potest, & debet prius de illius iniustitia, vel iniquitate cognoscere, quam ex qui etiam cum partis citatione, que illud operatur, ut iura ipsius banniti super huiusmodi legitimorum indiciorum præambulo exaudiantur. *Signo. conf. 203. nu. 5. Soci. conf. 23. col. pen. vers. secundo ex regula. gloss. libi. Marf. singu. 328. Menoch. de arbitr. iudic. q. 19. num. 4. & consil. 15. nu. 16. libro 1.*

Neque huic conclusioni aduersari videtur dicitur. Motus proprius Pij IV. & Pij V. quatenus illis cauetur, sententias exequendas esse, veluti delictum notorium sit, quia etiam in notoriis citatio necessaria est, modò aliqua tergiversatione reus defendi possit. *gloss. in c. 1. in verb. conseruatores. de offic. deleg. in 6. gloss. & Doc. in c. ad nostram. el. 2. de iureiur. & in c. cum olim. de re iudic. plures, & propè infinitos cumulat Anton. Gabriel. d. conclus. 1. de citatio. nu. 2. vbi etiam dicit communem, & licet aliqui contradicant, quos etiam refert Anto. Gabriel. vera tamen est præcedens opinio, quæ à Doct. magis communiter recipitur, & est etiam verior, & probabilior, quod quandò (ut diximus) notorium excusari potest, & aliquam habet defensionem, citatio adhuc necessaria est, ut dicit in d. loco Anto. Gabr. qui etiam propè infinitos ad id allegat, ut dicit ex aliis magis communem, veriore, & probabilior opinione, quam etiam sequitur Natt. d. conf. 529. num. 14. Viui. commu. opin. 94. Emanuel Xarez in thesaur. recept. sent. verb. executio. relatus inter communes opin. recens collect. tom. 2. lib. 7. tit. 15. de execut. rei iudic. numero 93. Et propterea cum d. Motus proprius requiratur, ut sententia exequi possit infra annum, quod legitimis ad inquirendum indicibus præcedentibus promulgata fuerit, satis planè apparet, quod notorij nullam habuit rationem.*

Prout huic conclusioni non obstat, quod hæc quaestio iuris sit, an scilicet legitima, & ita à iure approbata præcesserint indicia ad inquirendum, quia prædicta reg. d. l. de vnoquoque, procedit etiam si quaestio iuris esset: adhuc enim pars citari debet. Nam licet quaestione iuris probatio non indigeat, ex eo tamen tunc citatio requiritur, quia aliqua forsitan ad illius iuris offuscationem defensio cõpetit. ita Abb. in c. sepe. super gl. in verb. iuris. de appellat. & Natt. d. conf. 529. num. 15. Ant. Gabriel. d. conclus. 1. numero 11. & 96.

Prout non obstat, quod inquisitio & cognitio hæc de huiusmodi legitimorum indiciorum præambulo ad inquirendum fauorè concernat ipsius banniti, quoniam et in actibus fauorè concernentibus ipsius citandi, citatio requiritur, ut post alios tradit idem Anton. Gabriel. d. i. conclusio. de citatio. num. 66.

902 Quinimo et in tantum procedit d. reg. quod citatio reiecta non intelligeretur, etiam quod d. Motibus propriis caueretur simpliciter scilicet, quod Iudex posset contra bannitum ob contumaciam captum procedere, & punire, quinimo debet ei dari breuis terminus, si aliquam habeat defensionem. *Nell. de bannit. 3. part. 1. temp. quaest. 4. Lap. alleg. 129. A. fin. in prax. Iudic. capite. 5. §. 7. limit. 99. Menoch. de arbitr. iudic. quaest. 17. num. 10. & Anto. Gabriel. d. i. conclus. de*

citatio. num. 39. qui etiam voluit post alios, quos recenset d. et regulam d. l. de vnoquoque cum simil. 103 procedere, etiam si constitutio exceptiones omnes reuiceret, adhuc enim citatio requiritur, alias actus esset nullus, & de tali nullitate dici posset, ut per eum ibi, num. 62. prout etiam ampliatur procedere in iudice, cuius arbitrio causa diffinienda est, ut late per Menoch. d. q. 17. nu. 1. & aliis seq.

Quod præsertim, ut citatio requiratur, dicendum videtur, quia non sumus in mero, & puro executione, cui à d. Motu proprio simpliciter executio committatur, sed in Iudice, cui d. Motus proprius executionem sententiarum committit, cum illa causæ cognitione, an legitimis ad inquirendum indicibus præcedentibus sententia promulgata fuerit, ne forte si tam quoad suam, quam quoad alterius sententiæ executor ad malum, ut in casu suo considerat Nat. d. consil. 529. nu. 33. vol. 3.

Contraria tamen opinio suis quoque rationibus suadet, quod satis sit quod Iudex se informet per inspectionem processus, vtrum legitima contineat indicia. Non tenim bona consequentia est, causæ cognitio requiritur, ergo & citatio partis quoniam à seipso potest Iudex inspecto processu cognoscere. *l. sed si lege. §. prator ait. ff. de in ius voc. vbi Bald. in specie dicit, quod licet text. vbi dicat, causa cognita, non tamen pars vocanda est. ad idem text. in l. cum hi. in princ. & in §. si prator. ff. de transactio. & text. in leg. 3. §. si causa cognita. ff. de bon. possess. iuncta. glo. ibi in verb. pro tribunali. vbi Bart. expresse dicit, quod et dicitur ibi causa cognosci, si Iudex se informet, non autem quod pars vocanda sit, & text. etiam in l. magis putò. §. nec passim. ff. de rebus eorum. & in leg. 1. ff. nil. nou. appel. pend. per quem text. dicit Ioan. And. in cap. pastoralis. colum. 3. vers. sic. illud autem notandum de offic. deleg. quod vtrum appellatio sit, vel non sit recipienda, statui potest absente parte. facit etiam doctrina Bald. in leg. neque natales. colu. fin. vers. sed nunquid in ista. C. de probatio. qui concludit, quod executor Apostolicus datus ad prouidendum de beneficio alicui cum clausula, si est idoneus, licet propter conditionem appositam in rescripto teneatur causæ cognitionem, adhibere super idoneitate, in ista tamen examinatione aliquis necessario citari non debet. idem Bald. in l. certum. C. vnde legit. & in aliis locis alleg. per Natt. d. d. conf. 529. num. 26. vol. 3. & Bello. in consil. 70. num. 12. Idem in proposito dicendum, quod etsi aliqua causæ cognitio in executione requiratur, an videlicet legitima ad inquirendum indicia præcesserint, non sit tamen necessaria partis citatio, & præsertim, quia conditio hæc, si legitima ad inquirendum præcesserint indicia, iam inerat de iure, cum (ut supra dictum est) debeat de iure legitima præcedere indicia ad inquirendum. adeo et quod potius in monitionem, quam in conditionem sonare videntur verba illa d. Motus proprii, videlicet, si tamen legitimis ad inquirendum indicibus præcedentibus promulgata fuerint, cum sic id quod tacite inerat exprimat, & ita videtur per d. Motum proprium Pij V. illud esse commissum, an videlicet præcesserint legitima indicia, non ut Iudici, sed ut bono viro, ut glossa. plana in clem. prima. in uers. reperierint. de offic. deleg. & tradit Inno. & ibi post eum alii, in capite fin. de præsumptio. Bart. in l.*

- mutuo §. 1. ff. de tutel. Bald. in l. non dub. col. 5. versic. iuxta hoc quaro. C. de legit. & in leg. certum. C. vnde legit. in ca. 1. colum. pen. de re iudic. pro quo facit, quod voluit. Innoc. in capite. prudentia. de offic. deleg. dicens, quod si
- 112 Pontifex mandat, Titium in decem Seis condemnari, si Seius illa decem sibi deberi probauerit, valebit quidem sententia condemnatoria, etiam si nihil probatum fuerit: verba enim illa, si probauerit, in monitionem sonant, non etiam conditionem, & hoc dictum Innoc. sequitur Bald. in leg. prescriptione. col. 3. C. si contra ius, vel vtil. publ. & sequitur etiam prædicta Nat. d. conf. 529. num. 26. & seq. & Crot. conf. 327. num. 2. 3. lib. 3. facit etiam quod voluit
- 113 Rot. decis. 685. in antiq. & in nou. decis. 476. quod si directæ est commissio Auditori cum clausula (si reperieris) possunt recipi testes etiam parte non citata. & sequitur Bellam. decis. 61. Si a fil. de liter. gratia, & in si. fol. 114. Anton. Gabriel. d. consulf. 1. de citatio. num. 500.
- Quæ opinio ex eo etiam suadetur, quia d. Motus proprius Pij V. & Pii V. prohibent iudicibus, ne bannitos captos ad eorum defensionem admittant: quam facultatem Pontifex sibi referuauit; ad defensionem autem admitterentur banniti si eorum citatio requireretur, & eorum iura sic exaudiri deberent in eo articulo, an legitima ad inquirendum indicia præcesserint, & præsertim quia sic videntes processum vellent contra testes excipere, & probare deinde exceptiones, quæ testes pro informatione examinatos omnino repellerent, quod si ergo vna via prohibetur, non debet intelligi per aliam viam esse permissum. cap. cum quid vna via. de reg. iur. in 6. cum similit.
- Vt ea etiam ratione suadetur, quia d. Motus proprius executionem concedit, si tamen indicia legitima præcesserint ad inquirendum, in eadem re, id est, circa bannitum ipsum in sententia condemnatum, quo si casu in executione sententiæ citatio necessaria non est, vt tradit Bart. in l. a Diuo Pio. §. in venditione. vbi etiam Alex. col. antepenul. numer. 31. ff. de re iudic. per tex. in l. qui restituere. ff. de rei vendic. & Bar. in extrauag. ad reprimendum. in verb. executio. & in l. meminerint. C. vnde vi. Bal. in l. ordo. C. de executio. rei iudic. & in l. prima. in fin. Codic. de iur. & fac. ignor. & late in repet. leg. tale pactum. §. qui prouocauit in decim. quast. ff. de pac. Ang. in repet. leg. prima. §. si conuentione. ff. de re iudic. Imol. in l. ab executore. in princ. ff. de appellat. & in l. si filio. la. 2. vbi nonnulla tradit. Bald. ff. de solu. mar. Ant. de Burr. Dom. de S. Gemi. Abb. & Fely. in cap. ex ratione de appellatio. Marant. in suo Spec. aureo in 3. actu. princ. num. 14. A sin. in prax. iudic. d. cap. 5. §. 7. in 9. limit. nu. 1.
- 116 Sed si ad hæc responderi potest, videlicet ad d. l. sed si lege. & alia supra alleg. iura, vt singulariter singularis respondet Nat. d. conf. 529. num. 21. & alius pluribus seq. vbi etiam respondet ad d. doct. Bald. in d. l. neque natales, & in d. l. certum. dit. vt per eum. & per Bello. in d. consil. 70. numer. 13. vers. vnum. tantum est. vbi post Rom. & Ias. in dict. leg. certum. & Alexand. consil. 108. colum. 1. volum. secundo restringit dictum Bal. in dictis locis quando; non tractatur de præiudicio alicuius, vt est in exemplo ipsius Bal. quando S. Pontifex mandat conferri beneficium alicui, si dignus reperitur: siue enim sit dignus, vel non, hoc neminem legit, secus
- autem si tractaretur de præiudicio alicuius, vt per eum post prædictos, quos alleg. & sentit. Nat. d. conf. 529. num. 22: Ad illud autem quod diximus, d. verba si legitima ad inquirendum indicia præcesserunt, potius sonare in monitionem, quam in conditionem, respondetur hoc negando ex his quæ supra diximus hoc c. n. 30. pro quo ponderanda est etiam illa dictio (tamen) quæ est limitatiua & restrictiua Bart. in l. 1. in princ. ff. si quis ius dic. & in l. si quis ex argentarius. §. si initium. ff. de eden. & in l. hoc amplius. §. de his autem. ff. de damn. infec. Ruin. consil. 1. numero. 12. volum. 4. Tiber. Decian. consil. 19. numer. 24. volum. 1. consil. 40. numero 32. Rimin. Iun. consil. 452. numero. 36. volum. 4. consil. 300. num. 9. & consil. 262. num. 1. vol. 3. & ita d. verba, si tamen legitimis indicibus &c. important conditionem restrictiuam: quia illa si dictio, si, quæ præcedit, importat conditionem, vt notatur in l. 1. ff. de condit. & demonstrat. Grat. consil. 43. nu. 32. vol. 2. & alibi sæpe in eius consil. & alii vbiq;. Neque verum est quod tacite hoc inerat, quod Pont. dixit de legitimis indicibus: Nam, tamen si de iure debent præcedere legitima indicia vt supra diximus n. 45. tam de consuetudine leuia etiam sufficiunt ad formandam inquisitionem, vt ex Boss. supra diximus nu. 53. adeo quod Pont. exprimendo a legitimis indicibus, non expressit quod tacite inerat, sed quod iam per consuetudinem abrogatum erat, & ita quod secundum consuetudinem non inerat, si merito d. verba non in monitionem sonare dicatur iuxta Doct. communem in d. c. si. de præsumptione. Et ideo non obstat d. doct. Inno. in d. cap. prudentiam. quoniam respondetur, quod d. verba, si probauerit, sonant in monitionem, & in conditionem. ita respondet Nat. d. conf. 529. nu. 27. & ita etiam responderi potest ad d. decis. si Rot. 476. sonant enim illa verba, si reperieris, in monitionem, non in conditionem Doct. in d. cap. fin. de præsumptio. Vt neque etiam secunda hæc, & posterior opinio illa ratione suaderi potest, quod per indirectum bannitus ad defensionem admitteretur, si ad discussionem illius articuli, an legitima præcesserint indicia, admitteretur, cum ex d. Motu proprio Pii V. ex quo Iudex videre debet, an sententia exequenda promulgata fuerit legitimis indicibus ad inquirendum præcedentibus, ex eodem processu id perspicere debeat.
- Et illa quoque ratio debilis esse videtur, quod d. Motus proprius mandat executionem fieri in eadem re, id est, contra condemnatum, vnde sine citatione fieri potest: nam primo ratio generalis non est; solum. n. procedit in eodem iudice, qui sententiam tulit non est in eius successore, aut alio Iudice alterius fori, vt inferius dicam. Præterea si vera est illa conclusio, quod citatio non requiritur, quando executio fieri debet in eadem re, & contra condemnatum, si ita simpliciter fieri mandaretur, sed secus est, quando in eadem re, & contra condemnatum fieri mandaretur cum aliquali causæ cognitione, vt in d. Motu proprio, cuius tantum respectu videtur bannitus audiendus & ita citandus producto ad hunc effectum processu per procuratorem Fiscale. Nam si quando simpliciter committitur executio post sententiam, tunc executor non debet citare, quia committitur executio postquam de causa est
- plene

plenè cognitum, & ita negocium diffinitum per sententiam, est. n. isto casu merus executor, & non habet cognoscere de negotio principali, de quo prius cognitum est, adeò quod nihil superest faciendum, præter executionem facti. Imol. in c. pastoralis. §. quia verò. n. 11. de offic. deleg. & ibi Doct. Bello. d. conf. 70. nu. 3. Quando vero committitur executio cū aliquali causæ cognitione secus est, quia Princeps non obstante, quòd aliàs fuerit cognitū, vult tamen iterum cognosci, an legitima præcesserunt indicia, & ita videtur dedisse nouam formam Iudici exequenti, vt meritò citatio necessaria videatur ad not. per Doct. in d. §. quia verò.

124 Prout etiam non videtur, quòd pro prima opinione locum habeat d. reg. † d. l. nam ita diuus. cum sim. pro dict. opinione adductis, quia cum videndum sit, an legitima præcesserunt indicia ex eodem processu (Morus enim ille proprius, vt diximus, vult quòd sententia exequatur etiam contra caprum infra annum, si legitimis ad inquirendum iudiciis præcedentibus sententia promulgata fuerit) nō videtur quòd banniti lædi possint, cum solum inspiciendum sit, an legitima sint indicia, & ita à iure approbata, quæ in processu apparent, & ita de facto certum est, scilicet ipsorum iudiciorum in processu existentium, ius etiam certum est, an deinde indicia illa à iure approbata sint. Et si replicaretur, quòd etiam si quæstio iuris sit, tamen citatio requiritur, quia ad offuscationem illius iuris aliqua defensio competere potest, vt supra diximus, responderi potest, quòd nihil extrinsecus deduci potest ad offuscationem illius iuris, sed ex eodemmet processu videndum est, an sententia exequenda legitimis ad inquirendum iudiciis præcedentibus promulgata fuerit, quod quidem Iudex per se ipsum per inspectionem processus videre potest.

125 Conciliari hæc possunt ex egregia † doctrina Ang. in l. 1. col. 7. C. de iudic. quam sequuti sunt plures, & anteriores etiam posuerunt, quos congerit Ant. Gabriel. d. tit. de citatio. conclus. 1. num. 163. qui dicit hanc esse magis communem opin. & Afir. in prax. iudic. c. 5. §. 7. in 11. limitat. Natt. d. conf. 529. num. 17. vol. 3. Burfat. consil. 269. num. 17. libr. 3. vbi ex aliis dicit hanc esse communiorem opin. prout etiam communiorem ex aliis dicit Ioseph. Cumi. super Rit. magn. Cur. Regn. Sicil. cap. 19. nu. 136. & Villalob. post Dec. quem alleg. in suis commun. opin. in verb. executio. relatus inter communes opin. recens collect. tom. 2. libro septimo. ritu. 15. de executio. rei iudic. numero 103. quòd aut executio sententia faciendae est in eadem re, & contra condemnatum, & à sententia non sit appellatum, vel sit appellatum in casibus, quib. non licet & faciendae est per eundem Iudicem, qui eam tulit, & ad executionem sine citatione proceditur, & tunc potest hoc in casu procedere secunda opinio. Aut executio sententiae in eadem re, & contra condemnatum faciendae est per alium Iudicem, quē eum, qui eā tulit, siue is sit successor illius Iudicis, qui d. sententiam tulit, siue alius, & tunc hoc casu procedere potest prima opinio, quòd citatio requiratur. Cuius rei ratio est, quia primo casu constat per acta, sententiam debere executioni mandari,

126 & ita procedit tunc, vt ex quodam notorio, & † in

notoriis citatio non requiritur. c. cum in tua. qui matrimonium accus. poss. l. i. C. qui & aduersus quos. Sed in altero casu Iudici exequenti non constat de veritate sententiae, nec de viribus eius, licet acta videat: Nam instrumenta, vt fidem faciant, debent produci parte præsentem vel citata. l. properandum. §. sin autem. in med. C. de iudic. & vult hoc etiam ibi per hoc Angel. quod si † præcessor in officio dederit licentiam capiendi debitorem, non procedet successor ad capturam, si ei ostendatur d. licentia, quia non constat ei vt Iudici de concessione d. licentiae, nisi pars citetur, quā rationem particulariter assignat Ang. in d. leg. 1. num. 22. & Natt. d. conf. 529. numer. 17. & seq. qui per hoc ibi consuluit, † quod quando 127 petitur auxilium brachij secularis, quia is, à quo petitur, est alius, & diuersus Iudex, potest dicere, quòd non constet sibi de veritate sententiae, nisi parte citata, & dicit, quòd propterea, † malè loquutus est Fulgos. consilio 183. 2. dub. in fin. vbi vult, quòd successor in officio potest parte non citata executionem facere in re petita, quam primus poterat, quia idem Iudex intelligitur. leg. proponebatur. & leg. mortuo. ff. de iudic. Nam respondet Natt. † quòd licet sit idem respectu officij, 128 non tamen scientiae, nam alteri absque citatione de veritate & viribus sententiae constat, quod non est in altero.

Sed quòd licet sententiae executio faciendae sit contra condemnatum, vel per eundem Iudicem, qui eam tulit, vel eius successorem, vel alium, in proposito citatio non requiratur, & ita causæ cognitio pro validitate executionis, sed satis sit, quòd Iudex se ipso se informet, an sententia exequenda promulgata fuerit legitimis ad inquirendam iudiciis præcedentibus; facit doct. † Lapi magni præctici, alleg. 61. visis literis Apostolicis. quem sequitur Io. Bap. Ferret. conf. 247. num. 4. part. 2. per plura enim ibi dicit, quòd quando Pontifex committit in suis literis per viam gratiae, tunc satis est, quod executor nominatus pro verificatione contentorum, se informet nemine citato, quia super verificatione huiusmodi non requiritur sententia, ad cuius validitatem requiratur aliquorum citatio, cū † sit do- 132 num superioris. Bald. in d. l. nam ita diuus. colu. 1. ff. de adoptio. Dec. conf. 194. in 2. dub. num. 3. & Io. Bap. Ferret. d. conf. 247. n. 4. Cum igitur Pius V. videatur per viam gratiae concessisse, quod sententia executioni mandetur cōtra bannitum captum, si legitimis ad inquirendum iudiciis præcedentibus promulgata fuerit, quia poterat, si voluisset adhærendo d. consuetudini, seu corruptelæ status Ecclesiastici formandi inquisitiones ex quolibet leui indicio, statuere, & mandare sententias exequendas contra bannitos captos, vel ita simpliciter, vel etiā quamuis ex leuibus ad inquirendum iudiciis præcedentibus promulgatae fuerint, sequitur quod citatio non requiritur, nec alia causæ cognitio veluti esset in contradictorio iudicio, sed satis est, quòd Iudex ipse per inspectionem processus videat, an legitima præcesserint indicia ad inquirendum per prædicta, cogita. Est enim conclusio, quæ plena periculi est, si Tirones essent iudices, vel alias indocti vim iudiciorum non perpendentes, nec an legitima sint, & à iure approbata intelligētes. Quos ideo re-

et facturos existimō, si procuratores, & Aduocatos banniti capti desuper extraiudicialiter saltē audirent, & an ita legitima ad inquirendum indicia præcesserunt, saltē ita extraiudicialiter facta discussione cognoscerent.

- 133 Et si legitima præcesserunt indicia ad inquirendum, est adhuc quartò considerandū, quæ & qualia sint indicia, & probationes: si. n. leuia essent indicia, & non vrgentia, ex quibus sic secuta esset sententia contumacialis, in illius executione superseedendū esset, vt consuluit Io. Bap. Plot. in d. conf. 52. & 72. n. 34. vbi etiam voluit, superseedendum esse non obstante d. statuto Mediolani nō absimili (vt diximus) d. Motui proprio, quando ¶ vno teste quamuis de visu, de delicto cōstaret, & dicit Boss. in trac. *causar. crim. tit. de confesibus per torturam. nu. 23. & in tit. de requiren. reis. post num. 1.* quod ¶ Senatus Mediolanensis illa vtitur practica, quia quādo tales banniti capiuntur, si ex qualitate indiciorum res clara non sit, non damnantur, sed torquentur & sequitur hanc opin. Bertazol. *consilio 119. numero 23.* quimo per hoc voluit ibi, quod bannitus ex debilibus indiciis si compareat, & testes reuocent eorum dictum, & persistant, satis in supplementum censetur probasse suam innocentiam & nouissimè idem voluit ex debilibus scilicet indiciis sententiam nō esse exequendam, sed reum torquendum idem Bertazol. *consil. 462. post num. 6. lib. 2.* & Marcabrun. ab Anguillis *consil. 50. colum. 3. & 4.* ex quo etiam colligitur quæ, & qualia esse debeant hæc indicia licet Iul. Clar. *lib. 5. sent. 5. fin. q. 96. vers. sed nunquid.* contradicat, dicens quod ipse nunquam vidit hoc seruari, quod dicit Boss. *vbi supra*, nec audiuit seruatum fuisse: nam nisi talis condemnatus peteret ab ipso Senatu, se admitti ad nouas defensiones, semper sententia contra eum lata executioni mittitur, quamuis si post admissionem ad nouas defensiones nihil probaret, quod releuaret, non fieret executio, si indicia contra eum existentia valde essent
- 136 debilia ¶ sed vel torquetur, vel pœna commutatur, & mitigatur, & subdit quod credendum est Boss. etiam ita intellexisse, vt ex iis colligitur, quæ ipsemet dixit in *eod. tractat. causar. crim. titu. de literis Principis, &c. in fin.*

Sed rationi, & iuri valde consonum est, quod si debilia essent indicia, sententia contumacialis non exequatur, sed vel torqueatur condemnatus, vel pœna commutetur, quia sententia illa in absentem lata ex eo sustinetur, vt supra diximus c. 1. num. 9. quia contumax habetur pro confesso, & conuicto ex forma statuti, & sacrarum Constitutionum. Sed

- 137 ¶ vt quis contumax habeatur pro confesso, & conuicto ex forma statuti, & ita quāuis absens condemnari possit, & condemnatio valeat, & exequi possit, requiritur, quod probationes præcedant de iure legitimæ de delicto, vt per Specul. in *titu. de accusatio. 3. part. 5. fin. versic. sed pone A. fuit accusatus.* & Ioan. Andr. in *addit. Mar. sil. in l. 1. numero 159. C. de rapt. virg. & in 8. postquam. in pract. crimin. numero 48.* Laurent. Syluan. *consilio 50. numero 5. part. 1.* Ceph. *consilio 241. num. 65. vol. 2. & ibi num. 73.* dicit non sufficere indicia, ad quos plures alleg. & dicit communem post Dec. quem alleg. & sequitur prædicta etiam Ruin. *conf. 68. nu. 5. vol. 5. & Passet. conf. 188. nu. 1. &*

seq. quem refert Hypol. Bonaco. 1. part. commu. opin. crimin. in verb. contumax vt possit. vbi ex eo dicit communem; plene Nat. *conf. 594. numero primo. & alius seq. Franc. Becci. conf. 11. num. 7. libro 1.* Crau. qui plures alleg. *conf. 941. nu. 26. lib. 5.* Laur. ab Occa *conf. 60. nu. 3. tom. 2. conf. crim.* Et licet Guid. de Suzar. relatus à Io. Andr. in *d. loco dicat*, contrarium seruari de facto; dicit tamen Mar. in *d. locis* non esse ei credendum, nec illud seruandum esse, sed quod de iure sit; sed tenendo d. practicam, de qua testatur Guid. de Suzar. quæ ¶ videtur etiam practica generalis in statu Ecclesiastico, nec dicam corruptela, quod contumax condemnatur absque plenis probationibus; & de facto non seruari, quod constat de delicto in specie scilicet, testatur Tiber. Decian. *conf. 18. num. 220. vers. tertio respon. vol. 1. qui ita loquitur, vt animaduertimus infra num. 142.* & sufficere indicia dixit Affl. et in *constit. pœnam eorum. num. 47.* hæc tamen de iure intelligenda est, dummodo aliàs subsint indicia legitima ad inquirendum, vt dicit Iul. Clar. *lib. 5. sent. 5. fin. q. 44. vers. quæro nunquid.* quamuis non defuerint, qui voluerunt, quod requirantur indicia ad torturam, vt per Nat. t. qui plures alleg. in *d. conf. 594. nu. 14. volum. 3. quam opin. veridicem esse existimat Franc. Becci. d. conf. 11. num. 8. lib. 1.* Vt miram non sit, Sum. illum Pontif. Piam V. ad prædicta respicietem. prout respexisse censendum est, quia ¶ Princeps dicitur velle quod sua iura volunt. *omnes in auth. de iudic. Angelin leg. Antiochen. ff. de his quæ sunt in fraud. cred. Calcan. conf. 2. in fin. Corn. consilio 168. num. 9. & consil. 172. numero primo. libr. 1.* statuisse in d. eius Motu proprio, vt sententia non exequatur contra bannitum captum, nisi legitima præcesserint indicia ad inquirendum, non sic contentum quodlibet, & leue, (vt consuetudo admittit) præcedere iudiciū, sed legitimum, & ita à iure approbatum, vt si plenæ probationes non præcederent, legitima saltē indicia præcedant, quæ sic præcessisse sufficere, & executio sententiæ fieri possit; & voluit sic Pontifex quoad effectum executionis sententiæ, viribus vacuare d. generalem practicam, seu corrupelam ex quolibet etiam leui iudicio formandi inquisitiones, & exinde proferendi sententiam contumaciale, vt derogando iuri communi, quo probationes (vt supra diximus) præcedere de iure legitime de delicto requiritur, minus ¶ derogare voluerit. Alexand. *140 consilio 2. numero 9. libro 1. Dec. consilio 444. num. 15. Paris. conf. 95. in princ. volu. 1. conf. 66. num. 100. volum. 3. Rolan. à Valle conf. 21. num. 1. conf. 63. num. 3. vol. 1. cum concord.*

Et prædicta, quæ diximus de probationibus, & indiciis, quæ præcedere debent, inquisitionem, & ita bannum, & sententiam, vt executio sequi possit, vera sunt non solum respectu delicti, & facti principalis, sed etiam respectu qualitatum, quæ probari debent, præsertim si à lege statuto, vel bannimentis expressæ essent: aliàs enim si probatæ non essent, inquisitio, & successiue bannum & sententia nulla, & inualida esset, vt post Alex. & alios quos alleg. consuluit Paris. *conf. 171. num. 11. & seq. vol. 4.* qui post illos voluit, inquisitionem, & successiue sententiam formatam, & latam contra aliquem de armata non facta probatione de principali, & quod

quod facta fuerit ad damnum, & iniuriam alicuius iuxta mentem, finem, ac verba bannimētorum esse nullam, vt per eum ibi, qui subdit, quod non sufficeret vnam tantum qualitatem verificari, si plures requirerentur.

Si verò vel probationes de iure legitimæ, vel aliàs indicia legitima, & non aliter leuia præcesserint, ita vt hoc respectu supersedendum non sit, animaduertendū est quinto, an constet aliàs de corpore delicti, de quo, quomodo tum in vniuersum, tum in quolibet delicto constare dicatur, alibi diffusè docuimus: si enim non constaret, † sententia exequi non posset, quia in cōfessione ficta illa fundata est ex contumacia oriens, quæ nihil operatur, si nec confessio vera sufficeret si de corpore delicti non constaret, ad condemnandū, & exequendum sententiam, vt supra diximus num. 9. non † plus enim operari debet ficta hæc confessio, & contumacia, quàm vera cōfessio, & probatio, vt in specie inquit Bald. in l. 2. §. quod si actor. in fin. num. 4. vers. vltimus nota hic, quod ex contumacia; ibi, sicut ex vera confessione non potest reus condemnari, ita nec ex ficta, quod est notatu dignum. & vers. & facit ad q. quod bannitus habeatur pro confesso. C. de iuram. propter calum. dan. Marc. Abn. consilio 108. numero 21. tom. 2. consil. crimin. Boss. in tractat. caus. crimin. titu. de banni nullit. colum. 5. numero 5. vers. nullitas etiam banni. & numero 6. vers. nullitas etiam ostenditur. & numero 7. vers. item quando constat iudici & Ioa. Bap. Plot. d. consilio 52 & 72 post num. 32. & num. 34. vbi in individuo tradit, quod si non constat ex processu de delicto, vt homicidij furri, latrocinij, vel alterius delicti, sententia exequi non debet contra bannitum non obstante statuto, & decreto Mediolani d. Motui proprio (vt diximus) non ab simili, & in specie animaduertitur etiam Foller. in pract. crim. 4. part. 3. part. in verb. & si confitebuntur. numero 15. & 25. Barlat. post Nat. & Marf. quos alleg. cons. 225 post num. 154. in fin. volum. 2. Bertazol. consilio 380. numer. 2. lib. 2. Tiber. De ian. consil. 96. num. 19. volu. 3. & consil. 18. numero 218. volum. 1. qui licet ibi subdat numero 220. vers. tertio respondeo, quod de facto non seruetur, loquitur tamen, quod de facto non seruetur, quod constet de delicto in specie contra certam personam, quia procedi potest, dummodo constet de corpore delicti in genere, vt per eum ibi num. sequenti. aliàs malè loqueretur, quia necesse est, vt constet de corpore delicti in genere antequam etiam contra contumacem procedatur, quod etiam dixit ante Guliel. Benedict. in cap. Raynutius. part. 2. verb. mortuo itaque testatore. el primo. numero 162. cum aliis, de quibus supra hoc capit. numero 38. Contumacia enim certitudinem non operatur, nec confessionem inducit, quod casus fuerit perpetratus, sed constito de casu, quod perpetratus fuit, tunc inducit confessionem, quod absens de illo casu delatus, & contumax casum illum perpetraverit, postquam tam sæpe citatus, & in banno positus comparere non curauit. ita in propriis terminis dicit Guliel. Benedict. in dict. cap. Raynut. part. 2. in verb. mortuo itaque testatore. 1. nu. 163. de testam. admonens propterea iudicem ibi num. anteced. quod certus esse debeat antequam sententiam ferat contra contumacem, quod delictum verè commis-

sum fuerit, vt qui dicitur occisus, verè occisus, & mortuus fuerit.

Et si de delicto constaret, sexto animaduertendum est, an in cæteris ritè processum fuerit, vel aliàs sententia, & processus sit validus, vel aliàs nullus, quia ritè processum non fuerit: tunc † enim bannum dicitur nullum, & habetur quis pro non bannito. d. l. 4. §. condemnatum, & ibi Doct. ff. de re iudic. Gram. decis. 29. num. 1. & decis. 79. num. 10. Barthol. Bertazol. cons. 83. nam. 9. post Alex. cons. 77. numer. 15. volum. 3. & idem Bertazol. cons. 380. num. 1. lib. 2. & in consilio 233. num. 3. lib. 1. vbi num. 4. dicit etiam, quod † non ritè bannitus non potest dici contumax, nec haberi pro confesso, alleg. ad hoc Curt. Sen. consilio 60. col. 10. num. 38. Gram. cons. crimi. 37. num. 2. & d. decis. 79. num. 10. & late cons. 1. nu. 8. impresso post Decif. Foller. qui alios alleg. in pract. crim. in verb. et si confitebuntur. 4. part. 3. part. num. 6. vbi plures allegat. & generaliter † actus nullus nullum operatur iuris potestati effectum; vt latissimè prosequitur Vant. de nullit. 1. quoties, & intra quod temp. numer. 26. vsque ad nu. 53. vbi nu. 44. propius ad rem nostram ex pluribus, quos cumulat, dicit, quod stante statuto, † bannitus impune offendi possit, occidēs eum, qui nulliter bannitus fuerat, non excusabitur, quominus vel ordinariè, vel extraordinariè puniatur, secundum quod banni sciuerit nullitatē, vel ignorauerit, vt per eum ibi, qui dicit hanc esse communem theoreticam scribentium, neq; ergo Iudex taliter nulliter bannitum occidet. d. l. 4. §. condemnatum. ff. de re iudic. & supra hoc c. admonuimus. num. 15. & in terminis Bullæ Pij II. de qua inter constit. Marchix. lib. 4. c. 33. & in Bulla Pij IV. & Pij V. contra homicidas; de exequendis sententiis capitalibus contra bannitos captos in territorio, à quo banniti sunt, quod locum non habeat, quando bannū est nullum, sed solum quando bannum, & condemnatio est valida, ita quod quando condemnatio nulla est, exequi non possit, consuluit Corn. consil. 143. vol. 2. & huiusmodi constitutiones, & statuta de bannitis, & condemnatis loquentia intelliguntur de ritè, & rectè bannitis, & condemnatis, vt prædicti sentiunt, & tradit Alexand. cons. 77. num. 15. lib. 3. Plot. cons. 30. num. 61. lib. 1. Io. Petr. Anch. q. famil. q. 60. nu. 6. lib. 3. Barlat. cons. 225. nu. 165. volu. 2. cum aliis infra alleg. nu. 153.

Et ita primò animaduertendum est, an inquisitio formata fuerit solemniter cum anno mense, & loco delicti, cum † absque horum expressione non valeat inquisitio. tex. vbi Bart. & Doct. in l. libellorū. ff. de accusat. Dec. cons. 83. col. 1. num. col. 2. vers. secundo respondeo. & colum. fin. vers. nec obstat. & in l. edita. num. 38. C. de eden. Alexand. consilio 91. colum. 2. vers. sed ita. colum. 6. Ruin. cons. 10. volum. 5. Bart. in l. 2. §. si publico. ff. de adulter. gloss. & Doct. in c. 2. de libell. oblatio. & alibi plenè diximus, & cōsequenter sententia ex ea lata exequenda non est, nō obstantibus d. Motibus propriis, qui † intelligi debent, vbi præcessit inquisitio solemniter, & valida, vt in terminis cōsuluit Io. Bapt. Plot. d. cons. 52. & 72. nu. 15. & post alios quos alleg. tradit Carrer. in pract. crim. fol. 15. nu. 11. Foller. in pract. crim. in verb. & si confitebuntur. 4. part. 3. part. num. 6. qui plures alleg. Rolan. à Valle cons. 31. nu. 17. vol. 1.

Et non solum animaduerti debet, an inquisitio inepta sit propter omissionem modi, & formæ substantialis, sed etiam propter alias ineptitudines quæ etiam faciunt, quod bannum nunc latum tantquam in contumacem non valeat, nec videtur contumax confessus delictum, ut per Bal. ad Specul. in tit. de accusat. 1. part. colum. 5. versic. & not. quod ubi libellus & subdit, quod si non valet bannum, etiam subsequens sententia, quæ fundatur in ipso banno est ipso iure nulla, & non meretur executionem, ut per eum ibi quem sequitur Marfi. in pract. crimin. §. postquam. num. 57. circa med. & in consil. 82. numer. 36. & Roland. à Valle consil. 31. num. 19. vol. primo. ex cuius congestis ibi satis superque hoc dictum comprobatur.

- 151 Ut etiam animaduertendum est, an citationes debite deinde emanauerint & diligenter esse considerandum, dicit Neuzan. consil. 60. nu. 4. in fin. licet nihil ad hoc alleget, ne alias processus, & sententia nullus, & nulla sit ex defectu citationis, prout & vitio nullitatis subiacerent ob vitium, & defectum huiusmodi, ut late per Vant. in tract. de nullit. tit. de nullit. ex defect. citat. per totum. & ideo sententia, quæ hoc defectu debitur, citationem laboraret exequenda non esset. Motu proprio non obstante,
- 152 qui intelligi debet de re condemnato, & sic emanatis, & executis debitis citationibus, ut interminis etiam tradit Io. n. Bap. Plot. d. consil. 52 & 72. n. 28. & aliis seq. & Bertazol. consil. 233. nu. 2. & aliis seq. & consilio 14. num. tertio. lib. 1. qui alios alleg. & late per eundem Bertazol. consilio 119. numero 2. & aliis seq. & consilio 146. numero. 6. eo libr. Foll. r. in pract. crim. in verb. captis foriudicatis recognoscantur. num. 5. Cardin. Alban. consil. 8. post numer. 26. Ruin. consil. 24. num. 6. vol. 4. Marcabrun. ab angul. consil. 50. nu. 11. cum aliis supra alleg. nu. 148.
- 154 Quando enim reus non est legitime, ac debite citatus, prout secundum formam statutum loci citari debet, ut per Iul. Clar. lib. 5. sent. §. fin. quest. 31. versic. quæro modo. Bertazol. d. consil. 119. numero 2. & consil. 462. nu. 11. lib. 2. Marcabrun. d. consil. 50. nu. 11.
- 155 non potest dici contumax, vel pro confesso haberi. Curt. Seni. consil. 60. nu. 38. Grat. decis. 79. num. 10. consil. crim. 37. num. 2. & consil. 1. post decis. numer. 8. Bertazol. d. consil. 119. num. 7. Bursat. post Claud. quem alleg. consil. 225. n. 165. vol. 2. & idem Bert. d. consil. 462. nu. 13.
- 156 Quinimo & bannum, & sententia, ac totus processus corrumpitur. B. si in tract. causar. crim. tit. de citatio. nu. 13. Gram. consil. crim. 71. num. 8. Iul. Clar. ex communi d. quest. 31. in prim. Cassan. in consuetud. Burgund. d. verb. des iustices, & droiz. rub. 1. §. 7. numero vndecimo. Card.
- 157 Alban. dict. consil. 8. nume. 25. & seq. nam si statutum expresse disponeret, processum esse nullum, ut & ipsam sententiam: alterius enim hoc casu quærendam non est. Curt. sen. d. consil. 60. num. 38. Marfil. consil. 117. num. 13. quam si statutum expresse bannum, & sententiam non annullaret, ex quo forma seruata
- 158 non est, nec & ita reus legitime citatus. Bertazol. d. consil. 119. nu. 6. consil. 146. num. 6. & seq. post. Marfil. consil. 64. num. 20. & seq. num. 55. consil. 26. num. 9. & seq. consilio 79. num. 21. consil. 130. num. 15. consil. 133. num. 13. & 33. Boff. in dicto tit. de citatio. num. 13. & seq. Et cum bannum sit nullum bannitus non habetur pro confesso, & bannitus nulliter pro bannito non habetur. d. l. 4.

§. condemnat. vbi. Doct. ff. de re iudic. Gram. decis. 29. nu. 1. & decis. 79. nu. 10. Bertazol. d. consil. 119. num. 8. & consil. 380. nu. 1. lib. 2. ad consil. 462. nu. 14. lib. 16. quod & tanto fortius procederet, si nulla citatio processisset quia sic de contumacia, & successiue & ficta confessione ex statuto inducta non appareret. ita Cernel. consil. 17. nu. 3. lib. 1.

Et & ideo satis pulchre, & prudenter loquutus Guliel. Benedic. in c. Raynutius. part. 2. in verb. mortuo itaque testatore. 1. num. 60. admonet Iudicem in propriis terminis, quod antequam contra contumacem ad executionem procedat, & ipsum confessum, & conuictum de crimine habeat, & ab omnibus exceptionibus ipsum exclusum declarat, super omnia animaduertere debeat, ut recte, & bene ordo edictorum, & citationum seruatus fuerit, per l. 4. §. prator ait. & ibi Bart. ff. de dam. infect. & in le. ad peremptorium. cum seq. ff. de iudic. alias & condemnatio sequi non potest, & si quæta esset ipso iure nulla, & inualida, cum nihil ex solemnibus sit immutandum, & si in syllaba deficiatur, in tota causa defectum censetur: ea & enim, quæ sunt de forma, mutari, ac diminui non possunt, vnde ex ficta & interpretata confessione ex contumacia surgente per inordinatum processum nulla sequi potest sententia, & si ferretur, nulla esset, ut per eum ibi post alios. quos alleg. & sequitur Gram. dicens hoc esse pulchrum, & prudenter dictum, ac prudentem Iudicem admonitionem in d. consil. 1. nu. 20. & seq. post decisio. Et & talis exceptio contra bannum, & sententiam dubio procul opponi potest ex sententia præalleg. Doct. in d. locis. Anch. consil. 6. col. 3. Boff. in tract. caus. crim. tit. de remed. contra bannum. nu. 1. Card. Alban. d. consil. 8. nu. 25. Bertazol. d. consil. 119. num. 9. qui etiam voluit post Nell. & Boff. per eum alleg. posse & opponi etiam post 30. annos. quod & voluit idem Bertazol. d. consil. 146. nu. 9. & consil. 233. nu. 5.

Nec & defectus adit citationis, quamuis procurator Fiscalis in illius termino non comparuerit nec citari non comparentis, contumaciam accusauerit: licet enim neutro comparente citatio dicatur alias circumducta. l. post edictum. §. 1. ff. de iudic. Vant. de nullit. tit. de nullit. ex defect. citatio. nu. 111. nec & possit quispiam tanquam contumax condemnari, si in termino cadentis citationis contumacia accusata non fuerit iuxta not. per Barr. & alios in le. si finita. §. Iulianus. col. 5. ff. de dam. infect. per Bald. & alios in l. sancimus. C. ad Trebel. in l. generaliter. C. de rebus. credit. in leg. 2. §. quod si actor. ff. de iuram. clam. & in l. secunda. §. si quis in iudicio. ff. si quis cautio. Alexand. consil. 92. num. 11. lib. 1. Vant. vbi supra. nu. 112. etiam & stante statuto, quod contumax habeatur pro confesso ut late per Pet. de Anch. consil. 97. Alexand. in d. §. Iulianus. col. 7. Crau. consil. 254. col. 2. vol. secundo. & late etiam Laur. Syluan. consil. 100. col. secunda. & seq. Marchard de probatio. vol. 1. conclus. 449. num. 9. Brun. consil. 115. tom. 2. crim. nu. 54. quem refert Bonacof. commun. opin. verb. contumacia. relatus inter communes opin. recens collect. tom. 2. lib. 9. d. 28. quest. nu. 61. & per Affl. et. in dicto constit. pœnam eorum. numero 17. versic. quarta. requiritur. qui dicit, quod ita de generali consuetudine, maxime magnæ Curie Vicar. obseruatur, quem refert Foller. in d. verb. et si consitebuntur. 4. par. 3. par. num. 20. hæc & tamen procedere posset, quando per

do per viam accusationis procederetur, secundum Rebuff. tom. 2. conuent. ad Regias const. tractat. d. contumacia, & defect. gloss. i. num. 5. & Tibe. Decian. in loco proximè inferius citato, secus vero quādo procederetur ex officio per viam inquisitionis: hoc enim casu Iudex, qui tenet locum accusationis, supplet eius vices, & ideo sufficit, quod de tali contumacia ex actis constet, vt in specie declarat Paul. Caltr. conf. 33. super primo quæ sit in antiq. colum. 2. in fi. vers. contra prædicta. & ita etiam declarat. Bartol. in d. §. Iulianus. Bald. & ceteri in locis præalleg. & Bartol. in aliis etiam locis alleg. per Afflict. in d. constit. pœnam eorum. numero 17. Tibe. Decian. consilio 18. numero. 193. volu. 1. qui dicit quod d. conf. 33. Paul. Caltr. in antiq. non reperit in nouis, sed est in no. consilio 3. numero 18. volu. 3. Alexand. consil. 120. num. 8. volu. 7. & post eum Foller. in pract. crimi. in verb. accusentur contumacia. Carauit. super Rit. Mag. Cur. ritu. 123. numero 5. qui subdit, quod hoc in practica nō seruatur in Regno in quo semper contumacia accusatur, siue ex officio procedatur, siue ad querelam ad instantiam fisci, aut partis, vt etiam in Francia non seruatur, quia sicut in ciuilibus, ita etiam in criminalibus procurator Fiscalis, qui succedit loco partis, debet accusare contumaciam, vt ita seruari in eo Regno dicit Rebuff. tom. 3. commentar. ad Regias constitut. tractat. de contumacia, & defect. gl. 1. numero 19. & ex consuetudine Italia in requiri, & ex communi dicit Bursat. consilio 225. nume. centesimo quinquagesimo quinto, in fi. vol. 2.

171 Quin imo ꝑ etiam per viam accusationis procederetur, hodie non obseruatur, quod contumacia accusari debeat, alias processus sit nullus, sed satis est, quod ex actis constet, prout hoc dicit Bos. in tract. caus. crim. tit. de bñi nullit. n. 7. in fi. vbi alleg. Nell. & alios idem dicentes & idem affirmat. Iul. Clar. lib. 5. sent. §. fi. q. 44. vers. dictum est. quod ex generali. vbi etiā adducit. Imo in Linter accusatorem. n. 3. ff. de pub. iudic. dicentem, quod ista accusatio contumaciæ hodie de facto nō obseruatur, & eos sequutus ira hoc etiam in casu refidet Tiber. Dec. d. conf. 18. d. nu. 193. versic. 2. respondetur. & Guliel. Benedic. in d. c. Raynutius. part. 2. in d. verb. motuo itaque testatore. i. nume. 159. dicens, ꝑ quod in Francia seruatur, quod si in primo adiornamento citatus non compareat, Procurator Fiscalis tradit petitionem contra reum non comparentem vtilitatem defectus, seu contumaciæ continentem, deinde proceditur ad tua alia adiornamenta, & ad condemnationem etiam si in termino, quo comparere citatus debuit, non sit præsens aduersarius, qui contumaciam accuset. Nam contumax habetur pro conf. sso, ac si aduersarius, præsens esset, & cōtumaciam accusaret, quia cum confessio hæc vigore statuti procedat, ad eius effectum præsentia personarum non requiritur: talis enim confessio æquiparatur confessioni solenniter in iudicio factæ præsentem parte, vt per eum ibi. & dixit Bald. in l. si tutor. C. de interd. matr. & sequitur Ias. in lege, properandum. §. et si quid in. 2. not. Codic. de iudic. Alexand. consilio 120. colum. penult. libro septimo, & Albert. Brun. de statutis. in verb. confessio. versic. statutum dicit, quod ille qui nō comparet. Et comprobatur hoc vltra eos per tex. in Lync. §. accedit. C. de rei vxor. actio. vbi in donatione tacita, quæ ibi in-

ducitur à lege non est necessaria præsentia personæ, cui donatur, licet secus sit in donatione, quæ contrahitur expresso consensu partium. l. absent. cum ibi not. ff. de donatio. & declarat. Alexand. in l. 2. C. de pact. & Laur. Sylua. d. consilio 90. numero 2. licet in casu principali teneat contrarium. Sed t̄certè solet super his dari certa forma in qualibet prouincia, & Ciuitate ex statutis, & consuetudine, quæ seruanda est, vt dicit Iul. Clar. d. quæst. 44. d. vers. dictum est fin. Et ex forma Egidianarum Constitutionum accusatio, & reputatio contumaciæ necessaria non est cum ex forma d. constitutionum in criminalibus procedatur sine figura iudicij vt li. 4. c. 1. ita post Bart. quem alleg. consilui Neu. zan. conf. 7. n. 8. & est præterea expressa constitutio. vt d. cap. 10. libr. 4. prout etiam ex forma d. constitutionum eo loci necessarium non est, quod super huiusmodi contumacia fiat declaratio per Iudicem priusquam ad vltiora procedat, nec propterea nullitas banni ex hoc allegari potest, licet ꝑ de iure fortè necessarium esset, quod hæc declaratio fieret, vt per Boër. decis. 63. in vlt. verb. qui attestatur, quod ita requiritur declaratio hæc ex cōsuetudine, & stylo Curiarum Franciæ, & plures ad hoc cumulat Foller. in pract. crimi. d. verb. et si confitebuntur. 4. part. 3. part. nu. 12. Verum quando statutum distat, quod contumax ponatur in banno, vt dicitur in dicta constitutione necesse non est quod Iudex priusquam ponat in banno, cum contumacem pronunciet. vt dicit Bald. in lege, sancimus. per gloss. ibi. C. ad Trebell. quem refert Afflict. in d. constitut. pœnam eorum. numero 18. & dicit, quod in Italia practica est, quod eodem contextu Iudex declarat, & pronunciat ipsam reum contumacem, & illam tanquam contumacem condemnat, quod & dicit Nell. de bannit. 3. part. 1. temp. quæst. 10. & ita seruatur in statu Ecclesiastico, vt etiam in statu Mediolani, vt attestatur Iul. Clar. d. quæst. 44. versic. sed nunquid. qui propterea facientes processum admonet, quod sequantur consuetudinem, quæ in loco seruari solet, ne erret, prout ita faciendo non errabit (vt ille inquit) quia ita communiter obseruare consuetudinem attestatur Nell. de bannit. tertia parte, primi tempor. quæstio. primo. & sufficere esse pronunciatam contumaciam in ipsa sententia: voluit etiam Bursat. post Iul. Clar. in dicto loco. & Marc. Brun. quos alleg. d. consilio 225. post numerum 155. versic. 8. non fuit. volu. 2.

175 Prout ꝑ nec defectus citationis quoad examen testium pro informatione Curie examinatorum ratio post sententiam haberi debet, vt nec ante executionem, quod parte citata reperiti non fuerint: Quamuis de iure in assumptione iudiciorum citatio partis requiratur, alias testes reo non citato examinati nullam contra eum fidem facerent ad sententiam secundum communem Doct. opin. de qua Blanc. testatur in pract. in crimin. folio quinto, nume. trigesimalotertio, & alij etiam testantur, quos refert Iul. Clar. libro quinto, sent. §. fin. quæst. 11. versic. quæro. & alibi diffuse diximus, contrarium tamen de consuetudine seruatur, quia testes siue super speciali inquisitione, siue etiam super accusatione sine citatione partis pro informatione curiæ examinantur, vt de consuetudine plures testantur, quos etiam Iul. Clar. in dicto loco, quæ
I 4 quidem

- quidem practica, vsus, & stylus non solum est in partibus Lombardiæ, se etiam alibi communiter, & in statu Ecclesiastico, in quo de hac practica, & stylo dubitandum non est, vt diffusè alibi scripsimus. Et postquam ita assumptis informationibus, formata inquisitione reus citatus est contumax, fidem quidem faciunt tales attestations, quamuis parte non citata recepta fuerint, & super eis bannum, & successiuè sententia diffinitiuæ condemnatoria ferri potest, vt per Iul. Clar. d. quest. 11. d. versic. item quero. in fin. nec postea capto bannito ante executionem testes repetendi sunt, cum etsi fuisset admissus ad nouas defensiones, amplius testes non repetantur; ex quo enim reus citatus non comparuit, habentur illi testes pro legitimè examinatis in odium eius contumaciæ, nec propterea eorum vltior repetitio requiritur, ita Iul. Clar. d. libr. 5. sent. §. fin. quest. 4. versic. ceterum si reus. dicens, quod propter hoc fuit grauiter reprehensus à Senatu Mediolani Prætor Valentiæ, qui in causa cuiusdam admissi ad nouas defensiones citauit testes ad se repetendum, & quia non comparuerunt, eos condemnauit, & ita communiter seruatur, adeo quod contra nō admissum ad nouas defensiones, qui esset carceratus, sola restaret executio, iuxta tradita supra c. 7. si aliud non obstaret, sine alia testimonium informatiuorū repetitione per prædicta.
- 176 Nec potest etiam sententia impugnari, & executio impediri ex defectu debita, & legitimæ executionis ipsius citationis, licet domi tantum inquisiti, & banniti executi fuerint. Quamuis enim dicat Marant. in suo Specu. fol. 106. nu. 9. prout illum refert Rolan. à Valle conf. 47. n. 18. lib. 2. & ambos Iul. Clar. d. q. 31. lib. 5. sent. §. fin. versic. dictum est, communem esse opin. † quod ad hoc, vt quis possit tamquã contumax banniri, citatio ad domum non sufficiat; nam ex ea solum ficta inducitur contumacia, & requiritur, quod verus sit contumax, atq; ita quod personaliter citatus fuerit, vt dixerit Cor. consilio 97. n.
- 177 9. lib. 4. quod † statutum, quod contumax habeatur pro confesso, ad domi citatum, & sic ad fictum contumacem non extenditur; quia statutum est exorbitans, & contra rationem, & pœnale, quod ad casum fictum non extenditur per l. 3. §. hæc verba. ff. de neg. gest. & ibi Bartol. & in l. omnes populi. ff. de iust. & iur. not. Ioan. And. in cap. fin. de consuetud. Bald. in l. si quis seruo. C. de furt. Petr. de Anch. in cap. canonum statuta. de conf. quest. 14. colu. 86. pro quibus faciunt quæ consuluit Ang. in consilio 195. quorum meminit Alexand. in d. l. ait prator. §. hæc verba. ff. de nego. gest. quod † statutum loquens de contumace de vero, non etiam de ficto contumace intelligi debeat, & sequitur Cauens. super Rit. magn. cur. ritu. 120. num. 1. Rimin. sen. conf. 229. n. 15. vol. 2. Albert. Brun. de statutis, in verb. contumax. versic. statutum loquens de contumace. post Bald. Alex. Card. & Ang. quos allegat. quibus Gram. conf. crim. 45. numero 26.
- 180 consuluit, † quod dictum Nico. de Matthar. & Bald. in l. 1. ff. de hered. institut. cuius supra meminimus cap. 1. numero 275. quod contumax ex solo banno, & contumacia torqueri possit, nō procedit in ficto contumace, & sic in citato domi, sed in personaliter citato, & ita in vero contumace. sequi videtur prædicta Foller. in d. versic. & si consistebuntur. 4. p. 3. p. nu. 3. Tñ & de communi testatur Alex. in l. 4. §. prator. ait. n. 3. in si.
- ff. de damn. infec. quem refert Boer. in rep. leg. consentaneum. num. 104. C. quomodo, & quan. Iud. & ambos similiter refert Iul. Clar. d. q. 31. d. versic. dictum est. † quod etiam in criminalibus sufficit, quod ad domum citatio intimetur, & ita de consuetudine seruari dicit Alber. in l. 1. nu. 22. C. de hered. institut. & in 4. part. stat. quest. 51. intelligendo de domo in qua habitat, & in qua sedem constituit, quem refert Nell. de bannit. 3. part. 1. tempo. quest. 3. vt etiam ita seruari testatur Blanc. in pract. crimin. fol. 11. nu. 24. & particulariter in Regno ita seruari attestatur Foller. vbi supra. d. numero 3. in fin. vt etiam seruatur in statu Ecclesiastico, in quo de vsu, & obseruantia huiusmodi dubitandum non est Egidiana Constitutione lib. 4. cap. 10. qua expresse cauetur, quod vt bannum ferri possit, citatio fiat personaliter, vel ad domum habitationis, siue domicilij citandi, & ita sufficit citatio ad domum ex vi d. alternatiuæ, vel ad domum, &c. cuius † sufficit vnam partem adimpleri. 181
- Lineo quod plus. §. vbi verba, & ibi Dec. & Cagno. ff. de reg. iur. & habetur in c. alternatiuis. eo. tit. in 6. Bertazol. consilio 83. num. 12. cum concord. notis. Ex qua constitutione ille oritur effectus, quod licet absens, & ignorans, si est positus in banno nō habeatur pro confesso, tamen quando statutum expresse disponit, quod sufficiat citatio ad domum, habetur pro confesso licet ignorans, quia ex hoc statutum non requirit scientiam. ita Albert. Brun. dicens hoc esse notabile de statutis. in verb. bannitus. versic. statutum quod quis ponatur. Vt etiam in statu Mediolani habetur forma, secundum quam rei absentes citandi sunt, tradita per decretum in nouis constitutionibus. tit. de accusat. cap. procedant. vt dicit Iul. Clar. d. quest. 31. d. versic. dictum est. in fin. dicens, quod omnino forma hæc seruanda est, & de generali consuetudine, de executione citationis ad domum, quod etiam in criminalibus sufficiat, vt contumax quamuis fictus possit poni in banno, testatur Gand. de malefic. rubr. de citationibus. numero 4. in fin. quem refert Iul. Clar. in loco præalleg. & † legitima etiam erit 183 executio citationis domi factæ, quamuis prius citandus à nuncio per Ciuitatem perquisitus non fuerit, an personaliter reperiri potuerit. Verum enim est de iure, quod diligentia hæc requiritur, & necessaria videtur, vt postea citatio domi executi citando personaliter non reperto valeat, vt per gl. in cap. causam. de dolo, & contum. quam dicit communiter approbari Abb. consilio 83. lib. 2. & fuit hoc famosum, & notabile dictum. Innocent. in cap. significauit, de testi. quod extollit Abb. in cap. fin. in vlt. verbis. de eo, qui mitt. in pos. & Dec. consilio 460. colum. fin. Vant. de nullit. titu. de nullit. ex defect. citatio. numero 90. & est opin. Bartol. in d. l. 4. §. prator ait. ff. de damn. infec. approbata per constitut. Regni. citationis literæ. vbi Afflict. in 1. not. Contrarium tamen seruatur de consuetudine, ex qua sufficit, quod nuncius directe ad domum vadat citandi, nulla etiam prius facta illius perquisitione, vt tenuit Bald. in d. l. consentaneum. num. 44. Codic. quomo. & quan. iud. & ita vbiq; seruari dicit Foller. in pract. crimin. in verb. vel eos verbaliter citari faciat. num. 28.
- Defectus † autè formæ citationis, quæ à statuto 184 introducta esset, vt quia certo modo citari mandaret, ratio haberi debet ad impediendam executionem

tionem, quamvis idem statutum post traditam citationis formam vel in eodem capite, vel in alio in eodem volumine, aut aliud statutum, siue reformatio mandaret, quod captis bannitis statim fieret executio, etiam si solemnitas seruata non sit. Nam siue solemnitas seruata sit, siue non in prolatione banni, sed citatio secundum modum statuti facta non sit, sententia executioni mandari minimè poterit, ita post Alber. quem refert, & sequitur, determinat Nell. *de bannit. 2. part. 2. tempor. q. 35.*

185 Prout etiam ratio haberi debet, si citatio extra territorium citantis, & bannientis exequuta esset contra Inquisitum, & postea bannitum extra territorium existentem, vt si à Iudice loci delicti ille citaretur: hoc enim casu quauis ille minimè comparuerit, non tamen virtute contumaciæ hoc modo contractæ pro confesso habebitur, secundum Ant. de Bur. in c. *proposuisti. colu. 2. de for. compet. refert. & sequitur Catald. de Syndic. vers. 553. adde & tene menti perpetuo. & tradit Marsf. in tract. de bannit. in d. verb. contumaciam. nu. 144. vt etiam secundum hoc consuluit idem Marsf. consilio 82. vt etiam hoc late consuluit Corn. consilio 143 volum. 3. num. 9. & aliis seq. vol. 1. qui loquitur de executione sententiæ contra bannitum vigore Bullæ Pij II. & concludit, quod si sententia est nulla ex defectu citationis huiusmodi, nullo modo exequi debet, vt iatè ibi per eum, & sequitur Foller. in d. verb. *& si confitebuntur. 4. part. 3. part. n. 10. qui subdit*, quod ideo cautela est, vt à Iudice delinquens citetur, in cuius degit territorio. *Marsf. in pract. crim. §. postquam. nu. 65. Foller. in pract. crimin. in verb. citentur verbaliter.* Et ad illum Iudicem, in cuius territorio delinquens degit, iudex citans dirigit literas, quæ subsidiales appellantur, vt ibi illum citari faciat, seu permittat, vt hic citandi modus communiter seruatur, vt dicit Alber. in l. 1. nu. 2. ff. de requi. reis. de quo dubitandum non est, attenda generali consuetudine: nullus enim Iudex citat extra territorium suum. & ita de facto seruatur, vt ex utroque Iac. de Beluis. dicit Iul. Clar. d. q. 31. vers. sed hæc, etiam si vtrunq; territorium esset sub eodem Principe, vt per Iul. Clar. in d. loco, & Michael Grassf. inter communes opin. recens collect. tom. 2. lib. 9. tit. 4. de requi. reis. num. 6.*

186 Nec ista nullitas, quæ prouenit ex defectu citationis tollitur à d. Motu proprio, quamvis nullitatem reiciat, quoniam nullitas hæc à statuto non tollitur, quod generaliter nullitatem reiciat, vt not. Calder. conf. 8. in fi. tit. de re iudic. Pet. de Anch. conf. 212. in fi. Ang. conf. 187. circa fi. cum simil. vt dicit Dec. in c. ex par. 2. in 8. fallent. de offic. deleg. & idem dixit idem Dec. conf. 681. nu. 27. alios allegat. Vant in tract. de nullit. titu. quis possit. dicere de nullit. numero 47. & in terminis nostris Nell. in tract. de bannit. 3. part. 1. tem. quest. 2. & ita consuluit Plot. vbi supra. & Bertazol. dicto consilio 233. n. 6. & d. consilio 14. nu. 13. lib. 1. & d. consil. 119. nu. 9. eo. lib. post Bosf. in tract. causar. crimin. tit. de citatio. nu. 15.

Et licet de iure, vt contumax habeatur pro confesso, & confessio suam sortiat effectum, & ita etiam executionis, requiri videantur tres citationes, & vna pro omnibus non sufficiat propter magnum præiudicium, quod sequitur Bald. in l. receptoria. C. de consil. pecu. cum aliis, vt per Foller. in pract.

crim. in d. verb. et si confitebuntur. 4. part. 3. part. num. 16. & videtur sentire gloss. in clem. 1. in verb. 3. de vit. & honest. cler. quam communiter approbati dicit Alex. in l. contumacia. numer. 12. ff. de re iudic. quem refert Iul. Clar. lib. 5. sent. §. fin. quest. 31. vers. quæro modo. Roland. à Vaile consilio 68. numero 32. volum. 2. Marsf. in tract. de bannit. in verb. contumacia. numero 46. Bertazol. d. conf. 14. numero 6. lib. 1. & Tiber. Decian. consilio 18. numero 169. volum. 1. & intelligendum est, quod in vltima citatione apprehendatur citatus personaliter, vt per Cauens. qui dicit, quod ita practicatur, super Rit. magh. Cur. ritu. 120. ita quod si hæc trix citationes non præcesserint, sententia exequi non debet, vt in terminis consuluit Plot. in d. sapius alleg. consil. 72. numero 26. tom. 2. crim. & conf. 52. volum. 1. suorum conf. De consuetudine tamen non seruatur, vt dicit Vital. de malefic. rubr. de citatio. numero 1. quem etiam Iul. Clar. in dicto loco, & testatur etiam Tiber. Decia vbi supra. & particulariter in Regno non seruatur, vt ex Afflict. dicit Foller. d. numero 16. & variè quidem post primam citationem secundum consuetudinem, & statuta locorum, quæ seruanda sunt, vt per Guliel. Benedi. in d. c. Raynutius. part. 2. numero 152. & Iul. Clar. d. quest. 31. & vers. quæro modo, qui etiam dicit relatis pluribus, quod post primam citationem potest reus citari peremptoriè, & vnica sufficit ex communi, & de consuetudine, vt nec in Ciuitate Astenf. practicatur, quod requiratur tertia citatio, vt dicit Alber. Brun. Astenf. de statutis, in verb. bannitus. vers. statutum dicit, dum dicit ibi. & practicauius, quod non sit necessaria tertia citatio. & in crimine hæresis duæ tantum monitiones sufficiunt aduersus hæreticum, vt sit contumax, vt inquit Alphons. à Cast. de iusta hæretic. punitio. lib. 2. cap. 1. & videtur, quod vna tantum sufficeret, cum in causis hæreticæ prauitatis summarie procedatur cap. fin. de hæretic. lib. 6. & vnica citatio in summaris vim habet peremptoriæ. Bald. in rubr. C. comminat. vel. episto. Roma. in rubr. ff. de arbit. Marsf. in l. de vnoquoque. numero 134. ff. de re iudic. Lanfranc. in clem. sape. in verb. simpliciter. num. 8. de verb. sign. sed de consuetudine in hoc crimine tres sibi monitiones dicit Simanc. Catholic. institut. cap. 43. numero 12. prout cum secundum Hispanam impressionem. 1552. refert Io. Roias in sing. fidei. sing. 29. numero 2. & secundum impressionem Romanam 1575 est tit. 14. num. 6. vbi licet dicat hæreticum absentem ter citandum esse, de consuetudine tamen nihil dicit, nisi dicere velimus, eum eo loci de consuetudine testari, quatenus dicit, quod bis ita factum fuit, & in crimine læsæ maiestatis vnica pro omnibus sufficere tradit Tiber. Decian. d. conf. 18. nu. 164. vol. 1.

Prout etiam animaduertendum est, an etiam in cæteris ultra citationem bannum contineat quæ continere debet, videlicet personam Iudicis, causam, pro qua quis bannitur, nomen, & cognomen illius, qui bannitur, annum, & mensem: si enim hæc non contineret esset nullum, vt etià nullum esset, si certum non esset; nec in scriptis, vt post Afflict. quem alleg. tradit Foller in pract. crimin. in verb. bannit. antur. num. 5. & Cyril. in sum. crim. par. 1. tit. si reus in ius voc. non erit. §. 1. numero 5. Ac etiam nullum esset, si publicatum non esset, vt post eundem Afflict. ita etiam firmat idem Foller. in d. nume. 3. et si nomen certum

certum eius, qui bannitur, non esset expressum, quia bannum latum sit contra filios Titij nominibus non expressis, nullum erit, si ex accusatione, vel inquisitione comprehendi non possit, de quibus filiis dicatur si plures essent, vt habetur per Nell. de bannit. 1. par. 1. temp. q. 6. & Foller. in d. verb. banniantur. nu. 35. Et ideo si non valeret bannum, neque subsequens sententia, quæ in ipso banno fundatur, valet, sed est ipso iure nulla Rolan. à Valle consilio 31. num. 19. volum. 1.

- 187 Vt etiam animaduertendum est, an etiam in cæteris seruata fuerit forma statutorum loci in banniendo, vel ferendo bannum, & sententiam contra delinquentes contumaces: si enim seruata non fuerit, nec isto casu sententia exequenda est: quia et non obstante d. Motu proprio posset bannitus dicere de nullitate, & habere recursum ad superiorem. Corn. consil. 17. post num. 2. volu. 1. Curt. seni. consilio 39. nume. 10. vers. licet enim ex tenore decreti. cum seq. Curt. iun. consilio 104. Ias. consil. 44. colu. 1. vol. 3. Dec. consil. 195. Calca. consilio 218. Rip. in l. 4. §. condemnatum. n. 14. ff. de re iudic. & Ioan. Bap. Plot. qui ita etiam in terminis animaduertit d. consilio 52. & 72. numero 27. & per discursum. & Bertazol. d. consil. 233. numero 6. consil. 14. numero 2. lib. 1. & consil. 146. num. 3. eo. volu. & consilio 380. post num. 3. libr. 2. & antea Barba. in cap. 1. car. pen de rescript. vbi in terminis nostris dixit, et quod si statuto caueatur, quod Iudex teneatur seruare certam formam in banniendo, vel inferendo bannum contra delinquentes, & alio statuto caueatur, quod si potestas capiat bannitum debeat infra terminum trium dierum facere illum decapitari nulla exceptione, vel defensione audita, vel admissa, & contingat, quod potestas banniuerit aliquem in poenam capitis non seruata forma statuti, qui deinde captus fuerit per potestatem, qui elapsis tribus diebus vult, facere illum decapitari, determinat, quod non potest, dicens se obtinuisse de facto in Ciuitate Bononiæ, & hoc refert, & sequitur multis Doct. autoritatibus comprobans Mars. in pract. crimin. d. §. vltima quest. numero 7. & aliis seq. & idem Barb. in c. item cum quis. de restit. spoliat. qui idem dicit consuluisset super statuto Ferrariæ, prout eum refert, & sequitur Ioseph. Cumi super Rit. magn. cur. Regn. Sicil. c. 16. vbi etiam refert Ioan. Aloyf. dicentem in loco per eum ibi alleg. quod ita fuit iudicatum, & dicit Mars. in tracta. de bannit. in verb. fact. numer. 13. quod banna de facto lata sine ordine iudiciario cancellari debent, & non exequi, quod dicit esse perpetuo mente tenendum, & alleg. ad hoc Bald. in c. cum causam. colun. vlt. de test. & idem. Marsil. in eo. tract. in verb. iuris ordine. num. 20. & adeo bannum est nullum latum non seruata forma statuti, vt sit etiam nullum, quamuis errore notarij forma omiffa fuerit, vt quia non sit registratum in libro communi, vt debebat ex forma statuti, secundum Bal. Ang. Sali. Raph. Alexand. & Corn. in l. ambiguitates. C. de testam. & idem quoque voluit Bal. in l. vlt. in fin. C. de tempor. appellat. & in Imperator. ad fin. ff. de stat. homi. in pprie lect. Ang. & Imo. in l. 1. §. vlt. ff. de hered. inst. Alber. Brun. de statutis, in verb. bannitus. vers. bannum non seruata forma. Tiraq. de retract. l. 1. §. 36. gl. 2. num. 45. vbi latè id ratione comprobatur, & communem ex Sali. dicit Bonacoss. relatus inter communes opin. recens

collect. tom. 2. lib. 9. tit. 33. de sent. pass. num. 51. vt etiam erit nullum ex defectu formæ statuti licet extaret statutum, quo disponatur sententiâ esse exequendam non obstante quocunque statuto, vt post Ioan. Andr. & Afflict. quos alleg. tradit Ioan. Petr. Surd. consilio 99. num. 21.

Et et licet d. Motus proprii tollere videantur ditionem nullitatis, hæc tamen ex alio statuto proueniens sublata non videtur: statum enim tollens omnes exceptiones, & defensiones nunquã tollere intelligitur exceptiones, vel defensiones ex alio statuto prouenientes ita dixit Bart. in l. 1. §. & parui. ff. quod vi aut dam. & in l. prætor. §. eritque differentia. ff. vi bon. rap. Ant. de But. in c. item cum quis de restit. spoliat. Ioan. de Imo. in c. ex par. 2. de offic. deleg. & in l. fin. ff. quib. appell. non lic. Alexand. consilio 165. in fin. verbis. volum. 5. Franc. Arret. consilio 106. in 3. dub. cum aliis congestis per Marsil. in d. §. vlt. q. num. 6. & Vant. in tract. de nullit. tit. quis pos. dicere de nulli. numero 50. & tradit etiam Bartol. Bertazol. d. consilio 233. numero 11. post Marsil. ad propositum. consil. 16. numero 9. & consilio 74. numero 16. & tradit etiam Carrer. in pract. crimin. fol. 15. numero 18. vbi voluit, quod et non obstante statuto non auferente exceptiones, & defensiones, potest excipi, quod interfectus erit bannitus, & impunè poterat occidi ex alio statuto, & superferendum erit in executione sententiæ, vt per eum ibi. Nec ad rem facit, si quis diceret, quod hoc procedere posset de exceptione proueniente ex alio Motu proprio, non autem ex statuto ab inferioribus à Principe condito; nam intelligimus de exceptione, quæ proueniret ex statuto inferiorum à superiore, & Principe confirmato, quod et ob ipsam confirmationem censetur effectum ipsius superioris. l. 1. §. omnia. C. de veter. iur. enucle. Abba. in ca. cum accessissent. 4. not. de constitutio. Alex. consil. 123. n. 17. lib. 4. Mars. sing. 567. Ceph. consil. 571. nu. 68. volu. 4. alias et enim sine confirmatione non valeret. iuxta d. c. cum accessissent. l. fin. C. de testam. cum cæteris per Bartol. adductis in l. omnes populi. q. 1. ff. de iust. & iur. vbi etiam alij, & Ceph. d. consil. 571. nume. 66. & 69. vbi plures alleg. vol. 4.

Animaduertendum etiam et est, an processus, & sententia vitio nullitatis laborent non solum ex causis prædictis, sed etiã ex defectu iurisdictionis, siue et ex causa, siue ex persona, siue ex loco, & tempore defectus contingat. iux. gl. Bart. Ias. & Doct. in l. 2. ff. si quis in ius voc. non ier. & latè prosequitur Vant. in tract. de nullit. tit. de nullit. ex defect. iurisd. ordin. per totum & Nell. de bannit. 2. part. 1. tempo. per tot. & fauente Deo nos hac in re criminali aliquando prosequemur. Cum et enim & processus, & sententiæ vitio nullitatis subiaceant ex defectu iurisdictionis, quæ nullitas proueniens ex defectu iurisdictionis remota non dicitur à d. Motu proprio, quatenus generaliter nullitatem remouet gl. quam ibi communiter sequuntur Doct. in cle. 1. de sequestrat. poss. & fruct. Bal. in l. generaliter. col. 2. C. de de episco. & cler. Paul. Castr. in l. fin. C. de arb. Dec. consil. 520. in fi. & consil. 360. cum aliis, vt per Vant. in tract. de nullit. d. tit. quis pos. dice. de nullit. nu. 37. & tit. de nullit. & defect. iurisd. ordinar. nu. 4. Nell. de bannit. d. 2. part. 1. tempo. quest. 2. in fin. cum aliis, vt per Bertazol. consil. 469. n. 6. lib. 2. dubio procul & hoc respectu sententiæ executio impeditur d. l. 4. §. condemnatum. de re iudic. & ibi Doct. Bertazol. consil. 14. n. 14. vol. 1.

vol. 1. & conf. 31. num. 3. eo. vol. vbi nu. 16. dicit etiam post
 Ceph. conf. 241. num. 116. & 118. sententiam nullam ex
 defectu iurisdictionis non esse exequendam, etiam
 quod altiore requireret indaginem, & sentit in
 specie Marf. de bannit. in verb. contumaciam. nu. 155. &
 Foller. in pract. crim. in verb. et si cansitebuntur. num. 24.
 197 dicentes post Bal. quem allegant, quod condem-
 natus per Iudicem incompetentem etiam si per il-
 lum capiatur, potest se tueri nullitate processus,
 198 quamvis fuerit contumax, quia contumax non
 videtur prorogare iurisdictionem. Inno. in c. inno-
 tuuit. circa med. de eo, qui furt. ordin. suscep. Bald. in l. si
 quis ex consensu. colum. 3. versic. deinde not. C. de episcop.
 audien. & in l. 1. ff. de iurisd. omn. iudic. & optimè facit
 199 dictum Bald. in d. c. de iudic. quod, qui non tene-
 tur comparere, pro confessio haberi non potest vi-
 gore contumaciæ. Et ideo dicit Nell. de bannit. 1.
 200 part. 1. temp. nu. 1. quod, qui tenentur de delicto,
 sed de iurisdictione inquirentis non existunt, siue
 alias sint excepti, in banno quidem poni non pos-
 201 sunt; intelligent tamen hoc esse verum, si iudici
 bannienti illos esse tales constabit, secundum not. in
 quæstum. ff. de re iudic. & in l. furioso. & quod habetur
 per Inno. in c. præterea. de dilatio. & per Doct. in leg. ex
 quacunque. ff. si quis in ius. voc. non ier. per Cyn. in l. gene-
 raliter. C. de epi. & cleric. per Bartol. in l. non videtur.
 ff. de iudic. l. cum quadam puella. ff. de iurisd. omn. iudic. &
 poterit. d. bannum nullum declarari, ut post Bartol. in d.
 l. non videtur. de iudic. latè de banno lato contra ex-
 emptum per statutum à iurisdictione Iudicis tra-
 dit Nell. de bannit. 2. part. 1. tempor. quæst. 2. qui idem
 202 ibi concludit. quæst. 3. de banno. t. lato per potestatem
 habentem iurisdictionem limitatam de criminibus
 puta commissis ab anno citra à die introitus
 203 sui officij tantum, quod t. scilicet poterit declarari
 nullum, si latum fuerit de crimine commisso du-
 dum ante d. tempus ex defectu iurisdictionis, ut
 per eum ibi, quicquid dixerit Bartol. dicto consilio
 100. contra quem (ut dicit Nell. in dicto loco) multi
 alij tunc consuluerunt, & subdit ibi Nell. quod
 ita pluries obtinuit, & consuluit, & vidit iudicari,
 licet etiam quandoque contrarium viderit obser-
 uari ob criminis immanitatem, & prætextu baliz,
 & autoritatis officiali large concessæ & de banno
 lato contra clericum etiam primæ tonsuræ per Iu-
 dicem secularem idem consuluit Alexand. de nouo
 consilio 56. numero 1. & seq. sed hoc parum prodesset
 clericis primæ tonsuræ: nisi obseruarent ea, quæ
 vult Concilium Tridentinum. Sessio. 23. cap. 6. vbi
 disponitur, quod clerici primæ tonsuræ, & in mino-
 ribus ordinibus constituti, non gaudeant fori pri-
 vilegio, nisi beneficium ecclesiasticum habeant,
 vel clericalem habitum, & tonsuram deferentes
 alicui ecclesiæ ex mandato Episcopi inseruiant, vel
 in seminario clericorum, aut in aliqua schola, vel
 vniuersitate de licentiâ Episcopi, quasi in via ad
 maiores ordines suscipiendos versentur, & de
 aliis clericis sine habitu, & tonsura incedentibus,
 an & quando perdant priuilegium fori: latè idem
 Alexand. de nouo consilio 59. 60. 61. & 62. per totum. &
 Clar. lib. 5. sent. §. fin. q. 35. Neque obstabit secundum
 Nell. vbi supra his in casibus, quod alias statutum
 204 propositionem excluderet nullitatis, tum quia
 illam tollere non intelligitur, quæ ab aliis prouenit

statutis. l. ita nobis pudor. & ibi per Doct. C. de adulter. l.
 1. §. denique, & ibi plene per Bartol. ff. quod vi, aut clam.
 cum aliis supra alleg. tum etiam, quia t. eam non tollit,
 205 quæ procedit ex defectu iurisdictionis, secundum
 glos. quæ reputatur sing. in clem. de sequestr. pos. & fruct.
 cum aliis infra alleg. nu. 148. & ita clare sentit Nell. in d.
 locis, bannum in d. casibus vti nullum exequendum
 non esse, & præsertim, quia quando quis est ex-
 emptus à iurisdictione Iudicis bannientis, compa-
 206 rare non tenetur, & consequenter ficta confessio
 non inducitur, ut per eundem Nell. d. tract. de ban-
 nit. 3. part. 1. temp. q. 6. in fi. & ita deficit substantia, seu
 fundamentum sententiæ contumacialis, quæ pro-
 pterea exequenda non est.

Ut t. etiam animaduertendum est an ex aliis et-
 207 iam causis sententia vitio nullitatis subiaceat; quia
 t. generale est, quod sententia nulla non meretur
 208 executionem d. l. 4. §. condemnatum. & ibi Doct. ff. de
 re iudic. & Ceph. conf. 241. num. 27. volum. 2. & patet ex
 supra relatis, & vbique tradunt Doct. & quod sen-
 tentia sit valida, de cuius executione ageretur dicitur
 esse fundamentum Motuum priorum, bul-
 larum, ac statutorum, & constitutionum de ex-
 209 ecutione loquentium contra bannitos captos, ut in
 terminis Bullæ Pij II. cõsuluit Cor. cons. 143. vbi hoc
 in specie dicit nu. 11. vol. 2. ita quod debet apparere
 sententiam esse validatam, ut per eum ibi & con-
 210 suluit Bursat. in simili statuto & ad finem in cons. 255.
 nu. 165. vol. 2. Ut t. etiam generale est, quod penden-
 te nullitate sententiæ criminalis non fit executio,
 quæ pœnam contineat irretractabilem, etiam si
 cognitio talis nullitatis requireret altiore inda-
 ginem, ut diximus, & est communis opin. de qua
 testatur Ias. in l. 3. §. si seruus. numer. 9. ff. de acquir. poss.
 quem refert Boss in tract. causar. crimin. tit. de nullit. ad-
 211 uers. sent. num. 4. Iul. Clar. lib. 5. sent. §. fin. quæst. 94. vers.
 scias autem. & sequitur Nell. de bannit. 4. part. 1. temp.
 q. 5. videtur t. enim quod pendente causa huiusmo-
 212 di nullitatis, non calumniose bannum sit suspen-
 sum, ut tenuit Alexand. in d. l. 3. §. si seruus. nu. 7. cuius
 opin. dicit esse communem Afflict. part. 2. constitut.
 Reg. rubr. 1. nu. 15. & consequenter non potest interea
 bannitus impunè occidi, ut communiter conclu-
 dunt Doct. ut dicit Boss in loco præalleg. num. 5. quem
 etiam refert Iul. Clar. d. vers. scias autem. Causas t. au-
 213 tem nullitatis præter defectum iurisdictionis, quæ
 etiam deduci possunt contra sententiam, poteris
 colligere vltra causas supra expressas, & relatas in
 supra alleg. locis ex Vant de nullit. & ex Iul. Clar. de
 eius lib. 5. sent. §. si in discursu materia. & Bertaz. ol. cõs. 14.
 119. 146. & alibi per discursum eius consiliorum. &
 Marf. & ex aliis alibi per discursum eius cõsiliorum
 & Marf. & aliis talibi occurrente casu; non est enim
 214 nostri instituti, & propositi singulas enumerare
 nullitates, & prosequi, sed satis est, ne sententiam
 nullam exequaris vel tuam, vel alterius, aliquas
 principales, & magis substantiales indicasse, nepe
 ex defectu iurisdictionis ineptæ inquisitionis, ci-
 tationis, ordinis ex forma non seruata, ac ex no-
 toria iniquitate, & iniustitia, de quibus & per Affl.
 in constit. pœnam eorū, in omnibus suis requisitis,
 ad quæ se remittit Foller. in pract. crim. in verb. captis
 foriudicatis recognoscantur. n. 5. & t. de banno lato
 215 ex falsa causa, ut p. delicto cõsummato, cum solūm
 esset

esset attentatum, non exequendo, sed informando, & ad irritum deducendo, in specie consuluit Crau. *consilio 941. num. 24. & aliis seq. volum. 5. & † de banno lato etiam quod in processu (qui propterea videndus est) pro reo absente aliquis comparuerit, & allegauerit causas absentiae in facto consistentes, & eas se probaturum obtulerit, quas tamen Iudex contempsit ad vltiora procedens, similiter annullando, & non exequendo late tradit Nell. *de bannit. 3. part. 1. tempor. q. 5. de quo alibi Deo fauente latius dicemus. Et de banno, & sententia latis in contumaciam propter falsas facti allegationes, & falso factas, quod executionem non mereantur, quia nullae sunt: & quod propterea impediat executionem tradit, in terminis Ang. in *repet. l. qui Romc. §. duo fratres. nu. 5. & 6. ff. de verbo. oblig. & ibi sequitur Io. de Imo. & Mayner. in l. sicut pena. post nu. 23. ff. de reg. iur. Et subdit Ang. in d. loco, quod hoc opponi potest coram executore, & probari, qui si est inferior eo, qui sententiam tulit, potest huius nullitatis querelam admittere ad sui informationem, probationum vero receptionem ad superiorem remittere, sed vide ne obstant dicti Motus proprij, ne quid fiat inconsulto Principe.***

214 Vt etiam † considerabis septimo principaliter, an alias ex actis constet de iniquitate, & iniustitia banni, & sententiae: tunc enim communis est Doct. sententia, quod d. bannum, & sententia non transcant in rem iudicatam, sed nulla est, & inualida, & de eius nullitate dici potest. *vt in capit. inter cetera. vbi late Felyn. post Abb. colum. 3. de re iudic. in cap. quoniam contra. vbi etiam Fely. num. 25. Dec. nu. 36. de probat. Cur. seni. cons. 59. num. 28. cum seq. vbi loquitur in causa criminali, vbi ex forma statuti non poterat appellari. & cons. 66. colum. 3. Curt. Jun. in pluribus consil. maxime consil. 72. part. 1. consilio 104. 124. 170. part. 2. Dec. consilio 8. num. 5. Van. de nullit. tit. de nullit. ex defectu proces. numero 126. & seq. Bertazol. dicens esse communem opin. consilio 58. numero 16. libro primo, Ioan Botta, cons. 8. numero 29. Ceph. consil. 535. num. 37. volum. 4.*

215 Neque praedictis, quae de nullitate diximus, obstat, quod confessio ficta ex contumacia resultans validat processum inordinatum, & nullum, quem admodum illum validat confessio vera, vt supra diximus, *c. 1. num. 36. Adeo † quod si confessio vera sponte facta sit super processu nullo, adhuc reus ex illa condemnari potest, vt est doctrina Inno. in cap. qualiter, & quando. 2. de accusat. quam dicit esse communiter approbatam. Alex. in leg. inter stipulantem. §. 1. circa. fin. ff. de verb. oblig. vbi etiam Ial. numero 11. idem attestatur. alios plures de hac communi testantes refert Iul. Clar. lib. 5. sent. §. fin. quaest. 55. versic. item possit. & quod omnes sequuntur Inno. in d. c. qualiter & quando, dicit Remin. iun. consilio 126. num. 14. volum. 2. & plenè ponit Mars. cons. 46. num. 17. vol. 1. Maschard. de probatio. volum. 1. conclus. 357. vbi hoc limitat pluribus modis, ita etiam si confessio ficta super processu nullo emanauerit, cum eosdem operetur effectus, quos vera operatur, vt diximus d. c. 1. in d. locis.*

216 Nam respondetur primo, quod Ang. in cons. 178. circa fin. quod est duplicatum consilio 296. loquens de confessione vera, dicit, quod tutior via est, quod

reus absoluat ab obseruatione iudicij, & de nouo procedatur, subdens, quod si ipse iudicaret, hanc partem eligeret, vt Syndicatorum retia effugeret: & quod ipse ita Perugia obtinuit in Syndicatu cuiusdam D. Raynerij Lanfranchi, vt ibi per eum, quem refert August. ad Ang. *de malefic. in verb. comparuerunt, & confitentur totum. post numer. 5. & Iul. Clar. d. quaest. 55. d. vers. item possit. qui credit, quod Iudex qui ita faceret, non erraret, & sequitur Romin. iun. d. cons. 126. numero 18. volum. 2. & haberet, vt dicit Rolan. à Valle consilio 31. nu. 23. volum. 1. Deum à dextris, prout in iudicando habere deberet, quilibet rectus Iudex, vt inquit Mars. in cons. 46. in fin. & sequitur Bonacoss. in suis commun. opin. in verb. confessio. relatus inter communes opin. recens collect. tom. 2. libro 7. tit. 19. numero 233. ita ergo tutior via erit etiam in ficta confessione nullitatis processus habere rationem. Quin imo non desunt, qui Ang. in d. cons. 176. intelligant, sicque eum citent, quod confessio, ceteraque inde secuta post inquisitionem ineptam sint nulla, veniatque reus nihilominus absoluendus, vt late prosequitur Barb. in c. at si clerici. de iudic. Mars. consilio 130. num. 36. volum. 2. Paris. cons. 163. in fin. volum. 4. Remin. iun. d. cons. 126. n. 19. vol. 2. & late Rolan. à Valle consilio trigessimoprimo, nu. 14. & aliis seq. vol. 1.*

Sed, quoniam praedicta prior opinio communis iam est in iudiciis, & in scholis canonizata, & potest Iudex in iudicando illam interpidè sequi, absque eo quod timeat sibi inferri molestiam in Syndicata, vt subdit Iul. Clar. in d. loco. Secundo respondetur, quod haec communis opinio procedit in vera confessione, non autem in ficta, quae per contumaciam indicitur Bald. in l. colu. fin. versic. item dicit. C. confess. & ibi Ang. Alex. cons. 127. col. 1. volum. 4. Curt. in tractat. de interroga. & postio. vers. primus effectus. & Guiliel. Benedic. in cap. Raynutius. part. 2. in verb. mortuo itaque testatore. numer. 161. de testam. Dec. in c. at si clerici. de iudic. in 4. not. iuncta 6. limit. & clarius Maria. Soci. in tractat. de instan. in 27. princip. artic. colum. 4. vers. aduertetamen. vbi dicit, quod ita obtinuit in practica, & sequitur Rolan. à Valle cons. 94. post n. 26. volum. 3. & d. con. 31. volum. 1. & Gigas in tracta. de crim. lese maiestat. tit. quomodo & per quos & c. q. 1. n. 9. & hoc ea ratione suadet, quia conueniens non est, quod talis contumacia duo inducat specialia contra l. 1. C. de dot. promiss. vt induceret, si aliud diceremus. Nam si confessio nem induceret, & confessionis auctoritatem, per quam validaretur absque validitate iudicij, & etiam quia, quamuis confessio vera ordinem iudicarium non exigat, tamen iussus Iudicis, per quem inducitur contumacia, videtur illum exigere, vt per Socin. & Roland. à Valle vbi supra. Et licet Bald. in lege prima, §. quod si actor. circa fin. Codic. de iuram. calum. dicat quod quando libellus est ineptus, vel non concludens, vel continens manifestum defensionem rei, tunc reus condemnari non potest, siue confessio sit vera, vel ficta, eius tamen dictum quoad confessionem veram, potest esse dubium per praedicta, sed quoad fictam confessionem verum dicit, & non habet in hoc contradictorum, vt dicit Ruin. consilio decimo, numero octauo, libro quinto, & confirmatur hoc ex his, quae ibi idem Ruin. dicit numero sexto, & septimo, & sequitur Marscard. dict. conclus. 357. in fin. Item † d. 217

communis opinio nō procedit, nec locum habet, quoties nullitas processus confessionem etiam ipsam nullā redderet: tunc enim confessio quāuis vera, processum nullum nō validat, *vt late per Vant. in tract. de nullis. rit. quibus modis sent. nullit. repar. n. 126. per tot.* ita etiam confessio ficta processum inordinatum & nullum non validat, si quando nullitas esset, quæ & ipsam fictam confessionem nullam redderet, prout tales sunt nullitates, de quibus supra diximus, *vt patet ex alleg. in d. locis.* Et † ita prædictam communem non pcedere, quando nullitas procedit ex defectu iurisdictionis: hæc enim nullam reddit ipsam confessionem, *vt in specie dicit Anton. Gomez. cap. 12. delict. num. 8. dicens, id colligi ex mente omnium Doctorum, & sequitur Iul. Clar. d. verb. item posset. & Foller. in pract. crimin. in verb. & si confitebuntur. num. 24. in 4. par. 3. par. Riminal. iun. d. conf. 126. num. 15. vol. 2. post scribentes in d. c. at si clerici. vbi late Dec. colum. 1. & 2. de iudic. Soc. conf. 108. colu. fin. volum. 4. Marf. in pract. crim. §. postquam. num. 12. intelligens Rimin. iunior. vbi supra. hunc defectum iurisdictionis extare, non tam si Iudex est alias incōpetens, quam si statutum auferat potestatem & iurisdictionem Iudici formandi inquisitionem præter formam ab eo traditam, prout etiam quando statutum disponderet, quod non possit inquiri, vel prohibet posse inquiri post quinquennium: non enim istis casibus confessio nocet, *vt per Honofr. de Perus. tomo 1. conf. crimin. conf. 28. colum. fina. & Iul. Scarlat. eod. tomo conf. 112. numero 23. qui dicit, hanc esse veritorem, & communem opinionem, quam tenet Bald. in cap. fin. de offic. delegat. colum. penult. & in l. quarelam. in fin. C. de fals. Card. in Clem. 1. quest. 10. de consang. & affin. Maria in cap. de his. & in cap. qualiter & quando de accusat. dicens ita consuluisse & obtinuisse cum similit. not. per Dec. in d. cap. at si clerici. num. 5. & sequitur etiam Cardin. Alban. tom. 1. lucubrat. in Bart. in l. si debitori. de iudic. num. 2. Fischard. ex communi ex Gomez. & Iul. Clar. quos allegat in suis commun. opinionibus. in verb. confessio. relatus inter commun. opinis. recens collect. tomo 2. lib. 7. titul. 19. de confessis, numero 60.* Prout etiam prædicta communis opinio confessionem validare processum nullum, non procederet, quando ideo esset nullus processus, quia inquisitio formata fuerat nō constituto de corpore delicti: diceretur enim vitium præposterationis, quod per subsequentem confessionem non purgatur. *ita in terminis consuluit Ludouic. Syluester Ferrariens. inter cons. Rimin. sen. consil. 749. num. 3. & seq. volum. 4.* Et quando in contumaciam proceditur contra absentem, non potest dari nullitas processus, quin detur etiam nullitas*

218

219

220

63. & Cassa. in consuetud. Burgun. in verb. des iustices, & droitz. d' icelles. §. 7. num. 10. fol. 290. Prout † etiā data nullitate processus non habetur quis pro cōfesso, quia rite, vel seruatis seruādis, vel de iure communi, vel ex forma constitutionum & statutorū processus non fuerit, quis non habetur pro cōfesso & conuicto, cum, vt quis habeatur pro cōfesso ex contumacia & banno vigore statutorum, requiratur quod rite & recte processum fuerit, alias confessio ex contumacia & banno nullis resultans nō operatur effectum suum, vt declarat Bald. in l. error. col. vlt. C. de iur. & fact. ignor. & habetur per Bar. in l. absentem. ff. de pœn. Afflict. in d. constit. pœnam eorum. Marf. in pract. crim. §. postquam. Foller in pract. crimi. 4. part. 3. part. in verb. et si confitebuntur, num. 10. & 24. quod & tradit Carrer. in pract. crim. fol. 14. nu. 5. qui propterea in ea pract. fol. 75. num. 14. dicit, quod confessio ficta non nocet, quando processus est nullus. & Albert. Brun. de statutis. in verb. confessio. vers. statutum. dicit, quod confitenti circa fin. Et ideo satis pulchre & prudenter loquutus Guliel. Benedict. in cap. Rayn. utius, in verb. mortuo isaque testatore. num. 160. admonet Iudicem, † vt antequam contra contumacem ad sententiam procedat, & ipsum pro cōfesso & cōuicto de crimine habeat, super omnia animaduertat, vt recte & bene ordo edictorum seu citationū seruatus, & debite executus fuerit, ex † quo ex ficta & interpretata confessione ex contumacia surgente per inordinatum processum nulla sententia sequi potest, & si ferretur, nulla esset, *secundum Bald. singul. ad Specul. in tit. de accusat. §. & nota, quod actio. vers. & nota, quod ibi libellus. ita magistraliter monet Iudices Guliel. Benedict. quem refert & sequitur dicens, pulchre & prudenter esse loquutum Gran. cons. 1. post decis. n. 22. & sequitur etiam Carrer. in pract. crim. d. fol. 15. numero 11. & Foller ad Guliel. Bened. in d. loco, se remittens in d. verb. & si confitebuntur, d. nu. 6. Roland. à Valle, qui alios alleg. d. conf. 94. num. 13. volu. 3.*

Et si aliqua ex prædictis causis, vel aliis sententia vitio nullitatis subiaceret, poterit nullitas allegari tam ante annum, quam post annum, quia vltq; ad 30. annos nullitas sententiæ proponi potest, *vt supra diximus numero 87. & si nullitas ex eo oriretur, quod Iudex processit per inquisitionē in casu à iure, vel statuto non permisso, potest reus quandounque allegare nullitatem processus, & sententiæ, quia cum Iudex tunc non possit supplere vices accusatoris, deficit vna ex personis substantialibus iudiciorum, secundum Iacobum Butr. & Bald. in l. licet. Cod. de procurat. & eundem Baldum, in l. 2. ff. si quis in ius vocatus non ier. in l. fin. Cod. de exception. in l. 1. §. sublata. colum. 2. ff. ad Trebellia. Felyn. in capit. inter monasterium. column. 7. de re iudicat. Balb. decision. 318. relatus inter communes opin. recens collect. tom. 2. lib. 7. tit. 15. de execut. rei iudic. nu. 130.*

Illud † etiam octauo obseruandum est, quod si contigisset sententiā latam fuisse contra minorē, & ille captus fuerit, ratio tamen ætatis habenda est, quæ de iure haberi debet, quamuis simus post sententiam. Sciendum est enim, quod † huius modi sententiæ capitales in contumaciam latæ nō alia ratione sustinentur ac sustineri possunt, nec alia ratione exequantur sine alio processu, nisi quia,

K vt supra

vt supra diximus capit. 1. numero 9. ex forma statutorum & sacrarum constitutionum contumax habetur pro confesso & conuicto, cum de iure communi secus sit, secundum Bart. in l. 1. ff. de requir. reis. & in l. diuus. ff. de custod. & exhibit. reorum. & in l. inter stipulantem. §. 1. ff. de verbor. obligat. Iul. Clar. lib. 5. sentent. §. fin. question. 96. vers. quero nunquid. & alibi vbi que

226 Doctores, & in specie tradit Natta consil. 540 numero 14. volum. 3. Sed ¶ dicta statuta & constitutiones locum non habent in minore, qui ob eius contumaciam pro confesso & conuicto haberi non potest, vt patet ex not. per Paulum Castr. in l. vbi exigitur. ff. de edend. cum quo pertransseunt ibi Alex. an. colum. 2. vers. & prædicta. Iason colum. fin. vers. in gloss. 2. Alex. an. in l. 2. col. 2. ff. si quis in ius vocatus non ierit. Ias. in l. si quis id quod. colum. 9. ff. de iurisdic. omn. iudic. Dec. cons. 34. col. penul. vers. vltimo considerandum est. Franc. in cap. Nicolao. col. fin. de appellat. & proprie in terminis nostris dixerunt Alber. in l. cum & minores. numero 7. Cod. si aduersus rem iudic. & in tract. statut. 3. part. quest. 84. Dyn. cons. 38. numero 4. Corn. cons. 198. num. 2. 3. lib. 4. Brun. in 3. par. statut. in verb. contumax. nu. 6. & 22. August. Arim. ad Angel. de malef. in verb. qui Dominus Iudex videns inquisitos. num. 3. Ioan. de Amic. cons. 134. in fine. Marf. in pract. crim. §. postquam. numero 60. & in l. de vnoquoque. num. 184. ff. de re iudic. & in l. 1. numer. 11. ff. de question. & in tractatu de bannit. in verb. contumaciam. num. 143. consil. 26. numero 9. & cons. 48. numer. 30. & alibi. Roland. à Valle cons. 68. numero 31. volum. 2. & consil. 1. numero 8. volum. 1. Cauens. super Ritum magn. Cur. ritu. 120. num. 3. qui limitat, nisi expresse diceret, se nolle comparere, vel Iudicem contemneret, quia hoc casu esset in dolo expresso. de quo per D. Sfort. Oddum in suo tractatu de restitut. in integr. part. 2. quest. 81. artic. 7. & Albert. Brun. de statutis. in verb. contumax. vers. statutum de contumace. Et ita sententia contra minorem contumacem exequi non poterit, cum sua virtute careat, quod & sentit vltra prædictos Foller. in pract. crim. in verb. & si confitebuntur. 4. part. 3. part. numer. 7. vers. tertio requiritur. vbi plures adhuc cumulat. & opinio hæc in ciuitate Ferrariæ seruare deberet, si contra minorem non de loci curatore, & non seruatis seruandis processum fuisset ex statuto dictæ Ciuitatis, sub rubr. quod minor. num. 25. fol. 131. cuius meminit Bertazol. ita in specie animaduertens, in consilio 380. num. 3. lib. 2. Et si aliquis contra tot patrum sententiam contendere velit, posse minorem contumacem banniri & condemnari, vt late per Natt. cons. 540. & 541. volum. 3. per tot. & simpliciter cum eo transit Ioseph. Ludou. conclus. 3. commun. conclus. versicul. infertur tertio. vt etiam simpliciter cum eo transit eruditissimus D. Sfortia Oddus in suo eruditissimo & locupletissimo tractatu de restitut. in integr. par. 2. question. 82. articulo. 8. numero 103. post Franc. Marc. decis. 793. qui alios allegat & sequitur etiam Boerius decis. 63. & Cardin. Alban. in Lucubrat. in Bartol. in l. si duo patroni. §. si quis iurauerit. numero 4. ff. de iureiuran. & copiose Iacobus Menoch. qui vna cum Natta in dictis locis, & vltra eum respondet contrariis, consil. 100. in 12. nullitate. numero 120. & alijs pluribus sequentibus, lib. 1. vt late etiam Tiber. Decian. cons. 18. numero 176. cum a-

227 lijs sequentibus. volum. 1. Illud ¶ tamen verum erit, & non negabitur, quod postea post sententiam ra-

tio minoris ætatis banniti capti haberi debet, vt habetur per Foller. in pract. crim. in verb. foriudicetur numero 7. vbi dicit, quod ita passim seruatur in magna Curia Vicariæ, vt non impediatur foriudicatio propter minorem ætatem, sed proceditur, & eo comparente, vel capto habetur ea ratio ætatis, quæ de iure haberi debet, quamuis etiam essemus post terminum à statuto & constitutione præfixum, vt per Ruin. cons. 36. numero 4. lib. 5. & Menoch. post eum, quem refert de arbitr. iudic. cas. 268. numer. 2. & Nell. de bannit. 1. quest. 1. temp. tenet valere bannum & confessionem inde ortam, sed restitutionis in integram beneficio subiacere. quem sequitur Foller. in dict. verb. & si confitebuntur. dict. num. 7. Et ¶ quod diximus de minore, idè dici potest de muliere, vel rustico, vt per Foller. & alios præalleg. in d. locis. Sed an debeant ii restitui in integram aduersus contumaciam & bannum, vide Sfortiam Oddum dict. quest. 82. 2. part. de restitut. in integr. artic. 7. & 8. & late Tiber. Decian. qui de sententia loquitur lata in contumaciam contra minorem, dicto consilio 18. numero 240. & alijs seqq.

Et ¶ hodie in statu Ecclesiastico solum ratio ætatis haberi debet post sententiam banniti capti, qui non excefferit decimum quartum annum. Nam, si excefferit, executio sententiæ fieri debet, ac si maior esset ex expressa dispositione dict. Motus proprii Pii IV. (Sed animaduertendum ¶ est, quod dictus Motus proprius loquitur de bannito homicida, expresse disponens, quod minor ætas non profit homicidæ, dum tamen decimum quartum annum excefferit, prout etiam antea de minore homicidæ ætate, ann. 25. dum tamen vigesimum annum attigisset, loquebatur motus proprius Iul. II. inter Marchiæ constitutiones, lib. 4. capit. 10. & ideo alium casum non comprehendit, cum ¶ sit ille Motus proprius pœnalis, & ita stricto interpretandus ad Bart. in l. 3. §. hac verba. ff. de negot. gest. Alex. and. consil. 190. num. 6. volum. 2. Paris. cons. 46. num. 71. volum. 1. & ex communi Roland. à Valle cons. 74. numero 17. & seq. volum. 1. Bursat. consil. 76. num. 8. vol. 1. & ita respectu alterius delicti, pro quo quis esset bannitus & captus, ea ratio ætatis habenda erit, quæ de iure habenda est. Prout ¶ etiam secundum ius commune habenda erit ratio ætatis in auxiliatore, opem præstante, exhortantibus & consultantibus quamuis homicidis, cum in his locum nō habeat dictus Motus proprius de homicida ipso loquens, vt alibi diximus ex Angel. in l. is qui opem. num. 3. ff. de furt. Anton. de Butrig. & Ioan. de Imol. in c. 1. de homicid. Alex. an. cons. 140. num. 5. volum. 2. & Cor. cons. 159. num. 1. volu. 1. vbi loquens de Bulla Pii confirmata per Sixtum, loquente de appellationibus interpositis à sententia contra homicidas, vult nō comprehendere præstantes auxilium & fauorem. & late Bolog. cons. 35. post nu. 10. vbi dicit magis communem sententiam. Et ¶ dicitur dictus Motus proprius conformis iuri communi, cum eo iure purgari innocentia crimen homicidii, non adulta ætate conueniat, vt dicit text. expressus in l. si quis reum. C. adl. Corn. de sicar. & ibi illum text. summat Bald. quod ¶ adultus homicida teneatur pœna legis Cornelie de sicariis, si tamen dolo deliquit. & idem

idem dicit idem Bal. in l. 1. C. si aduersus dolum. dicens hanc esse comunem opinionem, vt etiam eam comunem dicit Vulpel. conf. 101. numer. 12. vbi late demonstrat, hanc opinionem omnino etiam veram esse in adulto, quicquid Gram. Roland. & alii quidam dixerint, quia per eos allegata loquuntur in minore 14. ann. cui t̄ vere propter ætatem indulgendum est, secus autem est in adulto, vt per eum ibi diffuse, qui tandem dicit, quod ita Romæ seruatur, vbi ipse plures iudicauit.

236 Nec etiam ratio ætatis haberi debet in quibusdam aliis casibus, de quibus in constitutione S. D. N. Sixti Papæ V. sub dat. Romæ Calen. Iul. 1585. contra homicidas, latrones, bannitos, eorumque complices, fautores, & receptatores, ac Barones, & communitates eorum territoria ab illis libera non custodiètes, in qua illos voluit propter ætatem excusari non posse, si decimum quartum eorum ætatis annum exceßerint, qui perduelliones, homicidas, latrones, viarum gratulatores, raptores, incendiarios, sicarios, exitiosos, publicæ quietis perturbatores, armatus facientes, statum Ecclesiasticum hostiliter peragrantes, bannitos licet in contumaciam pro quocunq; crimine capitali, & alios similes notorios delinquentes, & homines facinorosos, etiam nondum condemnatos, eorumque fautores & complices, in suo dominio, terris, oppidis, castris, fortalitiis, villis, locis, territoriis seu domibus, tam in ipso statu ecclesiastico, quam extra eum consistentibus, receptauerint seu confouerint, aut q̄ in illis recipiantur, vel confouentur quoquo modo permiserint, seu ne ii capiantur impediuerint, vel captos eripuerint, seu occultauerint, aut illis potestatem seu commoditatem euadendi fecerint, vel carcerem, aut aliam quamcunq; custodiã effregerint, inuasert, aut quoquo modo violare tentauerint, siue ad hoc homines, vel arma, aliaue ministrauerint, siue alias auxilium, consilium vel fauorem palam, vel occulte, per se, vel alium, seu alios quoquo modo, etiam extra territoria, iurisdictiones, & domos pprias præstiterint, seu præstari permiserint, vel etiam quoscunq; iudices, ministros, aut executores iustitiæ in perquisitione, captura, vel abductione, ac omnino in eorum officii libera executione, siue in vrbe, siue extra vbiq; locorum impediuerint, siue verberauerint, vel insequuti fuerint, ac concusserint, seu minis, vel alias perterrefecerint, aut ad arma condemnauerint, aliosue concitauerint, seu talia fieri mandauerint, facientibus adhæserint & fauerint, seu alicuius magnatis nomen auxilii causa aduersus Curiam, executores, & ministros prædictos inuocauerint, seu Franchisias appellauerint, qui omnes, si decimum quartum eorum ætatis annum exceßerint, ex eadē constitutione læsæ maiestatis reatum verū, ac nulla iuris aut hominis fictione confictum crimē incurrunt, & Ecclesiæ rebelles fiunt, omnibus & singulis priuilegiis, gratiis, libertatibus, indultis, exemptionibus, immunitatib. realibus & personalibus, nec non Ducatibus, Principatibus, Marchionatib. Comitatus, Ciuitatibus, Terris, Oppidis, Castris Dominiis, Vicariatus, Guberniis, Locis, Iurisdictionibus, dignitatibus etiam ecclesiasticis, hono-

ribus, iuribus, officiis, pensionibus, beneficiis, fructibus Ecclesiasticis, ac etiam quibuscunq; feudis, & concessionibus à Romana Ecclesia, & à quibuscunq; aliis Ecclesiis obtentis, cæterisq; etiam immobilibus, mobilibus, & semouentibus bonis iuribus, & actionibus, eo ipso priuantur, suntq; ipsi, & eorum filii ad illa & quælibet alia, ac quoscunq; actus legitimos exercendos inhabiles, & indigni, nec non à toto statu Ecclesiastico vna cum eorum familiis perpetui exilii pœna damnari, domosque, ædificia, arces & fortalicia eorundem demoliri, & solo æquari, seu aliis Cameræ Apostolicæ criminibus ascribi debent; nec illis etiam patere vnquam debet porta vllius dignitatis ecclesiasticæ vel mundanæ.

Prout t̄ etiam nono animaduertendum est, 237 quod si in sententia exequenda æqualiter in pœnã capitis plures qui homicidio interfuerunt, condemnati reperiuntur, quorum tamen vnus tantum vulnus intulit, ea illis captis vel comparentibus ratio haberi debet, quæ alias de iure habetur. Nam (vt intelligas) si t̄ hoc in calu ex processu nõ appareat, quis illorum vulnus intulerit, & par est pœna 238 homicidii, & auxilii ad homicidium, potest iudex inquirere vnum de homicidio, & alios de auxilio, vt dicit Angel. in l. si in rixa. nu. 7. ff. de sicar. & ita seruari attestatur Boss. in tract. causa. crim. tit. de delicto. num. 24. Quinimo t̄ quando pœnæ sunt etiam diuersæ, 239 quia pro homicidio pœna capitis, pro auxilio vt pœna pecuniaria imponeretur, vt in Constitutione Aegidiana, lib. 4. c. 54. de homicidio, iudices maleficiorum non curant, sed vni ictum & homicidium, & aliis auxilium & fauorem imponunt vt dicit Ang. in d. loco. licet secundum eum salua conscientia nullum sit remedium. sed Iul. Clar. lib. 5. sent. 5. homicidium. vers. sed hic. dicit semper vidisse seruari contrarium. Vbi enim vnicum est vulnus, & quis ex pluribus illud intulerit ignoratur, solēt iudices æqualiter omnes inquirere de homicidio, narrando factum, & dicendo, quod vnus eorum vulnerauit, & alii auxilium præstiterunt, neminem pro homicida nominando, & si sunt cõtumaces, omnes in cõtumaciam in pœnam homicidii condemnantur, prout ita etiã expresse declarauit Senatus Mediolanensis faciendum esse, vt subdit Iul. Clar. ind. loco. Cæterum si compareant vel alias capiantur, processus inspici debet. Et t̄ si ex eo appareat, quod homicidium fuit deliberatū, & ex proposito, dataque 240 opera, omnes, qui homicidio interuenerunt, tenentur pœna ordinaria homicidii, siue defunctus ex vnico tantum vulnere, siue ex pluribus decesserit, & siue vnum tantum vulnus esset lethale, cætera vero non lethalia, & siue appareat non omnes vulnerasse, siue sit dubium, quinam vulnerauerint vel ne, vt censuit gloss. in dicta l. si in rixa. in fin. ff. ad l. Corn. de sicar. nec ibi dissentiunt Barr. & Ang. colum. 1. Cyn. & Salyc. in l. quoniam. q. vlt. C. ad l. Iul. de vi. Blan. de indic. n. 227. Gram. conf. 4. nu. 7. & conf. 5. n. 4. alios recenset & comprobat Iac. Menoch de arbitr. iudic. casu 362. nu. 25. & alii seqq. Et hanc esse frequentiori Doctorum calculo receptam sententiam dicit Plaza lib. 1. Epithom. delict. cap. 12. num. 1. & antea dixit esse comunem Couar. in repet. cler. si furiosus n. 3. de homicid.

- quos refert eandem sequutus opinionem Iul. Clar. dicto §. homicidium. versic. alia etiam. quicquid dixerit
- 241 Plac. in dicto loco. quod conclusio hæc debet intelligi quoad torquendum, non autem quoad condemnandum. Nam omnes condemnandi sunt, non autem torquendi, secundum Clar. ibi, hoc in casu. & Iacob. Menoch. d. casu 362. d. num. 25. & seq.
- 242 Quamuis idem Iul. Clar. ibi, eo in casu putet tutiorem esse Plazæ opinionem, in quo potest esse, quod idem homicidium respectu vnus dicatur commissum animo deliberato, respectu vero alterius ex improviso, vt si quis sciens inimicū suum alicubi esse & deliberans eo accedere ad illum interficiendum amicos conuocat sub prætextu, quod vellet deambulatum ire per ciuitatem, & deinde illos nihil tale cogitantes ad locum illum conducatur, dictumq; suum inimicum interficiat, vt quandoque contingit, hoc quidem casu, si dubium esset super scientia, tutior est dicta opinio Plazæ, quod super ipsa scientia torqueantur, & vbi illam negarent, in pœnam extraordinariam condemnari poterunt, vt inquit Iul. Clar. vbi supra. qui propterea ibi admo-
- 243 ner, animaduertendū esse, vt ex processu omnino appareat, vt dicta comunis opinio procedat, quod certe vel præsumptiue omnes fuerint conscii ipsius homicidii committendi.
- 244 Sed si ex processu liquido non appareat homicidium fuisse animo deliberato, & data opera patratum, sed bene adsunt aliquæ suspiciones, & tunc stante dicta incertitudine pariter omnes torquendi sunt super illa qualitate animi deliberati, & vbi nihil fateantur, tunc debent omnes de ipso tanquam simplici homicidio in pœnam extraordinariam condemnari ratione incertitudinis. ita etiam dicit Iul. Clar. in loco præallegato.
- 245 Quando t̄ vero certo appareat homicidium ex improviso, & in rixa fuisse commissum, & certum est vnum ex pluribus illud commississe, nec tamen constat, quis eorum occiderit, tunc omnes de occiso puniuntur, non tamen pœna ordinaria homicidii, sed tantum pœna extraordinaria iudicis arbitrio imponenda, vt plures, qui ita censuerunt recenset Iacob. Menoch. dicto casu 362. numer. 19. & plures qui asserunt hanc esse communem opinionem, refert Iul. Clar. in d. §. homicidium. d. versic. alia
- 246 etiam. Poterit t̄ tamen & hoc in casu Iudex reos omnes tormentis subiicere, vt inde si fieri potest, veritatem eruat, quorum alter lethale vulnus intulerit, vt tradit Mars. in l. 1. §. diuus. num. 52. ff. ad l. Cornel. de sicar. Plac. dict. cap. 12. num. 12. post Dec. in l. fauorabiliores. num. 7. ff. de regul. iur. Iacob. Menoch. d. casu 362. num. 20. qui ita putat t̄ interpretanda esse statuta vniuersa Italiz de pœna homicidii, quemadmodum statutum Parmense interpretatus est Alexan. consil. 15. lib. 1. & Bononiense Mars. cons. 24. & statutum Ferrariensium Anchar. cons. 216. Et si ille præfertina torqueus erit ex illis, qui alia similia commisit. Mars. qui plura & prope infinita allegat in l. 1. ff. de question. nu. 41. quem refert & sequitur Tiber. Decian. cons. 75. num. 8. lib. 3. late Rolan. à Valle cons. 63. n. 9. lib. 2.
- 249 Et si ita in effectu hanc esse hoc in casu, in quo plures interuenerunt, & quis occiderit ignoratur, habendam rationem etiam post sententiam, licet in

ea omnes æqualiter in pœnam ordinariam homicidii condemnari essent, censuit Iul. Clar. in d. §. homicidium d. versic. sed hic. Quamuis t̄ si hoc in casu appareret, quis fuerit principalis author, siue inceptor rixæ, posset contra eum sententia exequi secundum iuris rigorem, iuxta text. in dicta l. quoniam multa facinora. C. ad l. Iul. de vi pub. is enim capite puniri potest, ne maleficium remaneat impunitum, vt decidit Bonifac. de malef. rubr. de insultu & percuss. colum. 7. vers. sunt tamen. & ex communi per eundem Iul. Clar. d. vers. alia etiam. in fin. post Rolan. à Valle consilio 63. num. 3. & alijs seqq. & Iacob. Menoch. qui plures alleg. d. casu 362. num. 23. licet subdat Iul. Clar. in dicto loco. quod hoc non seruetur apud Mediolanenses, quia propter t̄ homicidium in rixa commissum raro aliquis condemnatur ad pœnam mortis. Sed quæ concurrere debeant, vt locus sit dispositioni dict. l. quoniam. & quod ita author rixæ puniri possit, tradit Petr. Anton. Angusso. lib. 1. cons. 23. num. 5. Et si seruaretur dicta constitutio Aegidiana d. lib. 4. c. 54. cessarent prædictæ difficultates, cum ex ea, si plures de vno & eodem homicidio culpabiles proponantur, Iudex proximiores consanguineos occisi, & accusatorem, si is interuenerit, coram se euocari iubere debet, & ab eis diligenter & attente medio iuramento sciscitari debet de qualitate culpæ cuiuslibet ipsorum, & vtrum sint culpabiles in faciendo, aut præcipi mandando, vel fieri faciendo, aut associando, vel alio auxilio, seu fauore per eos, vel maiorem partem ipsorum præstito, & ita eligi faciet ex culpabilibus vnum principalem authorem qui solus pœna legitima, & confiscationis & deuationis puniatur, & vnum alium eligi faciet per eosdem de mandantibus, siue fieri facientibus, si qui in mandando interuenerint. Et si dicti proximiores consanguinei non reperirentur, vel non eligerent, ipse Iudex dictos principales in faciendo, & fieri faciendo facta inuestigatione, vt sibi videtur, poterit eligere, & duo tantum possunt dictis pœnis puniri, & non plures pro eodem homicidio & si nullus reperiatu fieri faciens, siue mandans, tunc vnus solus pœna prædicta feriri debet. Alii vero culpabiles, qui pro principalibus authoribus electi non fuerint, de auxilio & fauore puniri debent, & alias, vt latius in d. constitutione.

253 Vt t̄ etiam decimo animaduertendum est, an iam constaret, quod reus contumax data opera fugatus fuerit, ita quod citatus non comparuit nõ quidem timore delicti seu pœnæ, sed quia alias fugere coactus fuerit: cum enim iustam causam habuerit non reuertendi, contumax censeri non debet, & consequenter ex ficta confessione, quæ ex absentia iuste excusabili non oritur, præsertim si accusator causam fugæ dedisset, sententia condemnatoria ferri non poterat, & lata veluti ipso iure nulla executionem non meretur. Ita singul. consuluit Petr. de Anch. cons. 409. qui loquitur de quodam viro, qui t̄ vxorem verberibus afficiens, ac vultu neribus cum vicatricibus dehonestans, & alias male tractans, dedit illi causam fugæ, quam cum apud parentes suos se retraxisset, se uiriã fingens, de furto, adulterio & alijs criminibus accusauit, quæ tandem in contumaciam condemnata fuit, & decidit ibi Petr.

ibi Petr. de Anch. sententiam illam ex contumacia & ficta confessione latam ipso iure esse nullam. Nā cum ob sequitiam viri fuga de Ciuitate per vxorem non voluntarie arrepta fuerit, ac cum eo sua culpa contracta inimicitia, statutum ꝑ quod contumax habeatur pro confesso locum non habet, potius enim metu & timore mariti, quam delicti aufugisse censetur, vt per eum ibi. quem refert & sequitur, dicens hoc esse singul. Gulielm. Benedict. in cap. Raynatus. par. 2. in verb. mortuo itaque testatore. d. num. 165. qui etiam ibi dicit num. seq. hinc semel fuisse obseruatum & obtentum, cum quidam Bononiæ moram trahens, & suspectam habens vxorem, eam Ferrariam misisset, fecit eam de furto Bononiæ accusari, & in banno in contumaciam poni, quam postea Bononiā reuersam confessus de statuto bannitos occidi permittente, occidit quod talis maritus priuilegio statuti gaudere nō debeat, sed vt homicida puniendus, quia ipse vxorem fugauerat, & fraude condemnari fecit, odiumque cum ea procurauerat, vt per eum ibi, qui idem ꝑ putat, vbi citatus notorie haberet locum iudicii suspectum, vel alias notutum timens offendi propter potentiam inimicorum. Et sequitur prædicta Foller. in pract. crim. in dict. verb. & si confitebuntur. 4. part. 3. part. num. 21.

257 Et illud vndecimo Iudex ante executionem animaduertat, an crimen, de quo quis est bannitus & condemnatus, in personam illius cadere possit, tunc enim si cadere possit contumax pro confesso habetur, de que illo crimine condemnari potest, ac si vere confessus fuisset, secus vero, si crimen in personam illius cadere non possit, vt quia ꝑ vxor bannita & condemnata esset pro furto, qui titulus criminis in eam non cadit. l. manifestissimi. in fine. C. de furt. & l. 1. ff. rerum amot. & per totum. certe nulla de furto potuit fieri cōdemnatio, quod vxor committere non potuit, & lata nulla est, per tex. in clem. pastoralis. §. rursus. de sentent. & re iudic. vbi ꝑ sententia contra Robertum Regem Siciliæ, velut criminis læsæ maiestatis reus, & ex contumacia fictæ confessionis, per Henricum Imperatorem lata ea ratione inter cæteras nulla fuit, quia crimen sibi impositum committere non potuit, quod in non subditum cadere non potest. Ita tradit & Iudicem admonet ante sententiam Gulielm. Benedict. in dicto cap. Raynatus. in d. verb. mortuo itaque testatore. numer. 169. qui etiam exemplum ponit ꝑ de inquisito contumace, quod puellam deflorauerat & prægnantē reddiderat, & appareret illam esse mulierem, vel contumacem castratum esse, vel eunuchum. & sequitur etiam prædicta idem Foller. in dict. verb. & si confitebuntur. 4. part. 3. part. num. 15. In his enim & similibus casibus sententia condemnatoria fieri non potest contra tales contumaces, & lata nulla est, vt per eos, & consequenter exequi non potest. dicta l. 4. §. condemnatum. ff. de re iudic. cum similibus, de quibus supra per discursum.

261 Et ꝑ duodecimo, si sententia lata esset cum qualitibus pœnā delicti aggravantibus, animaduertere Iudex debet, an illæ qualitates in processu probatæ appareant. Tunc enim, si aliud non obfiter, etiam respectu qualitatum probatarum sententia exequi poterit, secus autem alias, quia super

illis qualitibus non probatis non dicitur contumax habitus pro confesso, licet pro confesso habitus fuerit respectu delicti principalis, & consequenter sententia respectu qualitatum non probatarū ferri non poterat, vt supra diximus cap. 1. num. 358. & deficiente ita ficta cōfessione, ex qua validitas sententiæ in contumaciam latæ dependet, executionem in ea parte non meretur, ca. cum Paulus. 1. quest. 1. cum similibus.

Decimo tertio ꝑ est etiam ante sententiæ executionem habenda ratio vel morbi, vel alterius iusti impedimenti, propter quod citatus comparere non potuit, debet enim audiri sed tamen petita restitutione, quamuis statutum contumacem pro confesso habeat, & tāquam contra confessum procedi mandat. Ita in terminis statuti Perusini tradit Bald. in d. l. 1. Cod. de requir. reis. & in l. 2. vers. sed quero. ff. si quis in ius voca. non ier. & sequitur Mars. consil. 114. num. 14. & lo. à Roias in sing. in fauorem fidei. sing. 2. num. 2. & sing. 165. num. 4. vbi & rationem haberi de iusto impedimento dicit, quamuis statutum in certo termino non comparentē haberet pro confesso, vt per eum post Bald. Paul. Ang. Salyc. Iason. & Dec. quos allegat & tradit etiam Foller. in pract. crim. in verb. foriudicetur. num. 8. vbi animaduertit impedimenta allegata impedire foriudicationem, & ita etiam sententiā, quæ fuerunt tempore citationis, non ea, quæ ex post facto superuenissent, vt per eum ibi post Afflict. in constit. pœnam eorum. in 11. requisito. vt ibi per Andr. Ifern. colum. 2. & constit. edictorum. colum. 2. & late Ruin. conf. 24. nu. 5. lib. 4. vbi loquitur de sententia criminali lata contra illum, qui erat confinatus, qui citatus ad locum, à quo erat confinatus comparere non potuit, vt per eum ibi, qui declarat, quando hoc procedit.

Decimo quarto ꝑ animaduertendū est, quod si bannitus existens extra territorium Iudicis bannientis per vim ductus fuerit in eius territorium, sententia contra eum executioni mandari non potest, sed in pristinam libertatem reponi ac restitui debet, secundum Bal. in authen. item nulla communitas. circa fin. C. de Episcop. & Cleric. Nell. de bannit. 2. part. 2. temp. quest. 30. & est approbata Doctorum sententia, vt attestatur Rolan. à Valle conf. 60. numer. 9. lib. 2. Iul. Clar. lib. 5. sentent. §. fin. quest. 96. vers. sed quid. quem refert Bonacoss. in suis commun. opin. in verb. exequi. relatus inter communes opin. recens collect. tom. 2. lib. 7. tit. 15. de execution. rei iudic. num. 102. Sed tamen Iul. Clar. ꝑ ibi hoc intelligit, vt procedat, quando ita per vim capitur, & ducitur à priuatis, sed si extra territorium Iudicis bannientis & condemnantis à Iudice alterius territorii captus fuisset, & ad Iudicem bannientem remissus, credit, quod posset sententiā exequi. Licet enim Iudices diuersorum territoriorū, præsertim sub diuersis Principibus existentium, hodie ex consuetudine delinquentes & bannitos inter se remittere non teneantur. vt dicit idem Iul. Clar. ex pluribus in eo. §. fin. quest. 38. vers. sed certe. nihil tamen prohibet, quo minus talis remissio fieri possit, vt etiam fieri videmus, vt supra diximus, cap. 1. num. 255. Et ideo Iul. Clar. in dicto vers. sed quid. & post eum Bonacoss. in suis communib. opin. in verb. exequi. relatus inter communes opiniones recens collect. tom. 2. lib. 7. tit. 15

- 265 *de execut. rei iudic. numer. 102. in fin.* bannitos ꝛ admonent, quod non confidant de dicta communi opinione, & super præalleg. Roland. *conf. 60.* quia ipse vidit & visum fuit etiam in statu Ecclesiastico, plures bannitos ita captos, & remissos, ductos contra eorum voluntatem in territorium iudicis bānientis decapitari & suspendi. Quinimo Iul. Clar. *vt ipse inquit*, recordatur, quod quidā ficiarii banniti à ducatu Mediolani, qui traditi fuerunt non à Iudice, sed à carcerario loci Virolę agri Brixięnsis Prætori Cremonę iussi fuerūt illico suspendi. Licet superinde per Veneros, quibus res aliter, quam se habebat, significata fuerat, exclamatum fuerit, sed tamē re intellecta acquieuerunt.
- 266 Decimo quinto ꝛ animaduertendum est, an aliquis amicus, vel coniunctus, vel alius tanquam vnus de populo pro citato comparuerit, & allegauerit aliquas iustas causas absentię ipsius citati, qui tunc verò absens esset: teneur enim Iudex audire *iuxta not. in l. seruum quoque. §. publice. ff. de procurator. etiam sine aliqua cautione rati. gloss. in l. exigendi. C. de procurat. & in l. in eo. §. nemo. ff. de reg. iur. ex communi Iul. Clar. post Ana. & Ang. quos alleg. lib. 5. sentent. §. fin. q. 32. vers. prædicta autem.* Et ꝛ si Iudex parti terminum ad probandum causas impedimentorum, vel impedimenti allegati non dederit, & ad condemnationē processerit, certe sententia erit ipso iure nulla, secus autem si terminus petitus non fuisset. Ita post Bart. & Nell. per eum relatos, firmat Affli & *in d. constit. pœnam eorum. num. 22.* admonens ita Iudicē vt videat, an talis absentię causa, & impedimenti fuerit pro citato allegata, & petitus terminus ad illas probandum, & an successiue Iudex terminum dederit, vel negauerit, & sequitur etiam Gigas *in tract. de crim. l. se maiest. tit. quomodo in crim. l. se in sic. procedatur. q. 18. n. 7. & seq. Bombin. conf. 68. n. 12.* vbi voluit post Gram. *conf. ciuil. 152. n. 24* quod allegata iusta absentia non potest quis banniti & foriudicari.
- 268 Decimo sexto ꝛ generaliter animaduertendū est, an aliqua fuerit opposita exceptio, quę si à principio opposita fuisset, ipse bānitus iudicium suscipere compulsus non fuisset: deberet enim audiri, & in executione supersedendum esset, vt ex pluribus & ex communi supra diximus. *c. 1. n. 258.* & exempla patent ex prædictis, & ex eo quod dicit Nell. *de bannit. 1. par. 1. temp. q. 2.* vbi dicit, quod ꝛ si citatur infans, furiosus, minor, vel quiuis alius, qui licite, & iure per mittente deliquerit, poterit hoc opponi, & audiri debet, ac contumacia & bannum impeditur, vt per eum, qui dicit se plures vidisse ita seruari, & eum refert & sequitur Foller. *in d. ver. & si consitebuntur. 4. par. 3. par. n. 8.* Et ita ꝛ hoc etiam opponi poterit, vt in sententię executione supersedeatur, cum sic si à principio oppositum fuisset, contumaciam & bannum impediuisset per prædicta, etiam quod bannitus millies confiteretur, se esse illum, de quo in banno & sententia, vt dicit Mars. *sing. 72. late Rola. à Valle conf. 60. num. 30. & alijs seqq. vol. 2.* Et ꝛ licet, vt admonuimus *d. c. 1.* bannitus captus ex forma Motus proprii audiri non debeat ad aliquid opponendū, ratio tamē talis exceptionis, quę si à principio opposita fuisset, non fuisset bānitus compulsus iudicium suscipere, haberi saltem debet, vt supersedeatur

tur ad effectum consulendi Principem narrādo ei statum causę, & qualitatis oppositę exceptionis, per ea que infra diximus *num. 176.*

Decimo septimo, si ꝛ testis examinatus falsum ²⁷² deposuerit, & postea citatus non cōparuerit, & ita contumax effectus fuerit, & ppter ea pro confesso haberetur, & ita bannitus & condemnatus fuerit, & demum captus, debet vtique ante executionem ad plura Iudex animaduertere, ex quib. colligatur an potuerit pro confesso haberi, & ita successiue condemnari, quę diffuse ponit Foller. *in d. ver. & si consitebuntur. 4. par. 3. par. nu. 90. & alijs seqq.* vbi ponit decem & septem requisita, vt pro confesso is testis habeatur & condemnari possit in contumaciā, vt etiam ibi, *n. 45. & alijs pluribus seqq.* plura ponit requisita, vt ficta confessio carcerati ex eius fuga è carcere oriens valida sit. Et ex prædictis non mihi satis liquet, quid Ioseph Ludouic. senserit quoad bannitos *in suis comm. conclus. tit. de consuetud. conclus. 1. ver. infertur. 92.* licet an sane senserit satis constet ex omnibus prædictis, quatenus eo loci dicit, quod esset expediens his nostris temporibus, quibus ditio maxime ecclesiastica infestatur à bannitis, illam introducere consuetudinem & obseruantia, qua fures & facinorosi homines absque eo, quod formetur inquisitio, suspenduntur statim habita confessione, vt in Alemania, & Germania seruari, & obseruantiam hanc annis elapsis in regno Neapolitano sequutum dicit regium illum officialem nūcupatum il Pancia, dum ad conterendos bannitos deputatus esset. Nō enim sine aliqua causę cognitione ad executionem sententię contra bannitum captum procedi potest, nec debet. *vt patet ex prædictis.* Et facta præterea recognitione personę banniti, quę necessaria est, sola, vt supra diximus *ca. 1.* restat executio tam de iure, quam de consuetudine, ita vt alia obseruantia ad conterendos bannitos nō egeamus, quam quod sum. Pontifices pro tempore non sint nimium faciles in illis passim rebannendis, nec nimium delinquentibus indulgeant, at facinorosis hominibus nullo modo, ad quos conterendos peruis omnibus debent incumbere tam seueritate pœnę, quam præmio erga eos, qui illos vel capiunt vel occidunt, etiam quod ii vel capientes vel occidentes banniti essent. Et præmium esse solet & pecuniarium, & rebannitionis aliorū bannitorū pro pari vel minori delicto, & ipsorum etiā vel capientū vel occidentium, si ipsi banniti essent. Ita enim bannitorum vnio, ex qua profecto omne malum, dum viribus ita superat curiam, magis tollitur ac profus eueritur, dum propterea alter alterius auxilio destituitur timens euerfionem. Quo vere nullum maius, ac magis profecto proficuum ad eos conterēdos remedium esse semper docuit, & docebit meo iudicio rerum omnium magistra experientia, & præsertim si & illud temporū ratione monente addatur remedium, quod & potēs est ad conterēdos bannitos, si à Principe statuatur, quod nullus sine fide à suo superiore, vel deputato ab eo vel ab vniuersitate in scriptis obtinenda extra suos fines se conferat: & quicunq; sine fide huiusmodi repertus fuerit, detineatur donec legitima fides fiat, quod non est is bannitus & condemnatus. Illud tamen

tamen principi prudentissimo & sapientissimo convenire arbitror, quod premium hoc illis tantum proponat, qui eos vel capiunt vel occidunt bannitos, qui ante propositum premium banniti essent, ne forte aliquis testibus falsis inductis apud curiam instaret (vt non semel accidit) aliquem banniri, vt deinde impune illum occidat, & voti ita sui compositus fiat, & premium etiam ex suo delicto consequatur.

- 273 Ad verba etiam sententiae exequendae decimo octavo animaduertendum est maxime criminalis, quae ad vnguem secundum eius verba exequi debet. vt not. Bart. in l. si expressim. col. 2. ff. de appellat. & in l. Iulianus colum. 4. ff. de cond. indeb. Bald. in l. ab executione. col. fin. C. quorum appell. non recip. & in cap. cum in vestri. post prin. de elect. Fulgos in cons. 140. praesuppositis duobus statutis, colum. penul. Tiber. Dec. cons. 27. n. 1. & 9. lib. 2. vt si quis bannitus fuerit, vt excedens confinia prima vice si capiatur, priuetur oculo & manu, & si secunda vice exceßerit, & captus sit, capite puniatur, si prima quidem vice exceßerit, & captus auferat, & secunda vice excedat & capiatur, capite plectendus erit, secundum verba sententiae, vt consuluit Decian. in dict. loco. vt si etiam contigerit, quod sententia poenam certam non contineret, sed quod bannitus captus fuerit pro maleficio condemnatus in aere & persona, certe si de executione sententiae huiusmodi tractaretur, videtur quod decapitari
- 274 posset, quia poena personae intelligitur in suo potiori significato de poena mortis. vt not. in Authen. de armis. §. opp. animaduertendo tamen, an causa & delictum tantam poenam mereatur, cum ex genere causae genus poenae metiendum sit. arg. l. 1. §. 1. ff. ad
- 275 Turpil. vel iudex, qui protulit dicta verba, poterit illa interpretari & declarare, cum sint generalia. argum. l. ab executore. ff. de appell. ita Bald. in l. data opera. C. qui accus. non poss. dicens, quod propterea Iudices, qui dant bannum in haerere & persona, item qui recommendant pro haerere & persona, possunt postea declarare, antequam tamen functi sint officio suo. argum. l. si duas. ff. de excusat. tur. sed pro quod diffinitiva sententia debet intelligi in mitiorem partem. l. si praeses. ff. de per. & not. in l. 2. C. quae res vend. non poss. Et Nell. de bannit. 2. part. 2. temp. q. 61. credit verum esse,
- 278 quod dictum est de recommendatione, quod autem dicitur de sententia, puta esse verum, si ex forma statuti appareat, quae poena personae pro maleficio, pro quo ille captus bannitus fuit, imponi debet: tunc enim poena illa imposta intelligitur per not. in l. quid ergo §. poena grauior. ff. de his qui not. infam. si vero maior poena poterat imponi, vel minor, tunc minor imposta censetur, per d. l. si praeses. At si in arbitrio iudicis poena esset, verbis quidem inhaerendum erit, quae sic de consuetudine interpretantur, vt mortem importent, vt per eum ibi. per not. in dict. §. poena grauior. & in l. hodie. ff. de poen.

- 280 Potest etiam contingere, quod captus bannitus fuerit in amputatione membri, alio non expresso, & ita quaereretur, in quo membro fieri debeat executio? Et licet videretur de eo membro intelligendum, quod minus diminuit. d. l. si praeses. Bald. tamen in d. l. data opera. C. qui accus. non poss. dixit quod is bannitus intelligitur in amputatione manus. alleg. Auth. vt null. iudic. §. penul. cum gloss. sua. Dec.

& Io. Bologne. num. 70. in l. imperium. ff. de iurisdic. omn. iudic. quod indubie credit verum Nell. dict. 2. par. 2. tempor. quast. 62. nisi ex relatione delicti commissi, & alicuius statuti aliud colligeretur, vt quia alicui vel pedem, vel auriculam amputauerit, & statuto cauetur, quod amputanti membrum simile membrum amputetur: tunc enim secundum naturam inquisitionis & accusationis banni sententia regulabitur, argum. l. nonnunquam. ff. ad Trebell. & quod not. Bart. in l. 2. ff. de publ. iudic. & quod dixit idem Nell. in loco praedict. quast. 51. & si statutum simpliciter diceret de membro, utiq; si delictum commissum est ambulando, debet intelligi de pede, si loquendo de lingua, si scribendo de manu dextera; sed si delictum cum omni membro commissibile est, arbitrio iudicis remittitur, vt per Bald. in l. omnes. num. 3. C. de delator. lib. 10. Et ex praedicta ratione infertur, quod si esset maximus pictor vel musicus qui ita esset condemnatus, posset impetrare, quod pes sibi amputaretur, quia minoris est praedicti, arg. d. l. si praeses. ita Ioan. Bolognet. in d. l. imperium. num. 70.

Et si captus condemnatus fuerit in amputatione manus, non expresso in qua manu facienda sit executio, de manu debiliore, & in qua reus minus potest, intelligi debet. vt dicit gloss. in Authen. sed nouo iure. in verb. vna. C. de furt. & tenent communiter Doctores. Semper enim benignior interpretatio

283
284
285
286
287

facienda est, vt dicit Alber. in 3. par. stat. q. 60. Et propterea si condemnatus vnam manum bonam habeat, alteram vero aridam, debet ei manus arida amputari secundum communem resolutionem Doctorum, de qua testatur Io. And. ad Specul. tit. de poenis. circa finem. quem refert August. Arim. ad Ang. de malef. in verb. quas si non soluerit. amputetur ei manus. nu. 15. & Alciat. de praesumpt. reg. 3. praesumpt. 45. numer. 15. quam opinionem mitiorem dicit Iul. Clar. lib. 5. sent. §. fin. q. 69. vers. poene quod. qui tamen credit, quod si manus illa profusus esset inutilis, aliud forte dicendum esset, ne condemnatio elusoria redderetur, cum in hanc sententiam communiter inclinēt scribentes, vt communiter inclinare sentit Alexan. cons. 104. lib. 1. quem refert Iul. Clar. in dicto loco. post apostil. ad Ang. in d. verb. quas si non soluerit. Et si vnam tantum manum ita condemnatus haberet, executio in illa manu facienda non est, secundum aliquos, ne corpus humanum deformatur, sed poena commutari debet, vt hanc opinionem tenuit Paul. Cast. in dict. auth. sed nouo iure. post num. 4. C. de seru. fugit. & ita dicunt Doct. vt attestatur Ana. in cap. 1. de calumniat. Sed contra

contrariam sententiam, quod imo debeat illa manus amputari, videtur tenuisse Bald. in d. auth. sed nouo iure. post num. 12. & hanc opinionem sequutum fuit iudicando consilium Neapolitanum, vt refert Gram. decis. 94. & super cons. Regni fol. 116. col. 2. vbi dicit, ita fuisse executum, quem refert Mantua in l. transigere. num. 123. C. de transact. & Iul. Clar. d. q. 69. versic. sed quid. qui tamen dicit, quod si casus contingeret, potius in contrariam sententiam, quae aequior est, & mitior, inclinaret, vel Principem saltem consuleret, vt ipse misericordia motus poenam iuberet commutari, quod quidem tutius est.

Potest etiam contingere, quod captus sit bannitus & condemnatus in centum, quae si non soluerit

infra certum tempus, amputetur ei manus. Licet enim consuetudo obtinuerit (de iure enim quaestio hæc difficultate non caret) quod tales sententiæ valeant, & ita practicamus, vt attestatur Bald. in l. cum Iudex. in fine. C. de sentent. & post eum Aug. Arim. ad Ang. de malef. in verb. quas si non soluerit cū quarto pluri. n. 4. & Iul. Clar. lib. 3. sent. §. fin. q. 93. vers. quaro. vbi etiā dicit, idem esse, si dicatur, condemno te in cētum, quæ si non solueris infra decem dies, condemno te vt soluas quadruplam. Est tamen aduertendum, quod vbi non vigeret vel consuetudo, vel statutum id disponens, talis forte sententia non valeret, vt tradit idem Iul. Clar. dicta quaest. 93. qui etiam dicit, quod nec ita iud. caret. Et poterit etiam Iudex quamuis condemnatus in termino non soluerit, omittere pœnam corporalem, & pro pœna pecuniaria executionem facere, vt tenet Bartol. in l. cum duobus. §. fin. num. 2. ff. pro soci. cuius opinionem Dd. sequuntur, & de illa doctrina multum exclamant, vt dicit August. Arim. ad Ang. in verb. quæ si non soluerit, num. 18. & in facti contingentia ita consuluit Corn. conf. 5. lib. 3. & sequitur Iul. Clar. lib. 5. sentent. §. fin. quaest. 85. vers. sed hic. & Angel. in l. ita stipulatus. la. grande. ff. de verb. obligat. & Roman. in l. 1. §. quod post operis. colum. penult. ff. eodem tit. quamuis contrarium voluerint Imol. & Doctores in l. si is qui pro emptore. ff. de vsuca. volentes, quod pœna pecuniaria per lapsum termini dicitur transfusa in pœnam corporalem. & sequitur eos Crot. dicens hoc esse verius, consil. 111. num. 1. lib. 1.

290 Prout t̄ etiā potest contingere, quod captus simpliciter bannitus fuerit, & ita dubitaretur, an in persona, vel in membro, vel in pecunia esset bannitus. Et hanc quaestionem proposuit Nell. de bannit. 3. par. 2. temp. quaest. 63. vbi concludit, quod si ante sententiam banni diffinitiuæ pœna expressa est in banno, quod præcedit, quod est sententia interlocutoria, & est comminatorium, vt fieri solet, tunc pœna hæc imposta censetur in sententia diffinitiuæ, quæ simpliciter lata, pœna non expressa, ex precedenti banno comminatorio declaratur. l. Tria. §. idem respondit. ff. de verb. oblig. l. pacta nouissima. C. de pact. proprie. in l. ait prator. ff. de re iudic. & habetur in l. hæc sententia. C. de sent. quæ sine cert. quant. cum concord.

291 Ex t̄ actis enim incertitudo declaratur, vt late per Vant. de nullit. sit. de nullit. ex defect. process. numer. 103. &

292 seq. si t̄ vero talis expressio pœnæ in banno non præcessit, sed simpliciter formato processu factæ fuerunt citationes, & postquam citatus est, habetur pro confesso, tunc si pro delicto ex forma statuti certa pœna imposta est, illa quidem in banno expressa videtur. l. 7. §. si ex conventionem. cum ibi not. ff. de re iudic. & quod habetur in alijs iuribus supra citatis.

293 Et t̄ idem, si pœna esset arbitraria, & ex consuetudine arbitrium declaratum esset, secundum quod habetur in d. l. quid ergo. §. pœna grauior. l. athletas. §. cal. ff. de his qui not. infam. Sicut enim lex tale bannum declarat, vt dictum est, ita etiam consuetudo, l. de quib. ff. de legibus. & quod habetur in l. si finita. in princip. ff. de damn. infec. & in l. dedit. qui satisd. cog. & in l. ita stipulatus. ff. de verb. oblig.

294 Si t̄ vero nulla esset ex consuetudine pœnæ arbitrariæ facta declaratio, tunc tale bannum tan-

quam incertum, & quod nulla ratione certificari potest, non valet, vt in §. curare. & ibi las. & Doc. Insi. de action. iuncta l. omnem. ff. de iudic. quod tamen secundum Nell. vbi supra. forte non procederet, si inquisitio fundata esset super crimine, ex quo secundum formam iuris cōmunis, in exilium quis poni deberet. Tunc enim ita ipsa sententia, quamuis simplex, importaret, vt exulis effectus esset. Et ita eo loci intelligit Nell. quod habetur per gloss. & Bal. in c. 1. hic finit lex Corn.

Potest t̄ etiam esse, quod is captus bannitus 295 & condemnatus fuerit simpliciter in pœnam capitalem, vnde ex sententia non est necessario is vita priuandus. Nam, vt intelligas, pœna t̄ capitalis potest tripliciter considerari. Primo modo stricte ac proprie, cum caput alicuius è media Republica tollitur. Insi. de publ. iudic. in princip. vers. publicorum. Secundo pœna capitalis dicitur, quādo quis amittit Ciuitatē, ac consequenter libertatem, vt si quis damnetur in metallum, nam & hic pœna capitali plecti videtur. Tertio est pœna capitalis, quando quis deportatur. Quæ omnia probat glo. in l. transigere. in gloss. 2. C. de transactio. ex text. in l. 2. ff. de pub. iudic. in l. edicto. §. rei capitalis. ff. de bon. poss. in l. quadam. ff. de pœn. & Anton. de Padill. in d. l. transigere. num. 32. Bolognet. num. 53. late Bombin. conf. 34. num. 3. Iul. Clar. lib. 5. sentent. §. fin. quaest. 67. in princip. quid dicit, d. gloss. in eo quod t̄ dicit proprie & stricte pœnam capitalem dici vltimum supplicium, & ita accipi pro pœna sanguinis, communiter approbari, vt antea dixerat Gaspar Valal. in repet. l. imperium. num. 99. ff. de iurisdict. omn. iudic. & alia gloss. in l. 1. in verb. capitali. C. ne Christian. mancip. intelligit pœnam t̄ capitalem pro 298 exilio perpetuo. Ex hoc ergo Doctores colligere videntur, quod in dubio pœna capitalis, qua quis est condemnatus, vel à lege, vel ab homine, debet intelligi de exilio, & non de morte. Cum t̄ in pœnarum executione mitiorem sententiam nos tenere oporteat. dicta l. si preses. ver. mitior. l. interpretatione. ff. de pœn. & ita tenet gloss. in dicta l. 1. C. ne Christ. mancip. quam dicit esse singularem & valde notabilem 10. de Imol. qui eam sequitur in l. 2. num. 3. ff. de public. iudic. & sequuntur eam Abb. & alij in capit. quanto. de iureiuran. & Doc. in cap. at si clerici. in princip. de iudic. Ang. Aret. licet dicta gloss. mentionem non faciat. Insi. de iniur. §. in summa. num. 4. Felyn. alios alleg. dict. gloss. opinionem approbantes. in cap. ex literis. num. 21. & Dec. ibi num. 13. de constit. idem Felyn. in cap. qua licet. num. 52. de accusat. Alciat. qui multos allegat, de presumpt. reg. 3. presump. 45. num. 9. Gozad. in l. 2. num. 19. C. de edend. quam conclusionem dicit esse communem. Rim. in dicta l. transigere. col. 4. & Anton. de Padill. ibi. num. 33. qui alios etiam refert, qui de communi testantur. vti etiam facit Iul. Clar. dicta quaest. 67. in princip. pro qua opinione sunt & alia similia. gloss. licet dicta gloss. in d. l. 1. C. ne Christ. mancip. quas recenset Anton. de Padill. in d. l. transigere. dicto nu. 33. qui hanc communem traditionem probat ex eleganti textu. quem dicit non omnibus notum in hoc. in l. presentis. Cod. de his qui ad Eccles. confug. ibi, capitali & vltimi supplicii animaduersione plectendos. Nam t̄ si verbum, capitali animaduersione, mortem naturalem significaret, frustra legislator addidisset, & vltimi supplicii, atque ita eum textum ante expenderat 300 Fulgos.

Fulg. ibi num. 1. & late etiam de predictis Albert. Brun. de statut. in verb. pœna. vers. pœna capitalis. & Bonacoss. commun. opinio. verb. pœna. relatus inter communes opiniones recens collect. tom. 2. lib. 9. tit. 30. numer. 29. & 130. Suarez relatus ibid. nu. 33. & 41. & Michael Grass. similiter ibid. 301 relatus num. 38. & 141. Et fideo stare statuto, quod quis capite puniatur, de exilio intelligere debemus. vt tenet Cyn in l. 1. C. de fals. & est communis opinio vt attestatur August. Arim. ad Ang. de malef. in verb. & ibi caput. post num. 32. Mant. in d. l. transigere. numer. 108. & seq. maxime num. 116. & ita alias obtentum fuisse dicit Io. And. in dicto cap. quanto. de iureiuran. quem refert August. Arim. in loco præallegat. post num. 45. & omnes Iul. Clar. in dicta quæst. 67. in prin. Hinc Iason, & ex eo Anton. de Padil. in d. l. transigere. testantur. produsse practi- 302 cam & communem Iudicum & Assessorum, dicentium, ad euitandas huiusmodi ambiguitates, cum fertur sententia mortis, & ita aliquem decapitari debere, ita vt moriatur, &c. vel ita quod anima à corpore separetur, &c. vt etiam ita inoleuisse practicam attestatur Mant. in loco præalleg. nu. 117. & Iul. Clar. in dicta quæst. 97. in prin. in fin. Alber. Brun. in dicto vers. pœna capitalis. de statutis. in verb. pœna. & Bonacoss. vbi supra. d. num. 130.

Sed si bannitus captus simpliciter condemnatus fuerit in pœnam mortis, secus dicendum esset, quod scilicet vita priuandus esset. quamuis hoc in sententia dictum non fuerit. Valde enim hæc differunt inter se, quod scilicet de pœna capitali mentio facta sit, vel de pœna mortis. Nam mortis appellatio de naturali semper intelligitur. l. ex ea parte. §. infulam. & ibi Doctores ff. de verb. obligat. glof. in cap. placuit. 16. quæst. 1. nisi in casibus à iure exceptis. Fulgos. in l. præseni. C. de ijs. qui ad Eccles. confug. Felyn in cap. ex literis. de constitut. vers. secundo quia. Bald. in cap. nonnulli. colum. 2. de rescript. per l. fin. C. de ijs. qui ven. etat. impetrauer. 10. Bolognet. in l. imperium. num. 33. ff. de iurisdict. omn. iudi. & in l. transigere. num. 56. C. de transaction. vbi dedit responsum ad quadam contraria. Alexan. conf. 11. colum. 1. volum. 1. consil. 139. colum. 2. volum. 2. Roland. à Valle de lucro dotis. quæst. 95. num. 2. & Phanut. de lucro dotis. in rubr. in verb. per mortem. numero 12. Gallin. in tractatu de verb. signif. lib. 3. cap. 20. num. 33. & Io. Petr. Surd. consil. 90. num. 23. & seq. Et ratio differentie est secundum Ioann. Bolognet. in dicta l. transigere. numero 56. Cod. de transaction. quia licet mors etiam dupliciter capiatur, pro morte scilicet naturali, & ciuili, proprie tamen appellatione mortis non venit mors ciuilis, sed per quandam consequentiam. l. seruitutum. ff. de reg. iur. ideo in potiori significatu debet intelligi, sed pœna capitis proprie, etiam secundum leges, deportationem, vel aliam eximentem caput à Ciuitate comprehendit, quia caput plerumque capitur ciuilitur. l. hodie. ff. de capit. dimi- 303 nut. quod satis placet Io. Bolognet. in d. loco.

Vt etiam & potest contingere, quod Iudex solum factum in sententia declarauerit, vt dicendo, talem hæreticum, vel criminis læsæ maiestatis reum declaramus, aut similit. nulla pœna expressa. Et quidem sufficeret, ita factum declarare, quoniã pœna vel executio ipso iure succedit, quia talis sententia incontinenti à lege certam & determinatam pœnam contra huiusmodi delinquentes im-

ponente perficitur, prout est textus in capit. 1. in fin. de homicid. in 6. & in capit. cum secundum §. final. de hæretic. eodem lib. Vant. in tractatu de nullitat. titul. de nullitate ex defectu processus, nume. 93. qui dicit quod hæc sententia & appellari cōsuevit declaratoria, & prius 304 quam feratur, executio & aliqua contra quoscunq; 305 quantumuis criminosos, fieri non potest, per textum in dicto capit. cum secundum. & ponit Felynus in cap. Rodulphus. in verb. sed declaratoria. de rescript. & capit. præterea. in princip. de sponsal. & Alexand. consil. 103. colum. penultim. versic. & regulariter. libr. 2. & consil. 124. colum. 1. eodem libro. Et ideo si iudex & per suam sententiam abique aliqua temporis præfinitione aliquem religaret, sententia ista valida erit, quia tempus, quod deest à lege suppletur, isque ideo relegatus intelligitur per tempus decennii, per textum in l. sine præfinitione. & ibi Bartol. ff. de pœn. quem pro singul. adducit ad hoc Baldus in l. prima. ff. de postulan. & in cap. ex literis. colum. 6. de constitut. sequitur Iason. in l. ait prætor. §. primo. colum. fin. ff. de re iudicat. & in dicto §. curare. Instit. de act. Vant. d. tit. de nullitat. ex defect. process. numer. 95.

Quandoq; & etiam in banno & sententia pœna 307 specificata non est, nisi per relationem ad statutum, vel bannimenta, veluti si is captus bannitus & condemnatus esset in pœnam vel in bannimentis, vel in statuto, & constitutione aliqua contentam, tunc pœna illa exequenda est, quæ in dicto statuto aut constitutione, vel bannimentis, ad quæ habita est relatio, continetur. Non enim differentia facienda est, an pœna in sententia specificata sit, vel non specificata, si se referat ad certa bannimenta, vel certum statutum, aut certam constitutionem, quia paria sunt exprimere, vel ad certam constitutionem, quæ exprimit, se referre. Nam & relatum est in referente cum omnibus qua- 308 litatibus suis. l. si prior. & ibi Bald. ff. solut. matrimon. Bartol. in l. sanctio legum. colum. 4. ff. de pœn. Socinus conf. 251. colum. 3. volum. 2. & consil. 27. colum. 3. volum. 4. Alex. and. consil. 22. colum. 2. volum. 7. Dec. consil. 47. colum. 2. Riminal. iunior. consil. 19. num. 42. volum. 1. consil. 382. numero 93. volu. 4. & facit quod nos. Bald. in l. omni. Cod. de sacrosanct. Eccles. Oldr. conf. 300. Abbas in cap. super specula. num. 4. ne Cleric. vel Monach. & allegata per Alexand. in l. admonendi. ff. de iureiuran. & per Felyn. in cap. 2. numero 8. de rescript. & qua allegauit Afflict. in cap. 1. de feud. guard. & in specie sentit Bar. in d. l. sanctio legum. ff. de pœn. & clare, & in terminis Afflict. in d. const. pœnam eorum. num. 50. in fin. & Vincen. de Franch. decis. Neapoli. 213. num. 28.

Potest etiam contingere, quod post commissum delictum, qui positus est in banno, & est condemnatus, vt etiam post ipsam condemnationem Clericatum assumpserit, vel religiosus effectus fuerit, quo in casu assumpti scilicet clericatus, vel ingressus religionis post delictum, vel post condemnationem ea debet à iudice laico haberi ratio, an is in fraudem ordinem ecclesiasticum assumpserit, vel an alias sine aliqua fraude susceperit. Licet. n. aliqui simpliciter dixerint, qd et si delinquens post delictum commissum Clericatum assumpserit, aut factus sit religiosus, à Iudice tamen seculari puniri non potest, vt per Oldrad. consilio quarto in fine. 309 qui

qui dicit ira fuisse iudicatum in curia Aquensi, nec ita potest fieri executio sententiæ contra talem bannitum, qui postea religiosus effectus fuerit, vt consulit Guid. de Suzar. *cons. 100. num. 6. inter cons. diuersorum per Marianes. collect. libr. 1. & alii aliter dixerint, variæque ita fuerint Doctorum opiniones, vt plenus cæteris eas recenset Io. Andr. in cap. vnic. de obligat. ad ratiocin. quas repetit & discutit, & suam interponit sententiam Io. Igne. in l. fideicommissum. num. 263. & alijs pluribus seqq. ff. ad Syllan. & sequitur Camil. Gallin. lib. 7. de verb. sign. cap. 21. qui loquitur, vt etiam loquitur Guid. de Suzar. dicto cons. 100. de bannito post bannum effecto monacho non occidendo à priuatis, licet loco ministri iustitiæ, vt dicit Fel. in c. quæ in Ecclesiarum. sub n. 10. de constit. & Gallin. in dicto loco. num. 9. habeantur. Solet tamen distinguui, an hoc in fraudem factum sit, vel sine fraude & dolo, vt dicit illustrissimus Cardin. Alban. in lucubrat. in Bart. in l. cum quadam puella. numer. 4. ff. de iurisdic. omn. iudic. vt & alij omnes dicunt. Si enim fraus absit, is vtiq; liberatur, & procius eximitur à iurisdictione Iudicis secularis, & suo Iudici Ecclesiastico puniendus relinqui debet, vt est conclusio frequentiori Doctorum calculo recepta, vt attestatur Plac. lib. 1. delictor. cap. 35. num. 1. Iul. Clar. lib. 5. sentent. §. fin. quæst. 36. vers. sepe numero contingit. Fichard. & Cherian. in eorum commun. opin. in verb. clericus. qui sunt relati tom. 1. commun. opin. recens collect. lib. 1. tit. 11. de foro compet. num. 48. & 49. At si fraude & dolo is assumpserit ordinem ecclesiasticum, vt à iurisdictione seculari se eximeret, potest à iudice laico coerceri & puniri, vt tenet & probat Oldr. dict. cons. 4. Bart. in l. 1. colum. 2. ff. de pœn. 10. Andr. & alij in dicto cap. 1. de oblig. ad ratiocin. quorum sententia communis est, vt ait Imol. cons. 118. & cons. 119. num. 1. Couarr. pract. quæst. capit. 32. post num. 4. vers. secunda conclusio. Plac. dict. cap. 35. post num. 1. Viuius lib. 1. commun. opin. in verb. ordo Ecclesiasticus. & est opin. 112. relatus secundum nouissimam editionem dict. tom. 1. commun. opin. d. lib. 1. tit. 11. de foro compet. numero 32. lib. 3. tit. 11. de iurisdic. omn. iudic. numer. 143. qui alios allegat Iul. Clar. dicta quæst. 36. dicto vers. sepe numero. Fichard. & Cherian. in locis præalleg. & Bonacoss. & Emanuel Suarez in eorum commun. opin. in verb. clericus, similiter relati d. tom. 1. commun. opin. d. tit. 11. de foro compet. num. 47. & late Vinc. de Franch. decis. Neapolit. 209. num. 2. & alijs seqq. Non tamen pœna corporali, sed pecuniaria tantum, vel confiscationis bonorum, cum ratione causæ tantum, & bonorum, non autem respectu personæ subditus remaneat. Aufser. in Clem. 1. reg. 1. nu. 19. de offic. ordin. Boß. in tractatu causar. crim. tit. de pœn. numer. 38. Pract. Corrad. fol. 247. vers. vndecimo fallis. Iul. Clar. in d. vers. sepe numero contingit. qui ita communiter teneri aiunt, vt etiam testatur Bonacoss. Emanuel Suarez, Fichard. & Cherian. in locis supra citatis. & ante eos Io. Igne. post Io. Andr. Spec. & Boich. quos refert in l. fideicommissum. num. 263. ff. ad Syllan. vbi dicit hanc opinionem ab omnibus haberi pro indubitata, & omnes in hoc concordare dicit Belluga in suo specul. Princip. rubr. 11. §. videndum. num. 21 fol. 40. quem refert Vinc. de Franch. dicta decis. 209. numer. 1. in fine. vt etiam communem esse opinionem dicit Purpur. cons. 77. num. 1. lib. 1. & patet ex scriptis per Socinum in cap. penultim. de foro compet.*

intelligens hoc Purpurat. vbi supra. in Clerico rite ordinato, secus alias, vt late per eum ibi, qui loquitur de nato extra matrimonium. Quamuis deberet Iudex Ecclesiasticus talem clericum rite ordinatum, qui in fraudem ordinem Ecclesiasticum suscipit, degradare, & ita tradere iudici seculari etiam corporaliter puniendum: non enim aliter quam præuia degradatione contra talem Clericum per Iudicem secularem procedi posset, vt per Bart. in d. l. 1. ff. de pœn. Card. Alban. in d. l. cum quadam puella. numer. 11. Cherian. in loco præallegat. Et ideo, vt subdit Card. Alban. eo loci, taditur cautela, vt Episcopus degradationem non faciat: hoc enim modo in protectione Ecclesiæ remanebit, sed iudices seculares hanc conclusionem non obseruant, vt dicit Bart. in dicta l. 1. ff. de pœn. num. 3. in fine. quem refert Io. Igne. in dicta l. fideicommissum. post num. 266. ff. ad Syllan. Iul. Clar. dict. vers. sepe numero contingit. & Cherian. vbi supra. dicens quod hodie non attenditur talis degradatio. Nam vt ait Bart. ibi. ex quo Iudices Ecclesiastici plerumq; solent in hoc se præstare difficiles, solent Iudices seculares absque hac degradationis solennitate nihilominus eos ad mortem condemnare, & propriam sententiam exequi, licet secundum eum male faciant. Quomodo autem Iudex, quando casus iste contingeret, se gerere debeat, pulchre docuit Ang. de Castr. inter cons. crim. recens collect. tom. 2. cons. 37. per totum. vbi docet, quod Iudex secularis requiratur ab Episcopo licentiam procedendi contra personam Clerici condemnati, & quod illum velit degradare. Quod si Episcopus concedere noluerit, prout concedere deberet, tunc Iudex secularis nõ procedat vltorius, & ad Episcopum Clericum remittat puniendum, si à denegatione appellare noluerit, quod vehementissime consulit faciendum, ne se inuoluat in lite, in qua mors hominis sequi possit, & vt deferat iurisdictioni Ecclesiæ, & si appellare noluerit, quod debeat nihilominus statim ipsum Clericum remittere ad Episcopum ab eo detinendum vsque ad euentum causæ appellationis, non autem ad puniendum in præiudicium suæ appellationis. vt late per eum ibi.

Ex pluribus autem præsumptionib. fraus hæc & dolus detegi poterit, quas affert Barbat. in tract. de præstantia Cardin. quæst. 2. in 1. ad quem se remittit Cardin. Alban. in dicta l. cum quadam puella. & si præsumitur, delinquentem in fraudem suscepisse clericatum, & ingressum fuisse religionem, si prius de ipso delicto delatus & diffamatus esset, secundum Din. in l. Vlpianus. ff. de excusat. tutor. & alios, quos recenset Viuius dicta opin. 112. & ita censet maior pars Interpretum, vt attestatur Plac. d. cap. 35. num. 1. circa fin. & communem ex eo dicit Viuius in d. loco. & Iul. Clar. d. vers. sepe numero contingit. Fichard. Cherian. & Igne. in d. locis multo magis hoc locum habere debet in eo qui fuisset iam condemnatus ante ingressum religionis, vel Clericatus, vt ibi per Iul. Clar. quem refert Cherian. in iam citato loco. & tradit Io. Igne. in dicta l. fideicommissum. numero ducentesimo sexagesimo primo, ff. ad Syllan. qui subdit, quod hoc in casu cessaret præsumptio fraudis, si motu proprio à superiore ad Clericatum is promotus fuerit.

Hæc autem, quando quis fecisset votum clericatus, vel introeundi religionem ante patratum delictum, nullo modo considerare oportet: quoniam tunc nullo modo à Iudice laico puniri is posset, cum votum hoc delicti tempus præcesserit, vt concludit Iason in d. l. cum quadam puella. num. 11 ff. de iurisdic. omn. iudic. & alii, quos recenset Viuius dicta opin. 112. illorum opin. dicens esse magis communem, & quod eam sequuntur omnes Criminalistæ variis in locis, & in practica seruari, prout cum casus cōtigisset in ciuitate Aquilæ seruatum fuisse ait; causa enim discussa coram iudice laico, & allegato voto ante homicidium emisso de assumendo habitu Clericalem, fuit ad Iudicem Ecclesiasticum quidam remissus, qui ob homicidium carceratus aufererat, & assumpto habitu clericali iterum in eūdem carcerem reductus fuerat, & dictum votum non aliter quam eius iuramento probauerat, prout sufficere Viuius concludit in d. loco. & Senatus Mediolanensis ad triremes damnauit bannitum, qui effectus fuerat religiosus ob emissum antepatratū delictum religionis votum, vt refert Gallin. vbi supra n. 5. Prout etiam eadem considerate non oportet, quando reus efficeretur post crimen perpetratum per eum de fratribus tertii ordinis: tunc enim non obstante huiusmodi habitu ita assumpto, & voto ante crimen commissum emisso, minime potest Iudicis secularis forum euitare, vt late ex communi per eundem Viuium in d. loco. Quid autem de Iudæo, qui post commissum delictum, & post bannū & sententiam efficitur Christianus, vide Dec. conf. 130. Ruin. conf. 113. lib. 5. Ferrar. caut. 24. Viui. commun. opin. in verb. accusari potest Iudæus. Iul. Clar. libr. 5. sent. §. si. quæst. 51. vers. vltimo quæro. Tiraq. de pœn. caus. 25. per totam. Bonacoss. commun. opin. in verb. Iudæus. Suarez in thesaur. recept. sentent. in verb. Iudæus. qui sunt relati inter communes opin. recens collect. lib. 1. tit. 16. de Iudæis. colum. vlt. num. 54. 55. Et concludunt ex comuni, vt per eos post alios, quos alleg. posse puniri, præsertim si in fraudem hoc fecerit, & in homicidio, vt per S. Thom. relatum per Tiraq. d. caus. 25. num. 7. Pie tamen talibus Princeps pœnā indulgeret, vt post S. Tho. per eum relatum dicit Tiraq. d. loco.

Sunt & alia etiam consideranda, animaduertendaque † antequam Iudex ad sententiæ executionē decurrat, quæ pro Regnicolis ponit Afflict. in d. constit. pœnam eorum. vbi ponit multa requisita, quæ ad validitatem foriudicationis cōcurrere debent, vt ficta confessio valida resulter, & suos sic possit operari effectus, atq; ita etiam effectū condemnationis & executionis, quibus non concurrentibus bannum est nullum, vt per Affl. & in dicto loco. & Crauett. super rit. magn. Cur. vicar. riuu 210. num. 3. Foller. in pract. crim. in verb. banniantur. & in verb. foriudicentur. & Cyrill. in sua sum. crim. part. 1. tit. si reus in ius vocatus non ierit. §. 2. colum. fin. in princip. Et pro aliis etiam regionibus statuta habentibus & constitutiones, quæ pro confessis & conuictis habent contumaces, idem Afflict. eo loci. & Marfil. in pract. criminal. §. postquam. & Foller. in dict. verb. & si confitebuntur. 4. part. 3. par. numer. 5. vsque ad nu. 26. vt etiam Guliel. Bened. in d. c. Raynutius. in d. verb. mortuo itaq; testatore. 1. par. 2. n. 160. & alijs seqq. qui similiter plu-

ra ponit à Iudice animaduertenda, antequam ad condemnationem procedat contra contumacem, tanto magis hæc & alia, quæ supra diximus hoc cap. & quæ ex discursu istius tractatus, vt etiam Nell. de bannit. colligi possunt, animaduertenda post sententiam ante executionem, quanto maius, vt diximus supra in præfat. num. 79. oritur præiudicium. authent. multo magis. C. de sacros. Eccles. cap. vbi periculum. de elect. in 6. ad eos recurre, si aliqua ex eorum dictis è mente forte exciderint.

Viso † ergo (vt in summa omnia contraham) 310 per iudicem processu, & quod ita repertum fuerit, constare de corpore delicti, ipsamque bannitum non esse innocentem, sed vel legitimas adesse probationes tam respectu delicti, quàm qualitatis illud aggrauantis, vel alias legitima virgere indicia, non debilla & leuia, riteque & recte fuisse processum, ipsamque sententiam ita vitio nullitatis aliquo ex capite nō subiacere, nec alias illam esse iniquam & iniustam, tam respectu delicti, quam pœnæ impositæ, & latam etiam super delicto, quod in bannitū cadere potest, & contra ipsum bannitum voluntarie contumacem, non etiam ab alio data opera fugatum, neque ad comparandum alias impeditum & quod aliqua exceptio opposita non fuerit, quæ si à principio opposita fuisset, processum & sententiam ferri impediuisent, vel quod iudex petitum terminum ad probandum causas absentia facti non contempserit, & quod demum est Iudex competens, poterit ad executionem deuenire, habitæ tamen ratione ætatis, prout de iure, & ex forma statutorum & constitutionum haberi debet, vt etiã habita ratione, quinam inter plures, si plures vna sententia condemnati fuerint pro eodem facto, vere fuerit homicida, vel author, alias super sedendum esset ex prædictis.

Nec † talis bannitus & condemnatus præsumptione iuris & de iure, quam pro se haberet, poterit se tueri, quemadmodum ei non prodesset ad impediendam ipsius sententiæ prolationem, quoniam ea non obstante potest propter fictam confessionem ex contumacia inductam condemnari: dicta enim ficta cōfessio talem tollit præsumptionem, quemadmodum eam tollit vera confessio, secundum gloss. in authen. sed iam necesse. C. de donat. ante nupt. nec tunc dicitur admitti probatio contra præsumptionem iuris & de iure, quia confessio, quæ † contra talem præsumptionem recipitur, nō dicitur proprie probatio, sed à probatione releuatio, vt dicit Panorm. in rubric. de confess. & de probat. & ita in propriis terminis tradit Gulielm. Bened. in dicto capit. Raynutius. in verb. mortuo itaque testatore. dicto numero 169. & dicit, quod in Regno Franciæ proceditur contra contumacem, nisi Iudicet constaret pro reo, quod per præsumptionem iuris & de iure tueri se poterat, & dixit Bartol. in l. absentem. ff. de pœnis. vt etiam Bartol. idem consuluit in dicto consilio 100. quem refert & sequitur Nell. de bannit. 3. part. 1. temp. quæst. 6. Vt nec tueri se posset bannitus, & condemnatus ex eo, quod sententia lata esset in pœnam, vt puta homicidii ex relatione peritorum qui dixerunt, vulnus fuisse mortale, siue id retulerint ex forma statutorum & bannimentorum, siue ex iustis

ex iussu iudicis, qui illos miserit ex officio ad inspiciendū vulnera, *secundum practicam, de qua per Blanc. in pract. crim. fol. 131. num. 72. quam refert Iul. Clar. lib. 5. sentent. §. homicidium. vers. sed pone. de qua nos alibi diximus.* Nam licet hoc in casu sententia ita lata ex cōsilio peritorum non transeat in rem iudicatam, & ideo possit quādoquē retractari ex consilio aliorum magis peritorum, *vt in specie tradit Afflict. dicens hanc esse communem opinionem. in 1. part. constit. regn. rubr. 13. num. 47.* Hęc tamen opinio admittenda non videtur post condemnationem, cum aduersus sententiam latam in contumaciam in causa criminali sublatum videatur omne remediū per dictos Motus proprios, & habetur per Iul. Clar. *in d. §. homicidium. §. sed pone.* qui dicit, quod apud Mediolanenses talis opinio non admitteretur post condemnationem, cum aduersus sententiā latam in causa criminali sublatum sit omne remedium à constitutione illius Ducatus. Et ideo iste bannitus eget restitutione Principis, & non constituto in carceribus. audiri non debet, cum nec ante sententiam desuper latam audiri non deberet, quod apud Mediolanenses seruari dicit Iul. Clar. *in d. loco.* apud quos (vt ille refert) ita seruatur, quia constituto reo in carcere ante sententiam auditur ad probandum contrarium per alios magis peritos, non obstante relatione iam facta per alios peritos, & citato fisco, ac parte offensa, fit electio peritorum, qui essent extra omnem suspitionē, & cum magna causę cognitione, ne forte, si aliter fieret, fisci intentio destrueretur.

- 313 Vt nec etiam tueri se poterit præscriptione, vt quia post quinquaginta annos post sententiam captus fuerit, vel etiam post viginti annos, *iuxta l. querela. C. ad l. Corn. de fals. l. in cognitione, vbi post gloss. aliquid scripsit Io. Igne. ff. ad Syllan. l. propter veneni, circa princip. ff. eod. tit. eo quod sententia contra eum lata, & de cuius executione agitur, est cōditionalis, quę*
- 314 *impleri, nec incipere potest, nisi postquam in fortiam Curię peruenisset: bannitur enim & condemnatur contumax, ita vt si deinceps in fortiam Curię deueniret, ducatur ad locum iustitię, & ibi decapiteretur, vel furcis suspendatur, & ob id tempus non incipit antea currere, quam in fortiam Curię peruenerit, arg. l. 1. in fin. C. de annal. exceptio. l. cum notissimi. §. in his. Cod. de præscript. 30. ann. ita in terminis tradit Bal. in l. data opera. colum. 15. C. qui accus. non poss. quem refert & sequitur Foller in pract. crim. in verb. captis foriudicatis recognoscantur. num. 7. vt etiam eum refert & sequitur Io. Igne. in l. Caius Seius. num. 29. ff. ad Syllan. qui veram existimat hanc decisionem, non tamen illius rationem per Bal. assignatam, eo quod contradicit l. 1. §. biduum. ff. quan. appell. sit dum*
- 315 *ille text. quær it de sententia sub conditione lata, an ex tempore latę sententię tempus ad appellandum currat, & in sine d. §. dicitur.* Et est vtile statim tempora ad appellandum computari debere. Igitur tempore præscribitur non tantum quinquaginta annis, sed viginti etiam, *iuxta d. l. querela.* & ideo putat Ign. Bal. decisionem esse veram, vbi facto rei sententia Iudicis executioni mandari non potuit, quia continuo absens fuit, *vt per eum ibi. & in l. in cognitione. ff. eod. tit. & sequitur Nell. de bannis. 2. par.*

2. temp. quęst. 64. Boss. in tract. causar. crim. tit. quom. proced. per act. in delict. num. 19. Rimin. iunior in l. 1. ff. quod quisq. iur. num. 250. qui subdit, quod hinc videmus, sententias criminales, multas, & alias condemnationes iam diu promulgatas contra reos tunc absentes, & contumaces, dictis reis post dudum temporis deprehensis, & in carcerem cōiectis, aduersus eos exequi per successores in Magistratu, vel mutato Principe, sub quo latę fuerant.

Quamuis ea ratio præscriptionis, quę ante accusationem vel inquisitionem decurrisset, (quę ius tollit accusandi & inquirendi regulariter, scilicet quoad omnia delicta, exceptis tribus, videlicet suppositi partus, parricidii, & concussionis, vt late per Franc. Balb. in tractat. de præscript. 4. part. princ. q. 2. Iul. Clar. ex communi lib. 5. sentent. §. fin. q. 51. in princip. Bursat. cons. 225. num. 145. vol. 2. & Foller. in pract. crim. in verb. foriudicetur. nu. 17. & alii seqq.) haberi debeat quę de iure habenda erit, prout seruatur magna Curia Vicar. vt dicit Foller in d. loco num. 26. in fin. Et quidem habenda erit ex sententia Bald. in l. vt vim. col. 1. ff. de iust. & iur. vbi inquit, quod Iudex nunquam ex capite suo debet aliquem condemnare, qui defensionem iuris ciuilibus vel municipalis habet, puta præscriptionis inductę à lege vel statuto; quia paria sunt punire innocentem, vel punire nocentem, quem damnare non debet, vt quia sit præscriptum. & voluit Bero. cons. 167. num. 5. vol. 3. quod vbiq. à lege vel à statuto certum tempus est statutum ad inquirendum de crimine, illo tempore elapso ius procedendi de eo crimine perit, adeo qd de ipso amplius cognosci non potest. l. ad commissam. & ibi gloss. in verb. pratendas. ac Dd. C. de adult. l. mariti. C. eod. tit. l. vnic. C. vt omnes iudic. tam ciuil. quam crim. Dec. in cap. at si clerici. num. 5. de iudic. vbi confessio rei, qui præscriptione statuti tutus est, non præiudicat, nec ex illa condemnari potest. & ait Maria. Socin. ita tenere in c. 1. de accusat. vbi refert se ita consultasse, & citat Dec. quod ipse dum legeret Pifis vidit originaliter consilium Soc. & cum similis casus iterum accidisset, ita iudicatum fuit. & in facti contingentia ita iudicatum fuisse, & delinquentem in pace dimissum attestatur etiam Iul. Clar. d. quęst. 51. in princip. quem refert Bursat. d. cons. 225. num. 145. vol. 2. quod & voluit Bald. in c. fin. col. 6. vers. pone quod maleficium. de offic. deleg. quær it enim ibi Bal. pone quod maleficium est notorium, elapsum tamen est tempus datum ad inquirendum secundum formā statuti, tandem reus maleficium confitetur, vtrum possit ex ista confessione condemnari? & decidit quod non, quia quoties quis confitetur id, cuius nomine cum aliquo non sit actio, non valet confessio. l. confessionibus. ff. de interrog. actio. sed post præscriptionem ipso iure accusatio abolita est, imo & ipsum maleficium. Accusatio autem est abolita quoad publicam iniuriam, maleficium autem quoad priuam, ita quod nulla actio esse potest. l. si cū exceptione. §. satis. ff. quod met. caus. l. si vnus. ff. de iniur. confessio ergo non valet, quod ait notandum, & plures cumulat Maschard. de probat. vol. 1. conclus. 351. n. 5. & concl. 357. nu. 15. eod. vol. 1. Et hanc esse receptā Dd. sententiam, firmat Bero. d. cons. 167. num. 13. vbi ex hoc dicit, ita declarandum text. in d. c. 1. de accus. & quod

& q̄ voluit Inno. in c. qualiter & quando. de accus. vbi probatur, quod stante confessione delinquentis in iudicio facta, non debet attendi, an seruata fuerit forma iudicii seu statuti, quia hoc non procedit, quando reus est tutus præscriptione statuti, & prædicta refert & sequitur, & ex Bero. in dicto loco. dicit hanc esse receptam sententiam Rolan. à Valle conf. 94. num. 9. & alijs seqq. volum. 3. Et si hæc procedunt in vera confessione, ergo multo magis in ficta, vt alias arguit idem Roland. conf. 31. num. 11. & alijs seq. volum. 1. & in terminis fictæ confessionis ita consuluit Bal. conf. 245. vol. 5. & Berta & Col. conf. 276. n. 2. lib. 2. vt etiam si hæc procedunt ante condemnationem, ne sequatur, multo magis procedere debent ante executionem, quæ maius, vt alias diximus, infert præiudicium. auth. multo magis. C. de sacrosanct. Eccles. cum simil. quod præsertim procederet, si ex forma accusationis & inquisitionis appareret impossibilitas accusandi & inquirendi, quia non poterat contumax poni in banno, nec condemnari, vt post Bal. quem alleg. tradit Alber. Brun. de statutis. in ver. terminus. vers. statutum dat terminum.

Vt etiam bannitus captus iuuare se non poterit cancellatione banni facta à non habente auctoritatem, vel ab habente, sed non seruata forma mandati. Quamuis etenim cæcellatio tollat, & annullat prorsus dispositionem & actum cancellatū, l. si præses. & ibi Bal. C. quom. & quan. iud. Guid. Pap. conf. 84. num. 4. Tiber. Decian. confil. 91. num. 16. volu. 3. & ita operetur liberationem ab ipso banno. l. inducū. C. de solution. per Bald. in l. nostram. C. de testib. Io. And. ad Specul. tit. de accusat. vers. cum bannum. vbi subdit, quod habet vim sententiæ. & sequitur etiam in terminis cancellationis banni Rimin. senior conf. 68. num. 14. volum. 1. quando tamen facta est à non habente auctoritatem, vel ab habente, sed non iuxta formam mandati, non valet. l. 1. ff. de his que in testamen. delent. & plene not. in l. nostram. Cod. de testamen. cum alijs. vt per Bald. qui ita in terminis consuluit, confil. 402. libr. 1. hinc concludens, bannitum impune offendi & occidi posse, quamuis à banno cancellatum, sed nulliter à non habente auctoritatem, vel ab habente, sed non seruata forma mandati, vt quia non constabat de pace ante cancellationem, vt constare oportebat ex forma mandati, & citato ad hoc procuratore fiscali, sic enim cancellatione existente nulla, remanet substantia condemnationis, vt late per eum ibi. Prout etiam quando facta est à Notario habente auctoritatē vigore reformationis, ex qua tamen duo tantum cancellari deberent, & ipse asserens se facere vigore ac virtute dictæ reformationis, omnes cancellauit, & ita etiam bannum, de cuius executione ageretur, cum deberet duos tantū cancellare, non prodesset, & posset nihilominus sententia exequi. Cancellatio enim restringitur ad causam, propter quam facta fuit, & quoad alios ita pro non facta habetur, vt est text. in l. 2. ff. de his que in testamen. delent. & ibi per Bart. in terminis. & per Nell. de bannitis. 3. part. 2. tempor. quest. 75. num. 75. qui idem dicit, si vnus plura haberet banna, & ex aliquibus cancellari deberet, & fuit ex omnibus cancellatus eadem ratione. Et idem dicendum est, si Notarius deberet vigore gratiæ, vel sententiæ absolutoriæ

vnus, vel duos ex plurib. in eadem sententia bannitis & condemnatis cancellare, & tamen omnes cancellauerit, asserens se facere virtute dictæ gratiæ vel absolutionis, vt causam huiusmodi exprimere solent Notarii sententias condemnatorias cancellantes & processus. Restringitur enim cancellatio ad causam, propter quā facta fuit, & ita ad eos tantum, qui comprehenduntur vel in gratia, vel in absolutione, adeo quod quoad alios cancellatio nulla est, & non prodest, per prædicta. Et ideo Bart. in dicta l. 2. ff. de his que in testamen. delent. dicit, quod si ex pluribus condemnatis vnus soluat, & cancelletur, condemnatio poterit nihilominus exequi contra alios, quia cancellatio facta fuit ob solutionem vnus, & ad alium non extenditur, sed ad suam causam restringitur, & sequitur prædicta Io. Petr. Surd. conf. 16. n. 25. vbi ex alijs etiam id comprobatur volum. 1.

Neque etiam se iuuare poterit bannitus captus saluo conductu, rebannitione; & remissione per eum obtentis ab alio, quam à Roman. Pontifice. expressa dispositione dictorum motuum priorum Pii III. & Pii V. & prædecessorum, quibus expresse disponitur, quod tales salui conductus, reductio, reuocatio in patriam, rebannitio, & cassatio processus & banni, veluti nulli, & nullæ, nulliusque roboris, vel momenti, non prosint, & possint, & debeant illis non obstantibus sententiæ executioni demādari, etiam quod à Legato de latere hæc concessa & indulta fuissent. Et si ab ipso Romano Pontifice bannitus gratiam obtinuisset, adhuc ei non suffragaretur, nisi forma in dictis Motibus propriis expressa seruata fuerit, & propterea, qui in dictas constitutiones contra homicidas, ac rixosos, seu tumultuarios emanatas incidit, absolutionemque, vel quamuis gratiam aduersus illas impetrare voluerit, vt subsistat, his, vel similib. clausulis vt omnino debet in clausula non obstantibus &c. in supplicatione apponi solita, videlicet non obstantibus præmissis ac constitutionibus, ac ordinationibus Apostolicis, nec non Pii II. Sixti III. Iul. II. Leon. X. Clement. VII. Pii III. Pii V. ac quorumcunq; aliorum S. V. prædecessorum, ac S. V. literis cum quibusuis verborum clausulis etiam fortissimis, ac derogatariarum derogatoriis, sub quibusuis tenoribus & decretis quomodolibet concessis, confirmatis, &c. etiam si de iis specialis & indiuidua, & non per clausulas generales mentio faciēda, vel totus tenor inferendus esset, etiam si in illis expresse caueatur, quod sint similes gratiæ nullæ, nisi per trinas literas cum interuallo certi temporis concessæ, ac specificata & determinata causa exprimeretur, quæ Rom. Pont. induceret ad derogandum literis Sixti præfati, seu aliorum Roman. Pont. & suis. Ita admonet Quintil. Mandos. in tractatu de signatura gratiæ. in verb. Absolutiones & reabilitationes. vers. postremo aduertendum est fol. 83. putans, quod absque iis clausulis rescriptum inualidū esset. Vt nec iuuare se posset, si ex alijs etiam causis rescriptum nullum & inualidum esset, vt quia impetrans causam condemnationis non narrauerit, vel mentionem nō fecerit alterius gratiæ ob aliud delictum, si eam alias obtinuit, vt post alios quos

alleg. tradit Menoch. de arbitra. iudic. casu 203. num. 30 & alij seqq. qui tamen admonet post eos per ipsum alleg. quod si prima gratia non fuit ratione delicti in eadem specie, sed in diuersa, debet Iudex ab executione superfedere, & principem consulere, vt per eum ibi, nu. 32. vt etiam superfedendum videtur, & Principem esse consulendum, quamuis prius delictum esset in eodem genere. Ita loquuntur Dd. quos ille allegat, scilicet Alciat. in cap. cum non ab homine. n. 4. 4. extra de iudic. & Couarr. lib. 1. variar. resolut. cap. fin. n. 8. & subdit Alciat. in d. loco. quod parte petente statui debet terminus, vt Principem consulat. Quod etsi æquissimum sit, non putat tamen necessarium Couarr. in d. loco. cuius contrarium existimat Ant. Sola in eius comment. ar. in consist. antiquas Ducat. Sabaudie, & Principatus Pedemont. sit. de indulgent. & remissio. & gratiis. gloss. 1. nu. 9. super text. car. 72. Decret. si ab eodem Principe gratiam reus obtinisset. à quo primam impetrauerat. maxime si ab vna ad alteram longum temporis interualum non intercessit, ex nota. per Felyn. in cap. veniens. vers. quia Papa. de prescript. cum certus vltimus certiorandus non sit. gloss. in cap. eum, qui certus de regul. iur. in 6. Rota decis. 48. sit. de citatio. Neuz. 4. conf. 70. nu. 10. Quod si longum temporis interualum decurrisset, quam Princeps pluribus implicitus negociis, ne dum aliorum, sed priorum etiam immemor præsumatur. cap. ceterum. de rescript. c. ex parte. 1. de offic. deleg. Ripa respons. 174. num. 8. non ita erit necessaria perquisitio mentis ipsius, vt per eum ibi. alias nullitates ex obreptione & subreptione orientes, quæ gratiam reddunt nullam & inualem, ex aliis intelliges: vix enim fatis illarum reperiri posset. & si alias gratia esset valida, prodesset, licet bannum cancellatum non esset, vt plene diximus supra. cap. 3.

316 Et ¶ in omnibus prædictis casibus, & in aliis quorum rationem Iudex habere debet, antequam ad sententiæ executionem decurrat, animaduerte- re debet, ne bannitos absoluat: non enim absol- uere potest, quamuis etiam de innocentia sibi cõ- staret, vel alias de notoria nullitate, aut iniquitate, & iniustitia banni & sententiæ appareret. Nam cum semel per sententiam functus fuerit officio suo, non potest amplius manum apponere, quod clarum est in prædictis & aliis similibus casibus, vt per Boss. in tractatu causar. crimin. titul. de remed. contra bannum. in fin. verb. & communem dicit. Anton. Gomez. cap. 8. delict. num. 4. quem post Iul. Clar. quem alleg. refert Fichard. in suis commun. opinion. in verb. executio. relatus inter communes opinion. recens collect. tom. 2. lib. 7. tit. 15. de execut. rei iudic. num. 21. & dicit Io. Igne. in questio. An Rex Francia, & c. nu. 124. id generale esse in omni- bus. & supra diximus hoc cap. num. 47. & idem respon- dit Ruin. conf. 21. num. 2. lib. 4. & tradit Iacob. Menoch. de arbitra. iudic. quest. 92. num. 5. quamuis hoc intelli- gat esse verum Natta conf. 444. in fine. vbi sententia lata est ex veris probationibus, & transiit in rem iudicatam, verum si lata sit ex fictis probationibus & in casibus, in quibus sententia non transiit in rem iudicatam, tunc à Principe eius retractatio petenda non est, sed satis est, quod à Iudice petatur, vt per Dominic. in cap. venerabilis. §. porro. colum. 2. de sentent. excommun. in 6. & Felyn. in cap. lator. 7. decla-

rat. de re iudic. Sed tutius est consulere Principem, præsertim in statu ecclesiastico, in quo virtute dicti Motus proprii Pii V. sententia, quamuis in con- tumaciam transit post certum tempus in rem iudi- catam, & tollit præterea bannito capto defensionem quo in casu nec nullitas proueniens ex defe- cta iurisdictionis allegari potest, vt per Bald. in l. reos. vers. venio ad quartum. C. de accusation. numer. 28. quem refert & sequitur Anton. Gabriel lib. 6. commun. conclus. tit. de statutis. conclus. 3. nu. 22. in 6. limita. nisi ipso iure iurisdictione negaretur, vel redictus Iudex nullam habuit iurisdictionem, hoc enim in casu nullitas hæc allegari posset, vt per Bald. in dicto loco, & in l. 1. num. 8. vers. vltimo noto. C. si à non compet. iudic. Prout nec ¶ debet sententiam exequi, sed debet superfe- dere & consulere Principem, narrando ei statum causæ, processus & condemnationis, qui provide- bit aliquando rescribendo bannitum admittendū esse ad nouas defensiones, præsertim si esset capi- taliter bannitus, aliquando pœnam minuet capi- talem, & in mitiorem pœnam illam commutabit, modo ad tritemes condemnando, & modo in pœ- nam pecuniariã iuxta criminis, de quo ille est ban- nitus, & indiciorum, quæ contra illum ex processu laborant, & efficaciam & qualitatem. Ita inquit Boss. dicto tit. de remed. contra bannum. post numer. 1. & Io. Baptista. Plot. dict. conf. 72. post num. 28. 35. & 36. tom. 2. conf. crim. & dicto conf. 52. volum. 1. eius consiliorum, & videmus quotidie obseruari, & Principem consu- lendum esse in huiusmodi casibus, text. est, & Doc. in l. diui fratres. ff. de pœn. quem text. pro sing. alleg. Abb. in cap. 2. de purgat. vulg. & bonus textus in d. cap. 2. & ibi Innoc. per quem dicit Bald. in l. 1. ad fin. C. de confess. quod per nouam notitiã innocentie rei etiam confessi, ac etiam cõdemnati in executione super- federi debet. Et ideo dicit idem Bald. in l. addictos. prope fin. C. de episc. audiend. quod ¶ tunc omnimodo debet executor executione differre corporalem, per l. 1. §. fin. ff. de question. vbi etiam Bart. dicit, quod Principi rescribi debet, vel alii habenti iura Prin- cipis, per illum text. prout etiam Angel. & Sylve. in l. à diuo Pio. colum. antepenultim. ff. de re iudicat. tenet, quod Iudex videns sententiã iniustam exequi eam non debeat, & prædicta etiam sequitur præci- tatorum Doctorum autoritate in d. locis. Fely. in c. consanguinei. num. 4. de re iudic. vt etiam sequitur Io. Igne in d. disput. An Rex Francia. post d. num. 124. vbi allegat ad hoc Bart. in pluribus locis.

Et ¶ si consilium hoc significandi Principi statum causæ, & processus, obseruandum est ante- quam sententia feratur, si Iudici notum esset, Mæ- uium puta homicidii, vel alterius capitalis crimi- nis reum postulatum innocentem esse, quamuis a- lias crimen duobus vel tribus testibus probatum esset, quia forte qua nocte id facinus admissum est, Iudex ipse & Mæuius pernoctauerant insomnes ad chartas pictas, vel ad aleam ludendo, quod non raro accidit, vel cum fœmina pernoctauerat, quæ il- lius homicidii rea dicebatur. Nam potest Iudex hoc in casu contra veritatem & innocentiam, sibi, vt priuato tamen, & ex particulari eius scientia notam, talem reum sine peccato damnare, vt tenet S. Thom. 2. 2. quest. 67. artic. 2. & 2. 2. questio. 64. arti. 3. ad tertium.

ad tertium. Alex. de Ales part. 3. quæst. 40. membr. 6. art. 2. Richard. quæst. 26. art. 3. Domi. Soto lib. 5. de iustit. & iur. quæstio. 1. qui refert idem tenere etiam Petr. de Tarentasia, Bartol. & alii in l. illicitas. ff. de offic. presid. alios tum Legistas, tum Canonistas & Theologos, recenset Couar. dicto cap. 1. lib. 1. variar. resolution. post num. 6. vers. sexto eadem opinio. Ex quibus, & his, qui ab eis citantur, constat, hanc sententiam magis comunem esse, ut scribunt eam sequuti plures, quos recenset idem Couar. vbi supra, qui expressim etiam ex Calet. Syluest. & Domin. Soto. testatur, hanc opinionem Theologorum frequentiori calculo probatam esse, ut etiam ex eisdem esse comunem, receptissimamque Theologorum opinionem, & quod etiam sit comunis opinio tam Legistarum quam Canonistarum testatur Vasq. controuers. illustr. cap. 14. post num. 4. vers. & talem causam. quamuis ipse eam non probet sequutus opinionem Accurs. Hugo. Calder. Abb. Summ. Angelic. & Nicol. de Lyra; in locis per eum ibi allegat. qui hoc in calu senserunt, quod potius debeat Iudex munere & officio Magistratus abstinere aut desistere, quam talem innocentem sententia sua ad mortem damnare, & priorem opinionem nouissime sequitur Mascard post hæc scripta editus de probation. volum. 2. conclus. 948. num. 11. & 17. & Fichard. dicens comunem. relatus inter communes opiniones recens collect. tom. 2. lib. 9. tit. 1. de public. iudic. num. 15.

320 Licet tamen fatius esset, testium falsitatem diligenter inquirere, & præter hoc quamlibet tentare viam, ut innocens eius testimonio absolueretur, hoc ipsum Principi vel Republicæ significando: forsan enim Princeps Iudicis assertioni, eius probitate perpensa, publice omnibus cognita, fidem adhibebit. Ita inquit Couar. dicto cap. 1. lib. 1. variar. resolutio. post num. 9. vers. septimo sunt qui.

321 Teneatur tamen quilibet etiam non requisitus subuenire proximo, ne damnatum vel in bonis, vel in corpore inique patiat, veritatem denunciando ei, qui prodesse possit, ut per Couar. in dicto loco, qui ad hoc allegat S. Thom. 2. 2. quæst. 70. artic. 1. & ibi Caieta. & textus, quem dicit optimimum in capiti noli timere. 11. quæst. 3. & in capiti. intimaui. vbi Abb. & Felyn. de testib. Domi. Sot. in tractatu de secret. regend. vel detegen. memb. 2. quæst. 7. Nauar. in cap. inter verba. 11. quæst. 3. corrolar. 63. Quanto magis obseruandum erit post sententiam antequam exequatur, cum maius ex executione, quam ex sententia, ut alias diximus, oriatur præiudicium, ut cautius etiam sic agendum sit, cap. vbi periculum. de election. in 6. cum similit. Et licet post sententiam Iudex suffultus sit autoritate rei tamen iudicatae, quæ pro veritate habetur, l. res iudicatæ. & ibi Cagnol. ff. de regul. iuris. l. ingenuum. ff. de statu homin. & ibi Bald. not. Vasq. dicto cap. 14. post dictum num. 4. vers. quid dicendum. libr. 1. controuers. illustr. & veritati præualeat, etiam quæ satis nota sit ipsi executori. c. pastoralis. §. quia vero. de offic. delegat. & ibi Doctores. Couar. dicto cap. 1. lib. 1. variar. resolut. post num. 4. vers. quarto ulterius. tamen & ante sententiam suffultus est probationibus, ex quibus

322 vt tamen iudici sibi notis, non ex his, quæ priuatim ex particulari scientia perciperit, sententiam dicere debet, gloss. in cap. primo. de offic. ordin. cum aliis cumulatim per Couar. in dicto loco, dicto vers. sexto eadem opinione.

Et si apud Principem Iudex obtinere non valeat huius innocentis absolutionem, nec aliud sit huic innocentie tutum refugium, poterit Iudex absque animæ periculo, ac tenebitur ex probatis sententiam ferre, ut sentis præter alios S. Thom. 2. 2. q. 64. artic. 6. ad 3. & Caietan. 2. 2. quæst. 67. artic. 2. ad fin. & Couar. dicto cap. 1. lib. 1. variar. resolut. dicto numer. 9. in fine. & iam tamen sententiam ita etiam poterit exequi, quamuis iniustam, & tenebitur, si Princeps sententiam omnino exequendam rescriberet. Bar. in l. à diuo Pio. §. sententiam Romæ. colum. 2. de re iudic. Anton. de Butrig. & Imol. in dicto cap. 1. de offic. ordin. Felyn. in dicto cap. cognouimus. num. 6. de sentent. & re iudicat. Boss. in tractatu causar. crimin. tit. de homicid. num. 96. Prout etiam si tamen Princeps nihil rescriberet, potest & teneatur Iudex sententiam exequi, ut per Alexand. in l. à diuo Pio. colum. vltim. vers. vltim. Angel. ff. de re iudic. quem refert & sequitur Boss. in dict. tit. de homicid. num. 99.

Quinimo tamen tantum teneatur Iudex exequi mandatum principis, quod obediendum est, etiam si Officiali mandaret, ut aliquem sine processu, & sine causæ cognitione suspendi faceret, aut aliter morti traderet: poterit enim Officialis tale mandatum exequi licite, & sine peccato. ut tradit Cynus in l. rescripta. C. de precibus Imper. offeren. quem plures sequuntur, quos recenset Felyn. eum etiam sequutus in cap. quæ in Ecclesiarum. num. 82. de constit. & communiter à Doctoribus approbatur, ut testatur Cagnol. in l. velle non creditur. num. 15. in fine. ff. de regul. iuris quem refert Iul. Clar. lib. 5. sentent. §. fin. quæst. 60. vers. soter dubitari. circa finem. cuius ratio est duplex secundum Cyn. in dicto loco. Prima, quia tamen Princeps lex est animata in terris, §. fin. in Authent. de consilib. Secunda ratio est, quia præsumuntur tamen acta per Principem legitime facta. Duas alias rationes, & rationem rationis assignat Io. Igne. in dicta quæst. An Rex Francie, & c. numero 126. & sequ. prima. Et ita tertia ratio est forte magis concludens, quia tamen non est qui dicat ipsi Principi, cur ita facis. cap. quamuis. de peniten. distinct. 3. & eum repetit Baldus in pralud. feud. omnes. in cap. quanto. de translat. pralat. & in cap. proposuit. de concess. praben. Tiber. Decian. consil. 8. num. 74. volum. 1. secunda. Et ita quarta ratio est, quia error Principis ius facit. l. 3. §. fin. ff. de adimen. leg. de quo in l. 1. ff. de constitur. Princip. §. sed & quod Principi. Instit. de iure natur. gent. & ciuil. & huius rationis ratio secundum Io. Igne. vbi supra, est quæ ponitur per gloss. in §. furtiuarum. in gloss. 1. Inst. de vsucap. quam sumpsit ex dicto Iuuenalis, Sic tamen vobis, sic iubeo, nec inferiori cõpetit autoritas discutiendi de ratione. Sufficit enim dicere, ita vult Princeps, quia ratio erit in eius mente retenta, quæ iusta tamen præsumitur, ut dicunt Aretin. & alii in l. 1. in princip. ff. de acquir. possess. text. in l. dubium non est. C. de repud. in l. humanum. C. de legit. Subdit tamen Ioann. Igne. in dicto loco. quod non videtur sibi vera prædicta decisio Cyn. quia hoc in casu iniusti mandati Principis (de quo Cyn. loquitur, qui differt ab alia superiori quæstione de Iudice non exequente, sed supersedente, quando videt sententiam iniustam, ut animaduertit Boss. ne erres, in dicto tit. de homicid. num. 97.) non est illico procedendum ad executionem, sed supersedere Iudex debet, & Principi rescribere.

scribere, & secundam expectare iussionē, per text. in l. si vindicari. C. de pen. que canonizata est in c. cum apud Teffalon. cam. 2. quest. 3. de quo etiam in c. si quando. vbi plene per Felyn. de rescript. quod communiter teneri dicit d. Carrer. in pract. crimin. fol. 152. num. 13. secundum Lugdunens. impressio. quem refert Iul. Clar. lib. 5. sentent. §. fin. quest. 97. vers. item est differenda. & in dicta quest. 69. versic. solet dubitari. vbi refert etiam Tacq. dicentem hanc opinionem videri magis communem. vt ille dixit in pract. crim. cap. 10. num. 38. & communem etiam dicit ex Carrer. & Iul. Clar. in dictis locis. Fichard. in suis commu. opinio. in verb. executio. relatus inter communes opiniones recens collect. tomo 2. lib. 7. titul. 15. de execut. rei iudic. nu. 19. quam opinionem sequutus est etiam Angel. in Authent. de mandat. Princip. num. 1. dicens per illum tex.

334 quod licet statutus dicat, quod Officialis sub pena mille debeat cito decapitari facere bannitum, qui in eius fortiam venit, potest tamen, & debet executionem differre, & refert & sequitur Paris de Put. de Syndic. in verb. de excessibus consiliariorum. n. 11. Vnde gloss. in dict. Authent. de mandat. Princip. in §. de

335 inde. in verb. nunciatis. inuehit ¶ contra eos qui reclamare non audent contra literas Papæ, aut Imperatoris iniustas, dicens, quod tatum abest, quod rescribendo & reclamando legi & Principi deseruiant, quod maxime seruiunt, vt per eam ibi. cui est similis gloss. in §. fin. in Authent. vt determinatus sit numerus cleric. in verb. contradicere, vt etiam contra tales exequentes talia mandata Principum, & non rescribentes inuehit Ioann. Igne. vbi supra, & Paris de Pute. in dict. verb. de excessibus Consiliariorum, quem refert Carrer. in pract. crim. d. fol. 152. num. 13. vbi alios etiam

336 alleg. Crauet. consil. 749. num. 25. lib. 5. Sed ¶ Boss. in d. titul. de homicid. num. 98. intelligit veram dict. decif. Cyn. quando Iudex esset dubius, an iuste vel iniuste Princeps hoc mandaret, & tamen bene considerando qualiter personæ, & cætera omnia magis inclinatur, vt mandatum sit iustum, quam aliter, prout inclinare debet, quod mandatum iustum sit quando esset instructus virum illum decapitandum, seu aliter morti tradendum esse malæ conditionis, & manu promptum; aliter ipse Boss. arbitratur, quod deberet superfederi, & Principi rescribi, vt si ille morti iussu Principis tradendus vir esset integra vitæ, & nullo modo posset in mentem iudicis venire, vt ille mortem mereatur: debet enim Iudex sic animum suum inclinare, quod mandatum iustum sit, vt per eum ibi, qui dicit, hoc colligi ex dictis per Felyn. in d. cap. qua in Ecclesiarum. vers. quinta conclusio. & in vers. recipit. & satis idem sentire videtur Ioa. Igne. in dicto loco. dum ¶ dicit expectandam

337 esse secundam iussionem, quando Iudici non apparet causa, propter quam mori debeat iussus per Principem ad mortē tradi, de quo etiam Fely. in d. ver. recipit. Sed ¶ quicquid sit, dicit Iul. Clar. dicta quest.

338 60. vers. solet dubitari. circa fin. quod ipse non daret amico suo tale consilium superfedendi, ac differendi, & Principi rescribendi, & multo magis quando Princeps esset iratus, ne ei contingeret id quod contigit Prætori Varisii, qui vt refert Boss. in d. titul. de homicid. num. 98. in fine. suspensus fuit iussu Ducis Galeatii Sfortiæ, quia ille non statim suspendi fecerat quendam hominem, quem Dux ipse suspen-

di mandauerat, quod quandoque Tyranni facere solent, vt dicit in proposito Carrer. in pract. crimi. d. fol. 152. num. 29. vnde infert, quod ¶ ratione istius imminentis periculi exequendo & occidendo Officialis excusatur, vt per eum ibi post alios, quos alleg. 339 Et tamen ¶ iusto Principi molestum esse nō debet, quod eius iussa, quæ iudici, cui iniunguntur, nō iusta videntur, executioni demandata non fuerint. vt dicit Gigas in tractatu de crimin. lase maiest. titu. qualiter in crimin. lase maiest. proced. quest. 16. num. 9. referens, quod ¶ de Antiochio tertio Asiæ rege scribitur. Is enim omnibus Regni sui vrbibus scripsisse traditur, quod si quid literis, quæ eius nomine scriberetur, esset, quod legibus aduersari videretur, crederent ignaro se eiusmodi literas scriptas fuisse, & propterea eis non parerent.

Nec ¶ dici potest Officialem non benefacere, si pro honore superioris non exequitur eius mandatum, vt pulchre dixit Bald. in l. fin. post nu. 6. Cod. de negot. gest. quem in proposito allegat Gram. not. 32. num. 25. dicens etiam esse text. in cap. cum teneamur. de praben. vbi cauetur, quod ¶ si iusta subter causa non adimplendi mandatum superioris, & quanimitè superior sustinere debet, vt ibi si pro eo mandatum nostrum non duxeris exequendum, & refert Gram. vbi supra. quod ¶ cum ipse præsciuiset obistere indignatæ voluntati Illustrissimi Cardinalis Columnæ Locumtenentis generalis in regno, qui præceperat, ¶ quod quidam torqueretur sine iudiciis, asserens se habere conscientiam informatam, illum homicidio interfuisse, quod tantum abfuit, quod Cardinalis ille Illustrissimus fuerit indignatus, quod maxima benevolentia eum prosequutus fuerit, quia sciuit furorem executionis iustitiæ pro beneficio Reipubl. temperare rationibus, de quibus late ibi per eum, de quibus etiam late per Roland. à Valle consil. 12. volum. 3. decif. Pedemont. 79. Bursat. consil. 201. num. 94. vol. 2. Vt satis iuste Andr. de Ifern. in cap. 1. §. fin. de capi. qui iur. vend. in vlt. addit. & relatus per Gram. dict. vot. 32. post d. num. 25. imprecatus ¶ fuerit, vt Deus dissipet istos officiales, qui Principi contra veritatem & iustitiam complacere volunt & obsequi. Propterea ¶ sanum esse consilium Iudicis reputat Gigas, vbi supra. superfedere, & rescribere expectando secundam iussionem, cū quia, vt inquit Iuuen. ad hoc etiam relatus à Io. Igne. in d. quest. An Rex Franciæ. num. 125. & Mars. in tract. de bannit. in verb. expectatur. num. 17. nulla ¶ vnquam de morte hominis cunctatio fera est; tum, quia ¶ vbi maius est periculum, ibi cautius est agendum. d. cap. vbi periculum. de elect. in 6. & præsertim ¶ quia consiliū hoc rescribendi, quando mandatur quod iniustum nobis videtur, à sacris Canonibus introductum, vel comprobaturum est, vt in c. si quando. de rescrip. & ibi late Felyn. & subdit Gig. in dicto loco. hoc ¶ fieri debere à Iudice, cui ita scribitur, tam si causæ cognitionem habet, quam si est executor, qui causæ cognitionem nō habet, præsertim si ¶ si ¶ constaret de innocentia rei, contra quem scribitur: tunc enim omnino superfedendum est, secundum eum post Bald. in d. l. addictos. C. de episc. audien. circa fin. vers. dicit etiam Innoc. cum alijs, de quibus supra. num. 39. & in presat. num. 60. quod verum est, si euidenter

- 353 denter de innocentia constaret. Nam ꝑ sententia
quæ notoriam continet iniquitatem, aut intolerabilem errorem habet, nec ab executore exequenda est, quia iuste non potest, nec tenetur eam exequi, vt tradit Curt. iunior & Purpur. in l. magistratibus. ff. de iurisdic. omn. iudic. colum. fin. Felyn. in cap. at si clerici. de iudic. colum. 3. not. in d. § quia vero. d. cap. pastoralis. de offi. deleg. Afflict. in proem. constit. post mundi machinam. num. 55. Anchar. consil. 382. colum. penul. Couar. d. cap. 1. lib. 1. variar. resolut. num. 10. vbi alleg. etiam Caiet. 2. 2. quest. 67. artic. 2. ad fin. & dicit esse textum optimum, in cap. inter ceteras. de re iudic. Nauar. in manual. confessarior. cap. 25. num. 14. dicens post Alexandr. quem alleg. & glo. in d. § quia vero. quam dicit receptam, quod
- 354 Iudex ꝑ peccat, qui sententiam superioris exequitur, sciens esse nullam & irritam, siue quia errorem contineat intolerabilem, siue manifestam iniustitiam, & sententiam iniustam esse nõ exequendam, dicit etiam Ang. in l. à diuo Pio. in princip. & ibi Alexandr. in fin. de re iudic. Vezzin. inter communes opiniones reces collect. tom. 2. lib. 7. tit. 15. de execution. rei iudic. num. 75. de quo etiam Iason in §. si minus. colum. 6. Instit. de action.
- 355 Admonenturq; ꝑ propterea superiores vti publicæ personæ facientes mandata magistratibus & Iudicibus, vt aliquem mori faciant non obstantibus aliquibus in contrarium facientibus, quia tales in foro conscientie tenentur, & pœna. l. 1. ff. de fidei. vt admonet eos Mars. ibi num. 111. & Roland. à Valle
- 356 d. consil. 12. n. 84. vol. 3. Prout ꝑ etiam admonentur Iudices & Rectores talia mandata exequentes, si iniusta fue. int, quia similiter pœna d. l. 1. tenentur, si mori de iure ille non debebat, vt etiam admonet iidem Mars. & Roland. à Valle in dict. locis. qui sub-
- 357 dunt, quod ꝑ non excusantur prætextu illius mandati: quoniam mandatum iniustū superioris subditum illud exequentem non excusat. l. meminere.
- 358 vbi omnes. C. vnde vi. Quamuis ꝑ à pœna ordinaria eos excusari, non etiam extraordinaria velit Iacob. Menoch. de arbitr. iudic. cas. 354. tam si mandatum iniustū sit ipsius Principis, quam inferioris à principe vt in magistratu, vt per eum ibi num. 8. & num. 23.
- 359 vbi eam dicit esse rationem, quia ꝑ in hoc iudice ita exequente dolus cessat, & ita pœna ordinaria; vt late per eum ibi, qui ita intelligit gloss. Bald. & Floria. in l. liber homo. l. 2. ff. ad l. Aquil. vbi scribunt, illum
- 360 excusari, qui iussu ꝑ Magistratus aliquem quæstionibus subiecit, vt etiam intelligit, quæ similia tradit Iason in consil. 236. colum. 1. libr. 1. & quod tradit Catald. in tract. syndic. quest. 120. quem sequutus est Iul. Clar. d. lib. 5. sent. §. fin. quest. 60. vers. solet. inquit ille,
- 361 quod si ꝑ Collateralis, seu miles Prætoris illius mandato iniuste aliquem morti tradiderit, excusatur. Ita etiam intelligit late tradita per Gram. dicta decis. 36. num. 81. vbi inquit, quod si Magistratus iussit aliquem decapitari, militem, hoc est executorem, excusari. Hæc etiam ꝑ intelligens ipse Menoch. vbi supra. quãdo Magistratus & Iudex vti publicæ personæ, & iuxta munus suum hæc iuberent, & mandarent. At contra, si tanquam priuati iuberent, vt annotarunt antea Dec. in d. l. non videtur. §. qui iussu. in fin. & ibi Cagnol. num. 1. de reg. iur. & idem respondit Crauet. consil. 319. num. 11. lib. 2. Vnde Roland. à Valle dict. consil. 12. num. 96. & alijs seqq. libr. 3. simul admo-

nens & superiores ita mandâtes, & Iudices ita exequentes, primum principes ꝑ & superiores admonet, vt curent Consiliarios & Iudices ætate proelectos, prout senem (vt hoc illi addam) non iuuenē esse oportet bonum Iudicem, vt scripsit Plato lib. 3. de Republ. forte ex Daniel. capit. 13. cum, vt plurimis placuit, sacros Bibliorum libros, & maxime Moylis legerit, & maiori ex parte testatus fuerit. & aduertit Tiraq. de iure primogen. in prefat. num. 172. nobiles timentes Deum, prudentes, peritos in legibus, rectoros, iustitiæ deditos habere, qui remoto omni timore audeāt ipsis dicere, quæ iustitia patitur: hoc enim modo eorum consulent conscientie, semen suum augebunt, dominia & principatus conseruabunt, ac subditos fideles habebunt. Subinde ꝑ Iudices & Magistratus admonet, quod discant amplecti quod æquum & iustum est, nec velint se meliores videri, quam ipsæ leges, ac omni studio iram vitare, timorem, munera, & fauorem, quorū occasione iudicia vel subuertuntur, vel ad tempus debitum prætermittuntur, & si hæc obseruabunt, veri, recti, & iusti Iudices, ac ministri Dei appellabuntur, & eorum animæ in alio seculo detrimentum non patientur: sin autem, reminiscantur se Deum in testem habere, qui eos in damnatione perpetua constituet, bonaque eorum ad tertiam generationem transire non permittet.

Sunt & præter hoc remedium consulendi Principem, alia etiam prodita remedia, quibus Iudex certo sciens innocentiam rei, eas possit euadere angustias, in quas ꝑ hæc in re ex eo concluditur, quod si sententiã ferat iuxta allegata & probata, & ita etiã eam exequatur, innocēs ille peribit, ipseq; Iudex apud Deum Opt. Max. iniquitatis reus erit, si vero illum sententiã absolutum reliquerit, tenebitur, punieturque in syndicato, quasi ob gratiam fecerit, vel pecunia turpiter corruptus. Nec enim ei notitiam illius rei particularem profitenti fides adhibetur. Sunt ꝑ enim qui iudici cõsulant, vt causam superiori remittat, & à iudicãdi munere abstineat potius, si id commode fieri potest, quam innocentem condemnet, quod consilium dedit D. Thom. 2. 2. quest. 64. arti. 6. ad tertium Syluestr. in sum. in verb. iudex. 2. quest. 5. & communem dicit Imol. in cap. pastoralis. §. quia vero. de offic. deleg. & ex eo communem dicit Fichard. relatus inter communes opinio. recens collect. tom. 2. lib. 9. titul. 1. de public. iudic. num. 15. quam etiam sequitur Petr. Gregor. libr. 48. Syntagmat. iuris vniuersi, cap. 9. num. 6. Quod tamen non videtur satis tutum esse, cum ab alio Iudice ex eiusdem actis innocens damnabitur ex huius Iudicis remissione, nec Iudex hic liber est à reatu causam dans morti innocentis: perinde enim est sic superiori remittere, ac supplicio offerre. Et si potest sententiã ferri ex his, quæ Iudici vt Iudici probata sunt, vt supra firmauimus, nõ debet is Iudex aliter à munere iudicandi abstinere, quam vt innocenti subueniat, qui quidem effectus nequaquam sic sequitur ex remissione causæ ad superiorem, ad eo quod remedium hoc non solum non videtur satis cautum esse, sed imo inane, vt Caietan. existimat. 2. 2. quest. 68. artic. 2. Domi. Sor. dict. 4. q. artic. 2. de iustit. & iur. Couar. d. cap. 1. lib. 1. variar. resolut. post num. 9. vers. septimo sunt.

- 367 Sunt ¶ & alii, qui opinantur Iudicem debere pronunciare, sibi de causa non liquere, hoc ipsum iuramento asseuerantem, iuxta text in *l. si de meis. §. vlt. ff. de arbitr. & est consilium Auli Gellij, libr. 14. Noct. Attic. cap. 2. Angel. in l. non quemadmodum. ff. de iudic. & in hac specie ita consulit Alciat. d. cap. 1. de offic. ordin. num. 91. à quo ¶ dissentit Couar. in dicto cap. 1. lib. 1. variat. resolut. d. vers. septimo sunt qui. eo quod ¶ tex. in *d. l. si de meis. §. vlt.* præfatum consilium probet in eo Iudice, qui intra certum diē iudicare & causam diffinire cogitur, cum tamen eo die nondum ei liqueat, quid in ea controuersia iuste diffiniri possit, quod potest variis ex causis contingere, & maxime cum inter duos conuertitur de aliqua re, quæ per eorum neminem possidetur, ita vt neuter nec vere actor sit, nec vere reus, & intra diē præsignatam minime liquidum est, ad quem eorum res illa pertineat; graue ¶ si quidem est, vt in re dubia certa proferatur sententia. cap. graue. 11. quæst. 3. Anchar. conf. 64. Alexan. conf. 39. col. 2. lib. 5. Dec. conf. 524. num. 9 Franc. Becci. conf. 67. num. 8. Deinde subdit Couar. vbi supra. quod ipse non videt, quo pacto Iudex hic possit iurare sibi non liquere: siue enim confideremus publicam, siue priuatam scientiam, certus est, quid in ea, quæ tractatur, causa verum sit. Sed ¶ apud Iuriconsultum in *l. Pomponius. ff. de re iud.* vt etiam considerat in *d. loco* Couar. Iudex ordinarius, qui iurat sibi non liquere, à iudicandi necessitate immunis est, nec iudicare tenetur, nec sententiam in ea controuersia dicat, cum Collegas habeat, quibus id munus eo recusante incumbit.*
- 372 Sunt ¶ etiam alii, qui illud dant remedium, vt ad iam causam diffiniendam alium (si ei liceat) substituatur, vt communem ex *Imol. quem allega. dicit Fichard. relatus inter dictas communes opiniones, d. tom. 2. lib. 9. tit. 1. de public. iudic. num. 15.* Quod remedium lugubre dicit Vasq. d. cap. 14. num. 1. lib. 1. controuers. illustr. quia innocens ille sub Iudice substituto eius innocentia in scio verisimiliter peribit. facit quod diximus supra eo in casu, in quo causam Iudex remitteret superiori.
- 373 Idem ¶ consulentes aiunt, quod Iudex potius debet officium, munusque suum deserere, & Magistratui cedere, quam innocentē damnare. Quin alii ¶ aiunt teneri potius omnium suorum bonorum dispendium facere, quam innocentem damnare, vt per Accurs. Hugo. Calder. Syluestr. & alios relatos per Vasq. d. c. 14. lib. 1. controuers. illustr. colum. 6. post prin. qui & ea sequitur, quod Dom. Soto d. quæst. 4. art. 2. de iustit. & iur. nimis durum visum est, ac multo improbabilius, tum quod remedium hoc inutile est, tum præcipue, quod nemo tenetur tam ingenti suo incommodo damnū, quod ipse non dedit, in fratre cauere: quid enim si Iudex ille non haberet aliunde, vnde victum quæreret, bis stulte faceret, quia nec illum saluaret, & se ipsum illuderet. Et si Iudici liceret dimittere officium, nulla profecto esset quæstio hæc, quia cum quicumque posset officium suum dimittere, semper in promptu esset remediū hoc, vt inquit Sot. in *d. loco*. qui etiam animaduertit, quod licet Syluestr. in summ. in verb. Iudex. 2. visus sit tenere opinionem S. Thom. dict. quæstion. 67. supra relata: id tamen non optima fide fuisse:

ait enim, quod Iudex tenetur innocentē damnare & occidere, quando neq; ipsum potuerit superiori remittere, neque suum officium dimittere, hoc etenim secundum eum S. Thom. nusquam dixit, vt ibi per eum.

Satius ¶ ergo erit, testium falsitatem diligenter inquirere, vt supra diximus numero 181. ex Couar. qui hoc dicit in dicto cap. 1. lib. 1. variat. resolut. d. vers. septimo sunt qui. & Syluestr. in summ. in dict. verb. Iudex. d. num. 5. & Sot. dicta 4. quæst. artic. 2. de iustit. & iur. Sed Couar. & Syluestr. non aperiant quibus viis Iudex testium falsitatem detegere possit; aperit autem Sot. in dicto loco. Dicit enim quod quemadmodum Iudex scit innocentiam rei; ita etiam scire poterit, quibus viis poterit falsitatem testium detegere, & ¶ quod ob id poterit Iudex testes instantius interrogare, districtiusque scrutari horam, & locum, & formam, illa vtens nimirum prudentia, qua Daniel presbyterorum iniquitatem deprehendit, vt Susannæ innocentia patefaceret, quamuis illorum testimonio conuicta videretur, vt habetur Daniel. cap. 13. per Bald. post gloss. in *l. testium. nu. 13. C. de testib. Aret. conf. 71. colum. 5. Iacob. Aegid. in tractatu de testibus. num. 29. & Io. de Turre Crem. in cap. nihilominus. 3. quæst. 9. & alibi diximus.* Sed ¶ remedium hoc proderit quidem ante sententiam, prout loquuntur prædicti Doctores, sed banno iam sequuto & sententia, non video quomodo sine gratia Principis prodesse possit, cum non amplius de veritate criminis inquiratur, sed sola restat post sententiam executio, vt supra diximus ex communi, cap. 1. num. 230. & dicit Iul. Clar. lib. 5. sentent. quæst. 96. vers. sed nunquid. Quod ¶ cum ex dispositione statutorum bannitus in contumaciam habeatur pro confesso & conuicto, supinus esset Iudex, qui post sententiam ulterius inquireret, quod præsertim verū est, stantibus dictis Motibus propriis Summ. Pont. Pii IIII. & Pii V.

Et ¶ præter hoc remedium inquirendi testiū falsitatem debet etiam Iudex quamlibet aliam tentare viam, ne innocens condemnetur, vt etiam dicit Couar. & Sot. in *d. locis*. debet enim tantare viam, vt innocens eius testimonio absoluator, hoc ipsum Principi, & Reipublicæ significans, vt per Couar. in dicto loco, & supra diximus numero 320. quod & voluit Sotus, vbi supra, qui ait quod deberet Iudex, si profuturum cerneret, in tempus exuere personam Iudicis, & coram superiori personam agere testis. Quin ¶ etiam (subdit idem Sot. eo loci.) si citra scandalum, optimaq; dissimulatione id fieri posset, liceret ei carceres apertos secreto dimittere, vt innocens se in pedes conferret.

Et ¶ si similiter apud Principem Iudex obtinere non valeat huius innocentis absolutionem, nec aliud sit huic innocentia tutum refugium, poterit Iudex ita in vltimas conclusus angustias absque animæ periculo, ac tenebitur eam causam ex allegatis & probatis diffinire, etiam in causa mortis, nimirum quod potius est morti adiudicandus innocens, quam deserenda testimonia publica, vt est opinio S. Thom. dicta quæst. 67. artic. 2. & quæst. 64. artic. 3. ad tertium. à Theologis, Legistis & Canonistis frequentiori calculo approbata, vt supra diximus num. 319.

num. 319. & de qua testantur Sor. & Couar. *vbi supra*. qui ita cum hac receptori opinione resident post alios, quos alleg. in hac difficili quaestione, vt etiam pluribus congestis hanc esse magis receptam opinionem, dicit Iacob. Menoch. *conf. 92. num. 80. lib. 1. & sequitur etiam Vmber. locat. in oper. inquisitor. in verb. Iudex. versic. sed vt rem ipsam. vbi per hoc pulchre &*

384 concludentissime ostendit, non posse Iudicem laicum, cui haereticus traditur puniendus, aliquo modo superfedere, eo quod dicat, se scire illum de haeresi damnatum esse innocentem. Aut enim (inquit) hoc scit per probationes legitimas, puta per testium examinationem, aut per aliquid aliud sibi priuate cognitum. Si primo modo, illa probationes coram ipso factae nullius sunt valoris, veluti factae coram Iudice incompetente, cum ipse non possit de hoc crimine directe vel indirecte cognoscere. Si secundo modo, non iuxta cognita sibi vt priuatae personae, sed secundum allegata & probata, & secundum leges & iura, vt publica persona procedere debet. Praeterea aut vult procedere vt Iudex, & debet quamuis incompetens iudicare secundum iura; iura autem praecipunt Iudicem laicum haereticum sibi traditum debere punire: aut vt executor, & executoris limites excederet, si cribrare & rursus examinare vellet iam acta coram Ecclesiastico, quod non licet, *vt latius ibi per eum.*

385 Nec tamen ita in vltimas conclusum angustias illud moueat, vt adhuc superfedendum putes, quod a pietate sumitur argumentum: quoniam videtur animus eximescere innocentem morti adiudicare. Hoc enim non persuadet, *vt considerat Sotus, vbi supra*, quod eius causa deserenda sint leges, deserendaque sint testimonia publica, ac deserenda publica tranquillitas: est enim lex omnis humana quantumuis iusta, nihil aliud, *subdit Sor.* quam cribrum expurgandi tritici, quae nequit sic exacte iusta & iniusta discernere, quin cum purgaminibus nonnulla quandoque decidant granis, sed solum persuadet & submonet Iudicem, quod quam maximam adhibeat diligentiam, & curam in ipsius innocentis tutelam. Ita Sor. *vbi supra, in fine dict. 4. questio.* qui propterea admonet Iudicem vt talem adhibeat diligentiam, vt & admonet Couar. *vbi supra, & supra satis admonuimus.*

387 Praedictas tamen angustias supremus Iudex, ad quem esset miser delatus, quem scit esse innocentem, accusatus tamen de grauissimo crimine, adeo vt citra graue scandalum nequeat illum vita donare, facilius euitabit: multo enim plura is supremus Iudex habet remedia. Nam posset testes vrgentius deterrere, possetque excogitare alias vias, quibus innoxium a tanto periculo posset eripere, praesertim tamen cum possit etiam damnato ad mortem vitam concedere. *late Paris consil. 1. numero 1. & alijs seqq. volum. 4. ita etiam Sor. d. 4. quest. colum. 4. in fin.* Quinimo ipse supremus Iudex, qui in ditione sua potestatem habet condendi & abrogandi legem, potest ex sua conscientia, etiam si iudiciales adessent contrariae probationes, sententiam ferre: quandoquidem non probationes testium, qui saepe corrumpi solent, non instrumentorum, quae non semel falso conficiuntur, sed sola ipsa in-

specta veritate, quam ipse nouit iudicare potest, & debet. Ita Cyn. Bar. & alii in l. 1. in fin. C. vt qua defunct Aduoc. par. iudic. suppl. Fely in d. c. pastoralis. §. quia vero num. 23. vers. secundo limita. de offic. deleg. qui tamen in specie asserit, hoc procedere in quouis domino, cuius dictam in suo territorio legis loco est. Hanc quoque sententiam probauit Caiet. d. quaest. 67. artic. 2. in 2. 2. & hos sequutus est Couar. dict. cap. 1. lib. 1. variar. resolut. num. 7. ad fin. vers. Princeps tamen, quibus accedunt Dec. in cons. penult. num. 16. & Menoch. d. conf. 92. num. 81. qui alios etiam allegat & dicit hanc esse receptam sententiam, vt eam etiam sequitur post plures, quos allegat Maschard. dicta conclus. 948. num. 6. volum. 2. de probation. Imo tamen & 390 qui Principis vices gerit, secundum conscientiam probationibus reiectis iudicare potest & debet, vt censuit Guid. Pap. quaest. 29. qui testatur ita in consilio Delphinatus obseruatum fuisse. Illum sequuti sunt Gram. decis. 62. num. 32. Alciat. d. cap. 1. num. 89. de offic. ordin. Neuzan. cons. 67. num. 18. Roland. à Valle cons. 70. num. 23. hoc sequutus est Menoch. d. consil. 92. num. 82. dicens etiam esse receptam assertionem; & si à Guid. Pap. dissentiat solus, inquit Menoch. tamen Couar. 391 dicto cap. 1. nu. 7. vers. tertium etiam. Verum solus non est Couar. qui dissentiat à Guid. Pap. à quo dissentit etiam Cachetan. decis. 1. Pedemont. num. 43. ostendens etiam Bart. per ipsum Guid. alleg. non dicere id, ad quod illum allegat, sed contrarium, vt ibi per eum. vt etiam videtur dissentire à Guid. Pap. Maschard. d. conclus. 948. nu. 8. quatenus simpliciter tamen residet in opin. Couar. à Guid. Pap. dissentientis. Confuluit tamen eo casu Caiet. d. art. 2. d. q. 67. vt tamen Princeps palam testetur, & publice propriam & priuatam scientiam manifestet, quo populo satisficiat. & refert Couar. d. cap. 1. vers. tertium etiam. qui addit, Principem tamen hac in specie aequissime facere, si reum 393 ex probationibus nocentem, vere tamen ab eo crimine liberum ex propria scientia absoluerit, reum autem ex processu innocentem itidem immunem à poena iudicauerit, etiam si Princeps sciat priuatim eum vere deliquisse, nisi delictum ita atrox ac perniciosum esset, vt maxime conueniat Reipublicae, eius auctoritatem publice puniri.

Sed est abhuc in re obseruandum, antequam Iudex ita in vltimas conclusas angustias ex probationibus damnet, & occidat innocentem. Primo à quo tamen Principe is Iudex constitutus fuerit, si enim à Principe, iustum dominii titulum non habente, constitutus fuerit non poterit aliquem condemnare ad mortem, vel membrorum mutilationem, & condemnando, vt homicida tenetur. Quia tamen nullus potest alium iudicare, nisi legitimam habeat potestatem ordinariam vel delegatam super illum, secundum S. Thom. 2. 2. q. 68. arti. 1. Item tamen gesta per tyrannum nulla sunt, secundum Innoc. & Ant. de But. in c. nihil. de elect. & in c. in literis. de restit. spoliat. tex. in l. decernimus. C. de sacros. Eccles. & ita Iudicem admonet, dicens, ita sub tali Principe iudicare, esse peccatum mortale 397 F. Alex. de Arioft. in summ. confesso. lib. 3. in verb. status Iudicum. vers. si Iudex constitutus.

Secundo tamen Motu proprio literae Principis hac in re emanauerint: tunc enim secunda iussio expectanda non est, quoniam tamen Motus proprius, & secunda iussio aequiparantur. vt notat Baldus in l.

nec damnosa. C. de precibus Imper. offerend. quod dictum pro sing. not. Rom. in l. si vero. §. de viro ff. solut. matrim. 3. fallent Alex. ind. in l. in princip. ff. quod quisq. iur. refert & sequitur Dec. in dict. cap. si quando. colum. 1. in fine. de rescript. & Gigas in dicto tractatu de crim. lese maesta. d. quest. 16. in fin.

- 400 Tertio ¶ illud potissimum à Iudice Christiano obseruandum & attendendum est, ne contra conscientiam agat. Contra conscientiam autem agat, si ipse crederet, existimaret, aut dubitaret, se non posse, licet suffultum prædicta receptiori Doctorum & Theologorum opinione, ferre sententiã ex probationibus contra priuatam eius scientiam, & nequaquam quidem poterit ita sententiam pro-
- 401 ferre. Imo ¶ peccaret mortaliter palam agens contra propriã conscientiam dictamen: quod si contra Iudex crederet, & opinaretur, se posse iuste ferre sententiam ex probationibus, quamuis vt priuatus contrarium cognouerit, hac quidẽ opinione præmissa poterit, prædictam receptiorem sententiam Doctorum & Theologorum sequens, sententiam ferre ex probationibus absque vilo vitio vel culpa, quod fatentur Hostiens. & Io. Imol. in d. cap. pastoralis §. quia vero. num. 7. Hadrian. in quolibet. 2. ad fin. Nauar. in cap. si quis autem. de pœnit. distinct. 7. num. 128. Co-uar. d. cap. 1. lib. 1. variar. resolut. post num. 6. versic. non obstant que in prioris. vbi alios remissive alleg. & dicit,
- 402 quod omnino ita fatẽdũ est, nulli ¶ Iudicum vsquã licere ita contra conscientiam iudicare, nec huius conclusionis contrarium S. Thom. nec quenquam alium ex doctis asserere, ita declarans (ne erres) aliud ¶ esse, Iudicem ferre sententiam ex his, quã vt
- 403 Iudex scit, etiam si vt priuatus contrarium cognouerit, aliud esse Iudicem ferre sententiam contra conscientiam, & propriã conscientiam dictamen, quando Iudex credit, existimat aut dubitat, se non posse ferre sententiam ex probationibus. contra priuatam eius scientiam, vt primo casu sine vitio & culpa sententiam ferre possit, secundo autem nequaquam, vt per eum ibi. nisi ¶ hanc conscientiam deponat. vt per Syluestr. in sum. m. in dicto verbo Iudex, el. 2.
- 404
- 405 Nullo ¶ autem modo ab executione est super sedendum, nec illa differenda est, quando bannitus nocens ex processu appareret. Postquam ¶ enim crimen semel detectum est, Iudex statim debet iuris sententiam proferre, ne forte supplicandi Principi occasio præbeatur, vt dicit text. in l. cum reis. C. de pœn. l. constitutiones. ff. de appellat. l. hi autem omnes. ff. de iniust. rupt. & irrit. testament. l. 1. C. de custod. reor. de hoc in cap. felicit. vbi pulchre Petr. de Anchar. in 16. & 17. not. de pœn. in 6. Io. Igne. qui ita admonet in l. necessarios. §. non alias. num. 147. ff. ad Syllan. & subdit
- 407 quod ¶ non est alioqui consultum Reipublicæ, si post detectum crimen Iudices in coercendis criminibus supini aut remissi essent. d. l. addictos. C. de episcop. audiend. l. 1. C. de statu & imag. d. cap. felicit. l. 1. ff. de iust. & iur. Instit. in procem. ibi. calumniantium iniquitates expellat. l. 1. §. quies. ff. de offic. præfect. vrb. l. con- gruit. ff. de offic. præsid.

Quinimo nec si iam supplicatio porrecta esset Principi, & rei exitus pederet, an Princeps gratiam sit facturus, vel ne, super sedendum est: neq;

enim interim executio impeditur, vt communiter concludunt Doctores, Iason in l. 4. §. condemnatum. num. 427. & seq. ff. de re iudic. & in l. 1. num. 4. C. de precibus Imperator. offerend. Cardinal. in capit. ex literis. in 8. oppos. in fine. vbi & Bellamer. numer. 9. de restitut. in integ. Benintend. decis. 85. num. 12. & nouissime ac prudenter prædictos sequutus eruditissimus D. Sfortia Oddus in suo locupletissimo & eruditissimo tractatu de restit. in integ. part. 2. quest. 100. artic. 1. num. 3. vbi de communi testatur & limitat duobus modis: Primo nisi expectaretur restitutio à Principe per viam iustitiæ: secundo respectu offensionis, quã à priuato posset inferri. Pendente enim petitione huius restitutionis gratiã, interim impune bannitus offendi poterit, vt per eum ibi ex communi.

Quod ¶ præsertim obseruandum est, quando executionis dilatio tumultũ in populo moueret, vt probat l. qui eodem. vbi Mars. num. 2. ff. ad l. Cornel. de Sicar. Iacob. Menoch. de arbitr. iudic. quest. 98. numero 4. item & aduersus eos, qui enormia commiserunt, quorum ¶ calamitati Iudices illachrimari non debent. iuxta l. obseruandum. ff. de offic. præsid. & ¶ cum tales non puniuntur, publica lætitia turbatur, iuxta l. nemo. & ibi Bald. C. de episcop. audiend. & ¶ ira Dei in nos prouocatur à quo pro delictorum punitione venia speratur, ac populi incolumitas procuratur. l. pronunciar. C. de ferijs cum vulg. & ita admonet etiam Gram. decis. 36. num. 1. & Angel. in d. l. cum reis. in fin. C. de pœn. quem refert Iul. Clar. lib. 5. sentent. §. fin. quest. 97. in fin. & reprehendit Iudices, qui reis gratificantes differunt pœnã executionem, vt illi gratiam habere possint, & dicit quod male faciunt, quia ¶ amicus Dei est, qui interficit inimicos Dei, & refert idem Clar. eo. lib. & §. quest. 59. vers. scias. etiam quod ¶ Senatus Mediolanensis condemnauit ad trimes per decennium quendam Iudicẽ, qui condemnati pro furto ad furcas corruptus supplicium distulerat. Et dum malos Iudex percurit, in eo quod mali sunt, minister Dei est, vt dicit D. Hieron. super Ezechiel. lib. 4. & idem super Hierem. homicidas (inquit) sacrilegos, venenarios punire, non est effusio sanguinis, sed legum ministerium, & super Esaiam dicit, non ¶ est crudelis, qui crudelibus iugulat, sed crudelis ideo vocatur, quia crudelis patientibus esse videtur. Nam ¶ suspensus latro patibulo crudelem semper Iudicem putat; nam pessimus quisque asperrime reõrem patitur. Et dicitur in Epist. 1. ad Casarem seruum de reipublic. contra illud Catonis.

Quod merito pateris patienter ferre memento. de quo plene 25. question. 5. per tot. Tamen ¶ nulla maior æquitas in Natura, quam hominem exterminare criminiosum, qui ¶ homo non est, sed belua, quã se armat contra naturam, vt pulchre dicit Baldus in cap. super hoc. in fin. de renunciat. & late prosequitur Gulielmus Benedic. in cap. Raynutius. part. 2. in dict. verb. mortuo itaque testatore. d. numero 10. de testament. Nec ¶ tamen in morte hominis gloriatur Iudex, vt aliqui faciunt, homicida enim est. cap. miles. cap. cum minister. 23. quest. 5. Guliel. Bened. in d. loco, num. 97.

Suis ¶ tamen loco & tempore congruis sententiã execut. mandari debet, vt expresse dicitur in 2. moru proprio

proprio Pij V. quod dicendum est etiam quod dictus
 420 Motus proprius vel aliud statutum, & constitutio
 mandaret, quod captis bannitis in continenti sen-
 421 tentia executioni mandetur. Ex causa tamen, di-
 ctio illa, in continenti, & similes temporis inter-
 vala recipiunt, ut in terminis tradit Nell. de bannitis 2.
 par. 2. tempor. quest. 66. qua est questio ultima dict. partis.
 ubi plura iura ad hoc allegat & diffuse tractat illam
 422 questionem, an tamen stante statuto, quod contra con-
 demnatum captum in continenti fieri debeat exe-
 cutio lapsis tribus diebus post capturam, & captus
 sit condemnatus in poenam mille, quos si solvere
 non poterit, amputeur sibi caput, & intra dictas
 tres dies solutio facta non fuerit, an in con-
 tinenti lapsis dictis tribus diebus fieri debeat exe-
 cutio.
 423 Quamvis tamen sint multi casus, in quibus senten-
 tia capitalis contra etiam nocentem late executio
 differri debet, de quibus per Marf. in pract. crimin. §.
 opportune. ad quem se remittit Foller. in pract. crimin. in
 verb. penis debitis feriat. num. 7. & per Iul. Clar. lib. 5.
 sentent. §. fin. quest. 97. per totam. & Anton. Gomez. cap.
 13. delictor. num. 36. ubi ponit octo casus, & Iacobus
 424 Menoch. de arbitr. iudic. quest. 98. in fine. Ut tamen ne su-
 matur supplicium condemnati, qui post condemna-
 tionem furiosus effectus esset, executio differenda
 est, secundum communem opinionem de qua testatur Vasq.
 controuers. illustr. cap. 96. post nu. 9. Plac. cap. 29. post num.
 7. lib. 1. epit. hom. delict. Iul. Clar. lib. 5. sentent. §. fin. quest.
 60. versic. sed quero. late Michael Grass. relatus inter com-
 munes opiniones recens collect. tom. 2. tit. 30. de penis. n.
 125. qua de re late Andr. Tiraquell. de pens. caus. num. 4. &
 alijs seqq.
 425 Ac tamen etiam sumatur supplicium de mulie-
 re pregnantem, executionem differre oportet, ut est
 textus in l. pregnantis. ff. de poen. cum qua concordat
 constitutio regni, cuius meminit Foller. in fragmen.
 post pract. crimin. rubr. de calumniatoribus. numero 105. &
 ita seruauit Senatus Mediolanensis, non solum in
 poena ultimi supplicii, sed in quacunque alia poena
 corporali, ut dicit Iul. Clar. dicta quest. 97. vers. differ-
 tur. Verum in commun. opinion. verb. sententia capitalis.
 relatus inter communes opiniones recens collect. tomo 2. lib.
 9. tit. 30. de penis. numero 96. Anton. Gomez. dicto cap. 13.
 delictor. num. 37. & refert Aelianus lib. 5. variar. histor.
 capital. 18. Iudicii exemplum Areopagitarum, qui
 cum muliere veneficam damnassent morte, non
 prius eam interemerunt, quam partu liberaretur,
 & admonet Petr. Gregor. Syntagmat. iuris vniuersi.
 parte 3. cap. 32. num. 3. & tradit Nell. de bannit. secun-
 da parte, 2. tempor. quest. 45. qui propterea etiam ibi
 concludit, quod quemadmodum a Iudice fieri non
 426 debet executio sententiae contra pregnantem; ita
 etiam tamen nec a priuato fieri debet, qui propterea
 eam impune occidere non potest, ut per eum. Et
 ideo etiam tortura mulieri pregnantem inferri non
 potest, ut alibi diffuse diximus. Et si mulier haec ad
 mortem naturalem condemnata esset, statim po-
 test fieri executio post partum, nec aliquod tem-
 pus conualescentiae expectandum est, si tamen re-
 periatur nutritrix pro filio nato, alias supersedendum
 est, ut etiam supersedendum esset, si non ad mor-
 tem, sed ad aliam poenam corporalem condemna-

ta esset, donec scilicet fiat fortis, & in ea valetudine
 ut possit eam sine periculo mortis pati. ita tenent &
 declarant Dyn. Bartol. & communiter Doctores in dicta l.
 pregnantis. & in l. Imperator. 2. ff. de statu homin. & An-
 ton. Gomez. dicto cap. 13. delictor. num. 37. Et saepe etiam
 seruantur damnati post condemnationem, & poe-
 na differtur, ut ab iis in alios questio habeatur, l.
 qui ultimo supplicio. ff. de poen. & admonet Petr. Gregor.
 dicto cap. 28. num. 4.

Et tamen cautela, de qua Cyn. in l. prima. not. 2. C. de
 bon. proscript. quod ad differendam executionem 427
 contra nocentem compareat aliquis tertius post
 sequutam condemnationem, & dicat reum con-
 demnatum sibi esse obligatum ad reddendum ali-
 cuius mercaturae, negotiationis vel administratio-
 nis, vel huiusmodi; nam differri deberet executio
 donec ratio reddita esset, ut per eum ibi, & Cepoll.
 caut. 5. & Marf. qui alios allegat in dicto §. opportune. nu-
 mero 2. de consuetudine non seruatur, quia non ex-
 pectata huiusmodi redditione rationis, sententiae
 capitales executioni demandantur, ut ita seruari
 attestantur scribentes in dicta l. 1. & in specie Ange. &
 Imol. prout illos refert Angel. de malef. in verb. & ibi ca-
 put. numer. 31. alios de consuetudine haec attestantes
 refert Iul. Clar. dicta quest. 97. vers. primo qui tamen
 credit, non esse denegandam breuem dilationem,
 ut bidui vel tridui, ubi appareret, illam non peti in
 fraudem differendae, aut vitandae executionis, nec
 timor subesset, quod condemnatus vel posset de
 carcere euadere, vel alterius scandali, modo ille
 tertius talem rationem sibi reddi prius petere non
 potuisset, atque ex eo, quod non redderetur, ali-
 quod irreparabile praedictum pati posset: nemo
 enim ex aliena culpa damnum pati debet, iuribus
 vulgat. & sequitur Anton. Gomez. dicto cap. 13. delictor.
 num. 36. vers. secundus casus. Prout tamen difficile etiam 428
 esset in practica obtinere, ut ex eo differretur sen-
 tentiae capitalis executio, quod reus, contra quem
 lata est sententia, alium de aliquo crimine accusa-
 uit, donec scilicet iudicium accusationis ab eo co-
 ptae perficeretur, ut differendam esse executionem
 hoc in casu tenent omnes communiter, ut dicit I-
 mol. & Angel. in l. is qui reus. ille. numer. 24. hic. numer. 17.
 ff. de public. iudic. & praesertim difficile esset id obti-
 nere, si suspicio esset, quod in fraudem talis accu-
 satio instituta fuisset, ut dicit Iul. Clar. dicta quest. 97.
 vers. est etiam. quem refert Richard. in suis commun. opin.
 in verb. executio. relatus inter communes opiniones recens
 collect. tom. 2. lib. 7. tit. 15. de execut. rei iudicat. num. 106.
 Ut nec differenda esset executio, licet condemna-
 tus diceret, & assereret, se aliquid habere reuelan-
 dum Principi, tangens eius personam, statum, &
 salutem, textus est singular. in iure, in l. si quis forte. ff.
 de poen. & ibi Bartol. Alber. Angel. probatur etiam in l. cum
 reis. Cod. eodem tit. & tradit etiam Anton. Gomez. dict.
 cap. 13. numero 35. ubi tamen Suarez. ut addit cautel.
 hac in re se iudices gerere debere, tum existimat,
 tum monet, quia nonnulli aliquando vere id affir-
 mare possunt, ut per eum ibi.

At si contingeret, quod dum condemnatus du-
 ceretur ad supplicium, ei obuiam fieret Cardinalis
 ipse, & pileum apposuerit in capite eius, sententia
 non posset exequi, quinimo ille liberatur. Ita Alb.

Bald.

Bald. Paul. de Castr. Salyc. & alii omnes in l. addictos. C. de appellation. alios plures refert Tiraq. in tracta. de penis cas. 55. per totum. quibus addo Card. Alban. in Lucubra. in Bar. in l. seruus. n. 2. & seq. ff. de leg. 1. qui subtilissime ac doctissime remouet, & penitus tollit solita naturali fiducia sua omnia contraria, & planum facit, istam esse communem opinionem, & ita eum laudat nunquam certe satis laudatum vii. commun. opin. 126. in princ. relatus inter communes opin. recens collect. tom. 2. lib. 9. tit. 33. colum. 1. versicu. similiter. qui alios etiam ad hoc allegat. Si vero contingeret laqueum frangi, an propterea danatus, & ita ad supplicium ductus liberari debeat, & ita in executione sit supersedendum, diximus supra, in prefat. num. 58 & alijs seqq. Et quando meretrix in vicium peteret condemnatum ad mortem, an ille ita liberetur ad petitionem istius, vide Iul. Clar. lib. 5. sentent. §. fin. quest. 98. nu. 6. Viuis commun. opin. 126. Bellacom. com. opin. verb. quis ad mortem. ambo relatus inter communes opin. recens collect. tom. 2. lib. 9. tit. 33. de sentent. pass. ille, num. 1. hic num. 10. Anton. Gomez. dicto cap. 13. delict. post num. 36. vers. quintus casus. & Bonacoss. in commu. opin. in verb. executio, similiter relatus inter d. commun. opin. tom. 1. libr. 1. tit. 14. de his qui ad Eccles. confug. numero 6. quo loci ex Claro, in dicto loco. vt solet, ponit etiam de eo, qui dum ad patibulum duceretur, confugit ad sacramentum Eucharistiae, per Clericum portatum, vel ad ecclesiam, vel Beruarium cum eo per ecclesiam transeunt ad patibulum illum ducentes.

429 Sed si contingerit quod condemnatus esset peritissimus & insignis in arte sua, suspenditur executio, imo reuocatur sententia, & imponitur mitior poena, consulto principe, & non al. as. text. est sing. in l. ad bestias ff. de poen. & ad hoc notat & commendat ibi Dyn. Bartol. Alber. & Angel. prout & alij reputant sing. quos refert. Anton. Gomez. dict. cap. 13. delict. post dict. num. 36. versic. tertius casus. Prout etiam si ille decapitandus, aut furcis suspendendus, aut aliter morti tradendus nolit poenitere, aut peccata sua confiteri, in executione supersedendum est, donec illum poeniteat, & peccata sua ipse confiteatur. Omni enim studio Iudex id pro salute animae illius curare tenetur, vt est text. in l. Archigerontes. C. de Episcop. audiend. & dicit Castan. super constitut. Burgund. fol. 219. nu. 125. quod in hoc nemo facit dubium, licet subdat, quod contrarium vidit obseruari. Idem putat obseruandum esse: Iul. Clar. lib. 5. sentent. §. fin. quest. 97. versic. de pone. scilicet supersedendum esse ab executione per aliquod spacium temporis, vbi non esset periculum in mora, cum salus vnius animae, pro qua Christus mortuus est, videatur caeteris omnibus rebus anteposenda, ita tamen, vt propter talem dilationem non differatur in alium diem executio. Et interea Iudex adhibitis etiam viris religiosis, & Deum timentibus, debet illum hortari ad poenitentiam, & subdit Iul. Clar. ibi. §. quod ipse non auderet consilium Inferioribus vt ultra illud tempus incognito Principe executionem differret. Multa enim possent interea contingere, & Reipublicae damnosa, & Iudicibus ipsis periculosa, vt aliquando in facto, inquit Clar. experientia docuit. Et praedicta obseruare debet Iudex etiam §. quod Princeps eidem rescriberet, vt ali-

quem reum in continenti, vt dicit motus proprius Pij V. contra homicidas & facinorosos homines, aut nulla interiecta mora morti tradat, debet tamen adhuc semper Iudex illi concedere competens spacium temporis, si sua peccata velit sacerdoti confiteri, vt subdit, vbi supra, Iul. Clar. putans male facere Iudicem, & Deum & proximum grauer offendere, si id denegaret, & si poenitere noluerit impoentens, licet poenam delicti morte, vt per Cassian. vbi supra Sed §. quoad sanctissimae Eucharistiae Sacramentum in plerisque Regionibus non seruatur, quod capitaliter condemnatis detur, vt in Ducatu Mediol. vt dicit Iul. Clar. lib. 5. sentent. §. fin. quest. 99. vers. sed quarto. vt neque & in Gallia, neque in Hispania, vt ex alijs dicit idem Iul. Clar. eo loci. quamuis Ecclesia alias permittat illud eis communicari, vt est textus in cap. questum. 13. quest. 2. & ita tenent communiter Doctores, vt attestatur ex Anton. Gomez. quem alleg. Iul. Clar. in d. loco. Bellacom. commu. opin. relatus inter communes opin. recens collect. tom. 2. lib. 9. tit. 33. de sent. pass. numer. 13. Et hunc laudabilem morem sequuntur plerumque Romani Imperii Ciuitates, alique pii deuotique Magistratus, vt dicit Iodoc. in pract. crimin. cap. 150. numero 4. quem etiam refert Iul. Clar. vbi supra. qui subdit, quod vbi condemnatis capitaliter datur sanctissimae Eucharistiae Sacramentum, non deberent eo die, quo communicant, propter illius reuerentiam, vltimo affici supplicio, sed nihil allegat. Hoc autem antea dixerat Hostiens. in summ. de immunit. Ecclesi. colum. 8. quem sequi videtur Antonius Corset. in sing. incipit Cardinalis. & ibi an hoc seruetur Bononiae, & sequitur etiam Aeneas de Falco. ad Abbat. in capit. sane. de celebrat. missar. & ita intelligas Arnold. Soliloq. 81. Bonacoss. relatum inter communes opiniones recens collect. tomo 2. libr. 7. tit. 15. de executio. rei iudicat. numer. 13. & Francisc. Marc. decision. 10. 2. part. Bellacom. relatum inter dictas communes opiniones in loco supra citato. Extrema §. autem vntio dari non debet capitaliter condemnatis, vt dicunt Dd. vt attestatur Gomez. Arias super 2. lege Tauri. nume. 76. & ita in practica obseruatur, vt dicit Iul. Clar. d. vers. sed quarto. & tradit etiam Afflic. in constit. terminum vitae. num. 7. & Bonacoss. vbi supra.

Et §. ideo quando condemnatio est capitalis, laudabilis est consuetudo, quod talis sententia intimetur condemnato nocte antecedenti per virum religiosum, ac etiam illos de confraternitate, qui de more curam hanc habent, qui accommodatis verbis reo mortem denunciant, illumq; hortantur ad patientiam & poenitentiam peccatorum suorum, & sacramenta Ecclesiae suscipienda. Et vbi §. supplicium in alium diem differendum esset, mittuntur alii etiam viri religiosi qui eum confortent, prout etiam seruari attestantur Paris de pute. & Marf. quos refert Iul. Clar. lib. 5. sentent. §. fin. questio. 99. in princip. vbi etiam refert Iodoc. qui hanc laudabilem consuetudinem, in qua dicit omnes fere conuenire, valde eleganter exornat. in pract. crimi. cap. 150. numer. 3. Sed consuetudo cuiuscunque Prouinciae attendenda est, vt dicit Iul. Clar. in dicto loco, & praedicta etiam sequitur Bonacoss. in suis commu. opinion. in verb. executio. relatus inter communes opiniones recens collect. tomo 2. lib. 7. tit. 15. de exec. rei iud. n. 13.

Et his peractis executio sententiæ capitalis amplius differenda non est, sed sine alia mora de reo, & nocente supplicium sumi debet, præterquam
 438 tamen in die feriato in honorem Dei, vel sanctorum, & qui pro festis seruantur, quia scilicet cessatur ab operibus manualibus in toto populo. Licet enim peccatum non esset, his diebus sententiam sanguinis executioni demandare, horrendum tamen est & miserabile spectaculum, & à quo propter Dei reuerentiam est omnino abstinendum, prout dicunt Doctores omnes in cap. 1. de feriis. vt dicit August. Arim. ad Ang. de malef. in verb. inchoata facta. post
 439 n. 12. Quamuis in enormissimis delictis executio capitalis etiam in diebus feriatis fieri soleat, vt seruari de facto attestatur Marc. decis. 409. nu. 2. & post eum Iul. Clar. dicta quest. 97. vers. quæro etiam. quem refert Bonacoss. vbi supra nu. 107. Dixit tamen Iul. Clar. eo loci. quod ipse nunquam vidit exequi sententiam aliquam criminalem, in qua pœna sanguinis imponeretur, sed semper vidit executionem in alium diem non feriatum differri, & subdit, quod ita seruant Iudices Deum timentes. In aliis tamen diebus, quamuis in utilitatem hominum feriatis, consuetudo obtinuit, indistincte fieri posse executionem sententiarum criminalium etiam capitalium. vt testatur Iul. Clar. in dicto loco. licet de iure communi, neque in his diebus facienda esset, vt videtur text. in l. si feriatis. ff. de feriis. & in l. custodias. ff. de publ. iudic.
 440 Et fieri tamen debet executio iustitiæ in loco consueto & deputato, vt probat text. in l. penul. ff. de iustit. & iur. & ibi communiter Doctores, vt dicit Anton. Gomez. cap. 13. delictor. post nu. 35. vt regulariter obseruatur, præterquam in famosis latronibus: illi enim in loco, vbi sunt grassati, suspendendi sunt, vt dicit textus, in l. capitalium. §. famosos. ff. de pœn.
 442 Quamuis tamen aliqui etiam in non famosos erigi furcas faciunt in loco, in quo furtum commissum est. vt sæpius se vidisse attestatur Maria. in repet. cap. qualiter & quando. num. 260. & dicit Bald. in l. 1. Cod. De nili ager. non rumpen. in primis verbis, quod ita fit in multis locis, prout etiam dicit Ang. de malef. in verb. vsque ad locum. se fecisse obseruari Perusiæ, quod tamen non placet August. Arim. in apostil. ad eum. nec Iul. Clar. dicta quest. 99. vers. item quæro. nisi esset enormissimum delictum. Anton. Gomez. ex communi. d. c. 13. delictor. num. 35. & subdit ibi Iul. Clar. quod apud Mediolanenses non vidit vnquam obseruari, nisi in t grassatoribus viarum, qui iussi fuerunt suspendendi in loco delicti. Sed Boss. in tractatu causar. crimin. tit. de execut. senten. dicit, quod ita sæpe fieri vidit, maxime tempore Regis Gallorum, quo tempore ipse Iul. Clar. vt ipse inquit in dicto loco. natus non erat, & apud nos per Gubernatorem iussus fuit suspendi in muro horti monasterii monialium fur, qui per illum locum ad furandum in dictum hortum ingressus fuit. Vt etiam talis executio fieri debet publice, & de die, & non de nocte, vt sibi sit supplicium, & aliis exemplum, vt per eundem Anton. Gomez. d. c. 13. delictor. post d. num. 35. dicentem esse text. in l. capitalium. §. famosos. ff. de pœn. Licet quandoque visum fue: it, & de nocte, & priuatim factam fuisse executionem, quia habita ratione loci, temporis, & personarum, caput intra carcerem,

& de nocte amputatum fuit, quamuis postea publico in loco illud cum cadauere repositum fuerit vt aliis esset exemplum.

Et tamen in ea quidem pœna fieri debet executio 444 in qua quis est condemnatus, nec permittendum, quod ipse bannitus eligat qualitatem mortis. Iudex enim inferior à Principe non potest damnato ad mortem concedere arbitrium eligendi qualitatem mortis, vt dixit Rom. sing. 131. quæro an iudex. allegans ad hoc text. quem dicit non esse alibi, in l. aut damnatum. in prin. & ibi gloss. ff. de pœn. & idem firmat Bal. in l. 1. n. 4. C. qui ad liber. peruen. non poss. & sequitur Mars. de bannit. in verb. mortui. n. 118. Quamuis viderim interdum vt ratio familiæ haberetur, concedi gratiam damnatum ad furcas decapitari.

Et si pluribus pœnis captus bannitus & condemnatus reperiretur, si quidem sunt pœnæ pecuniariæ, omnes exequendæ sunt, nisi vna alteram absorbeat, vt quia bonorum confiscatio superuenit, vt per Iul. Clar. d. q. 99. vers. vltimo quæro. Si vero sunt pœnæ corporales, & inter se compatibles, vt quia ex vna sententia fuit condemnatus in amputationem membri, & ex alia in pœnam mortis, omnes etiam exequendæ sunt, ita tamen, vt à minori, scilicet ab amputatione membri incipiatur, & deinde vitium supplicium inferatur, non autem è conuerso, vt videtur colligi ex gloss. in l. omnes. in gloss. fin. & ibi tradit Ang. & Bald. C. de delator. libr. 10. quæ gloss. vt dicit Iul. Cla. in d. loco. reputatur singularis, quia procedit etiã, quod ignoretur, quæ pœna prius fuerit imposita, vt quia mures corroserunt annos Domini, & indictionem vnus condemnationis. ita Bal. in d. l. omnes. n. 1. Sed si sunt incompatibiles inter se, quia omnes sunt capitales, & nemo potest nisi semel mori, in arbitrio est iudicis exequi, quam pœnam maluerit. Et ita seruat communis consuetudo, de qua testatur Ang. in l. nunquã plura. n. 2. ff. de priuat. delict. & in l. 1. §. fin. ff. nil nou. r. appella. pend. quem refert Ana. in c. fin. n. 10. de collusio. deteg. & sequitur Iul. Clar. d. vers. vltimo quæro. qui subdit ex d. gloss. in d. l. aut damnatum. & Rom. in d. sing. 131. quod hoc in casu tamen Iudex non potest dare electionem reo, & quod ideo, si quis est condemnatus pro homicidio 446 in amputatione capitis, & pro furto ad furcas, non debet fieri executio, vt prius suspendatur, deinde caput amputetur, sed Iudex eligit, quam pœnam vult exequi, & illa sola infertur; & videtur, quod decapitatione debeat eligere, quia minor est pœna, vt per Bal. in d. l. omnes. nu. 2. quem refert & sequitur Io. de Ana. in d. c. fin. col. 10. de collusio. & Dec. in conf. 65. nu. 4. vbi per hoc consuluit, quod bannitus pro homicidio in pœnam capitis possit à banno liberari per eum, qui interfecit bannitum pro furto in pœnam furcarum, stante statuto, quod occidens bannitum possit alium bannitum rebannire, dummodo non sit bannitus pro maximo crimine, quamuis Soc. in eodem casu contrarium consuluerit, respondens ad rationes Dec. in conf. 157. vol. 2. & eum secutus est Bero. in c. at si clerici. de iud. sed fuit secundum conf. Dec. iudicatum, vt dicit ipse mer Dec. in d. c. at si clerici. n. 60. pro quo vide etiam Crau. in tract. de antiq. temp. 4. part. nu. 27. & 28. fol. 390. & seq. Blanc. in pract. crimin. fol. 59. n. 133. Si tamen plures essent condemnationes contra aliquem

aliquem in vna eademque sententia prolata, tunc suo ordine exequēde sunt, prout videmus plerūq; eos forcipibus candentib. lauari, deinde manum amputari, & postea decapitari, & successiue etiam in frustra scindi, licet tales pœnæ non sint, nisi in atrocissimis delictis imponendæ: minus enim quâ fieri potest læuendum est in humana corpora, salua tamen semper iustitia, vt inquit Iul. Clar. in dict. *sepius alleg. vers. vltimo quaro.*

448 Posset tamen iudex pœnam impositam commutare, si illius capax bannitus non esset, vt si ex forma statuti propter falsum testimoniū quis condemnatus fuerit in pœnam amputationis dextræ, & is manum dextram non haberet, vel illam haberet aridam, potest iudicis officio pœna illa in aliam commutari, vt dicunt Doctores, vt attestatur Bald. & Ana. per Iul. Clar. relati. d. *quæst. 85. vers. non omitto.* qui dicit, ita etiam vidisse quandoq; per Senatum Mediolanense iussu fustigari quendam

449 pro delatione armorum prohibitorum, cum t̄ esset gibbosus, nec propterea posset affici pœna edicti, quæ erat trium lictuum funis, vt etiam dicit sæpissime vidisse mutari ex hac causa ictus funis in fustigationem vel alligationem ad catenam infamem, vel exilium, iuxta facti & personarum qualitatem. Prout etiam si de executione sententiæ in pœnam amputationis manus ageretur, posset Iudex dispensare, si delinquens esset ita puer, & senex, quod statim verisimiliter moreretur, tamen, si nolit, non tenetur, nec appellari potest, vt post Bald. Alexand. & Ioan. de Ana. quos alleg. tradit Albertus Brun. de statutis. in verb. *pœna. vers. si statutum imponit.*

450 Quamuis t̄ non liceat Iudici inferiori hoc facere inconsulto superiore, vt subdit Iul. Clar. in dicto loco dicens, quod in Ducatu Mediolani non liceret iudici inferiori hoc facere inconsulto Senatu.

451 Et t̄ si flammis ex sententia bannitus comburendus esset, vt in crimine hæresis, Sodomitæ & falsi, & in aliis, de quibus per Iul. Clar. lib. 5. *sentent. §. fin. quæst. 68.* vtique vsus obtinuit, vt prius stranguletur quam comburatur, quem refert Bonacoss. relatus inter dictas communes opiniones recens collect. tom. 2. lib. 7. tit. 15. num. 14. vt ita apud Christianos seruari attestatur Couarr. lib. 2. *variæ. resolut. cap. 10. nu. 9. in fine.* quem refert Iul. Clar. dicta *quæst. 99. vers. vnam tamen.* vbi etiam refert Simanc. dicentem hoc obseruari etiam in relapsis vere pœnitentibus, & hoc ad euitandum periculum, ne propter lentum & atrox genus mortis condemnatus in desperationem inducatur. Et si casus contingeret, ita omnino seruandum est, vt dicit Iul. Clar. dicto *vers. vnum tamen.* quicquid dixerit Corf. in suis *sing. in verb. pœna.* Vno

452 tantum casu t̄ excepto, scilicet, quando damnatus propter hæresin nollet pœnitere, neq; ad catholicam fidem redire; eo enim casu esset vtique viuus comburendus, prout etiam in Hispania seruari affirmat Couarr. loco iam citato post num. 10. *vers. tandem in Hispania.* cum enim nulla sit spes salutis, parū est de eius desperatione curandum. Verum curandū est, vt alii ex genere mortis terreantur, & ita à delictis arceantur, & hoc præsertim in crimine hæresis omnium atrocissimo & perniciosissimo. Sunt namque aliqui, qui mortem non timent, sed gen-

mortis, vt merito in aliorum exemplum pœna exacerbari debeat, vt per Mant. *sing. 16. num. 3. & alibi diximus.*

Et t̄ si in ciuitate nullus esset carnifex, siue ministri iustitiæ, prout in aliquibus esse solent, qui sententiam capitalē exequatur, poterit Iudex propter publicam vtilitatē cogere aliquem hominē, quamuis liberum, vt sic carnifex siue executor, etiam quod ipse in nihilo deliquerit, si tamen vilis sit persona, vt mendicus vel similis. vt tenet Bart. in l. *fin. §. Titius. num. 3. ff. de pignor. actio. quem sequuntur omnes.* Iul. Clar. dicta *quæst. 99. vers. sed pone.* qui etiam dicit, quod his in casibus ad executionem iustitiæ debent solui quinque aurei pro eorum mercede, vt videtur text. in l. *diuus. ff. de bon. damnat. & dicit Paris de Put. de Syndic. in verb. Manioltus. num. 5. Bonacoss. relatus inter dictas communes opiniones, d. tom. 2. lib. 7. tit. 15. num. 14. & Ripa in tractatu de peste. tit. de remed. præseruat. contra pestem. num. 126. Ant. Gomez. cap. 14. delictor. num. 7.*

Potest t̄ etiam asinus, vel aliud animal cui liber de populo, aut currus pro portando male factorem ad furcam condemnatum auferri, secundum Bart. per illum textum in l. *iubemus nullam. Cod. de sacrosanct. Eccles. Bald. & Salyc. in l. fin. ff. de pignor. act. Gulielm. Bened. in d. repet. cap. Raynuitius. part. 1. in verb. mortuo itaq; testatore. num. 100. de testam. Ripa in d. loco. nume. 124. & 127. vbi etiam dicit post Paridem de Puteo, quem alleg. quod Respublica seu Princeps tenetur soluere pretium boum acceptorum ad trahendū hominem ad locum iustitiæ, quia dici solet à rusticis, quod d. boues de cætero non arabunt, vel si arabūt terra arata fructum non geminabit, vt per eos & Emanuel Suarez. in addit. ad Anton. Gomez. cap. 14. delict. num. 7. litera B. & Io. Petr. Surd. conf. 83. num. 2. & 12.*

Et t̄ si bannitus captus ante executionem moriatur, vel naturali fato, vel quia sibi ipsi manus intulit, licet de iure nullo modo suspendi possit, contrarium tamen praxis tenet & obseruat, præsertim in publicis & famosis latronibus, vt ex pluribus, quos congerit, attestatur Iul. Clar. d. lib. 5. *sentent. §. fin. quæst. 51. vers. sed hic incidenter.* quibus addo Ang. idem attestantem in l. 2. in fin. C. qui testam. fac. poss. Fichard. & Bonacoss. in eorum commun. opin. relatus inter communes opiniones collect. tom. 2. lib. 9. tit. 1. de public. iudic. nume. 109. & late Gig. de crim. l. se maiest. tit. de pœnis committ. crim. l. se maiest. q. 33. per totum.

Et t̄ expensa executionis iustitiæ, vt furcarū, Carnificis, & simill. ad fiscum pertinet, vt fuit decisum per Capel. Tholos. decis. 41. Bonacoss. vbi supra. Quod intelligit Iul. Clar. dicta *quæst. 99. vers. quæro hic.* nisi adsit consuetudo in contrarium, vt quia loci communitas esset in processione furcas suis sumptibus & expensis erigendi, vt est in multis locis. Nam eo casu non esset ab ea consuetudine recedendum.

Et t̄ executi demum sententia, cadauera punitorum deponi & tradi solent ecclesiasticæ sepulturæ de iure canonico ca. *quæsitum. 13. quæst. 2.* prout in Italia obseruatur, quicquid sit de iure ciuili. vt in tit. de cadauer. punito. quod in Gallia seruatur, vt dicit Cassan. super consuet. Burgun. fol. 94. post num. 5. Sed tamen habita prius licentia à Iudice, alias enim non solent

solent deponi, & tradi sepulturæ, vt declarant communiter Dd vt dicit Anto. Gomez, cap. 14. delict. num. 8. & ex eo Iul. Clar. d. lib. 5. sent. § fin. q. 100. que est fin. d. lib. 5. in prin. prout etiam seruatum fuit in sacratissimo corpore Saluatoris nostri, qui † de licentia Pilati præsidis fuit à cruce depositus, & sepulturæ traditus. Ioan. 24. & ita seruatur. Quamuis † quandoque condemnati propter immanitatem criminis, vt læsæ maiestatis, & etiam aggressores publicarum viarum solent postquam suspensi sunt, relinqui in loco patibuli, non solum per aliquas horas illius diei, vt cæteri omnes relinqui solent, sed perpetuo etiam, vt cæteris sint exemplo & terrori, vt dicit Iul. Clar. d. q. 100. in princip. vbi etiam refert Io. Igne. dicentem in l. 1. §. si sibi manus. post num. 49 ff. ad Syllan. quod hoc plerunque Gallia obseruat, vt scilicet insignium latronum cadauera membratim diuisa in locis, vbi frequentius grassati sunt, pendere permittuntur, & in his etiam partibus quandoque obseruatum vidimus.

460 Et † si forte per errorem carnifex, & iustitiæ minister manum delinquenti & condemnato dextram incidit, cum sinistram ex sententia incidere debebat, non amplius in alia manu executio facienda est. Ita Paris de Puteo in tract. de syndic. in verb. executio sententiarum. c. 1. post num. 4. per tradita per Bart. in l. eleganter. §. qui reprobos. ff. de pignor. actio. vbi quod si condemnato dexter oculus extraheretur ab executore per errorem, cum sinistram extrahere debuisset, non amplius hic sinister oculus extrahi debet secundum formam condemnationis, quia non posset sibi amplius restitui dexter oculus. & idem dicit Paris de Put. vbi supra. in omni alia

461 executione irretractabili. Licet † secus esset, si per errorem executio facta fuisset, cum contra alium fieri debuisset, vt quia decapitatus, vel suspensus fuisset per errorem, puta Titius pro homicidio commissio in Seium, & deinde repertus fuit, quod non fuit ille Titius, sed alter Titius, qui non erit propterea liberatus, quod alter Titius pro eodem homicidio suspensus, seu decapitatus fuerit, se-

cundum Bald. in l. 2. quib. res iudic. non noc. alleg. l. qui seruum. ff. de interrog. actio. Cyn. in leg. 1. C. qui accus. & not. in l. Lucius. ff. de infam. Cassan. in consuetu. Burgund. rub. des iustices & droictz d' icelles. num. 124. fol. 218. Paris. de Put. de Syndic. d. verb. executio sententiarum. cap. 1. post d. num. 4. qui putat talem executorem extra ordinem de tali errore esse puniendum. & plures recenset Ant. Gomez d. c. 13. delictor. num. 36.

Vestes † vero cadauerum punitorum debentur 462
speculatoribus de iure. l. diuus. ff. de bon. damnat. qui præter humanitatem immaniter, & insolenter eas adimere, & arripere non debent. & meminit Ammianus Macellinus, lib. 28. hist. quod cum Clarita, & Fluminiana de adulterio dånatis sub Valentiniano, harum vni carnifex arripuisset vestimenta, & ita ad pœnam traxisset, vt nec quidem vllum velamen pudendarum partium reliquisset, & ita nudam ad supplicium duxisset sua autoritate, immaniter, & insolenter, & contra pudorem, de adulterio sumpto supplicio, ipse viuus exuctus fuit. Merito certe, vt inquit Per. Gregor. lib. 32. Syntagm. iur. vniuers. part. 3. cap. 28. num. 1. non quod culparetur rapacitas vestium. Nam particularia debentur speculatoribus, id est vestimenta, quibus spoliantur momento, quo quis punitus est, d. l. diuus, sed quod viuenti præter humanitatem ademisset. Et vestimenta hæc deberent vendi, & precium illarum conuerti in expensas necessarias officiis, vt in persequendo malefactores, & huiusmodi, vt dicit Bart. in d. l. diuus. ff. de bon. damnat. & alibi. vt per Paris de Put. de Syndic. in d. verb. expensa. c. 2. num. 2. Sed consuetudo prouinciæ, & loci seruanda est. Et quid in Francia obseruetur habes apud Boer. decis. 349. post num. 5. & quid apud Mediolanenses apud Iul. Clar. d. q. 100. in fin. & inter ipsos milites, & satellites distributæ † fuerunt vestes SALVATORIS no- 463
stri tempore sacratissimæ suæ passionis, cuius merita nos ad cœlestia gaudia perducant, illique sit laus, & gloria in sempiterna seculorum secula.
Amen.

F I N I S.

M LITE.